Ing. arch. Stanislav Kristiník, URBARCH SK, s. r. o. Závodská cesta 4, 010 01 Žilina
IČO :36423653, DIČ: 2021885327

Územný plán obce

Podhorie

Návrh

TEXTOVÁ ČASŤ

A. Základné údaje

B. Riešenie územného plánu

C. Doplňujúce údaje

D. Dokladová časť

Žilina 03/2026

ČLENENIE DOKUMENTÁCIE:

A. TEXTOVÁ ČASŤ

A1) ZÁKLADNÉ ÚDAJE
A2) RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE
A3) DOPLŇUJÚCE ÚDAJE
A4) DOKLADOVÁ ČASŤ

B. GRAFICKÁ ČASŤ

VÝKRES ŠIRŠÍCH VZŤAHOV (NA PODKLADE O.I. AJ VÝKRESU AKTUALIZOVANÉHO ÚPN VÚC ŽILINSKÉHO KRAJA)
M 1 : 50 000 **VÝKRES Č. 1**

KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA A OCHRANY PRÍRODY
M 1 : 10 000 **VÝKRES Č. 2** **a**
VÝKRES OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚSES
M 1 : 10 000 **VÝKRES Č. 3**

VÝKRES VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA
M 1 : 10 000 **VÝKRES Č. 4**

VÝKRES VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA, VODNÉ HOSPODÁRSTVO
M 1 : 10 000 **VÝKRES Č. 5**

VÝKRES VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA, ENERGETIKA
M 1: 10 000 **VÝKRES Č. 6**

VÝKRES VYHODNOTENIA DÔSLEDKOV STAVEB. ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA PP A LP
M 1 : 10 000 **VÝKRES Č. 7**

KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA A OCHRANY PRÍRODY
M 1 : 2 000 **VÝKRES Č. 8**

VÝKRES VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA
M 1 : 2 000 **VÝKRES Č. 9**

VÝKRES VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA, VODNÉ HOSPODÁRSTVO
M 1 : 2 000 **VÝKRES Č. 10** **a**
VÝKRES VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA, ENERGETIKA
M 1: 2 000 **VÝKRES Č. 11**

VÝKRES VYHODNOTENIA DÔSLEDKOV STAVEB. ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA PP A LP
M 1 : 2 000 **VÝKRES Č. 12**

OBSTARÁVATEĽ: **OBEC PODHORIE**

SPRACOVATEĽ: ING. ARCH. STANISLAV KRISTINÍK,
AUTORIZOVANÝ ARCHITEKT, 1202 AA
Ateliér: „DOM STAVBÁROV“, BLOK A,
ZÁVODSKÁ CESTA 4, 010 01 ŽILINA
Pošta: KLEMENSOVA 29/36, 010 01 ŽILINA
MOBIL: 0905 26 62 06
E.MAIL: kristinikstanislav@gmail.com

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV NÁVRHU ÚPN - O:

Hlavný riešiteľ:	ING. ARCH. STANISLAV KRISTINÍK, AUTORIZOVANÝ ARCHITEKT
Urbanizmus:	ING. ARCH. STANISLAV KRISTINÍK, AUTORIZOVANÝ ARCHITEKT ING. ARCH. PETER KRAJČ AUTORIZOVANÝ ARCHITEKT
Demografia:	ING. ARCH. STANISLAV KRISTINÍK
Doprava:	ING. ONDREJ BRONČEK ING. ROMAN TISO
Vodné hospodárstvo:	ING. MICHAL LEŠTACH
Elektrická energia:	KAROL KOLLÁR
Vykurovanie:	KAROL KOLLÁR
Plynofikácia:	KAROL KOLLÁR
Elektronické komunikačné siete:	KAROL KOLLÁR
Zeleň:	ING. ARCH. STANISLAV KRISTINÍK
Životné prostredie, ochrana prírody a tvorba krajiny:	ING. ARCH. STANISLAV KRISTINÍK
Poľnohospodárska pôda a lesná pôda:	ING. ARCH. PETER KRAJČ

A. TEXTOVÁ ČASŤ

OBSAH:

A1) ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI str.05
1.2 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE str.07
1.3 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM str.07

A2) RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1 VYMEDZENIE A GEOGRAFICKÝ OPIS RIEŠENÉHO ÚZEMIA str.12
2.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ AKTUALIZOVANÉHO ÚPN – VÚC ŽILINSKÉHO KRAJA str.23
2.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE str.33
2.4 ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE OBCE A ŠIRŠIE VZŤAHY, ZAČLENENIE OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA str.42
2.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA str.46
2.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE str.59
2.7 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY, REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU str.62
2.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE PODHORIE str.82
2.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV str.83
2.10 NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV CIVILNEJ OCHRANY, OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI str.88
2.11 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ str.94
2.12 NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA
2.12.1 DOPRAVA str.107
2.12.2 VODNÉ HOSPODÁRSTVO str.113
2.12.3 ENERGETIKA str.123
2.12.3.1 ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU str.123
2.12.3.2 ZÁSOBOVANIE TEPLOM str.125
2.12.3.3 ZÁSOBOVANIE PLYNOM str.128
2.12.4 ELEKTRONICKÉ KOMUNIKAČNÉ SIETE A POŠTA str.130
2.13 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE str.133
2.14 VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV str.148
2.15 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU str.149
2.16 NÁVRH BUDÚCEHO MOŽNÉHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY NA STAVEBNÉ A INÉ ZÁMERY str.151
2.17 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA str.154

2.18 NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI str.156
2.18.1 ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA NA FUNKČNÉ A PRIESTOROVO HOMOGÉNNE JEDNOTKY str.156
2.18.2 PRÍPUSTNÉ, OBMEDZUJÚCE, VYLUČUJÚCE PODMIENKY NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH, NA INTENZITU ICH VYUŽITIA, REGULÁCIA VYUŽITIA PLÔCH str.169
2.18.3 ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA str.176
2.18.4 ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA str.179
2.18.5 ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNO-HISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLÔCH ZELENE str.188
2.18.6 ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE str.195
2.18.7 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE str.201
2.18.8 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV str.202
2.18.9 PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY str.206
2.18.10 ÚZEMIA VYŽADUJÚCE SI ZVÝŠENÚ OCHRANU str.209
2.18.11 URČENIE, PRE KTORÉ ČASTI OBCE JE POTREBNÉ OBSTARAŤ A SCHVÁLIŤ ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY str.210
2.18.12 ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB str.210
2.18.13 SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB str.211

A3) DOPLŇUJÚCE ÚDAJE str.212
A4) DOKLADOVÁ ČASŤ str.213
(bude priložená po skončení prerokovania ÚPN – O Podhorie k dokumentácii o prerokúvaní)

A1) ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

1.1.1 DÔVODY OBSTARANIA ÚPN – O

Dôvody obstarania územného plánu obce Podhorie (ÚPN – O Podhorie) uvedené v zadaní pre vypracovanie ÚPN – O Podhorie popri utilitárnych a legislatívnych dôvodoch vyplývajú predovšetkým z hlavných cieľov, ktoré chce obec dosiahnuť do roku 2030. Takto vymedzený časový horizont zodpovedá územnoplánovacou praxou overenému, obvyklému strednodobému horizontu s pomerne spoľahlivo vymedziteľným rozsahom očakávaných nárokov a potrieb obyvateľov obce v súlade s technickým pokrokom a stavom spoločenského vedomia.

Hlavným strategickým cieľom obce Podhorie je vytvorenie podmienok pre zabezpečenie udržateľného rozvoja obce, čo znamená, že Podhorie má ambície byť sídlom, v ktorom sú permanentné zaistené predpoklady pre sústavnú optimalizáciu životných podmienok trvalo bývajúceho obyvateľstva ako i jeho návštevníkov s prihliadnutím na rešpektované prírodné a historické danosti prostredia obce.

Pre splnenie tohto cieľa a z neho odvodených parciálnych cieľov potrebuje obec okrem iného aj relevantný územnoplánovací nástroj sústavného komplexného a dlhodobého riešenia priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce v súlade s dodržiavanými princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Za takýto nástroj však už nie je možné považovať územný plán sídelného útvaru Lietava z roku 1988 (spracoval Urbion Žilina), ktorý zahŕňa aj obec Podhorie. Tento schválený územný plán a jeho jeden doplnok sú momentálne jedinou, neúplne zachovanou, územnoplánovacou dokumentáciou pre riadenie urbanistického rozvoja v podmienkach obce Podhorie. Vzhľadom na veľký (28 ročný) časový odstup od doby jeho spracovania ako i z dôvodov zásadných spoločensko-ekonomických zmien po r.1989 je táto dokumentácia pre potreby obce použiteľná veľmi obmedzene a to nielen z titulu zvoleného cieľa, ale aj z hľadiska riešenia každodenných potrieb obce. Na základe existujúcej územnoplánovacej dokumentácie nie je možné reagovať napr. na zmeny vlastníckych pomerov, na legislatívne zmeny, na Územný plán veľkého územného celku žilinského kraja a jeho zmeny a doplnky, na nové požiadavky z oblasti ochrany prírody, životného prostredia, na zmeny vyplývajúce z vypracovaných regionálnych územných systémov ekologickej stability, na zmeny v jednotlivých rezortoch, (bytová výstavba, hospodárstvo...) atď.

Medzi ostatné účelové dôvody obstarania nového územného plánu obce zadanie ÚPN – O Podhorie zaraďuje:

- formovanie základnej prognózy postavenia a vývoja obce z pohľadu iných spoločensko vedných odborov,
- návrh a realizácia prípadných pozemkových úprav, lesných úprav, vodohospodárskych úprav, závlah, meliorácií atď.,
- návrh miestneho územného systému ekologickej stability atď.,
- vypracovávanie programov ochrany kultúrneho dedičstva, odpadového hospodárstva, koncepcií rozvoja jednotlivých odvetví života obce,
- ako jedna z podmienok získania prostriedkov z fondov európskej únie.

1.1.2 ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI A SPRACOVATEĽOVI

OBSTARÁVATEĽ:	***OBEC PODHORIE*** *ZASTÚPENÁ STAROSTOM OBCE:* ***ANTONOM CHOBOTOM***
SCHVAĽUJÚCI ORGÁN:	*OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO PODHORIE*
ODBORNE SPÔSOBILÁ OSOBA pre výkon obstarávateľských činností v zmysle §2a zák. č. 50/76 Zb. v platnom znení:	*ING. ARCH. VLADIMÍR BARČIAK, ŽILINA*
SPRACOVATEĽ ÚPN – O PODHORIE:	*ING. ARCH. STANISLAV KRISTINÍK, AUTORIZOVANÝ ARCHITEKT, 1202 AA URBARCH SK, s. r. o. ZÁVODSKÁ CESTA 4, 010 01 ŽILINA IČO :36423653, DIČ: 2021885327*

1.1.3 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA

Hlavné ciele riešenia ÚPN – O Podhorie definuje schválené Zadanie pre vypracovanie ÚPN – O Podhorie, v kapitole „Hlavné ciele rozvoja územia, vyjadrujúce rozvojový program obstarávateľa“:

Obec Podhorie má v súčasnosti k dispozícii Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja ako rozvojový programový dokument v strednodobom až dlhodobom horizonte. Z hľadiska územnoplánovacieho resp. urbanistického nemá ešte vyprofilovanú „víziu“ svojho postavenia a úlohy obce v systéme osídlenia regiónu v horizonte najbližších 15-20 rokov. Jej základné obrysy však možno identifikovať z prieniku záväzných výstupov z územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa (aktualizovaný ÚPN – VÚC Žilinského kraja), sumáru celoobecných príp. parciálnych požiadaviek (Prieskumy a rozbory územia pre účely tvorby územného plánu obce) ako i PHSR obce Podhorie (pripravuje sa nový PHSR obce Podhorie).

Na základe týchto dokumentov možno z hľadiska potrieb územného plánu ako hlavné ciele v rozvoji územia obce uviesť nasledovné:

- *Obec mieni zostať vidieckym sídlom strednej obecnej veľkosti v zázemí osídlenia mesta Žilina so všetkým štandardom základnej sociálnej, občianskej a technickej vybavenosti, zodpovedajúcim takémuto druhu sídla v systéme osídlenia zázemia mesta Žilina, ale s vyššou kvalitou životného prostredia, ako môžu dosiahnuť intenzívnejšie urbanizované územia mesta k r.2030.*
- *Obec chce byť súčasťou sídelných zoskupení tuzemského i cezhraničného charakteru (Združenie / Mikroregión / Rajecká dolina, Euroregión Beskydy, ZMOS Horného Považia, MAS Rajecká dolina), do ktorých vloží okrem iného svoj primeraný potenciál pre cestovný ruch, turistiku, rekreáciu a komunálne hospodárstvo...*
- *Na území obce treba viac „udomácniť“ kultúrnohistorickú dimenziu obce, ktorej „konzumentom“ bude nielen trvale bývajúce obyvateľstvo, ale aj návštevník, turista či prechodne bývajúci klient chalúp, penziónov.*
- *Obec chce mať v území viac pracovných príležitosti na podklade diverzifikovanej ekonomiky založenej na miestnych prírodných, materiálnych, historických a ľudských zdrojoch.*
- *Ochrana a tvorba prírodného prostredia ako súčasť kvalitného životného prostredia je predpokladom pre primeraný rozvoj cestovného ruchu a turizmu.*
- *Rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a turizmu musí byť koordinovaný s okolím (región, susediace obce).*

Urbanisticky to znamená, že primárnou funkciou územia obce zostane funkcia bývania v rodinných domoch, ku ktorej sa pridruží funkcia ochrany a dotvárania prírodného prostredia a funkcia poľnohospodárskej výroby.

Pozdvihnutie rekreačnej funkcie do sekundárnej polohy v konečnom dôsledku by malo byť o.i. zdrojom výraznejšej zamestnanosti a ekonomického profitu obce, podnikateľov, občanov.

Rozvoj diverzifikovaného výrobného (sekundárneho) potenciálu neprekročí rámec terciárneho postavenia tejto funkcie v podmienkach obce.

1.2 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Doteraz platný územný plán pre obec Podhorie predstavuje Územný plán sídelného útvaru (ÚPN – SÚ) Lietava (Ing. arch. Júlia Durdyová) schválený uznesením Rady ONV v Žiline č. 135/87 zo dňa 24.7.1987, ktorý zahŕňa aj obec Podhorie. Zo schváleného ÚPN – SÚ Lietava je možné v novom Územnom pláne obce (ÚPN – O) Podhorie, využiť len veľmi malé množstvo jeho parciálnych častí. Neumožňoval po svojom návrhovom období (2002) realizáciu nových zámerov obce, nemohol sledovať spoločenské zmeny a návrhy vyplývajúce z územného plánu vyššieho stupňa – Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja (ÚPN – VÚC ŽK), ani záväzky z environmentálneho hľadiska reprezentované dokumentom Aktualizácia (implementácia územných systémov ekologickej stability ÚSES) RÚSES okresov Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto.

Čiastočne túto situáciu riešila aktualizácia ÚPN – SÚ Lietava formou vypracovania zmeny a doplnku k tomuto dokumentu a to Doplnok (ZaD) č. 1 ÚPN – SÚ Lietava - Podhorie schválený v roku 2006.

ÚPN – SÚ Lietava nie je už relevantným územnoplánovacím dokumentom ako nástroj pre dosiahnutie cieľov obce Podhorie k r.2030. Nezachoval sa v kompletnom stave a vzhľadom na cca 25 ročný časový odstup od jeho schvaľovania napriek čiastkovej aktualizácií je už veľmi obmedzene použiteľný. Ostarlé dokumentácie nie je možné využiť napr. aj z titulu zmien vlastníckych pomerov, zmien v legislatíve, v ekonomike, v postavení problematiky ochrany a tvorby životného prostredia, z titulu nesúladu s novou nadradenou regionálnou územnoplánovacou dokumentáciou atď.

1.3 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM

1.3.1 CHRONOLÓGIA DOTERAJŠIEHO SPRACOVÁVANIA A PREROKOVÁVANIA ETÁP ÚPN – O

- Oznámenie o začatí obstarávania ÚPN – O Podhorie *26.10.2015*
- Prieskumy a rozbory pre vypracovanie ÚPN – O Podhorie *11/2015*
- Zadanie pre vypracovanie ÚPN – O Podhorie – vypracovanie *11/2015*
- Prerokovávanie zadania pre vypracovanie ÚPN – O Podhorie *23.11.2015 – 28.12.2015*
- Schválenie zadania pre vypracovanie ÚPN – O Podhorie (uzn. OZ Podhorie č. 3/2016 zo dňa 11.2.2016) *11.02.1016*
- Vypracovanie návrhu ÚPN – O Podhorie *09.2016*
- Prerokovanie návrhu ÚPN – O Podhorie
  Vyvesené *11.10.2016*
  Zvesené *14.11.2016*
- Správa o hodnotení vplyvov SD na ŽP *10.2016*
- Verejné prerokovanie Správy o hodnotení... *08.11.2016*
- Prerokovanie nezohľadnených pripomienok *02.10.; 09.10.; 16.10.; 23.10.; 30.10.2017*
- Pokyny na dopracovanie návrhu ÚPN – O Podhorie *06.2021*
- Dopracovanie návrhu ÚPN – O Podhorie *03.2022*
- Nové prerokovanie návrhu ÚPN – O Podhorie, podľa §22 SZ
- Vyvesené 01.08.2023
- Zvesené 31.08.2023
- Prerokovanie obcou nezohľadnených pripomienok 02/2025
- Pokyny na dopracovanie návrhu ÚPN – O (po novom prerokovaní) 01/2025
- Dopracovanie návrhu ÚPN – O (po novom prerokovaní) 04/2025

1.3.2 ZHODNOTENIE SÚLADU RIEŠENIA ÚPN – O SO ZADANÍM

Návrh ÚPN – O Podhorie je v jednoznačnom súlade so Zadaním pre vypracovanie ÚPN – O Podhorie.

Tabuľka 0.0-1

PÍSM.	POŽIADAVKY ZADANIA	RIEŠENIE ÚPN – O PODHORIE
a)	Dôvody na obstaranie ÚPN – O Podhorie	Akceptované.
b)	Hlavné ciele rozvoja územia, vyjadrujúce rozvojový program obstarávateľa	Akceptované.
c)	Vymedzenie riešeného územia Územného plánu obce Podhorie	Akceptované.
d)1.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Podhorie, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry	Akceptované – formou rešpektovania požiadaviek vyplývajúcich z aktualizovaného ÚPN – VÚC Žilinského kraja, vrátane výstupov zo záväznej časti.
d)2.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Podhorie, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti sociálnej infraštruktúry	Akceptované.
d)3.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Podhorie, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti rozvoja rekreácie, turistiky, cestovného ruchu a kúpeľníctva	Akceptované v rámci k.ú. obce Podhorie i záujmového územia obce v k.ú. obce Lietava
d)4.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Podhorie, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany poľnohosp. pôdy, prírody a kultúrneho dedičstva	Akceptované aj v súlade s RÚSES a návrhom prvkov MÚSES.
d)5.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Podhorie, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry	Akceptované.
d)6.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Podhorie, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti vodného hospodárstva	Akceptované.
d)7.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Podhorie, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti nadradenej energetickej infraštruktúry	Akceptované.
d)8.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Podhorie, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti odpadového hospodárstva	Akceptované.
d)9.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Podhorie, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja	Akceptované, najmä podporou miestneho funkčno-priestorového subsystému turistiky, rekreácie a cestovného ruchu.

d)10.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Podhorie, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti telekomunikácií	Akceptované.
d)11.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Podhorie, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti pôšt	Akceptované.
d)II.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Podhorie, vrátane výstupov zo záväznej časti - verejnoprospešné stavby	Akceptované.
e)	Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia	Akceptované.
f)	Požiadavky na riešenie záujmového územia	Akceptované.
g)	Základné demografické údaje	Akceptované.
h)	Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce	Akceptované.
i)	Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanácie	Akceptované.
j)	Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technického vybavenia územia	Akceptované.
k)	Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov,...ďalších chránených území a ich ochranných pásiem, vrátane požiadaviek na zabezpečenie ÚSES územia	Akceptované.
l)	Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia	Akceptované.
m)	Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva	Akceptované.
n)	Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkč. využívania územia obce s prihliadnutím na histor., kultúrne, urban. a prírodné podmienky územia vrátane požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu	Akceptované.
o)	Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry, rekreácie a výroby	Akceptované.
p)	Požiadavky z hľadiska životného prostredia – koncepcia starostlivosti o životné prostredie	Akceptované.
q)	Požiadavky z hľadiska ochrany poľnohosp. pôdy a lesnej pôdy	Akceptované.
r)	Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť územným plánom zóny	Akceptované.
s)	Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia	Akceptované.
t)	Požiadavky na vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby	Akceptované.
u)	Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie	Akceptované.

1.3.3 SÚPIS POUŽITÝCH ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV (ÚPP) A INÝCH PODKLADOV, ZHODNOTENIE ICH VYUŽITIA

Pri vypracovaní návrhu ÚPN – O Podhorie boli spolu so zachovanými časťami pôvodného územného plánu sídelného útvaru (ÚPN – SÚ) Lietava z roku 1987, aktualizovaného ÚPN – SÚ Lietava - Podhorie Doplnok č. 1 z roku 2006, a spolu s aktualizovaným ÚPN – VÚC Žilinského kraja, zadaním, prieskumami a rozbormi a výsledkami prípravných prác obstarávateľa, ktorých zhodnotenie využitia je v zásade uvedené v kapitole **1.2** a **1.3.2**, v etape návrhu ÚPN – O Podhorie využité:

- Zadanie pre vypracovanie územného plánu obce (ÚPN – O) Podhorie (upravené a doplnené znenie v zmysle Obcou Podhorie akceptovaných pripomienok, § 20 ods. (2) zák.č. 50/76 Zb. v platnom znení),
- Pripomienky orgánov a právnických osôb ku Zadaniu ÚPN – O Podhorie,
- Vyhodnotenie pripomienok dotknutých orgánov a organizácií ku Zadaniu ÚPN – O Podhorie,
- Vyhodnotenie pripomienok fyzických a právnických osôb ku Zadaniu ÚPN – O Podhorie,
- digitalizovaný polohopis a výškopis vo formáte dwg ,
- mapový podklad v m 1 : 10 000,
- mapa z ROEP-u východná časť katastrálneho územia obce Podhorie v analógovej forme,
- mapa z ROEP-u západná časť katastrálneho územia obce Podhorie v analógovej forme,
- ÚPN VÚC Žilinského kraja v znení zmien a doplnkov,
- Regionálny územný systém ekologickej stability krajiny, okres Žilina,
- Aktualizácia (implementácia územných systémov ekologickej stability ÚSES) RÚSES okresov Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto (Slovenská agentúra životného prostredia, Ing. Ján Králik CSc., Ing. Marta Hajniková, RNDr. Peter Prokša, Ing. Alena Kovaľová,...2006),
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) obce Podhorie na roky 2010-2015,
- ÚPN – SÚ Lietava (Ing. arch. Júlia Durdyová) schválený uznesením Rady ONV v Žiline č. 135/87 zo dňa 24.7.1987,
- Doplnok č.1 ÚPN – SÚ Lietava – Podhorie (Ing. arch. Peter Krajč) schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Podhorí č. 80/2006 zo dňa 30.11.2006,
- Krajinno-ekologický plán k.ú. Podhorie, november 2015, (Peter Hájnik a kol.),
- Projekt materskej školy a zámer prestavby existujúceho objektu MŠ na 12 b.j.,
- Súpis vydaných územných rozhodnutí a stavebných povolení,
- Zoznam chránených častí územia a archeologických pamiatok,
- Návrh riešenia záujmov civilnej ochrany – vzor,
- Povodňový plán záchranných prác obce,
- Výkaz o požiarnej ochrane,
- VZN obce,
- Údaje ŠÚSR od roku 1996 do roku 2014 – výmera územia, využitie pôdy, počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie, prisťahovaní a odsťahovaní obyvatelia, prehľad stavu a pohybu obyvateľov podľa pohlavia, prehľad stavu a pohybu obyvateľov, hustota obyvateľov, vekové zloženie, vekové skupiny, od roku 2004 do roku 2014 - počet evidovaných právnických osôb, fyzické osoby – podnikatelia, od roku 2001 do roku 2014 prírastok obyvateľstva, prehľad pohybu obyvateľov, stav trvale bývajúceho obyvateľstva, v roku 2014 vekové zloženie obyvateľstva, ekonomická aktivita obyvateľstva,

- Sčítanie ľudu, domov a bytov z roku 2001,
- Sčítanie obyvateľov bytov a domov (SODB) z r. 2011,
- Sčítanie obyvateľov bytov a domov (SODB) z r. 2021,
- Internetová stránka www.obecpodhorie.info,
- Konzultácie s organizáciami a správcami sietí,
- Dotazníky pre získavanie názorov na obsah riešenia ÚPN – O Podhorie,
- Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2008,
- Návrh koncepcie starostlivosti o životné prostredie Žilinského kraja (r. 2006),
- ÚPN – O Lietavská Svinná (r. 2010),
- ÚPN – O Lietava (r. 2015),
- Podhorie a Karolína Brüstleová, Eva Masná monografia,
- Stanoviská a vyjadrenia dotknutých orgánov, obcí a právnických osôb k návrhu ÚPN – O Podhorie,
- Pripomienky fyzických a právnických osôb... k návrhu ÚPN – O Podhorie,
- Vyhodnotenie pripomienok dotknutých orgánov, ŽSK, obcí a právnických osôb k návrhu ÚPN – O Podhorie,
- Vyhodnotenie pripomienok fyzických a právnických osôb k návrhu ÚPN – O Podhorie,
- Pokyny na dopracovanie obce Podhorie ku prerokovanému návrhu ÚPN – O Podhorie (zhodnotenie splnenia požiadaviek zadania a pokyny pre dopracovanie návrhu ÚPN – O Podhorie),
- ZaD č.1 ÚPN – O Lietava, návrh (01/2020),
- Stanoviská a vyjadrenia ŽSK, dotknutých orgánov, obcí a právnických osôb k návrhu ÚPN – O Podhorie (nové prerokovanie),
- Pripomienky občanov, verejnosti, fyzických a právnických osôb k návrhu ÚPN – O Podhorie (nové prerokovanie),
- Vyhodnotenie pripomienok samosprávneho kraja, dotknutých obcí, dotknutých orgánov a právnických osôb k návrhu územného plánu obce (ÚPN – O) Podhorie, nové prerokovanie,
- Vyhodnotenie pripomienok občanov, verejnosti, fyzických a právnických osôb k návrhu územného plánu obce (ÚPN – O) Podhorie, nové prerokovanie,
- Pokyny na dopracovanie návrhu ÚPN – O Podhorie (po novom prerokovaní), 01/2025,
- RÚSES okresu Žilina, 2020,
- Metodické usmernenie MDVRR SR odboru územného plánovania k príprave novej územnoplánovacej dokumentácie v prípade existencie schválenej územnoplánovacej dokumentácie, ktorého znenie je uvedené na web stránke https: www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmernenia-oznamenia-stanoviska-pokyny,
- Metodické usmernenie MDVRR SR odboru územného plánovania k zabezpečeniu plnenia uznesenia vlády SR č.248/2014 z 26.3.2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (aktualizácia v roku 2018 a schválenie uznesením vlády SR č.478/2018), ktorého znenie je uvedené na http// www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=148430.

A2) RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1 VYMEDZENIE A GEOGRAFICKÝ OPIS RIEŠENÉHO ÚZEMIA

2.1.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešené územie územného plánu obce je vymedzené v rozsahu celého katastrálneho územia obce. Obec Podhorie tvorí jedno katastrálne územie. Takto vymedzené riešené územie

- ***na severe*** susedí s katastrálnym územím Lietava, dotýka sa katastrálneho územia Peklina (obec Horný Hričov), a susedí s katastrálnym územím Paština Závada,
- ***na východe*** má spoločnú hranicu s katastrálnym územím obce Lietava,
- ***na juhu*** susedí s katastrálnym územím Babkov (obec Lietavská Svinná – Babkov),
- ***zo západu*** susedí s katastrálnym územím obce Súľov – Hradná (okres Bytča).

Katastrálna hranica obce je vedená čiastočne hrebeňovitými úsekmi lesných masívov oddeľujúcich osídlené doliny, značná časť zvlnenou poľnohospodárskou krajinou a v malej miere pretína údolné polohy nív vodných tokov.

Vymedzené riešené územie ÚPN - O ktorým je katastrálne územie obce, je tvorené výmerou katastrálneho územia obce – 641,6346 ha. Predmetom riešenia nie sú len koncentrované zastavané územia obce, ale aj prírodné poľnohospodársky využívané územia a lesné územia v polohách mimo zastavaného územia obce, ohraničené katastrálnou hranicou obce Podhorie. Takto popísané územie je vcelku graficky riešené na výkresoch v M 1 : 10 000.

2.1.2 VYMEDZENIE ÚZEMIA RIEŠENÉHO S POUŽITÍM VYBRANÝCH REGULATÍVOV ZÓNY

Z dôvodu nutnosti detailnejšieho riešenia najzložitejšej problematiky územia obce Podhorie, ktorá je viazaná na súčasné zastavané územia obce a ich primknuté okolie, vymedzujú sa v rámci riešenia ÚPN – O územia, ktoré sú riešené s použitím niektorých zásad a vybraných regulatívov podrobnejšieho priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov, stavieb a verejného dopravného a technického vybavenia územia. Tieto regulatívy a zásady vychádzajú zo zastavovacích podmienok na umiestnenie stavieb. Detailnejšie riešenie území je v grafickej časti ÚPN – O Podhorie prezentované výkresmi v M 1 : 2 000, pričom ich vymedzenie je nasledovné:

- ZO SEVERU

je vymedzené od východu k západu severným okrajom navrhovaného, existujúceho a opäť navrhovaného územia rodinných domov v lok. Dráhy, východným okrajom územia výroby, okrajom navrhovaného a existujúceho územia rodinných domov v lok. Zámostie, okrajom existujúceho územia výroby, existujúceho a navrhovaného územia rodinných domov v lok. Kopce, okrajom oddychovej zóny v lok. Vajano, obslužnou cestou navrhovaného územia rodinných domov v lok. Nadsadie, okrajom navrhovaných území rekreačných chalúp a záhradkovej osady a okrajom navrhovaného územia rodinných domov v lok. Nad Ihriskom.

- ZO ZÁPADU

tvorí hranicu obslužná cesta navrhovaného a jestvujúceho územia rodinných domov v lok. Vyše Dediny.

- Z JUHU

tvorí hranicu v smere zo západu na východ obslužná cesta striedajúceho sa navrhovaného a jestvujúceho územia rodinných domov v lok. Vyše Dediny, hranica existujúceho územia rodinných domov, parkingu, a územia občianskej vybavenosti v lok. Brezie, okraj navrhovaného, existujúceho a navrhovaného územia rodinných domov v lok. Diel, po jeho zalomení smerom k juhu, západu, opäť k juhu a k východu vymedzenie pokračuje okrajom obslužnej cesty k lok. Lán, ktorou pokračuje okrajom existujúceho územia rodinných domov k lok. Dráhy, kde je územie vymedzené cestou III/2102.

- Z VÝCHODU

tvorí hranicu okraj navrhovaného územia rodinných domov v lok. Dráhy.

2.1.3 GEOLOGICKÉ POMERY

Katastrálne územie obce Podhorie sa nachádza v subprovincii Vnútorné Západné Karpaty, leží na styku Žilinskej kotliny a Súľovských vrchov a je vyplnené vo východnej časti riešeného územia paleogénnym a kriedovým flyšom s vrstvami pieskovcov, ílovcov a slieňovcov, neogénnymi a štvrtohornými ílmi, pieskami a štrkmi. Rozhranie geomorfologických podcelkov Žilinskej pahorkatiny a Súľovských skál smeruje od juhu k severu. Západná časť územia je tvorená najmä bazálnymi paleogénnymi zlepencami. Geologická stavba územia je teda budovaná štruktúrnogeologickými pásmami Mezozoikum vnútorných západných Karpát, Flyš, Vnútrokarpatský paleogén.

Erózia sa vyskytuje na vegetáciou nechránených svahoch. Na pomerne mäkších a na eróziu náchylnejších flyšových horninách je viditeľný vplyv vodnej erózie najmä po prudkých prívalových dažďoch.

Kataster obce leží v západnom výbežku Žilinskej kotliny v dolinách potokov Podhorského, Močiarneho, Dubník a Lietavského potoka a na východných svahoch východného hrebeňa Súľovských skál v nadmorskej výške 420 – 822 m n.m.. (vrchol Kečka – Kačka). Len pomerne malá časť výmery katastrálneho územia obce je urbanizovaná, zostatok tvoria lesy a najmä voľná, poľnohospodárska krajina. Zástavbu v obci tvorí jediná ucelenejšia urbanizovaná časť. V nej sa nadmorská výška pohybuje v rozpätí od 452 m n.m. po 486 m n.m.

Tvar obce je v zásade kompaktný, s pozdĺžnym základom typickým pre potočnú dedinu s priečnymi výbežkami a na ne nadväzujúcimi jednotlivými súbežnými uličnými priestormi.

Z geologického hľadiska možno riešené územie podľa RÚSES pričleniť k dvom hlavným oblastiam:

- k pohoriam jadrového pásma Karpát – geologicky pestrým oblastiam s výskytom viacerých stratigrafických jednotiek, paleozoických kryštalických a metamorfovaných hornín, mezozoických karbonátových a nekarbonátových hornín, paleogénnych karbonátových hornín – pohoria Vnútorných Západných Karpát (Strážovské vrchy, Súľovské vrchy),
- k vnútrokarpatským kotlinám – kde patria kotlinové oblasti s paleogénnymi a neogénnymi sedimentmi (íly, piesky, štrky), pokryté kvartérnymi sedimentmi (svahové a sprašové hliny, proluviálne a fluviálne sedimenty).

Podľa inžinierskogeologickej rajonizácie sa v riešenom území nachádzajú rajóny predkvartérnych hornín:

- rajón flyšoidných hornín,
- rajón pieskovcovo-zlepencových hornín.

Rajón flyšoidných hornín je vyčlenený na územiach, kde na povrch vystupujú zbridličnatelé ílovcovo – prachovcové (aj slieňovcové) horniny, pravidelne sa striedajúce

s pieskovcami (príp. zlepencami alebo karbonátmi). Je to typický rajón karpatského flyša. Súvrstvia sú spravidla zvrásnené a značne tektonicky porušené. Horniny možno prevažne zaradiť podľa STN 73 3050 do triedy ťažiteľnosti 5 – 6. Striedanie relatívne priepustných (pieskovce) a nepriepustných (ílovce, prachovce) hornín spôsobuje, že územia bývajú málo zvodnelé. Pramene tvoria menšie vývery, ich výdatnosť dosahuje desatiny $l.s^{-1}$, sporadicky nad 1 $l.s^{-1}$, pričom silne kolíše. Poukazuje to na plytký obeh podzemných vôd a ich priamu závislosť od zrážok. Morfologický ráz územia je charakteristický miernymi až strednými svahmi a plochými chrbátmi. Strmšie svahy sa vyskytujú len v územiach s väčším zastúpením pieskovcovo – zlepencových hornín. Kvôli intenzívnemu periglaciálnemu zvetrávaniu došlo k nakypreniu povrchových vrstiev a soliflukčnému hákovaniu vrstiev. Malou odolnosťou sa vyznačujú hlavne polohy paleogénnych ílovcov. Veľmi časté sú zosuvy a to nielen po plochách vrstevnatosti, ale aj v prípade, ak vrstvy zapadajú do svahu, kedy sú horniny vystavené intenzívnejšiemu zvetrávaniu prenikajúcemu po vrstvách. V tomto prípade sú šmykové plochy obyčajne na rozhraní zvetraných a zdravých hornín.

Rajón pieskovcovo-zlepencových hornín vytvárajú hruboúlomkové komplexy paleozoika až neogénu a flyšovej formácie (stredná krieda a paleogén). K najstarším horninám patria zlepence. Kriedové a paleogénne zlepence sú obvykle drobno a strednozrnné, miestami však aj hrubozrnné až balvanité. Ich tmel je zväčša pevný vápnito – pieskovcový, prípadne vápnitý. Dobre priepustné sú pevné skalné horniny, ktoré sú často intenzívne rozpukané, s otvorenými puklinami. V prípade väčších hrúbok a rozlohy zlepencov s vápnito – pieskovcovým tmelom, dosahujú niekedy pramene výdatnosť aj nad 10 $l.s^{-1}$.

2.1.4 GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Z hľadiska geomorfologického členenia sa katastrálne územie obce Podhorie nachádza v provincii Západných Karpát a ich nasledovných geomorfologických jednotkách:

Tab. 0.1-1 Geomorfologické jednotky katastrálneho územia Podhorie

Subprovincia	Oblasť	Celok	Podcelok	časť
Vnútorné Západné Karpaty	Fatransko-tatranská oblasť	Súľovské vrchy	Súľovské skaly	Súľovská kotlina
		Žilinská kotlina	Žilinská pahorkatina	-

Zdroj: Implementácia územných systémov (ÚSES) - Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresu Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto.

Mierne väčšia západná časť katastrálneho územia obce Podhorie patrí do geomorfologického celku Súľovské vrchy a podcelku Súľovské skaly, mierne menšia výmera územia je v celku Žilinská kotlina, podcelku Žilinská pahorkatina. Hranica medzi nimi má takmer presný smer od severu k juhu. V geomorfologickom celku Žilinská kotlina, v podcelku Žilinská pahorkatina sa nachádza takmer celé zastavané územie obce.

Na vývoji Žilinskej kotliny sa podieľali mladé tektonické pohyby a kvartérne modelácie.

Z hľadiska typov reliéfu v území boli podľa dokumentu Implementácia územných systémov (ÚSES) - Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresu Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto vyčlenené nasledovné hlavné typy reliéfu:

- kotlinový reliéf – fluviálna rovina, málo členená hladko modelovaná rovina až kotlinová erózno-denudačná členená pahorkatina – hladko modelovaný reliéf kotliny v centrálnej časti okresu Žilina,
- erózno-denudačná vrchovina až hornatina, ostrejšie modelovaná, s výskytom bralných foriem - pohoria bradlového pásma a nižšie kryštalicko-druhohorné pohoria (Strážovské a Súľovské vrchy, Manínska vrchovina, Kysucké vrchy).

Zo súčasných geomorfologických procesov prebieha v území riečna erózia, na druhej strane akumulácia. K degradácii územia prispieva erózia na vegetáciou nechránených svahoch. Na pomerne mäkších a na eróziu náchylnejších flyšových horninách je viditeľný vplyv vodnej erózie najmä po prudkých prívalových dažďoch. V súčasnosti je významný antropoidný vplyv úpravami terénu.

Členitosť územia charakterizuje nadmorská výška územia. Kolíše od 420 m n.m.. do 822 m n.m. (vrchol Kečka /Kačka/ na západnom okraji katastrálneho územia), stred obce 460 m n.m. V prevažne urbanizovanej časti sa nadmorská výška pohybuje v rozpätí od 452 m n.m. po 486 m n.m.

Na základe relatívnej výškovej (vertikálnej) členitosti sú na území katastra obce vyčlenené tri typy reliéfu:

- pahorkatiny, sa nachádzajú v miestach, kde do územia zasahuje Žilinská kotlina, reliéf je mierne členitý typický pre oblasť styku pohoria a kotliny, kde výškový rozdiel nepresahuje 100 m, zaberá takmer polovinu rozlohy katastra obce v jeho východnej časti,
- vrchoviny, reliéf je silno členitý, pokrývajú centrálnu časť územia až západnú časť bezlesia, kde je výškový rozdiel od 100 do 310 m,
- nižšie hornatiny, reliéf je veľmi silno členitý, sú v oblasti Súľovských skál, výškový rozdiel je tu od 311 do 470 m.

Sklonitosť reliéfu

Sklon reliéfu predstavuje zmenu nadmorských výšok v smere spádovej krivky. Vyhodnotenie sklonitosti má pri praktickom riešení umiestnenia ľudských činností v krajine dôležité miesto, napr. v spôsobe obrábania pôdy, pri posudzovaní stability územia, pri výbere spôsobu stavebných prác a konštrukcií stavieb, pri voľbe trasy a konštrukcie komunikácií, pri posudzovaní stability svahov vodných nádrží. Sklonitosť limituje ľudské aktivity v území, aby nevhodným zásahom do horninového prostredia nevznikli škody na prírodnom prostredí.

Kategórie sklonu svahu:

1 - $<3^0$
2 - $3^0 - 7^0$
3 - $7^0 - 12^0$
4 - $12^0 - 17^0$
5 - $17^0 - 25^0$
6 - nad 25^0

Sklonitosť, dĺžka svahov a typ vegetačného krytu sú hlavné faktory spôsobujúce pôdnu eróziu.

Seizmicita územia je charakterizovaná seizmickým ohrozením v hodnotách makroseizmickej intenzity 7°.

2.1.5 HYDROLOGICKÉ POMERY

Hydrologicky katastrálne územie Podhoria leží v povodí rieky Váh, do ktorej sa vlieva významný ľavostranný prítok Rajčianka. Váh tu má priemerný prietok 123,9 $m^3. s^{-1}$. Rajčianka – ústí do Váhu zľava v blízkosti mestskej časti Žiliny - Strážov. Celková plocha povodia je 359,06 km^2, dĺžka hlavného toku 47,5 km, špecifický odtok z povodia je priemerne 16,13 $l.s^{-1}.km^{-2}$ a priemerný prietok 5,8 $m^3.s^{-1}$. Takmer celé povodie Rajčianky leží v okrese Žilina a zahŕňa prakticky celú Rajeckú kotlinu.

Ľavostranný prítok Rajčianky Lietavka tečúci severným a východným okrajom k.ú. Podhorie priberá pravostranný prítok s identifikačným číslom toku 4-21-6-4274, názvom toku podľa vodohospodárskej mapy (VHM) BP Lietavky a správcovským názvom Podhorský potok. Podhorský potok predstavuje hydrologickú os riešeného územia. Pramení pod hrebeňom Súľovských skál medzi vrcholmi Dubník a Kečka (Kačka), preteká zastavaným územím obce v smere od západu až juhozápadu k východu až severovýchodu. Jeho pravostranný prítok – identifikačné číslo 4-21-6-4277, názov podľa VHM bezmenný, správcovský názov Močiarny pramení v k.ú. Babkov. Priteká do k.ú. Podhorie v jeho juhovýchodnej časti, od lokality Šiškovec je v súbehu s miestnou komunikáciou Podhorie – Babkov. Druhým jeho pravostranným prítokom je potok s identifikačným číslom 4-21-6-4275, názvom podľa VHM bezmenný. Ten preteká katastrálnym územím obce v krátkom úseku pri jeho východnom okraji. Severne od zastavanej časti obce a južne od poľnohospodárskeho dvora v smere od západu na východ preteká potok identifikačné číslo 4-21-6-4278, názov podľa VHM PB Lietavky, správcovský názov Dubník. V dvoch krátkych úsekoch katastrálne územie obce Podhorie pretína aj potok Lietavka (Závadský potok) a to pri vyústení potokov Dubník a Podhorský potok. V Lietavskej Závadke ústí do Lietavky potok s identifikačným číslom 4-21-6-4281, ktorý tam priteká z katastrálneho územia Podhorie.

Prietoky na Podhorskom potoku neboli zaznamenané. Prietoky Lietavky vo vodomernej stanici v m.č. obce Lietava - Majer podľa SHMÚ boli v roku 2006 - priemerný ročný prietok Q_r=0,137 $m^3.s^{-1}$, maximálny kulminačný prietok Q_{max}=2,062 $m^3.s^{-1}$, minimálny denný prietok Q_{min}=0,056 $m^3.s^{-1}$.

Bystrinný charakter majú len pramenné časti tokov ostatné časti majú stredohorský charakter, kde prevláda akumulácia nad eróznou činnosťou.

Z vodohospodárskeho hľadiska je riešené katastrálne územie dlhodobo pozitívna oblasť. Suma zrážok v priebehu roka i počas vegetačného obdobiam je vyššia ako potenciálny výpar z územia. Väčšina územia má počas vegetačného obdobia prebytok vlahy 50 – 150 mm.

Režim väčšiny tokov v území je typický vrchovinovo - nížinný snehovo – dažďový, s akumuláciou vody s nízkymi stavmi v septembri až marci, vysokou vodnatosťou v apríli až júni (maximálnymi stavmi prevažne v máji), najnižšou v januári a februári. Nevýrazné podružné zvýšenie vodnatosti je koncom jesene a začiatkom zimy.

Hlavným hydrogeologickým regiónom predmetného územia je:

- paleogén a kvartér časti Žilinskej kotliny a východného okraja Súľovských vrchov.

Určujúcim typom priepustnosti je medzizrnová priepustnosť.

Katastrálne územie obce Podhorie sa nachádza v útvare podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000500P a útvare podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2001800F.

Tabuľka 0.1-2 Útvar podzemnej vody

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km^2)	Stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Váh	SK1000500P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného Váhu a jeho prítokov (útvar kvartérnych sedimentov)	1069,302	dobrý	dobrý
Váh	SK2001800F	Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny (útvar predkvartérnych hornín)	4451,705	dobrý	dobrý

Útvar podzemnej vody SK1000500P bol vymedzený ako útvar kvartérnych sedimentov s plochou 1069,302 km^2. Na základe hodnotenia jeho stavu v rámci 2. Plánu manažmentu povodí dosahoval tento útvar dobrý kvantitatívny aj chemický stav. Útvar podzemnej vody SK2001800F bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 4451,705 km^2. Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Návrh územného plánu obce Podhorie je vypracovaný tak, aby akceptoval požiadavku Výskumného ústavu vodného hospodárstva Bratislava tým spôsobom, aby neboli ohrozené ciele rámcovej smernice o vode (smernica 2000/60/ES Európskeho parlamentu a rady), ktorými sú ochrana a zlepšenie kvality vôd a vodných ekosystémov, trvale udržateľné využívanie vôd a dosiahnutie dobrého stavu vôd do roku 2021.

2.1.6 KLIMATICKÉ POMERY

Klimatické pomery predstavujú dôležitý určujúci faktor pri konečnom návrhu optimálneho priestorového usporiadania a funkčného využitia katastrálneho územia. Pri klimatickej charakteristike sa vychádzalo z publikovaných materiálov: ročenky SHMÚ Bratislava, Petrovič a kol. (1964), Atlas podnebia ČSSR (1958), Atlas SSR (1980).

Katastrálne územie obce sa z globálneho hľadiska nachádza v miernej klimatickej oblasti. Stredná a východná časť katastra patrí do mierne teplej, vlhkej oblasti. Okraje Súľovských vrchov patria do mierne chladnej klimatickej oblasti.

Z hľadiska zrážok patria najnižšie časti riešeného územia (kotlina) do mierne vlhkej klimatickej oblasti.

Pre potreby ÚPN – O dôležitú vypovedaciu charakteristiku predstavuje oslnenie reliéfu ako rámcová klimatická charakteristika riešeného priestoru. Z KEP obce Podhorie vyplýva dobré oslnenie celej zastavanej časti územia a plôch predpokladaného rozvoja najmä na juh priklonených svahov.

Predmetné územie spadá do klimatických okrskov:

- okrsok chladný, klimatické znaky – júlový priemer teploty < 16° C,
- okrsok mierne teplý, vlhký, vrchovinový – počet letných dní za rok je priemerne 50, s denným maximom teploty vzduchu júl ≥ 25° C.

Kataster obce sa nachádza v oblasti Súľovských skál, čo je chladná oblasť v mierne chladnom okrsku. Priemerná teplota vzduchu v oblasti je 7°C. V letnom období je tu v priemere 45 letných dní s maximálnou teplotou vzduchu 25°C a viac. V zimnom období sa v tejto oblasti vyskytuje v priemere 35 ľadových dní v ktorých max. teplota vzduchu klesá pod 0°C a 125 mrazových dní v ktorých minimálna teplota vzduchu klesá pod 0°C.

Počas tuhých zím sa zaznamenáva až 70 ľadových a 158 mrazových dní. Počas nich absolútne minimálne teploty vzduchu klesajú až na – 29,5°C. Dĺžka bezmrazového obdobia je okolo 160 dní v roku Priemerná januárová teplota vzduchu je - 4°C. Počet vykurovacích dní počas roka je 280 a počet dní so snehovou pokrývkou je 70.

Územie patrí vďaka podhorskej svahovej polohe do priemerne inverzných polôh, priemerný počet dní s hmlou je 20 až 50, patrí teda do klimatických oblastí so zníženým počtom hmiel. Priemerný ročný úhrn zrážok v predmetnom území je cca 800 mm, v januári sú priemerné úhrny zrážok 50 mm, v júli 90 mm.

V oblasti Žilinskej kotliny je takmer po celý rok zvýšená relatívna vlhkosť vzduchu. Je to oblasť s najväčším počtom dní v roku s hmlou. Typická je tu slabá veternosť s priemernou rýchlosťou vetra 1,3 m. s^{-1} a výskyt bezvetria až do 60%.

Z hľadiska potenciálneho znečistenia ovzdušia sú veterné pomery v Žilinskej kotline veľmi nepriaznivé, a preto aj relatívne menšie a vzdialenejšie zdroje znečisťovania ovzdušia resp. zdroje exhalátov vedú k pomerne vysokej úrovni znečistenia ovzdušia v jeho prízemnej vrstve. Znečisťovanie ovzdušia v okolí Žiliny je spôsobené jednak klasickými znečisťujúcimi látkami produkovanými činnosťou Žilinskej teplárenskej a.s., z Cementárne Lietavská Lúčka a dobývacieho priestoru v katastri Lietavskej Lúčky, ale podieľajú sa na ňom aj zostávajúce chemické prevádzky v meste Žilina a v okolí cesty III/2102 intenzívna automobilová doprava.

2.1.7 OCHRANA PRÍRODY A EKOLOGICKÁ STABILITA

Z hľadiska ochrany prírody a prírodných hodnôt sa v riešenom území vyskytujú

- *maloplošné chránené územie NPR Súľovské skaly s 5.° ochrany,*
- *veľkoplošné chránené územie CHKO Strážovské vrchy s 2.° ochrany,*
- *ostatné katastrálne územie obce Podhorie ako územie s 1.° ochrany,*
- *chránené územia NATURA 2000,*
  - *chránené vtáčie územie CHVÚ 28 Strážovské vrchy,*
  - *územie európskeho významu SKÚEV 0256 Strážovské vrchy.*

Z maloplošných chránených území sa v riešenom území nachádza pri hranici katastrálneho územia obce Podhorie s k.ú. Súľov v úseku východného hrebeňa Súľovských skál pri vrchole Roháč územie s najvyšším – piatym stupňom ochrany *NPR Súľovské skaly.* Hranica NPR a hranica jej ochranného pásma so 4° ochrany má byť v zmysle ÚPN-VÚC ŽK zmenená, hranica ochranného pásma NPR nebude však zasahovať do katastrálneho územia obce Podhorie.

Z hľadiska ekologickej stability do západnej časti riešeného územia zasahuje

- *biocentrum provinciálneho významu 1/1 Súľovské skaly (biocentrum nadregionálneho významu Nrbc 4 : Súľovské skaly),*

z biokoridorov je v západnej časti katastrálneho územia obce:

- *biokoridor regionálneho významu 11/31 Závadský potok /hydricko-terestrický/ (Rbk 17 Závadský potok a ekotón Súľovskej hornatiny).*

Podľa Implementácie ÚSES a aktualizácie RÚSES okresov Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto sa v riešenom území nachádzajú územia genofondovo významných lokalít

- *BY 29 Východný hrebeň Súľovských skál,*

a v severnej časti katastrálneho územia

- *BY 26 Súľovské skaly* (NPR) v priestore Roháč.

Okrem uvedených prvkov ochrany prírody sú v riešenom území uplatňujú aj iné prírodné pozoruhodnosti – ekologicky významné segmenty.

2.1.8 FYTOGEOGRAFICKÉ A GEOBOTANICKÉ ČLENENIE ÚZEMIA

Z aplikácie Implementácie ÚSES a aktualizácie RÚSES okresov Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto vyplýva pre katastrálne územie obce Podhorie nasledovné fytogeografické členenie územia:

Tabuľka 0.1-3 Fytogeografické jednotky katastrálneho územia Podhorie

Zóna	Oblasť	Okres	Podokres	Obvod
buková	kryštalicko druhohorná	Žilinská kotlina	b. južný	-
		Súľovské vrchy	a. Súľovské skaly	

Podľa krajinnoekologického plánu k.ú. Podhorie patrí riešené územie do oblasti Západokarpatskej flóry a obvodu Predkarpatská flóra (Praecarpaticum), celok Strážovské vrchy. Geobotanické členenie vychádza z geobotanickej mapy SR a znázorňuje rovnovážny stav rastlinstva s prírodným prostredím.

Pôvodné porasty boli tvorené druhmi karpatskej lesnej flóry. Podľa mapy potenciálnej prirodzenej vegetácie (Maglocky, Š. 2002 in Atlas krajiny SR) sú v území mapované tieto jednotky:

- bukové lesy na vápencových a dolomitových podložiach,
- bukové a jedľovo-bukové lesy,
- zmiešaný listnato-ihličnatý les v severných karpatských kotlinách,
- karpatské reliktné borovicové lesy (okrajovo),
- dubové a dubovo-cerové lesy (ostrovčekovito).

V súčasnosti je územie výrazne zmenené. V území sa vyvinuli biotopy vytvorené a ovplyvnené človekom. Poľnohospodárska pôda sa získavala klčovaním lesov, na vhodných plochách sa pôda obhospodarovala orbou, časť vyklčovaných lesov sa premenila na lúky a pasienky. Tieto biotopy vyžadujú udržiavanie človekom a bez zásahu sa vplyvom náletov postupne menia na krovinové, neskôr na lesné biotopy. Lesné biotopy sú miestami čiastočne zmenené v prospech ekonomicky efektívnejších drevín (smrek). Biotopy ľudských sídiel sa vyznačujú charakteristickým druhovým zložením fauny a flóry.

2.1.9 ŽIVOČÍŠSTVO

Podľa zoogeografického členenia patrí katastrálne územie obce do

- terestrického biocyklu - provincia listnatých lesov – podkarpatský úsek,
- limnického biocyklu - pontokaspická provincia, podunajský okres, stredoslovenská a západoslovenská časť.

Spoločenstvá lúk, polí a otvorených priestranstiev

Lúčne biotopy z chrobákov osídľujú Cicindela silvicola, Cicindela hybrida, Cicindela germanica, Nebria brevicollis, Broscus cephalotes, Harpalus rupicola, Harpalus signaticornis, Harpalus griseus, Harpalus aeneus, , Amara eurynota, Amara majuscula, Amara equestris, Zabrus tenebrioides, Pterostichus coerulescens, Pterostichus inaequalis, Pterostichus macer, Silpha obscura, Liodes cinnamomea, Liodes brunnea, Tachyporus chrysomelinus, Dermestes murinus, Dermestes lardarius, Cytilus sericeus, Trox scaber, Homaloplia riricola, Dorcadion fulvum, Chrysomela coerulea, Chrysomela diversipes, Chrysomela küsteri. Z motýľov sa tu vyskytuje súmračník kotúčový (Erynnis tages), súmračník jahodový (Pyrgus malvae), súmračník nátržnikový (P. serratulae), súmračník

horský (P. alveus), súmračník skorocelový (Carterocephalus palaemon), súmračník metlicový (Thymelicus sylvestris), vidlochvost ovocný (Iphiclides podalirius), mlynárik hrachorový (Leptidea sinapis), mlynárik kapustový (Pieris brassicae), mlynárik repový (P. rapae), mlynárik repkový (P. napi), mlynárik žeruchový (Anthocharis cardamines), žltáčik podkovkový (Colias alfacariensis), žltáčik rešetliakový (Gonopteryx rhamni), perlovec jahodníkový (Boloria eurphrosyne), perlovec najmenší (B. dia), perlovec malý (Issoria lathonia), perlovec striebristopásy (Argynnis paphia), hnedáčik skorocelový (Melitaea athalia), babôčka admirálska (Vanessa atalanta), babôčka pŕhľavová (Aglais urticae), babôčka brestová (Nymphalis polychloros), babôčka osiková (N. antiopa), babôčka pávooká (Aglais io), babôčka zubatokrídla (Polygonia c-album), dúhovec menší (Apatura ilia), bielopásavec zemolezový (Limenitis camilla), modráčik najmenší (Cupido minimus), modráčik čiernoobrúbený (Plebejus argus), modráčik obyčajný (Polyommatus icarus), modráčik komonicový (P. dorylas), modráčik ďatelinový (P. bellargus), modráčik vikový (P. coridon), modráčik horcový (Maculinea alcon), ohniváčik čiernokrídly (Lycaena phlaeas), ostrôžkár cezmínový (Satyrium ilicis), ostrôžkár slivkový (S. pruni). Na lúčnych biotopoch hniezdi napr. prepelica poľná (Coturnix coturnix), chrapkáč poľný (Crex crex), strnádka obyčajná (Emberiza citrinella), pŕhľaviar červenkastý (Saxicola rubetra), či škovránok poľný (Alauda arvensis). Z bežných cicavcov sa vyskytuje zajac poľný (Lepus europaeus) líška hrdzavá (Vulpes vulpes) srnec lesný (Capreolus capreolus). Z ďalších napríklad jeleň lesný (Cervus elaphus).
Na **poliach** nájdeme bažanta obyčajného (syn**.** bažant poľovný) Phasianus colchicus, jarabicu poľnú Perdix perdix, prepelicu poľnú Coturnix coturnix a zajaca poľného Lepus europaeus.

Spoločenstvá lesov

V lesných spoločenstvách sa vyskytujú z obojživelníkov salamandra škvrnitá (Salamandra salamandra), ropucha bradavičnatá (Bufo bufo) a rosnička zelená (Hyla arborea). Z plazov bol v lesných porastoch zaznamenaný výskyt slepúcha lámavého (Anguis fragilis). Z druhov vtákov boli zaznamenané pinka obyčajná (Fringilla coelebs) a sýkorka uhliarka (Periparus ater). jastrab veľký (Accipiter gentilis), mlynárka dlhochvostá (Aegithalos caudatus), kuvik obyčajný (Athene noctua), myšiak hôrny (Buteo buteo), zelienka obyčajná (Chloris chloris), glezg obyčajný (Coccothrauses coccothraustes), holub plúžik (Columba oenas), krkavec čierny (Corvus corax), ďateľ prostredný (Dendrocopos medius), tesár čierny (Dryocopus martius), sokol sťahovavý (Falco peregrinus), sokol myšiar (F. tinnunculus), muchárik malý (Ficedula parva), krivonos smrekový (Loxia curvirostra), muchár sivý (Muscicapa striata), sýkorka chochlatá (Lophopanes cristatus), sýkorka čiernohlavá (Poecile montanus), vrabec poľný (Passer montanus), kolibiarik spevavý (Phylloscopus trochilus), ďubník trojprstý (Picoides tridactylus), žlna sivá (Picus canus), žlna zelená (P. viridis), vrchárka modrá (Prunella modularis), hýľ obyčajný (Pyrrhula pyrrhula), králik ohnivohlavý (Regulus ignicapilla), sova obyčajná (Strix aluco), škorec obyčajný (Sturnus vulgaris), penica obyčajná (Sylvia communis) a drozd čvíkota (Turdus pilaris), holub hrivnák (Columba palumbus), ďateľ veľký (Dendrocopos major), ďateľ bielochrbtý (D. leucotos), krkavec čierny (Corvus corax), tesár čierny (Dryocopus martius), červienka obyčajná (Erithacus rubecula), muchárik bielokrký (Ficedula albicollis), muchárik malý (F. parva), pinka obyčajná (Fringilla coelebs), sojka obyčajná (Garrulus glandarius), muchár sivý (Muscicapa striata), sýkorka uhliarka (Periparus ater), sýkorka belasá (Cyanistes caeruleus), sýkorka veľká (Parus major), sýkorka hôrna (Poecile palustris), kolibiarik čipčavý (Phylloscopus collybita), kolibiarik sykavý (P. sibilatrix), žlna sivá (Picus canus), brhlík obyčajný (Sitta europaea), penica čiernohlavá (Sylvia atricapilla), oriešok obyčajný (Troglodytes troglodytes), drozd čierny (Turdus merula), drozd plavý (T. philomelos) a drozd trskota (T. viscivorus). Medzi akcesorické

(prídavné) druhy, ktoré sa vyskytujú v lesných ornitocenózach vzácne, patrili: jastrab veľký (Accipiter gentilis), mlynárka dlhochvostá (Aegithalos caudatus), kuvik obyčajný (Athene noctua), zelienka obyčajná (Chloris chloris), kukučka obyčajná (Cuculus canorus), ďateľ prostredný (Dendrocopos medius), strnádka obyčajná (Emberiza citrinella), sokol sťahovavý (Falco peregrinus), sokol myšiar (Falco tinnunculus), sýkorka čiernohlavá (Poecile montanus), vrabec poľný (Passer montanus), ďubník trojprstý (Picoides tridactylus), žlna zelená (Picus viridis), králik ohnivohlavý (Regulus ignicapilla), sova obyčajná (Strix aluco), škorec obyčajný (Sturnus vulgaris), penica obyčajná (Sylvia communis) a drozd čvíkota (Turdus pilaris). Z drobných cicavcov sa vyskytuje plšík lieskový, veverica stromová (Sciurus vulgaris). Z väčších cicavcov ma veľké zastúpenie diviak lesný (Sus scrofa). srnec lesný (Capreolus capreolus), menej početným zástupcom tejto systematickej skupiny živočíchov je jeleň lesný (Cervus elaphus). Z nepôvodných druhov sa tu vyskytujú: muflón lesný (Ovis musimon) a daniel škvrnitý (Dama dama). Z mäsožravých druhov sú zaznamenané lasica myšožravá (Mustela nivalis), kuna lesná (Martes martes), kuna skalná (M. foina) a jazvec lesný (Meles meles), mačka divá (Felis silvestris) a rys ostrovid (Lynx lynx), líška hrdzavá (Vulpes vulpes). Sporadicky je možný výskyt migrujúcich jedincov medveďa hnedého (Ursus arctos).

Vodné a mokraďové spoločenstvá

Biotopy vôd a ich brehov obývajú viaceré druhy podeniek, komárov a iných bezstavovcov. Žaby v tomto type biotopu reprezentuje skokan hnedý (Rana temporaria) a rosnička zelená (Hyla arborea). Periodické mláky v kultúrnej krajine, ale aj na lesných cestách využíva kunka žltobruchá (Bombina variegata). Skupina plazov je zastúpená hygrofilnou užovkou obojkovou (Natrix natrix). Z akvatických druhov hmyzožravcov sa vyskytuje napríklad dulovnica väčšia (Neomys fodiens). Semiakvatické nepôvodné druhy hlodavcov tu zastupuje ondatra pižmová (Ondatra zibethicus). Z pôvodných druhov hlodavcov je na vodné a mokraďové biotopy viazaný hryzec vodný (Arvicola terrestris).

Sídelné a iné antropogénne ovplyvnené spoločenstvá

V antropogénnych biotopoch v zastavanom území sídel sa vyskytujú včela medonosná Apis mellifera, bocian biely Ciconia ciconia, žltochvost domový Phoenicurus ochruros, hrdlička záhradná Streptopelia decaocto, belorítka obyčajná Delichon urbica, drozd čierny Turdus merula, vrabec domový Passer domesticus, myš domová Mus musculus, potkan obyčajný Rattus norvegicus, lasica myšožravá (syn. lasica obyčajná) Mustela nivalis a tchor tmavý (syn. tchor obyčajný) Mustela putorius.

2.1.10 GEOGRAFIA ÚZEMIA OBCE

Urbanizované územie obce Podhorie má charakter jediného kompaktného celku umelej urbanistickej štruktúry. Jeho tvar má základ v lineárnom tvare potočnej radovej dediny, rozvinutej v údolnej nive toku Podhorského potoka, ku ktorému postupne pribúdali zastavané územia súbežných ulíc, alebo ulíc v priečnom smere tam, kde to dovoľoval vhodný sklon terénu, zväčša v údolných častiach katastrálneho územia. Má základ v pozdĺžnom tvare (hlavná kompozičná os) s výbežkami okolo zväčša priečne vedených obslužných komunikácií cestného dopravného systému (vedľajšie kompozičné osi). Celé územie je jediným katastrálnym územím – k.ú. obce Podhorie.

Nadradená dopravná infraštruktúra je zastúpená v katastrálnom území obce Podhorie cestou III/2102. Nadradená sieť technickej infraštruktúry je zastúpená predovšetkým 22 kV linkami VN, ktoré sú vedené v primknutej polohe k zastavanému územiu obce,

vzhľadom na ich funkciu priameho zásobovania obce elektrickou energiou a STL vedeniami plynu. Z ostatných technických diel sa z hľadiska významu, resp. geografického - krajinárskeho čiastočne prejavuje len vodný zdroj a vodojemy..

Z hľadiska funkčného členenia možno riešené katastrálne územie rozdeliť na tri časti:

- strednú urbanizovanú časť,
- územia v podhoriach Strážovských vrchov, kde sa uplatňuje poľnohospodárske využitie krajiny,
- enklávy výbežkov zalesnených svahov Strážovských vrchov, ktoré majú vodohospodárske, lesohospodárske a rekreačné využitie.

Obec Podhorie sa nachádza v aglomeračnom priestore mesta Žilina, ktoré je v rámci rozvoja sídelnej štruktúry Žilinského kraja (vychádzajúc z Koncepcie rozvoja Slovenska) centrom prvej skupiny a patrí do prvej podskupiny miest medzinárodného a celoštátneho významu. Mesto Žilina je zaradené medzi ťažiská osídlenia prvej úrovne do tretej skupiny, ktorú tvorí žilinsko-martinské osídlenie. Z hľadiska rozvojových osí patrí rajecká rozvojová os Žilina – Rajec medzi rozvojové osi tretieho stupňa. Jej súčasťou je aj obec Podhorie. Vychádzajúc z týchto súvislostí sú disponibilné priestory pre bývanie, kultúrnohistorické a prírodné danosti katastra obce Podhorie, ako aglomeračného priestoru Žiliny, v širšom kontexte aj súčasťou hlavného cieľa rekreácie a turizmu vrátane poznávacieho a kultúrneho turizmu. V zmysle ZaD č. 3 ÚPN VÚC ŽK je Žilina lokalitou s medzinárodným významom z hľadiska poznávacieho turizmu a z hľadiska vidieckeho turizmu. Obec Podhorie ako súčasť okresu Žilina je tiež súčasťou navrhovanej regionálnej priestorovej a funkčnej štruktúry Severopovažského regiónu cestovného ruchu a Hornopovažského regiónu. Žilina a okolie je v rámci tejto hierarchie rekreačným krajinným celkom.

Z uvedeného začlenenia obce Podhorie v hierarchií osídlenia a významu obce z hľadiska rekreácie a turizmu, vyplývajú v súvislosti s vysokou kvalitou životného a prírodného prostredia obce predpoklady na jej ďalší intenzívny rozvoj.

2.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ AKTUALIZOVANÉHO ÚPN – VÚC ŽILINSKÉHO KRAJA

(Nariadenie vlády SR, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN – VÚC Žilinského kraja až Všeobecné záväzné nariadenie ŽSK č. 49/2018 o záväzných častiach zmien a doplnkov č. 5 ÚPN – VÚC Žilinského kraja, ÚPN – VÚC v platnom znení).

2.2.1 ZÁVÄZNÉ ČASTI AKTUALIZOVANÉHO ÚPN – VÚC ŽILINSKÉHO KRAJA A SPÔSOB ICH ZAPRACOVANIA DO NÁVRHU ÚPN – O PODHORIE

Na riešené územie a záujmové územie územného plánu obce Podhorie sa bezprostredne vzťahujú nasledovné záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia (*Číslovanie je prevzaté z aktualizovaného ÚPN – VÚC, spôsob zapracovania záväzných častí je uvedený odlišným typom písma).*

Návrhový rok 2015 uvedený v záväznej časti platného Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja sa nahrádza návrhovým rokom 2025 v celom rozsahu záväznej časti. Výhľadový rok sa posúva po roku 2025.

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:

1.6 podporovať rozvoj sídelných centier Žilinského kraja, ktoré tvoria základné terciálne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako aj pre priliehajúce zázemie, tak aj pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom, pozostávajúcim z nasledovných skupín centier:

1.6.1 podporovať rozvoj krajského mesta Žilina ako centra osídlenia 1. skupiny, prvej podskupiny ako centra celoštátneho významu. Žilinu formovať ako centrum:

a) administratívno – správne Žilinského kraja,
b) hospodársko – ekonomické,
c) vzdelávacie, ako sídlo vysokej školy,
d) kultúrno – spoločenské,
e) výstavno – nákupno – obchodné,
f) cestovného ruchu a rekreácie,
g) športu,
h) ako najvýznamnejší dopravný uzol,

1.7 podporovať rozvoj kvartérnych centier predovšetkým v žilinsko – martinskej aglomerácii, ktorá má najväčší predpoklad zabezpečiť rozvoj kvartérnych aktivít v Žilinskom kraji,

1.8 podporovať vznik a posilnenie suburbánnych pásiem okolo miest Žilina, Martin, Čadca, Liptovský Mikuláš, Ružomberok a Dolný Kubín,

1.9 podporovať ako ťažisko osídlenia najvyššej úrovne žilinsko – martinské ťažisko osídlenia ako aglomeráciu celoštátneho a medzinárodného významu s významným postavením v Euroregióne Beskydy zahŕňajúcom prihraničné územie styku troch štátov: SR, ČR a PR,

1.11 podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí,

1.12 podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území,

1.13 sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov – sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej komplexnosti regionálnych celkov,

1.14 formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov decentralizovanej koncentrácie,

1.16 vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej štruktúry

1.16.3 podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa:

e) rajeckú rozvojovú os: Žilina – Rajec,

1.17 napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami:

1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,

1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,

1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko – priestorové prostredie,

1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrám, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

1.20 rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr, a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene, národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA),

1.21 ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavané územia, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce; v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútrosídelnú a vnútroareálovú zeleň.

Spôsob zapracovania regulatívov:

Už samotná skutočnosť, že obec obstaráva ÚPN – O pre napĺňanie svojich cieľov a riadenie svojho urbanistického rozvoja, je výrazom podpory rozvoja žilinsko-martinskej aglomerácie, suburbanného pásma okolo mesta Žilina a žilinsko-martinského ťažiska osídlenia. Návrh rozvoja niektorých funkcií na území obce je parciálnym príspevkom obce Podhorie k tvorbe funkčnej komplexnosti aglomerovaného priestoru ťažiska osídlenia. Navrhovaný rozvoj obce Podhorie je súčasťou posilňovania žilinsko-podtatranskej, žilinskej a rajeckej rozvojovej osi. Územným plánom sa jednoznačne vyjadruje podpora vidieckemu osídleniu cez návrh optimálneho priestorového usporiadania, ktorý v sebe zahŕňa kvalitné bývanie s príslušnou občianskou vybavenosťou, technickou infraštruktúrou a dobrou dopravnou dostupnosťou pri rozsahom obmedzenej, ale rozmanitej možnosti zamestnať sa v obci, ale najmä skvalitnením dostupnosti zamestnania v meste Žilina.

Návrhom územného plánu ide obec ďaleko nad rámec povinnej ochrany prírodného a kultúrneho dedičstva. Navrhujú sa kostra a prvky miestneho systému ekologickej stability. Chránia sa prvky zapísané ÚZPF, ale aj iné, dotvárajúce prostredie atď.

2. V oblasti sociálnej infraštruktúry:

2.6 podporovať rovnomerný rozvoj škôl, vzdelávacích, školiacich a predškolovacích zariadení na území kraja,

2.10 podporovať malé a stredné podnikanie v oblasti zdravotníctva a to najmä v územiach vzdialenejších od sídelných centier,

2.12 riešiť nedostatočné kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a ich zaostalú materiálnotechnickú základňu v regiónoch,

2.14 podporovať rovnomerne prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.

Spôsob zapracovania regulatívov:
Problematika sociálnej starostlivosti, zdravotníctva, kultúry a školstva má svoj adekvátny priemet v ÚPN – O, predovšetkým vo forme návrhu nových plôch a priestorov ich rozvoja ako i vo forme revitalizácie existujúcich plôch a priestorov.

3. V oblasti rozvoja rekreácie, turistiky, cestovného ruchu a kúpeľníctva:

3.1 vytvoriť nadregionálny, regionálny a miestny funkčno – priestorový subsystém turistiky, rekreácie a cestovného ruchu v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov kraja, hlavne z miest a ktorý vytvorí optimálnu ponuku pre domácu a zahraničnú turistiku, prednostne kúpeľnú, poznávaciu, športovú a relaxačnú,

3.2 podporovať diferencované regionálne možnosti využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti, najmä na Kysuciach, Orave a v Turci, na upevňovanie zdravia a rekondíciu obyvateľstva, predovšetkým v mestách Žilina, Ružomberok, Martin a Liptovský Mikuláš a na zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva vo všetkých okresoch kraja,

3.4 preferovať kvalitatívny rozvoj a vysokoštandardnú vybavenosť pre horský turizmus, klimatickú liečbu a vrcholové športy na území Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Malá Fatra a Národného parku Veľká Fatra, v kapacitách stanovených podľa schválených územných plánov obcí a podľa výsledkov posudzovania v zmysle zákona č. 127/1994 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie; v chránených krajinných oblastiach Kysuce, Strážovské vrchy a Horná Orava podporovať aj kvantitatívny rozvoj budovania vybavenosti pre turistiku v mestách a vidieckych sídlach,

3.7 dobudovať na medzinárodných cestných trasách E-50, E-75 a E-77 zariadenia na zachytenie a využitie turistického tranzitu na území kraja budovaním motoristických a cyklistických trás a okruhov cez Rajeckú kotlinu, Turiec a Liptov; realizovať úseky Malého tatranského okruhu a Veľkého tatranského okruhu, prípadne ďalších medzištátnych okruhov, ktoré prebiehajú územím kraja,

3.9 vypracovaním regionálnej stratégie a náväzného generelu cestovného ruchu previazať ciele rekreačného a poznávacieho turizmu a kúpeľníctva; podporovať tvorbu

mikroregionálnych stratégií a územnoplánovacej dokumentácie (hlavne územných plánov zón) pre lokality a strediská cestovného ruchu a kúpeľníctva,

3.11 podporovať aktivity súvisiace s rozvojom vidieckeho turizmu v podhorských oblastiach najmä na Kysuciach, Orave a v Turci,

3.14 podporovať aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás nadväzujúcich na navrhované cyklomagistrály.

Spôsob zapracovania regulatívov:

Sídlo dáva základ subsystému turistiky, ktorý nielenže využíva súčasný potenciál (poznávacia turistika - kultúrnohistorická oblasť, atď.) ale navrhuje jeho dokompletovanie (pobytová – oddychová zóna, lokálne športoviská, cyklistické trasy...). Poskytovaním ubytovania, turistických a rekreačných služieb na podklade ÚPN – O Podhorie sa vytvárajú sprostredkovane možnosti rastu hospodárskych aktivít a rastu zamestnanosti v obci. Je predpoklad, že zapájaním objektov kultúrneho dedičstva vznikne príspevok na zachovanie a využitie objektov kultúrneho dedičstva.

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a PPF

4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách

- 4.1.1 biocentrá nadštátneho významu: Krivánska Malá Fatra, Vychylovka, Harvelka - Riečnica, Tlstá a Súľovské skaly,
- 4.1.3 biocentrá regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,
- 4.1.4 biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,

4.2 rešpektovať podmienky ochrany prírody v súlade so schváleným národným zoznamom území európskeho významu,

4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky

- 4.3.1 pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupne ochrany,
- 4.3.2 pre lesné ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
- 4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy podľa osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
- 4.3.4 pre ekosystémy mokradí vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- 4.3.5 pre navrhované chránené vtáčie územia a dodržiavať ochranné podmienky, stanovované samostatne osobitným predpisom pre každé chránené vtáčie územie,
- 4.3.6 pre navrhované územia európskeho významu a zosúladiť spôsob ich využívania tak, aby nedošlo k ohrozeniu predmetu ochrany,

4.4 zachovať prirodzený charakter vodných tokov zaradených medzi biokoridory, chrániť existujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,

4.5 zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami – trávne porasty, stromová a krovinná vegetácia a vylúčiť všetky aktivity

ohrozujúce prirodzený vývoj (vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),

4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les-bezlesie,

4.7 podporovať extenzívne vyžívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,

4.9 zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene,

4.10 prispôsobovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť a nezasahovať do bezcestných území v rámci chránených území s 3. a vyšším stupňom ochrany prírody,

4.11 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácii, znečisťovanie vodných tokov a pod.),

4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu; osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým, až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,

4.17 rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja,

4.19 zabezpečiť ochranu prirodzených ekosystémov podporou rozvoja komplexnej vybavenosti (vrátane zvyšovania lôžkových kapacít v ochranných pásmach národných parkov) a taktiež rozvojom obcí v podhorských oblastiach s dôrazom na vyzdvihnutie miestnych zvláštností a folklóru. Uvedenú vybavenosť riešiť komplexne s dôrazom na limity prírodných zdrojov,

4.20 vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovíšť v alúviách vodných tokov,

4.21 zabezpečiť pri ochrane pamiatkových území ich primerané funkčné využitie, zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, vylúčenie veľkoplošných asanácií, zachovanie objektovej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, uličného parteru, zachovania charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, rešpektovanie historických a architektonických dominánt, zachovanie archeologických nálezísk.

Spôsob zapracovania regulatívov:

Návrh ÚPN – O rešpektuje prvky územného systému ekologickej stability a veľkoplošné chránené územia. Sprievodnú vegetáciu vodných tokov navrhuje na doplnenie. Navrhuje riešenia smerujúce k zachovaniu rázovitosti krajiny. Nová výstavba v obci je viazaná len na existujúce sídelné zoskupenia, čomu zodpovedá zmena hraníc zastavaných území. Hranice zátopového územia sú vymedzené. Pamiatkové územia sa navrhujú na primerané funkčné využitie, chránia sa charakteristické pohľady, dominanty a panorámy.

5. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry:

5.3 infraštruktúra cestnej dopravy

5.3.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy - definovanú pasportom Slovenskej správy ciest „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ - ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v rámci zastaveného územia kraja,

5.3.22 v návrhovom období chrániť územný koridor a realizovať preložky cesty I/64 celoštátneho významu v trase a úsekoch *(záujmové územie obce Podhorie, pozn. spracovateľa ÚPN – O Podhorie).*:

a) územná rezerva novej križovatky cesty I/64 Žilina/Bytčica s predĺžením cesty I/11 - diaľničná križovatka diaľnice D1 Lietavská Lúčka (v súčasnosti je úsek súčasťou stavby diaľničný privádzač Žilina juh) v kategórii MR 25,0/80,

b) diaľničná križovatka diaľnice D1 Lietavská Lúčka – križovatka s pôvodnou trasou cesty I/64 (v súčasnosti stavba diaľničný privádzač Žilina juh) v kategórii MR 11,5/80,

c) obchvat Porúbka v kategórii MR 11,5/80,

5.3.39 v návrhovom období chrániť územný koridor a realizovať homogenizáciu novej cesty III. triedy (v trase súčasnej cesty I/64) v kategórii C 9,5/60 alebo MZ 12,0/50, v trase a úsekoch *(záujmové územie obce Podhorie, pozn. spracovateľa ÚPN – O Podhorie)*:

a) križovatka Žilina/Metro - Žilina/Bytčica - Lietavská Lúčka - križovatka s preložkou cesty I/64 Porúbka,

5.4 infraštruktúra železničnej dopravy *(záujmové územie obce Podhorie, pozn. spracovateľa ÚPN – O Podhorie)*

5.4.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej železničnej infraštruktúry - tratí, plôch a zariadení - umiestnenú na pozemkoch Železníc Slovenskej republiky, ohraničenú jej ochrannými pásmami,

5.8 infraštruktúra cyklistickej dopravy

5.8.1 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a realizovať sieť cyklomagistrál (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úsekoch *(záujmové územie obce Podhorie, pozn. spracovateľa ÚPN – O Podhorie)*:

e) Rajecká cyklomagistrála v trase cyklistických komunikácií mesta Žiliny Žilina/Budatínsky hrad - Žilina/Solinky, v trase telesa cyklistickej komunikácie Žilina/Solinky - Žilina/Bytčica - Lietavská Lúčka - Rajecké Teplice - Rajec, v trase cesty I/64 Rajec - Fačkov, v trase cesty III/51818 Fačkov - Čičmany, v trase lesnej cesty Čičmany - Javorinka - hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja (pokračovanie po lesnej ceste a ceste III/51822 ako Hornonitrianska magistrála), prepojenia Rajeckej cyklomagistrály s Vážskou cyklomagistrálou v trase cesty II/517 Rajec - Domaniža - Považská Bystrica a v trase cesty III/51818 Čičmany - hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja - Zliechov - Ilava – Pruské.

Spôsob zapracovania regulatívov:

Návrh ÚPN – O rešpektuje lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry cesty III. triedy 2102, reálne počíta s Rajeckou cyklomagistrálou, a rozvíja jej podružné vetvy v trase cyklistických komunikácii v rámci obce Podhorie v smeroch Lietava, Lietavská Lúčka, Brezany, Lietavská Svinná-Babkov.

6. V oblasti vodného hospodárstva:

6.1 rešpektovať z hľadiska ochrany vôd
- 6.1.1 ochranné pásma vodárenských zdrojov
- 6.1.2 chránené vodohospodárske oblasti Beskydy-Javorníky, Nízke Tatry-východná časť, Nízke Tatry-západná časť, Veľká Fatra, Strážovské vrchy,

6.4 podporovať rozvoj skupinových vodovodov pre zásobovanie obyvateľov a uvažovaný územný rozvoj zabezpečením výstavby týchto stavieb:
- 6.4.22 rekonštrukcie a rozšírenia verejných vodovodov v obciach s cieľom znížiť straty vody a zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou pre uvažovaný územný rozvoj,

6.5 podporovať rozvoj miestnych vodovodov v obciach a ich miestnych častiach s nedostatočným zásobovaním pitnou vodou, mimo dosahu SKV a v obciach bez verejného vodovodu,

6.6. zabezpečiť rozvoj verejných kanalizácií v súlade s vecnými požiadavkami smernice 91/271/EHS (transponovanými do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách), vrátane časového harmonogramu, s cieľom vytvoriť podmienky pre zabezpečenie dobrého stavu vôd do roku 2015. To znamená :
- 6.6.3. ak je v aglomeráciách s veľkosťou pod 2 000 EO vybudovaná stoková sieť, alebo sa aglomerácia nachádza v území vyžadujúcu zvýšenú ochranu podzemných vôd, povrchových vôd, prírodných liečivých vôd a prírodných minerálnych vôd, zabezpečiť primeranú úroveň čistenia komunálnych odpadových vôd alebo splaškových odpadových vôd tak, aby bola zabezpečená požadovaná miera ochrany recipienta; opatrenia budú realizované priebežne v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií,
- 6.6.4. zabezpečiť realizáciu opatrení pre zmiernenie negatívneho dopadu odľahčovaní a odvádzania vôd z povrchového odtoku na ekosystém recipienta,
- 6.6.5. vylúčiť vypúšťanie čistiarenského kalu a obsahu žúmp do povrchových vôd a podzemných vôd,

6.7 prednostne zabezpečiť výstavbu týchto stavieb :
- 6.7.1 pre aglomerácie viac ako 10 000 EO:
  - k) Žilina, vybudovanie kanalizácie v obciach Divina, Divinka, Hričovské Podhradie, Lietava, Podhorie a v miestnych častiach Žiliny,

6.12 zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať protipovodňové opatrenia na tokoch v území, ktoré je ohrozované povodňovými prietokmi a dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí,

6.13 na ochranu územia pred povodňami po dohode s ochranou prírody:
- 6.13.2 vytvoriť podmienky účasti obcí na riešení povodňovej ochrany v zmysle Organizačnej smernice č. 5/2008 Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. Žilina a možnosti financovania v rámci Operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 2 „Ochrana pred povodňami“, operačný cieľ : 2.1. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami,
- 6.13.4 komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody v súlade s opatreniami Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh; úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriameniam tokov,
- 6.13.5 rešpektovať záplavové čiary z máp povodňového ohrozenia a zamedziť výstavbu v okolí vodných tokov a v území ohrozovanom povodňami,

6.13.6 rešpektovať preventívne protipovodňové opatrenia navrhované v pláne manažmentu povodňového rizika,

6.14 rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb.

Spôsob zapracovania regulatívov:

Návrh ÚPN – O rešpektuje rozvoj verejných vodovodov napojených na vodné zdroje v k.ú. obce Podhorie a umožňuje v prípade ich zníženia kapacity napojenie sa obce Podhorie na skupinový vodovod v Lietave. Navrhuje dokončenie rozostavanej, rekonštrukcie a rozvoj verejnej vodovodnej siete. V návrhovom období (do r.2030) rieši dokončenie odkanalizovania obce splaškovou kanalizáciou, v ktorej táto doteraz bola vybudovaná len čiastočne, tým rešpektuje aj požiadavku na zmiernenie dopadu odľahčení a nepriamo aj vypúšťaniu obsahu žúmp do recipientov. Vytvára podmienky pre prevedenie splaškových vôd obce z uvedenej kanalizácie cez navrhovanú celoobecnú stoku obce Lietava do kanalizačného zberača z Rajeckej doliny, skupinovej kanalizácie Žilina a SČOV Horný Hričov. ÚPN – O navrhuje protipovodňové opatrenia na tokoch a v ohrozovanom území, vytvára podmienky pre účasť obce na riešení povodňovej ochrany.

7. V oblasti nadradenej energetickej infraštruktúry:

7.1 zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečení územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja,

7.4. v energetickej náročnosti spotreby:

7.4.1 realizovať opatrenia na zníženie spotreby elektrickej energie v priemysle a energeticky náročných prevádzkach,

7.4.2 minimalizovať využívanie elektrickej energie na výrobu tepla,

7.7 podporovať rozvoj plynofikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení,

7.8 zvýšiť percento plynofikácie obcí v kraji v ekonomicky efektívnych oblastiach a v územiach so zvýšenými požiadavkami na ochranu životného a prírodného prostredia. (Národné parky, ich OP, CHKO a p.),

7.11 vytvoriť územné podmienky pre realizáciu plynárenských zariadení, prípadne ich rekonštrukciu a pri využívaní územia chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami,

7.13 vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,

7.14 podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb pri zohľadnení miestnych podmienok,

7.15 znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát.

Spôsob zapracovania regulatívov:

ÚPN – O Podhorie zohľadňuje pri zásobovaní obce energiami ekonomické a ekologické hľadiská. Vytvára priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie. Počíta so sústavným znižovaním energetickej náročnosti objektov. ÚPN – O plne rešpektuje trasy nadradenej elektrickej prenosovej sústavy navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení. V návrhovom období počíta s rozšírením obecnej siete plynovodov a predpokladá aj využitie miestnych energetických zdrojov. Predpokladá aj zvýšený podiel energeticky pasívnych rodinných domov.

8. V oblasti odpadového hospodárstva:

8.1 zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží do roku 2015,

8.2 sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia,

8.4 zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov prednostne riešiť na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov v obciach určených v územnom pláne,

8.7 vytvoriť systémové podmienky pre rozvoj podnikateľskej sféry v oblasti využívania a spracovania odpadov v zmysle navrhovaných opatrení, vyšpecifikovaných v textovej časti návrhu Územného plánu veľkého územného celku Žilinský kraj.

Spôsob zapracovania regulatívov:
ÚPN – O cez kapitolu „Koncepcia ochrany a tvorby životného prostredia“ ako i prostredníctvom záväzných častí riešenia prenáša uvedené regulatívy do návrhového obdobia ÚPN – O Podhorie.
Nezávisle na ÚPD obec postupuje v plnení úloh programu odpadového hospodárstva.

9. V oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja

9.1 zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja.

Spôsob zapracovania regulatívov:
Návrh ÚPN – O Podhorie rieši výrobné územie s potenciálom zvýšenia počtu pracovných príležitostí, s predpokladom ich primeraného využitia v návrhovom období. Návrh ÚPN – O Podhorie vytvára predpoklady pre zamestnanosť predovšetkým v oblasti poskytovania služieb, vrátane služieb v oblasti rekreácie, turizmu a cestovného ruchu a v primárnom sektore.

10. V oblasti telekomunikácií

10.2 dosiahnuť špičkovú medzinárodnú úroveň telekomunikačných služieb v horizonte do r. 2010.

Spôsob zapracovania regulatívov:
ÚPN – O v kapitole „Technická infraštruktúra“ ako i prostredníctvom záväzných častí riešenia prenáša uvedené regulatívy do návrhového obdobia ÚPN – O Podhorie.

11. V oblasti pôšt

11.3 skvalitňovať poštové služby v kraji realizáciou nasledovných úloh a cieľov:

d) pokračovať v modernizácii interiérov pôšt vo všetkých okresoch, predovšetkým v Žiline, Martine, Turčianskych Tepliciach, Námestovo a Tvrdošíne; ako aj v plynofikácii pôšt v kraji.

Spôsob zapracovania regulatívov:
ÚPN – O v kapitole „Technická infraštruktúra“ ako i prostredníctvom záväzných častí riešenia prenáša uvedené regulatívy do návrhového obdobia ÚPN – O Podhorie.

II. Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou záväzných regulatívov sú:

1. Stavby na sledovanie stavu životného prostredia – sieť sledovacích, dokumentačných a výskumných staníc (stanovíšť) v blízkosti, resp. v areáloch nadregionálnych biocentier a biokoridorov a lokalít medzinárodného významu.

2. Dopravné stavby

2.4 stavby cyklistickej dopravy
- 2.4.1 výstavba cyklomagistrál na segregovaných komunikáciách, Rajecká cyklomagistrála Žilina – Rajec, Kysucká cyklomagistrála Krásno nad Kysucou – Nová Bystrica, Oravská cyklomagistrála štátna hranica SR/PR Suchá Hora – Trstená (na násype bývalej železničnej trate), Donovalská cyklomagistrála Ružomberok – hranica Žilinského a Banskobystrického kraja. *(záujmové územie obce Podhorie, pozn. spracovateľa ÚPN – O Podhorie),*
- 2.4.2 výstavba cyklodopravných trás
  - 5) Cyklodopravná Rajecká cyklotrasa – úsek Žilina – Rajecké Teplice (súčasť Rajeckej cyklomagistrály Žilina – Rajec – verejnoprospešná stavba č. 2.4.1) - *(záujmové územie obce Podhorie, pozn. spracovateľa ÚPN – O Podhorie).*

3. Technická infraštruktúra

3.1 vodohospodárske stavby
- 3.1.3 kanalizácie a čistiarne odpadových vôd a s nimi súvisiace stavby:
  - 3.1.3.1 pre aglomerácie viac ako 10 000 EO :
    - k) Žilina, vybudovanie kanalizácie v obciach Divina, Divinka, Hričovské Podhradie, Lietava, Podhorie a v m.č. Žiliny,
- 3.1.10 odstraňovanie povodňových škôd
- 3.1.11 preventívne protipovodňové opatrenia v povodiach drobných tokov

3.2 energetické stavby
- 3.2.4 stavby súvisiace s plynofikáciou v okresoch Žilinského kraja,

3.4 stavby na zneškodňovanie, využívanie a spracovanie odpadov
- 3.4.2 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotrieďovanie, kompostovanie a recykláciou odpadov

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb je možné podľa § 108 zákona č. 50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 103/1990 Z.z., zákona č. 262/1992 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 199/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 136/1995 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 286/1996 Z.z., zákona č. 229/1997 Z.z., zákona č. 175/1999 Z.z., zákona 237/2000 Z.z., zákona č. 416/2001 Z.z. zákona č. 553/2001 Z.z. a nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 217/2002 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

Spôsob zapracovania verejnoprospešných stavieb:
Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou záväzných regulatívov aktualizovaného ÚPN – VÚC Žilinského kraja sú premietnuté do zoznamu verejnoprospešných stavieb spojených s realizáciou záväzných regulatívov ÚPN – O Podhorie.

2.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

2.3.1 OBYVATEĽSTVO

2.3.1.1 Analýza retrospektívneho vývoja populácie

Prvá písomná zmienka o Podhorí pochádza z roku 1393. Údaje o počte obyvateľov sú známe od roku 1534, kedy malo 10 roľníckych usadlostí, 2 bezroľných domkárov jedného šoltýsa a 90 obyvateľov. V r. 1900 malo Podhorie 41 domov a 328 obyvateľov, v roku 1921 to bolo 395 obyvateľov, v roku 1938 to bolo 531 obyvateľov a 69 domov, v roku 1940 malo 524 obyvateľov.

Tabuľka 0.3-1 Retrospektívny vývoj obyvateľov Podhoria od roku 1900:

Rok	počet obyvateľov	prírastok (úbytok)	index rastu
1900	328	-	-
1921	395	+67	120,4
1940	524	+129	132,7
2001	739	+215	141,0
2002	744	+5	100,7
2003	745	+1	100,1
2004	761	+16	102,1
2005	756	-5	99,3
2006	772	+16	102,1
2007	785	+13	101,7
2008	791	+6	100,8
2009	793	+2	100,3
2010	798	+5	100,6
2011	808	+10	101,3
2012	838	+30	103,7
2013	850	+12	101,4
2014	859	+9	101,1
2021	949	+90	110,5

V roku 1900 žilo v Podhorí 328 obyvateľov. Za 114 rokov do roku 2014 vzrástol počet obyvateľov obce o 531 osôb (index rastu dosahoval 261,9%). Priemerný ročný prírastok obyvateľstva od roku 1900 (328) do roku 2014 (859) predstavoval 4,7 osôb.

V roku 2001 žilo v Podhorí 739 obyvateľov. Za 13 rokov do roku 2014 vzrástol počet obyvateľov o 120 (index rastu dosahoval 116,2%), ročný prírastok bol 9,2 osôb.

Za posledných 7 rokov vzrástol počet obyvateľov o 90 osôb, index rastu bol 110,5%, ročný prírastok bol 12,9 osôb.

Tabuľka 0.3-2 Pohyb obyvateľstva prirodzenou menou a na základe migrácie v rokoch 2001 - 2014:

Rok	živonarodení	zomretí	prirodzený prírastok (- úbytok)	migračné saldo	celkový prírastok
2001	7	4	3	12	15
2002	4	3	1	-1	0
2003	6	5	1	14	15
2004	7	8	-1	0	-1
2005	7	9	-2	12	10
2006	5	5	0	10	10
2007	7	10	-3	15	12
2008	5	9	-4	-1	-5
2009	4	8	-4	6	2
2010	8	8	0	12	12
2011	8	10	-2	7	5
2012	11	7	4	23	27
2013	7	6	1	15	16
2014	10	12	-2	1	-1

Od roku 2001 do roku 2014 v obci Podhorie pribudlo 96 detí, čo je v priemere 6,9 ročne, zomrelo 104 obyvateľov, čo je priemerne ročne 7,4. Prirodzený úbytok obyvateľov je 0,5 obyvateľa ročne. Počet obyvateľov prirodzenou menou mierne, približne o 1 obyvateľa za dva roky klesal. Migráciou pribudlo 125 obyvateľov, čo je v priemere ročne 8,9 obyvateľa, celkový prírastok bol 117, čo je v priemere ročne 8,4 obyvateľa.

Predpokladaný demografický vývoj:

Počet obyvateľov v posledných rokoch narastá, zverejnené údaje o migrácii do roku 2014 ukazujú že stúpal vplyvom migrácie. Na základe údajov zo SODB 2021 a získaných informácií o zámeroch výstavby bytov, rodinných domov, ako aj rozvoja hospodárskej základne v obci je možné, že tento trend bude pokračovať. Tiež je pravdepodobné že vplyvom blízkosti krajského mesta Žilina zotrvá zvýšené pozitívne migračné saldo. Tento predpoklad je v súlade s prognózami záväzných ukazovateľov funkčného a priestorového usporiadania územia ÚPN VÚC Žilinského kraja v oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry.

Návrh ÚPN – O Podhorie predpokladá, že do návrhového obdobia sa ročne zvýši počet obyvateľov min. o 7,89 čo je za 9 rokov 71 obyvateľov. Ak sa tieto úvahy naplnia dosiahne obec Podhorie magickú hranicu 1000 obyvateľov v roku 2028 a v roku 2030 bude mať 1020 obyvateľov. V prípade zvyšujúceho sa ročného prírastku obyvateľov navrhuje územný plán obce urbanistickú rezervu pre ročný prírastok až 13,44 osôb, zvýšenie počtu obyvateľov oproti roku 2021 o 121 obyvateľov s celkovým počtom 1070 obyvateľov v roku 2030.

2.3.1.2 Veková štruktúra obyvateľstva

Tabuľka 0.3-3a Výsledky ŠÚ 2014 - zloženie obyvateľstva podľa veku a pohlavia

Trvalo bývajúce obyvateľstvo	vek										
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54
muži 445	29	34	30	23	33	37	36	41	37	34	30
ženy 415	28	16	19	17	28	37	30	34	31	30	32
Spolu 860	57	50	49	40	61	74	66	75	68	64	62
Trvalo bývajúce obyvateľstvo	vek										
	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100+	nezist.
muži	29	18	16	8	4	3	1	2	0	0	0
ženy	26	21	22	17	13	8	6	0	0	0	0
spolu	55	39	38	25	17	11	7	2	0	0	0

V súčasnosti sú k dispozícii údaje zo SODB z roku 2021.

Tabuľka 0.3-3b Výsledky SODB 2021 - zloženie obyvateľstva podľa veku a pohlavia

Trvalo bývajúce obyvateľstvo	vek										
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54
muži 478	31	44	31	30	29	25	39	47	37	35	33
ženy 471	31	52	21	17	17	35	41	36	37	30	29
Spolu 949	62	96	52	47	46	60	80	83	74	65	62
Trvalo bývajúce obyvateľstvo	vek										
	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100+	nezist.
muži	27	30	13	14	7	4	1	1	0	0	0
ženy	30	26	17	18	12	16	4	1	1	0	0
spolu	57	56	30	32	19	20	5	2	1	0	0

Tab. 0.3-4 Odvodené výsledky SODB 2021 - zloženie obyvateľstva podľa vekových skupín a pohlavia

Trvalo bývajúce obyvateľstvo	vekové skupiny				štruktúra v %		
	spolu	0 – 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +
muži	478	106	332	40	11,17	34,98	4,21
ženy	471	104	298	69	10,96	31,40	7,27
spolu	949	210	630	109	22,13	66,39	11,49
	priemerný vek*		index vitality*		index starnutia*		
muži	35,89		265,00%		37,74		
ženy	38,62		150,72%		66,35		
spolu	37,25		192,66%		51,90		

*uvedený priemerný vek je približný vychádza s vekových skupín, index vitality vyjadruje pomer vekovej skupiny 0 - 14 rokov a vekovej skupiny 65 + rokov, index starnutia – počet osôb vo veku 65 + rokov na 100 osôb vo veku 0 – 14 rokov

2.3.1.3 Prognóza demografického vývoja

V obci Podhorie žije progresívny typ populácie, ktorý je charakterizovaný výrazne vyšším zastúpením vekovej skupiny 0 - 14 rokov ako je zastúpenie vekovej skupiny 65 + rokov. Index vitality má hodnotu 192,66 %. Obyvateľstvo obce má vysokú schopnosť rásť prirodzenou menou.

2.3.1.4 Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Podľa národnostného zloženia sa hlási z 949 obyvateľov zo SODB 2021 celkom 932 k národnosti slovenskej, 5 k národnosti maďarskej 4 k národnosti českej, 2 ukrajinskej, 1 k inej ako z národností uvedených v SODB, 5 obyvateľov je nezistenej národnosti.

2.3.1.5 Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Podľa toho istého sčítania sa podľa náboženského vyznania 767 obyvateľov hlási k Rímskokatolíckej cirkvi, 7 obyvateľov k Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, 1 obyvateľ k Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku, 2 obyvatelia k Náboženskej spoločnosti Jehovovi svedkovia, 1 obyvateľ ku Kresťanským zborom na Slovensku, 1 obyvateľ k Židovskej obci na Slovensku, 1 k hinduizmu, 1 k pohanstvu a prírodnému duchovnu, 2 obyvatelia k ad hoc hnutiam, 3 obyvatelia k iným, 138 obyvateľov je bez vyznania, u 25 obyvateľov je náboženské vyznanie nezistené.

2.3.1.6 Bývajúce obyvateľstvo podľa vzdelania

Tabuľka 0.3-5 Výsledky SODB 2021 - zloženie obyvateľstva podľa dosiahnutého vzdelania

Trvalo bývajúce obyvateľstvo	Najvyššie dosiahnuté vzdelanie			
	základné	stredné odborné učňovské (bez maturity)	úplné stredné vzdelanie (s maturitou)	vyššie odborné vzdelanie
949	135	229	226	35
	Najvyššie dosiahnuté vzdelanie			
	vysokoškolské vzdelanie	bez školského vzdelania osoby vo veku 15 r. a viac	bez ukončeného vzdelania osoby vo veku 0 - 14 rokov	nezistené
	144	2	160	18

2.3.1.7 Ekonomická aktivita obyvateľstva

Podľa SODB 2011 žilo v obci 418 ekonomicky aktívnych osôb, z toho 180 žien. Z celkového počtu obyvateľov ku dňu sčítania – 811, je podiel ekonomicky aktívnych osôb 51,54%. Funkcia obce v systéme osídlenia, úroveň vlastnej hospodárskej základne a vysoko vyvinutá hospodárska základňa blízkych sídiel má za následok, že 361 ekonomicky aktívnych obyvateľov, čo predstavuje až 86,36%, odchádza za prácou do iných sídiel a len 13,64% obyvateľov pracuje v obci.

Tabuľka 0.3-6 odvodená z výsledky SODB 2011 - Ekonomická aktivita obyvateľstva

	Ekonomicky aktívni					
	celkom	z toho				
		zamestnanci	podnikatelia	člen. družstiev	vypomáhajúci v rod. podnikoch	ostatní a nezist.
muži	238	169	46	0	1	22
ženy	180	153	11	1	2	13
spolu	418	322	57	1	3	35
v %	100	77,03	13,64	0,24	0,72	8,37

Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a podľa odvetvia hospodárstva:

Tabuľka 0.3-7 odvodená z výsledkov SODB 2011

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho odchádza do zamestnania
Pestovanie plodín, chov zvierat, poľovníctvo a s služby	4	4	8	7
Lesníctvo a ťažba dreva	3	0	3	2
Výroba potravín	3	6	9	5
Výroba nápojov	1	0	1	1
Výroba textilu	0	6	6	6
Výroba odevov	1	6	7	6
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku	3	0	3	3
Výroba papiera a papierových výrobkov	1	0	1	1
Tlač a reprodukcia záznamových médií	0	1	1	1
Výroba zákl. farmaceutických výrobkov a prípravkov	0	1	1	1
Výroba výrobkov z gumy a plastu	1	2	3	1
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	4	1	5	5
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	10	2	12	11
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	1	1	2	2
Výroba elektrických zariadení	2	2	4	3
Výroba strojov a zariadení i. n.	16	3	19	15
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	9	2	11	10
Výroba ostatných dopravných prostriedkov	0	1	1	1
Výroba nábytku	5	4	9	9
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	3	1	4	3
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	3	0	3	3
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov, recyklácia	1	0	1	1
Výstavba budov	24	1	25	23
Inžinierske stavby	8	0	8	7
Špecializované stavebné práce	23	2	25	20
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel	4	0	4	3
Veľkoobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	12	12	24	21
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	13	29	42	35
Pozemná doprava a doprava potrubím	16	4	20	19
Skladové a pomocné činnosti v doprave	3	2	5	5
Poštové služby a služby kuriérov	1	5	6	6
Ubytovanie	1	0	1	1
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	7	7	14	10
Nakladateľské činnosti	1	0	1	1
Činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie	1	0	1	1
Telekomunikácie	1	0	1	1
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvis. služby	2	2	4	4
Finančné služby, okrem poistenia a dôchod. zabezpečenia	1	4	5	5
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	0	1	1	1
Činnosti v oblasti nehnuteľností	2	2	4	3
Právne a účtovnícke činnosti	1	3	4	3
Vedenie firiem, poradenstvo v oblasti riadenia	0	1	1	1
Architektonické a inžinierske činnosti, technic. testovanie	1	0	1	1
Prenájom a lízing	1	0	1	1
Sprostredkovanie práce	3	1	4	4
Bezpečnostné a pátracie služby	2	2	4	4
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinnou úpravou	1	2	3	3
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné činnosti	2	1	3	3
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	12	12	24	19
Vzdelávanie	9	15	24	22
Zdravotníctvo	3	18	21	19
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná služba)	2	0	2	2
Sociálna práca bez ubytovania	0	2	2	1
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych ustanov.	1	0	1	1
Činnosti členských organizácií	1	0	1	1
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosť	1	0	1	1
Ostatné osobné služby	0	2	2	2
Zamestnávateľ v zahraničí	3	4	7	7
Nezistené	4	3	7	3
Spolu	238	180	418	361

2.3.2 BYTOVÝ FOND

2.3.2.1 Charakteristika bytového fondu

Podľa SODB 2011 mala obec Podhorie 212 trvalo obývaných bytov, z toho 181 v rodinných domoch (85,4%) a 19 v bytových domoch (9,0%). Počet domov v obci predstavoval 198, z toho 185 bolo obývaných a 13 neobývaných. Potreba výstavby nových bytov bude akceptovať predpokladaný vývoj počtu obyvateľov. Ďalším dôvodom pre návrh novej výstavby bytov je, v súlade s ÚPN VÚC ŽK, predpokladané zvyšovanie komfortu bývania a s tým spojený menší počet obyvateľov na jeden rodinný dom, resp. byt (obývanosť resp. obložnosť bytov).

Z výsledkov SODB 2021 vyplýva celkový počet domov 282, z toho 241 rodinných domov, 2 bytové domy, 5 ostatných budov na bývanie, 28 neskolaudovaných rodinných domov, 6 ostatných. Z celkového počtu 282 domov vlastnia fyzické osoby 263 domov, 7 vlastníkov je nezistených a 12 vlastní kombinácia vlastníkov.

Tabuľka 0.3-8a Domy, byty a ukazovatele bývania (odvodené z SODB 2011)

Počet	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Spolu
Domov spolu	**195**	**2**	**1**	**198**
Trvale obývaných domov	**182**	**2**	**1**	**185**
v %	98,4	1,1	0,5	100
v tom vlastníctvo:				
štátu				0
obce				0
fyzickej osoby				179
právnickej osoby				0
kombinácia vlastníkov				1
iné				2
Neobývaných domov	13	0	0	13
z toho: určených na rekreáciu	5	0	0	5
Bytov spolu				225
v tom: trvale obývané byty	**181**	**20**	**6**	**212**
v %	85,4	9,4	2,8	100
z toho družstevné	0	1	0	0
byty vo vlastníctve občana v bytovom dome		19		
Neobývané	**13**	**0**	**0**	**13**
neobývané z dôvodu zmeny vlastníka	4	0	0	4
neobývané, určené na rekreáciu	5	0	0	5
neobývané, uvoľnené na prestavbu	0	0	0	0
neobývané, nespôsobilé na bývanie	0	0	0	0
neobývané z iných dôvodov				4
Trvale obývané byty:				
Veľkosť bytu: 1 obytná miestnosť				5
2 izby				29
3 izby				63
4 izby				45
5+ izieb				65
Bývajúcich osôb				811
Počet revidovaných CD				300
Počet HD				225
Počet osôb na 1: byt				**3,83**
CD				2,70
HD				3,60

Tabuľka 0.3-8b Domy, byty a ukazovatele bývania (odvodené z SODB 2021)

Počet	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Neskolaudované rodinné domy	Ostatné	Spolu
Domov spolu	**241**	**2**	**5**	**28**	**6**	**282**
v tom vlastníctvo:						
fyzickej osoby						263
kombinácia vlastníkov						12
nezistené						7
Bytov spolu	**243**	**15**	**5**	**28**	**6**	**297**

Tabuľka 0.3-9 Domy podľa obdobia výstavby (SODB 2021)

Obdobie výstavby	Počet domov	Podiel v %
Spolu	282	100,00
pred rokom 1919	10	3,55
1919 – 1945	30	10,64
1946 – 1960	51	18,09
1961 – 1980	58	20,57
1981 – 2000	30	10,64
2001 – 2010	19	6,74
2011 – 2015	19	6,74
2016 a neskôr	63	22,34
Nezistené	2	0,71

V obci Podhorie vysoko prevládajú domy postavené v období rokov 1946 až 1980 a tvoria 38,66 % a domy postavené v poslednom období v rokoch 2016 a neskôr.

Tabuľka 0.3-10 Vybavenosť domov (techn. infraštruktúra) SODB 2021 (odvodené):

	Počet domov	Podiel v %
celkový počet	282	100,00
odvedenie splaškov – septik, žumpa	256	90,78
odvedenie splaškov – domáca ČOV	22	7,80
odvedenie splaškov – nezistené	2	0,71
bez kanalizácie	2	0,71
plynová prípojka	228	80,85
bez plynovej prípojky	52	18,44
plynová prípojka - nezistené	2	0,71
vodovodná prípojka – v dome z verejnej siete	1	0,35
vodovodná prípojka – v dome vlastná	14	4,96
vodovodná prípojka – mimo domu z verejnej siete	257	91,13
vodovodná prípojka – mimo domu vlastná	6	2,13
vodovodná prípojka – nezistené	3	1,06
bez vodovodnej prípojky	1	0,35

Tabuľka 0.3-11 SODB 2021 (odvodené) Technická vybavenosť bytov

	Počet bytov	Podiel v %
celkový počet	**297**	**100,00**
zdroj vykurovania		
Plyn	213	71,72
Elektrina	33	11,11
pevné palivo	47	15,82
solárna energia	1	0,34
Iný	1	0,34
Nezistený	2	0,67
typ kúrenia		
ústredné kúrenie diaľkové	0	0,00
ústredné kúrenie lokálne	258	86,87
etážové kúrenie	1	0,34
samostatné vykurovacie teleso	17	5,72
Iný	19	6,40
Nezistený	2	0,67
Kúpeľňa		
vaňa alebo sprchovací kút v byte	290	97,64
vaňa, sprch. kút mimo bytu – spoločná na chodbe domu	2	0,67
bez vane alebo sprchovacieho kúta	3	1,01
Nezistená	2	0,67
WC		
splachovací záchod v byte	284	95,62
splachovací záchod mimo bytu	8	2,69
bez splachovacieho záchoda	3	1,01
Nezistené	2	0,67
Vodovod		
vodovod v byte zo spoločného zdroja	271	91,25
vodovod v byte z vlastného zdroja	21	7,07
vodovod mimo bytu	2	0,67
bez vodovodu	1	0,34
Nezistené	2	0,67

Technická vybavenosť bytového fondu je na veľmi dobrej úrovni. Spolu 86,87% bytov má ústredné kúrenie. Spolu 213 bytov používa na vykurovanie plyn, čo je 71,72 %, Na verejný vodovod je napojených 271 bytov, čo je 91,25 %, vaňu, alebo sprchovací kút v byte má 290 bytov, čo je 97,64 %, WC má v byte 284 bytov, čo je 95,62 %. Problémom je kapacita zdroja vody ktorá je na hranici požiadaviek z hľadiska rozvojových zámerov a nefunkčná verejná kanalizácia.

Tabuľka 0.3-12 SODB 2011 Zloženie domácností podľa typu a podľa počtu členov

Domácnosti	**Domácnosti s počtom členov**						
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6+**	**spolu**
Hospodáriace:	39	30	37	58	32	29	225
Revidované cenzové:	91	59	48	66	25	11	300

Podľa SODB 2011 bolo v Podhorí 225 hospodáriacich a 300 revidovaných cenzových domácností.

2.3.2.2 Predpokladaný vývoj bytového fondu do roku 2030

Vývoj bytového fondu je v súčasnosti veľmi perspektívny. V roku 2001 sa nachádzalo v obci Podhorie 175 bytov, v roku 2011 už 212 trvalo obývaných bytov v roku 2015 až 239 bytov, v roku 2021 spolu 297 bytov. Prírastok za posledných 14 rokov od roku 2001 do roku 2015 bol 64 bytov, čo je 4,57 bytu za rok, v období od roku 2001 do roku 2021 to je celkový počet 122 bytov a 6,10 bytu za rok.

Podľa doterajších prírastkov rodinných domov a bytov a počtu obyvateľov je zrejmé, že zväčšujúci sa počet bytov slúži na aj iné ako trvalé bývanie, najmä na rekreačné účely. Na základe doterajších prírastkov bytov za posledné sledované obdobie by mohol byť vývoj bytového fondu podľa nasledovnej taboľky.

2.3.2.3 Predpokladaná potreba bytov

Tabuľka 0.3-13 Predpokladaný vývoj a potreba bytov

Počet obyvateľov podľa SODB 2021	949
Predpokladaný prírastok obyvateľov r. 2021 – 2030	71
Počet obyvateľov k 2030	1 020
Stav bytového fondu v r. 2021 (SODB 2021)	**297 bytov**
Z toho neskolaudované byty	28 bytov
Byty po kolaudácii	**269 bytov**
Celkový úbytok z dôvodu veku domov a prestavby na rekreačné účely	-20 bytov
Potreba v roku 2030 pre 1020 obyvateľov pri oblož. 3,3 osoby na jeden byt	**309 bytov**
Z toho prestavby a získanie bytov z neobývaných objektov	10 bytov
Potreba novostavieb bytov 2021 – 2027	**50 bytov**
Urbanistická rezerva	**30 bytov**

Zvyšovanie počtu bytov bude riešené najmä výstavbou nových domov a pravdepodobne aj formou stavebných úprav existujúcich nevyhovujúcich objektov a prestavbami hospodárskych budov. Predpokladaný počet domov v roku 2030 je iba teoretický a naplnenie počtu bude závislé na ekonomickej sile obyvateľov a podmienkach vytvorených pre výstavbu.

Z celkového počtu nových bytov sa predpokladá podstatné zastúpenie formou rodinných domov (RD) a navrhovanou výstavbou bytových domov pri Obecnom úrade s počtom 18 b. j.

Je skutočnosťou, že územný plán sa vo všeobecnosti (zo zákona) nezaoberá majetkoprávnymi pomermi. Pre požiadavky stavebníkov na výstavbu rodinných domov pre predpokladaný rozvoj obce je potrebné navrhnúť dostatočne veľké územie. Zároveň je nutné aditívne nadväzovať na existujúce zastavané územia a nezakladať nové územia bez väzieb na existujúce. Zo skúseností je známe, že časť takto navrhnutých pozemkov je majetkoprávne nevysporiadateľná. Z tohto dôvodu je potrebné územia pre výstavbu nových rodinných domov primerane nadhodnotiť. Pritom urbanistická rezerva predstavuje reálny scenár, ak bude trend výstavby nových domov pokračovať zvyšujúcim sa tempom. Rozvoj jednotlivých území je potrebné nadhodnotiť aj z dôvodu nerovnomerného rozvoja jednotlivých navrhovaných území rodinných domov, vyplývajúceho z reálnych majetkoprávnych vzťahov v navrhovanom zastavanom území obce. Niektoré územia môžu narastať rýchlejším tempom, ako iné. Veľkosť rozvoja jednotlivých navrhovaných území rodinných domov preto nie je možné dopredu jednoznačne odhadnúť a časť z nich zostane v polohe výhľadu po roku 2030.

2.4 ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE OBCE A ŠIRŠIE VZŤAHY, ZAČLENENIE OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

2.4.1 POLOHA A VÝZNAM OBCE V ŠTRUKTÚRE OSÍDLENIA, FUNKČNOPRIESTOROVÉ USPORIADANIE ŠIRŠIEHO ÚZEMIA

Pri riešení rozvoja územia obce majú významnú úlohu vzťahy na úrovni okresu a širšie vzťahy riešeného územia s blízkym i vzdialenejším okolím.

V zmysle Územného plánu mesta Žilina sú jeho záujmovým územím obce nachádzajúce sa v urbanizačnom priestore Žilinskej kotliny, teda obce Lietavská Lúčka, Porúbka, Rosina, Višňové, Turie, Teplička nad Váhom, Bitarová, Brezany, Ovčiarsko, Lietava, Lietavská Svinná, **Podhorie**, Nededza, Varín, Mojš, Kotrčina Lúčka, Gbeľany, Strečno, Stráňavy. Najmä aspekt zapojenia sa obce do štruktúry a hierarchie osídlenia a vzájomné interakcie v rámci širšieho urbanistického priestoru vytvárajú priestor pre komplexnosť a majú dosah na kvalitu vlastného riešenia ÚPN – O Podhorie.

V zmysle záväznej časti Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001), schválenej nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z. obec Podhorie:

- leží v záujmovom území rozvojovej kvartérnej žilinsko – martinskej aglomerácie,
- leží v záujmovom území žilinsko – martinského ťažiska osídlenia najvyššieho celoštátneho a medzinárodného významu,
- leží v záujmovom území centra osídlenia prvej skupiny sídelnej štruktúry, prvej podskupiny ako centra celoštátneho významu,
- je súčasťou dopravného regiónu Severozápadné Slovensko s dopravnogravitačným centrom Žilina/Martin.

Na obec Podhorie sa vzťahujú všeobecne záväzné nariadenia Žilinského samosprávneho kraja k ÚPN – VÚC Žilinského kraja a jeho zmenám a dodatkom a to aj k obci Podhorie ako súčasti suburbánneho pásma okolo mesta Žilina. V ich zmysle je mesto Žilina centrom osídlenia 1. skupiny, prvej podskupiny, ako centrum celoštátneho významu. Je významným osídlením v rámci ťažiska osídlenia najvyššej úrovne (žilinsko-martinské), ako súčasť aglomerácie celoštátneho a medzinárodného významu s významným postavením v Euroregióne Beskydy, zahŕňajúcom prihraničné územie styku troch štátov: SR, ČR a PR. V rámci rozvojových osí je súčasťou rozvojovej osi prvého stupňa: považská rozvojová os – Trenčín – Žilina, žilinsko-podtatranskej rozvojovej osi: Žilina – Martin – Poprad (- Prešov), Žilinsko – kysuckej rozvojovej osi: Žilina – Čadca – hranica SR/ČR. Obec Podhorie je priamou súčasťou rozvojovej osi tretieho stupňa: rajecká rozvojová os: Žilina – Rajec a súčasťou záujmového územia centra štvrtej skupiny, ako centra osídlenia regionálneho významu, Rajecké Teplice.

Riešené územie (t.j. katastrálne územie obce Podhorie) je súčasťou Žilinskej kotliny, presnejšie jej západného okraja v severnej časti a čiastočne súčasťou pohoria Súľovské vrchy v priestore južne až juhozápadne od mesta Žilina. Samotné zastavané územie obce sa nachádza cca 12 km od zastavaného územia mesta Žilina a cca 12 km od zastavaného územia (severozápadne) od kúpeľného mesta Rajecké Teplice.

V sídelnej štruktúre VÚC Žilinského kraja má obec polohu v okrajovom pásme ťažiska osídlenia (žilinsko – martinské), čím je vyjadrený vzťah k jadrám ťažiska, k mestám Žilina a Martin. Vzťah sa prejavuje priamo, predovšetkým v intenzite dochádzky za prácou, za obsluhou, za službami resp. sprostredkovane cez iné menšie sídla (Lietava, Lietavská Lúčka).

V zmysle základnej urbanistickej koncepcie okresu Žilina, ako súčasti urbanistickej koncepcie Žilinského kraja (aktualizovaný ÚPN – VÚC), vzťahuje sa na obec Podhorie

konštatovanie, že „oblasť Žiliny si posilní pozíciu východiskového bodu pre nástup do rekreačných oblastí severu Slovenska, v smere od západu a juhu. Hospodársky rozvoj územia bude podmienený ochranou plôch slúžiacich ako rekreačné zázemie regiónu (Malá Fatra, Strážovské vrchy, Javorníky)“.

Takto zovšeobecňujúco je vyjadrený základný rámec súčasného, ale hlavne budúceho, postavenia obce v regióne Žilinského kraja.

V zmysle „Zadania pre vypracovanie ÚPN – O Podhorie“ význam obce Podhorie v štruktúre osídlenia, ako sídla s primárnou funkciou bývania, poľnohospodárskej výroby a územia ochrany prírody, je a aj naďalej bude založený na integrovanom vzťahu medzi obcou a susediacimi sídlami ako i vzťahu medzi najbližším mestom Žilina a obcou Podhorie. Sídla budú vzájomne kooperovať, spolupracovať. Obec bude do vzťahov stále viac vkladať svoj potenciál spočívajúci v poskytovaní možnosti trvalého bývania v dopravne prijateľnej dostupnosti zamestnania (hlavne v Žiline), kvalitného životného prostredia, možnosti rozvoja rekreácie, turizmu a cestovného ruchu na podklade kvalitnej prírody a kultúrnohistorických daností. Podhorie bude stabilne zdrojom rastlinnej a živočíšnej produkcie a aj miestom disponibilného územia pre vedenie nadradených líniových diel technickej infraštruktúry (VN elektrické vedenia, vodovodné privádzače a kanalizačný zberač).

Z pohľadu bližších územných vzťahov v návrhovom období bude Podhorie súčasťou zoskupenia v podstate významovo rovnocenných sídiel (Lietavská Svinná-Babkov, Lietava, Brezany, Zbyňov) s obdobným významom v štruktúre osídlenia, v ktorom sa popri prioritnej funkcii bývania, poľnohospodárskej výroby a ochrany prírody s vodohospodársky kvalitným podzemím bude v druhej úrovni rozvíjať funkcia rekreácie, turizmu a cestovného ruchu a v tretej významovej úrovni funkcie z oblasti sekundárneho sektora (služby a drobný priemysel). Rovnaké funkčné zameranie obcí, ich rovnaké starosti o dobudovanie technickej infraštruktúry, rovnaké limity a mantinely z titulu existencie CHKO Strážovské vrchy, rovnaký „boj“ o klientelu v cestovnom ruchu, turizme a rekreácií a geografické a dopravné väzby predurčujú obci Podhorie popri budovaní prioritných väzieb smerom na obec Lietava a mesto Žilina upevňovať a koordinovať väzby v sekundárnom podhorskom koridore – páse t.j. k obciam Lietava, Lietavská Svinná-Babkov, Brezany a Zbyňov. Cez tento smer sa musia upevňovať väzby hlavne z oblasti cestovného ruchu, turizmu a rekreácie sprevádzané dobrým dopravným prepojením (pešie trasy, cykloturistické trasy, bežecké letné i lyžiarske trasy, náučne chodníky, samozrejmý automobilový prejazd do Lietavy a Babkova), z oblasti kultúry (kalendár nadväzujúcich kultúrnych podujatí), z oblasti zamestnanosti i niektorých prvkov občianskej vybavenosti.

V urbanistickej resp. územnotechnickej rovine bude sprostredkovávať vzťah zastavaných území susediacich sídiel hornatá lesná krajina, ale aj hladko modelovaná prevažne poľnohospodársky využívaná krajina (Babkov, Lietavská Závadka), v ktorej sa bude uplatňovať vyšší rešpekt k prvkom územného systému ekologickej stability (Lietavka, Podhorský potok, Sviňanka, Babkovský potok, zmena v časti veľkoblokovo obrábaných pôd...).

Prostredníctvom cesty III/2102 a cesty I/64 bude zaistené pre obec Podhorie rýchle prepojenie na diaľničný privádzač (v Lietavskej Lúčke resp. v Porúbke) a diaľnicu D1, čo spolu s modernizovanou železničnou infraštruktúrou umožní obci pripojiť sa na nadradenú Pan-Európsku dopravnú sieť. Situácia v oblasti kombinovanej dopravy (medzinárodný terminál v Žiline) a leteckej dopravy (letisko Žilina – Dolný Hričov) sa potom z hľadiska ich dostupnosti urýchli.

Návrhom cyklotrás vo väzbe na Lietavu, Brezany a Žilinu sa posilní zdraviuprospešný, ekologický a čas šetriaci spôsob prepravy za prácou (cyklodoprava) najmä do mesta Žilina.

Zásobovanie obce pitnou vodou bude riešené z vlastných zdrojov s možným využitím vodného zdroja Lietava. Súčasné usporiadanie vodovodného systému je pre návrhové obdobie ÚPN – O Podhorie v princípe tiež využiteľné.

Odkanalizovanie územia splaškovou kanalizáciou bude riešené cestou gravitačnej kanalizácie (s prípadným prečerpávaním v objekte nefunkčnej ČOV), napojenej na systém obce Lietava a ukončenej v kanalizačnom zberači vedenom z Rajeckej doliny.

Zásobovanie elektrickou energiou bude i naďalej zo vzdušných liniek z Lietavy a z Lietavskej Svinnej - Babkova a z ich odbočiek k posilneným trafostaniciam na území obce.

Plynofikácia obce je a bude naďalej riešená z VTL plynovodu a regulačnej stanice v obci Lietava, odkiaľ je napojený STL plynovod aj pre obec Podhorie.

Situácia v oblasti verejnej rádiotelefónnej siete (T-Mobile, Orange a O2) a telekomunikačných káblov sa bude rešpektovať a dopĺňať.

Teplo na území obce bude stále pripravované decentralizovane.

2.4.2 ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE OBCE

Záujmové územie obce Podhorie je vo všeobecnosti územie okolitých obcí, v ktorom prevládajú súčasné alebo výhľadové vzťahy k obci Podhorie a ktorého funkčné využitie a priestorové usporiadanie je nevyhnutné riešiť vo vzájomnej funkčnej a technickej súvislosti s územím obce, aj keď nie v takej miere podrobnosti ako vlastné riešené územie. Znamená to, že ide o územie mimo riešeného územia obce, mimo jeho katastrálne územie.

V prípade obce Podhorie obec vymedzuje takto chápané záujmové územie, pretože jedna zo susediacich obcí vykazuje v susedstve s k.ú. obce Podhorie také územia, ktorých funkčné využívanie a priestorové usporiadanie sa musí riešiť v súvislosti s riešením návrhu ÚPN – O Podhorie súčasne.

Záujmy obce Podhorie a ich zosúladenie so záujmami susednej obce je možné identifikovať v zmysle Zadania pre vypracovanie územného plánu obce Podhorie v dvoch rôznych priestoroch v rámci katastrálneho územia susednej obce Lietava.

1) Zastavané územie v priestore m.č. Lietavská Závadka je rozdelené potokom Lietavka na severnú časť patriacu do katastrálneho územia Lietava a južnú časť, ktorá je súčasťou katastrálneho územia obce Podhorie. Je nevyhnutné chápať v rámci ÚPN – O Podhorie toto územie ako jeden nedeliteľný celok so všetkými dôsledkami, ktoré z toho vyplývajú. V návrhu územného plánu sa to prejavuje najmä v riešení doteraz absentujúcich prvkov technickej infraštruktúry. V tejto súvislosti ÚPN - Podhorie nadväzuje na v r. 2015 dopracovaný návrh ÚPN – O Lietava.

V rámci zosúladenia záujmov oboch obcí v priestore m. č. Lietavy – Lietavská Závadka ÚPN – O Podhorie konštatuje:

- vzťah je vyriešený na úrovni ÚPN – O Lietava a prevzatý v miere vyplývajúcej z požadovanej hĺbky spracovania ÚPN – O do ÚPN – O Podhorie. Prejavuje sa najmä v návrhu technickej infraštruktúry.

2) Pri východnom vstupe do obce Podhorie z obce Lietava sa už začali prejavovať tendencie plynulého prechodu zástavby z k.ú. Lietava do k.ú. Podhorie. V riešení návrhu ÚPN – O Podhorie je dokumentované funkčné prepojenie území oboch obcí v priestore križovatky ciest III/2102 a III/2103 s prihliadnutím na dokončený návrh ÚPN – O Lietava.

Tu z hľadiska všetkých vzájomných vzťahov, ktoré z tejto skutočnosti vyplývajú ÚPN – O Podhorie navrhuje:

- rešpektovanie existujúcej výstavby a zámerov, na ktoré boli vydané územné rozhodnutia a stavebné povolenia; zachovať cezúru v zástavbe od tohto územia po navrhované kompaktné zastavané územie obce Podhorie v dĺžke cca 200 m.

Okrem týchto zosúladene riešených území navrhuje ÚPN – O Podhorie aj ďalšie väzby, ktoré spočívajú najmä v dopravnej infraštruktúre, kde plnia najmä rekreačno-turistické funkcie, v letnom období ako cyklotrasy, trasy pre in-line korčuliarov atď., v zime ako rekreačné lyžiarske bežecké trasy. Takúto funkciu plní navrhovaná cyklotrasa do k.ú. obce Lietava a k.ú. Babkov v smere cesty III/2102 z obce Podhorie, s odklonom cez miestnu cestu vedúcu lokalitou Šiškovec do k.ú. Babkov, čím sa rozšíri systém cyklotrás záujmového územia obce Podhorie, okolitých obcí a regiónu.

Navrhované cyklotrasy v smere na k.ú. Lietava a Lietavská Lúčka v smere na k.ú. Lietava a Brezany a v smere na k.ú. Súľov – Hradná predstavujú okrem významných turisticko – rekreačných prvkov, ako súčasti cykloturistických trás regiónu a ich zokruhovania, aj významný nemotoristický spôsob dopravy k územiam zamestnanosti najmä v meste Žilina. V letnom období významným spôsobom umožňujú skrátenie času potrebného na dochádzku do práce. V tomto smere má cyklodopravný význam najmä cyklotrasa vedená v trase miestnej cesty z obce Podhorie cez k.ú. Lietava (Lietavská Závadka, lokalita Doliny) do k.ú. Brezany, pokračujúca do mesta Žilina.

2.5. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

2.5.1 STANOVENIE ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE A KOMPOZÍCIE OBCE

2.5.1.1 Východiská formovania urbanistickej koncepcie

Základnými stavebnými prvkami obrazu skladby krajiny riešeného územia sú plošne a priestorovo prevládajúce horstvo Súľovských skál a Skaliek s ruinami hradu Lietava, pláň poľnohospodársky využívanej krajiny, toky potokov so sprievodnou vegetáciou a umelé diela zoskupené hlavne vo forme súčasného zastavaného územia a koridorov líniových prvkov technickej infraštruktúry.

Po takmer celej dĺžke riešeného nelesného územia pôsobí zreteľná hlavná os územia vo forme predĺženej trasy cesty III/2102. Na tejto osi sú zoradené ucelené bloky umelých urbanistických štruktúr.

V celkovom panoramatickom obraze je kompozícia obce ešte stále zaujímavá, hodnotná a jedinečná. Odhliadnuc od dielčích pochybení v posledných desaťročiach je kompozícia obce stále najvýtvarnejšia v priestore priehľadov na hrad Lietava a na Súľovské skaly.

Základné východiská pre stanovenie základnej urbanistickej koncepcie a kompozície obce poskytli:

- aktualizovaný ÚPN – VÚC Žilinského kraja,
- systém ochrany prírody a tvorby krajiny v celom priereze,
- Zadanie pre riešenie ÚPN – O Podhorie,
- Krajinnoekologický plán k.ú. Podhorie.

Požiadavky zadania územného plánu obce vyplývajú s presvedčenia potreby zachovania kontinuity vo vývoji sídla, špecifickosti vidieckeho osídlenia a presvedčenia o tom, že kompozícia sídla je stále hodná úsilia na jej záchranu a rozvíjanie:

- rešpektovať horskú lesnatú krajinu Súľovských skál a Skaliek v nezmenšenom rozsahu,
- medzi hranicami zastavaného územia a okrajom lesnatej krajiny udržiavať cezúru premenlivej šírky vo forme voľnej prevažne poľnohospodársky využívanej krajiny s pestrou nelesnou vegetáciou a s prvkami vodohospodárskych zariadení a nadzemných inžinierskych sietí,
- zastavané územie obce rozvíjať v smere hlavnej a vedľajších kompozičných osí s formovaním ťažiskových priestorov na križení týchto osí,
- pomyselne predĺžená trasa cesty III/2102 bude stále hlavnou kompozičnou osou územia, v úseku od katastrálnej hranice s obcou Lietava po východný okraj Súľovských skál (CHKO Strážovské vrchy),
- za hlavné dominanty v riešenom území považovať:
  - hrad Lietava,
  - Súľovské skaly,
  - Skalky,
- v mimo zastavanom území ani v zastavanom území nepovoliť výstavbu žiadnej ďalšej (hlavnej) dominanty,
- v navrhovanom zastavanom území nevymedzovať súvisle plochy obytných území pozdĺž celej dĺžky cesty III/2102 ako základ pre súvislú zástavbu; severne od cesty III/2102, v lokalite Dráhy – Nad Mlynom, rešpektovať v dĺžke cca 200 m pozdĺž

cesty súčasnú voľnú krajinu (s urbanistickou funkciou voľnej krajiny umožňujúcej migráciu zveri) ako výraz priestorového oddelenia urbanizovaného územia obce Podhorie od urbanizovaného územia prenikajúceho z obce Lietava do obce Podhorie.

V navrhovanom zastavanom území k.ú. Podhorie rešpektovať:

- navrhované zastavané územie udržiavať a rozvíjať ako prevládajúcu kompaktnú vidiecku štruktúru,
- hlavnou kompozičnou osou navrhovaného zastavaného územia je predĺžená trasa cesty III/2102,
- za vedľajšie severojužné kompozičné osi považovať:
  - os zeleň lokality Dubie... oddychová zóna Vajano – námestie –združený objekt (obecný úrad, kultúrny dom, hasičská zbrojnica...),
  - os rozšírený športový areál – navrhovaný západne posunutý lyžiarsky vlek,
- ako subdominantu vnímať kaplnku Cyrila a Metoda,
- na križení hlavnej primárnej kompozičnej osi so sekundárnymi osami rozvíjať ťažiskové územia obce s podielom prvkov základnej občianskej vybavenosti, zelene, parkovísk a plôch pre peších so zástavkou a s prístreškom hromadnej dopravy v centre obce,
- ťažiskový priestor (najvyššieho významu) na križení hlavnej a vedľajšej osi musí obsahovať námestie, ktoré sa musí formovať na základe následnej urbanistickej štúdie,
- zastavané územie sa musí prednostne rozvíjať a dopĺňať drobnou štruktúrou stavieb, v mierke zodpovedajúcej súčasnej prevládajúcej zástavbe,
- nevyhnutne objemovo väčšie stavby musia byť pôdorysne a priestorovo členené a článkované ako zoskupenia objemov – modulov s veľkosťou priemerného rodinného domu.

2.5.1.2 Súčasný stav

Historický vývoj obce do súčasného stavu je možné odvodiť z rôznych zdrojov, zverejnených na webových stránkach obce Podhorie.

Podhorie ako dedina existovalo v 14. storočí. Evidujú sa osoby, ktoré tu žili začiatkom 14. storočia. Osady panstva Lietava boli v tom čase zložené z troch kategórii obyvateľstva – šoltýsi (sudca, alebo richtár), sedliaci a bezroľní domkári. Počet obyvateľov je známy z roku 1534 – 10 roľníckych usadlostí, 2 bezroľní domkári a jeden šoltýs (richtár). V Podhorí bolo 10 rodín, každá v priemere po 9 členov, spolu cca 90 obyvateľov. V roku 1598 malo Podhorie 12 domov. V roku 1900 malo 41 domov a 328 obyvateľov. Po I. svetovej vojne v roku 1921 mala dedina 395 obyvateľov, v roku 1938 to bolo 531 obyvateľov a 69 domov, v roku 1940 to bolo 524 obyvateľov. Na prelome 19. a 20. storočia sa do obce prisťahovalo niekoľko rodín z Kysúc.

Zo 17 storočia sa evidoval dnes už zbúraný veľký zemiansky dom s klenbovou pivnicou v strede dediny, v tridsiatych rokoch ho prestavali a zrušili klenbový vjazd do dvora. Nezachovali sa ani Meškov kamenný dom a príslušné hospodárske budovy, kamenný dom (Ján Danko) a Papiková kamenica, kamenný dom Gregušovcov so sýpkou (s klenbovou povalou) a hospodárskymi budovami usporiadanými po obvode pozemku s dvorom v strede. Nová škola bola postavená v októbri roku 1910, tiež bol vyhotovený aj dodnes stojaci kamenný kríž. Po opakovaných požiaroch začali stavať murované domy, typické boli dvojdomy, dnes zväčša prestavané. V pôvodnom stave sa zachoval Danechov dom. Pôvodne rokovacia sieň pre urbárnikov a obecné zasadania – tzv. drevenica, alebo „obecný dom“, slúžiaca aj ako kultúrna miestnosť, priestor na modlitby, neskôr aj ako učebňa, šatňa futbalistov, krčma, sídlo Miestneho národného výboru, je už dávno zbúraná.

Druhá drevenica, kde starý pán Švec opravoval bicykle, hodiny – Švecova drevenica sa zachovala dodnes.

Obyvatelia obce spočiatku pracovali v poľnohospodárstve. Pestovali pšenicu, jačmeň, ovos, pohánku, cibuľu, hrach, chmeľ, konope a ľan. Neskôr zemiaky, kukuricu a ďatelinu. Chovali kone, častejšie voly na obrábanie pôdy, ošípané, sliepky, husi, kravy, neskôr kozy. V rybníkoch chovali ryby, v potokoch chytali pstruhy a raky. Lovili zver, na hrad museli odovzdávať kožušiny. Rozmáhalo sa včelárstvo.

Pri mlynoch bola obyčajne aj píla, ako remeslo sa spomína pekár, kožiar, ševc – obuvník, mäsiar, tkáč. Hory boli vlastníctvom obce. Obyvatelia obce žili z toho, čo si dopestovali a dochovali. Niekoľko mužov sa živilo drotárstvom, chodili po svete, do Nemecka, Francúzska, Turecka a Ameriky. Po prvej svetovej vojne sa mnohí odsťahovali do Čiech a na Dolniaky. V roku 1919 veľká búrka vzala most a prerušila spojenie s Lietavou a Žilinou. V roku 1925 bola založená obecná knižnica, knihovníčkou sa stala dlhoročná učiteľka Karolína Brüstleová. Jediným živnostníkom, zamestnávateľom platiacim živnostenskú daň po roku 1925 bol tesár, ktorý staval drevené domy a humná, neskôr vyrábal aj pálené tehly a betónové škridle. Okrem toho bol v obci kováč, obchodník, neskôr krajčír. Obilie sa počas vojny a po vojne chodilo mlieť do Lietavy a Majera. Obecná rada riešila vo februári 1942 elektrifikáciu obce. Počas druhej svetovej vojny sa stali najdramatickejšie udalosti v januári 1945, pri prestrelke Nemcov s partizánmi a následnom vyšetrovaní. Po zavedení roľníckeho družstva v roku 1953 ľudia postupne menej a menej gazdovali, odchádzali za prácou, najmä do „cementárky“ v Lietavskej Lúčke a do Žiliny, nepotrebné humná asanovali a na ich miestach stavali nové domy. Postupne sa z mnohých predtým samostatných roľníkov stali družstevníci. Spočiatku sa všetko robilo ručne, za mizernú plácu, strácal sa vzťah k pôde ako výrobnému prostriedku i vlastníctvu, čo prinieslo neskôr po zmene režimu mnoho rodinných sporov a nedorozumení. V roku 1960 vzniklo spotrebné družstvo „Jednota“ a otvorila sa predajňa potravín a pohostinstvo. Dovtedy bola krčma v drevenici a obchod v rodinnom dome. Predtým sa chlieb piekol doma, zrno, ktoré si ľudia dopestovali zomleli v mlyne poniže Chládku (doteraz známe ako Nademlýnom). V roku 1967 bol vybudovaný vodovod. Koncom sedemdesiatych rokov postavilo spotrebné družstvo Jednota v strede obce svoju budovu, v rokoch 1972 až 1973 bola postavená budova miestneho národného výboru a požiarna zbrojnica. JRD vybudovalo sociálno-administratívnu budovu a dva bytové domy pre zamestnancov. Postavila sa nová škola a v roku 1974 – 1976 kultúrny dom. Po „nežnej revolúcii“ sa vzťah obyvateľov k poľnohospodárstvu pretransformoval do záľuby vo forme rozmáhajúceho sa drobnochovateľstva a do tradičného včelárstva, chovu dojníc sa venuje jediný farmár. V roku 1996 sa začala plynofikácia obce, uskutočnená v dvoch etapách, v roku 2004 sa dostala voda zo zrealizovaného vrtu do domácností.

Obec Podhorie má charakter potočnej radovej dediny. Z geografického hľadiska predstavuje zastavaná časť obce v zásade jediné ucelené územie ktorého pôvodný líniový tvar sa rozvinul determinovane morfologickými danosťami a vplyvom súbežných ulíc a zoskupení ulíc a objektov v priečnom smere do tvaru pretiahnutého obdĺžnika resp. mnohouholníka s výbežkami v smere priečnych kompozičných osí. Okolie tejto umelej urbanistickej štruktúry z časti tvorí bližšia poľnohospodárska krajina a spravidla vzdialenejšia lesná krajina. Riešené územie je preto charakteristické koexistenciou lesnej krajiny, poľnohospodársky využívanej krajiny a urbanizovaného územia.

V katastrálnom území obce sa nachádzajú lokality sprístupnené jednotlivými prvkami cestnej siete: vstup cesty III/2102 Žilina – Lietava – Podhorie do k.ú. obce sa nazýva Dolný koniec (krajná poloha Nad Mlynom), záver pri autobusovej zastávke a objekte potravín a pohostinstva je „Stred obce“. Z Dolného konca vychádza miestna cesta (MK) súbežná s cestou III/2102 „Dráhy“ a priečne (MK) v smere k hospodárskemu dvoru „Na

družstvo“, a „Kopce“, na ulicu, ktorá je súbežná s Dráhami v severnom smere. Pokračovanie (MK) od Stredu obce v smere na západ je cez Horný koniec - Vyše Dediny, severne sa pod ostrým uhlom oddeľuje „Klín“, pokračuje za križovatkou ako „Za oborou“ v smere Dráhy. Zo Stredu obce odbočuje na juh a stáča na západ Olejkárska ulička a na juh a východ a do smeru Babkov Čajová ulica.

Miestne názvy sú aj Jarčeky, Podhorský mlyn, Šiškovec, Zámostie, ale aj Biela skala, Stará cesta či Staré dráhy, U brodku, Meškove lúky, Nádavky, Majcinské lúky, Chodelkove lúky, lesy – Brezie, Cínačka, Dubovec, Krnáč, Hlboká dolina, Salášek, Lančačka, Prvá dolina, Zadubie, Pod Kozelcom (Židova hora), Pod hradiskom. Z katastrálnych máp je možné vyčítať názvy priestorov nadväzujúcich na zastavané územie obce – Zolovec v severnej časti k.ú., Za drienkami v severnej časti za potokom Dubník, Dráhy medzi Starou cestou a cestou III/2102, Lán južne od cesty III/2102, Nadsadie (pri cintoríne), Zavlakov na sever od Nadsadia a Zadubnie a Zahaj ešte severnejšie, Pod Dubníkom v západnej časti.

Kataster obce Podhorie je z hľadiska zastavanosti územia členený na dve časti: územie zastavané a územie nezastavané. Zastavaná časť obce obsahuje funkčnopriestorové územia s kompaktnou urbanistickou štruktúrou s vysoko prevažujúcou zástavbou rodinných domov.

Z hľadiska funkčného zónovania môžeme územie katastra rozdeliť na tieto zóny:

- územia bývania s výskytom občianskej vybavenosti,
- územia poľnohospodárskej výroby,
- územia voľnej poľnohospodárskej krajiny,
- územia lesnej krajiny – lesy,
- územia ochrany prírody, územia ÚSES, genofondové lokality.

Zástavba bola pôvodne situovaná okolo cesty III/2102 Lietavská Lúčka – Podhorie a Podhorského potoka. V historickom vývoji sa postupne vytvárali ďalšie ulice súbežné s cestou III/2102 a ich spojnice v smere kolmom, alebo pod uhlom, tak ako to dovoľovala konfigurácia terénu. Zástavbu tvoria objekty občianskej vybavenosti, poľnohospodárskej výroby, bytových domov, ale najmä zástavba rodinných domov s hospodárskymi objektmi, tiež rekreačné chalupy a rekreačné chaty. Zastavané územie má dĺžku cca 600 m a šírku max.150 m. Za dominantu zastavaného územia je možné považovať kaplnku Cyrila a Metoda v strede obce. Koridor Podhorského potoka ako kompozičnej osi územia katastra, ale aj Močiarneho a Lietavského potoka a Dubníka lemuje najmä mimo zastavaného územia obce krovitá a stromová zeleň. Katastrálnemu územiu obce dominujú západne položené zalesnené svahy východného hrebeňa Súľovských skál a južne sa nachádzajúce Skalky s hradom Lietava. Táto časť Súľovských skál je významným krajinotvorným prvkom s výraznými estetickými hodnotami. Významným krajinárskym prvkom v území sú priehľady na hrad Lietava. Celá zastavaná časť obce je bohato popretkávaná zeleňou, najmä vo forme záhrad rodinných domov.

Z hľadiska funkčného využitia územia má obec primárne obytnú funkciu. Doplnkovými funkciami sú v prvom rade výrobná funkcie vo forme poľnohospodárskej výroby, lesnej výroby a ochrany a dotvárania prírodného prostredia. V sekundárnej polohe sa zvýrazňuje aj funkcia rekreácie, CR a turizmu. Podhorie je z hľadiska funkčného členenia rozmanité, v zastavanom území sú dominantne zastúpené funkčné plochy rodinných domov. Územia rodinných domov tvoria ucelené funkčné územia, sporadicky doplnené jednotlivými objektmi bytových domov a občianskej vybavenosti. Občianska vybavenosť je rozložená bodovo, s náznakom koncentrácie, najmä v ťažisku obce. Mimo ťažiska, ale vo väzbe na centrum je vhodne umiestnená napríklad materská škola. Základná občianska vybavenosť je v zásade postačujúca, čo neznamená že je zastúpená optimálne. Okrem materskej školy má obec kaplnku Cyrila a Metoda, kultúrny dom s pohostinstvom, knižnicu, obecný úrad, požiarnu zbrojnicu, prevádzku predajne potravín

s pohostinstvom, kaplnku Ružencovej Panny Márie (bývalý dom smútku), urbársky a poľovnícky dom, futbalové ihrisko s objektom vybavenosti, multifunkčné ihrisko, svah zjazdového lyžovania s vlekom, služby kaderníctva a kozmetiky a sortiment rôznych a v určitých časových intervaloch sa meniacich služieb a remesiel. Rekreácia v Podhorí sa orientuje v prevažnej miere na pasantskú formu. Na okrajoch zastavaného územia a vo voľnej krajine sú zariadenia viazanej rekreácie vo forme rekreačných chalúp a chát. Z hľadiska rekreácie a turistického ruchu je významné, že priestor obce je nástupnou polohou k Súľovským skalám a skutočnosť, že miestne cyklotrasy nadväzujú na systém cyklotrás vyššieho významu. Územím športu je futbalové ihrisko v západnej polohe obce, multifunkčné ihrisko na začiatku dolného konca a lyžiarsky svah s vlekom v juhozápadnej časti katastra v lokalite pod Dielom. Cintorín je umiestnený na okrajoch obytnej zástavby v severnej časti stredu obce. Územie poľnohospodárskej výroby sa nachádza na severovýchodnom okraji zastavaného územia obce.

Kompozícia obce napriek istým negatívam v priestorovom usporiadaní je príkladom intenzívneho vývoja sídla v kvalitnom krajinnom prostredí. Sídlo sa zatiaľ stále rozvíja pozdĺž a na križení hlavných prirodzených kompozičných osí. Osídlenie sa vyhlo necitlivým zásahom, stále rešpektujúc hlavné dominanty územia – hrad Lietava, Súľovské skaly a Skalky a subdominantu kaplnky Cyrila a Metoda. Absentuje však funkčné a priestorové zoskupenie objektov, ktoré by vytvárali ústredný priestor obce.

Hlavnú panorámu obce vytvárajú na západe lesné masívy pohoria Súľovské skaly doplnené smerom k juhu o hrebeň Skaliek, s masívom Strážna – Cibuľník a dominujúcim hradom Lietava.

Významným komponentom zastavaného územia obce a jeho kontaktného územia je zeleň. Lemuje aj hlavnú kompozičnú os obce Podhorie cestu III/2102 a najmä Podhorský potok vo forme sprievodnej zelene. Spolu so sprievodnou zeleňou ostatných vodných tokov v území je táto zeleň významným prírodným prvkom v rámci zastavaného územia obce i mimo neho. Líniový prvok cesty III/2102 a Podhorského potoka s jeho sprievodnou zeleňou sa miestami vplyvom morfológie terénu rozširuje a vytvára väčšie enklávy zelene umožňujúce vytváranie parkov s lavičkami a detských ihrísk. Ako nosný prvok celého systému zelene v priestore zastavaného územia a jeho napojenia na voľnú krajinu a prirodzený potenciál krajiny nie je dostatočne využitý. Štruktúra plôch zelene nemá systém, ktorý by rešpektoval základné atribúty ich využiteľnosti.

Preto je dôležité smerovať využitie priestorov okolo tohto nosného prírodného prvku dopĺňaním potrebných funkcii vo vhodných územiach, rešpektujúcich ho ako prírodný fenomén.

2.5.1.3 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Základná urbanistická koncepcia priestorového usporiadania obce Podhorie rešpektuje v návrhu územného plánu obce súčasné základné priestorové usporiadanie katastrálneho územia.

Usporiadanie zastavanej časti obce je založené na systéme zástavby okolo cesty III/2102 a Podhorského potoka s rozšírením v stredovej časti osídlenia, umožneným súbežnými obslužnými cestami s cestou III/2102 a cestami vedenými v priečnom smere, ktoré ich vzájomne prepájajú. Z tohto komunikačného systému sú v mieste. kde to dovolili terénne danosti tykadlovite vyvedené obslužné cesty výbežkov (enkláv) zastavaného územia obce. V obci Podhorie je to aj významná časť zástavby v severnej časti obce v priestore medzi lokalitami Vajano a Zámostie vedľa poľnohospodárskeho dvora, lokalita Diel v južnej časti obce a západne od obecného úradu, v okolí futbalového ihriska a v lokalite Vyše Dediny a Nadsadie v západnej časti obce. Návrh ÚPN – O Podhorie konštatuje, že popri definovanej hlavnej kompozičnej východozápadnej osi

(cesta III/2102 a Podhorský potok), významné ulice v priečnom a šikmom smere vytvorili vedľajšie kompozičné osi obce.

Územný plán obce Podhorie nenavrhuje zásadnú zmenu v usporiadaní a využívaní územia obce, naopak v princípe nadväzuje na založené funkčné a priestorové usporiadanie a trendy v kontexte s hlavnými cieľmi a požiadavkami „Zadania pre vypracovanie ÚPN – O Podhorie“. Navrhuje urbanistickú koncepciu priestorového usporiadania obce podľa nasledovných princípov:

- nadväzovať na súčasné priestorové usporiadanie územia obce pozostávajúce z prevažujúceho priestoru hornatej zväčša lesnatej krajiny Súľovských skál a Skaliek, z priestoru prevažne poľnohospodársky využívanej krajiny a z priestoru zastavaného územia (súčasné zastavané územie obce),
- rešpektovať hrad Lietava a jeho areál ako vzdialenú hlavnú kompozičnú dominantu v panoráme krajiny, v ktorej sa uplatňuje,
- rešpektovať prirodzenú kompozičnú os územia, ktorou je cesta III/2102 a Podhorský potok,
- urbanistický rozvoj obce sústrediť predovšetkým do novovymedzeného zastavaného územia obce, rozvíjaného pozdĺž hlavnej kompozičnej osi a vedľajších kompozičných osí ktorými sú línie:
  - zeleň lokality Dubie, oddychová zóna Vajano – námestie –združený objekt (obecný úrad, kultúrny dom, hasičská zbrojnica...),
  - rozšírený športový areál – navrhovaný západne posunutý lyžiarsky vlek,
- lesnatohorskú krajinu Súľovských skál rozvíjať a chrániť ako chránenú krajinnú oblasť, vodohospodársky potenciál, územie ekologickej stability, ako chránené vtáčie územie a územie európskeho významu,
- prevažne odlesnené a poľnohospodársky využívané severné, východné čiastočne aj južné a severozápadné územie obce rozvíjať prioritne ako poľnohospodársky produkčný potenciál limitovaný opatreniami na zachovanie ekologickej stability,
- zastavané aj nezastavané územie obce prepojiť pozdĺž cesty III/2102 súvislým peším chodníkom (až po hranicu k.ú. Lietava),
- okrem prívodu elektrickej energie a vodovodu od obce Lietava všetky ostatné kmeňové vedenia technickej infraštruktúry obce viesť v priestore hlavnej východozápadnej kompozičnej osi územia,
- hlavné 22 kV VN vedenie a STL prívod pre zásobovanie k.ú. Podhorie ponechať v pôvodnej trase,
- na kríženiach hlavnej kompozičnej osi s priečnymi sekundárnymi osami formovať významovo nerovnaké ťažiskové priestory obce – centrum ako ústredný obecný priestor (rozvíjaný až k priestoru združeného objektu) a nástup do Súľovských skál; subcentrum v priestore športových a športovorekreačných aktivít pri súčasnom futbalovom ihrisku,
- nepripustiť ďalší rozvoj zástavby od založenej obytnej lokality Zámostie smerom južným až juhozápadným k dvoru bývalého JRD (okrem dopravnej a technickej infraštruktúry).

2.5.1.4 Stanovenie základnej kompozície obce

Jedným z prvkov mozaiky krajiny riešeného územia obce Podhorie je zastavané územie obce so svojou dopravnou infraštruktúrou a líniovou vzdušnou technickou infraštruktúrou. Kontrastom k zastavanému územiu obce sú územia lesov a okraje poľnohospodárskej krajiny ohraničujúce riešené územie, ich niekde menej inde viac výrazná členitosť terénu, s prevýšeniami smerujúcimi do Strážovských vrchov (Súľovské skaly) a hraniciam katastrálneho územia obce vo zvlnenom teréne Žilinskej pahorkatiny.

V okolí zastavaného územia obce po územie lesov sa nachádzajú mäkko modelované pláne poľnohospodársky využívanej voľnej krajiny, vytvárajúce širšie priestory a tiež nárazníkové zóny medzi lesným a zastavaným územím. Výrazným dominujúcim prvkom územia sú hrad Lietava, Súľovské skaly a Skalky. Túto mozaiku dotvára Podhorský potok a ostatné vodné toky so svojou sprievodnou vegetáciou.

Obec Podhorie pozostáva z osídlenia s urbanistickou skladbou charakteru vidieckych sídiel, so základom líniového charakteru, kde hlavnou kompozičnou osou je hlavná prístupová cesta – cesta III/2102 a Podhorský potok.

Umelá štruktúra zastavaného územia prechádza zväčša do voľnej krajiny cez poľnohospodársku krajinu, inde cez ekotónové zóny voľnej krajiny do lesnatej krajiny horstva Súľovských skál.

V celkovom panoramatickom obraze je kompozícia obce zaujímavá, hodnotná a jedinečná.

Z dôvodov zachovania kontinuity vo vývoji sídla, špecifickosti vidieckeho osídlenia, presvedčenia o tom, že kompozícia sídla je stále hodná úsilia na jej záchranu a rozvíjanie, ÚPN – O Podhorie navrhuje:

- rešpektovať horskú lesnatú krajinu Súľovských skál v nezmenšenom rozsahu,
- medzi hranicami zastavaných území a okrajom lesnatej krajiny udržiavať cezúru premenlivej šírky vo forme voľnej prevažne poľnohospodársky využívanej krajiny s pestrou nelesnou vegetáciou,
- zastavané územie obce rozvíjať v smere hlavnej a vedľajších kompozičných osí s formovaním ťažiskových priestorov na krížení týchto osí,
- trasu cesty III/2102 a Podhorského potoka stále považovať za hlavnú kompozičnú os územia, v úseku od katastrálnej hranice s obcou Lietava po východný okraj Súľovských skál (CHKO Strážovské vrchy),
- za hlavné dominanty v riešenom území považovať:
    - hrad Lietava,
    - Súľovské skaly,
    - Skalky,
- pri navrhovanej zástavbe prihliadať na ochranu panorámy s hradom Lietava,
- v celom katastrálnom území obce Podhorie nepovoliť výstavbu žiadnej ďalšej dominanty,
- v navrhovanom zastavanom území nevymedzovať súvisle plochy obytných území pozdĺž celej dĺžky cesty III/2102 ako základ pre súvislú zástavbu, v tej súvislosti v lokalite Dráhy – Nad Mlynom, severne od cesty III/2102, rešpektovať v dĺžke cca 200 m pozdĺž cesty súčasnú voľnú krajinu ako výraz priestorového oddelenia urbanizovaného územia obce Podhorie od urbanizovaného územia prenikajúceho z obce Lietava do obce Podhorie a ponechať jej funkciu voľnej krajiny umožňujúcej migráciu zveri,
- navrhované zastavané územie udržiavať a rozvíjať ako čo možno najkompaktnejšiu vidiecku štruktúru,

  ÚPN – O Podhorie ďalej navrhuje:

- v navrhovanom zastavanom území k.ú. Podhorie rešpektovať:
    - vedľajšie severojužné kompozičné osi:
        - os zeleň lokality Dubie – oddychová zóna Vajano – námestie – združený objekt (obecný úrad, kultúrny dom, hasičská zbrojnica...),
        - os rozšírený športový areál – navrhovaný západne posunutý lyžiarsky vlek,
    - subdominanty
        - kaplnka Cyrila a Metoda,

- rozvoj ťažiskového územia na križení hlavnej primárnej kompozičnej osi so sekundárnymi osami, s podielom prvkov základnej občianskej vybavenosti, zelene parkovísk a plôch pre peších a so zastávkou s prístreškom hromadnej dopravy v centre obce,
- návrh ťažiskového priestoru (najvyššieho významu) na križení hlavnej a vedľajších osí, obsahujúceho námestie, ktoré sa musí formovať na základe následnej urbanistickej štúdie,
- zastavané územie sa musí prednostne rozvíjať a dopĺňať drobnou štruktúrou stavieb, v mierke zodpovedajúcej súčasnej prevládajúcej zástavbe; nevyhnutne objemovo väčšie stavby musia byť pôdorysne a priestorovo členené a článkované ako zoskupenia objemov – modulov s veľkosťou priemerného rodinného domu.

2.5.2 VYMEDZENIE POTRIEB BÝVANIA, OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI, VÝROBY

BÝVANIE

Návrh bytovej výstavby vychádza z predpokladu, že funkcia bývania v podmienkach obce Podhorie je a naďalej bude jednou z primárnych urbanistických funkcií na území obce. Celkový plošný rozsah území bývania je navrhovaný naddimenzovane nad údaje demografickej prognózy vzhľadom na územnoplánovaciu praxou overenú skúsenosť, že väčšina z navrhovaných plôch s funkciou bývania bude v návrhovom období ÚPN – O majetkoprávne nevysporiadateľná a zostane preto v pozícii výhľadu.

ÚPN – O Podhorie navrhuje územie bytových domov, najmä však rozvoj území rodinných domov v územiach, kde v súčasnosti jednoznačne prevažuje funkcia bývania a ktoré sú navrhované ako monofunkčné, s doplnkovou funkciou občianskej vybavenosti, služieb a nezávadnej výroby, resp. rekreácie, ale aj v zmiešaných územiach občianskej vybavenosti a rodinných domov.

ÚPN – O Podhorie navrhuje pre funkciu bývania vhodné preluky a väčšie voľné enklávy územia obce nachádzajúce sa v zastavanom území obce k 1.1.1990 resp. v súčasnom zastavanom území obce vrátane území určených pôvodným ÚPN – SÚ Lietava na zástavbu rodinných domov a doposiaľ nezastavaných.

Rešpektuje územia s vydanými územnými rozhodnutiami napr. v lok. „Zámostie“, navrhuje rozvoj kompaktných obytných území v severnej časti obce v priestore v lok. „Kopce“, v lok. „Dráhy“, v lok. „Diel“ v južnej časti obce a západne od obecného úradu, v okolí futbalového ihriska v lok. „Nadsadie“, „Nad Ihriskom“ a „Vyše Dediny“ v západnej časti obce, dopĺňa enklávy rodinných domov v lok. „Nad Mlynom“ a „Kreana“ a umiestnenie bytových domov v rozsahu cca 18 b.j. v blízkosti objektu obecného úradu.

OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Rozsah základnej občianskej vybavenosti sa vymedzuje v rozsahu potrieb navrhovaného počtu trvale bývajúceho obyvateľstva (1 020 obyvateľov) a zvýšenej očakávanej návštevnosti predovšetkým Súľovských skál, s predpokladom že súčasná základňa kultúrnospoločenského života obce pretrvá po celé návrhové obdobie ÚPN – O Podhorie a zaznamená nárast. Základné školstvo je pritom zabezpečené Základnou školou v obci Lietava aj pre predpokladaný nárast počtu obyvateľov obce Podhorie.

Vyššiu občiansku vybavenosť bude aj v budúcnosti v plnom rozsahu zabezpečovať kontaktné mesto Žilina, ako jadro Severopovažského veľkomestského regiónu, sídlo kraja

a okresu a tiež centrum vlastného urbanizačného priestoru (užšieho aglomerovaného priestoru) Žilinskej kotliny, ktorého je obec Podhorie súčasťou.

V princípe je občianska vybavenosť prednostne lokalizovaná v ťažiskových polohách obce, na jej hlavnej kompozičnej rozvojovej osi v miestach jej križovania s vedľajšími kompozičnými osami.

REKREÁCIA

Okres Žilina je súčasťou navrhovanej regionálnej priestorovej a funkčnej štruktúry Severopovažského regiónu cestovného ruchu a Hornopovažského regiónu. Aglomerácia Žiliny je v rámci tejto hierarchie rekreačným krajinným celkom. Vzhľadom k blízkosti katastrálneho územia Podhorie a katastrálnych území mesta Žilina sú ponuky obce Podhorie a mesta Žilina navzájom úzko prepojené. Žilina je vzhľadom k svojej Mestskej pamiatkovej rezervácii v zmysle ZaD č. 3 ÚPN VÚC ŽK hlavným cieľom poznávacieho a kultúrneho turizmu. Keďže súčasťou jej územia sú aj významné časti vodných diel Hričovská vodná nádrž, Vodné dielo Žilina je aj cieľom rekreácie a turizmu celoštátneho významu z hľadiska pobytu pri vodných plochách. Je lokalitou s medzinárodným významom z hľadiska poznávacieho turizmu a z hľadiska vidieckeho turizmu, celoštátneho významu z hľadiska nákupného, obchodného a incentívneho (motivačného) turizmu, regionálneho významu z hľadiska turizmu na báze termálnych vôd. Okrem väzby na mesto Žilina návrh ÚPN – O Podhorie vychádza z potreby materiálno-technicky, organizačne a obsahovo koordinovať rozvoj funkcie rekreácie, turizmu a cestovného ruchu v obci hlavne s územím obcí Lietava, Lietavská Svinná-Babkov, Zbyňov, Brezany, Súľov – Hradná, Peklina, Paština Závada a mesta Rajecké Teplice. ÚPN – O Podhorie navrhuje prioritne podporovať vidiecky, poznávací a kultúrny turizmus sprevádzaný rekreačným horským aktívnym turizmom najmä letnú rekreáciu a turistiku so širokou plejádou foriem v dimenziách úmerných danostiam obce. Návrh územného plánu uprednostňuje voľné formy rekreácie, turizmu a cestovného ruchu pred viazanou formou.

Obec nemá vybudovanú resp. zažitú typickú účelovú rekreačnú oblasť pre každodennú ani víkendovú rekreáciu „svojich“ obyvateľov. Za takmer každodenné rekreovanie možno s nadsadením považovať len pobyt obyvateľov v súkromnej záhrade, kde je tendencia meniť ju z hospodársko-pestovateľskej na pobytovo-rekreačnú. Pre koncomtýždňovú rekreáciu sú využívané možnosti okolitej lesnej krajiny, podhorských lúk, areálu hradu Lietava, Súľovských skál, Skaliek pri využití turistických a náučných chodníkov. Pre marginálnu časť obyvateľstva majú rekreačné využitie rekreačné chalupy rozptýlené v k.ú., záhradkové chaty a rekreačné chaty.

Návrhy v oblasti rekreácie sú vymedzené v rozsahu požiadaviek (k roku 2030) predpokladaných 1 020 obyvateľov trvale žijúcich v obci, predovšetkým v rozsahu požiadaviek na možnosti každodennej rekreácie, ďalej v rozsahu potrieb obyvateľstva z oblasti viazaného cestovného ruchu (chalupy, chaty, hromadné ubytovanie, záhradková osada) a pasantov, ktorí môžu predstavovať v súčte v letnej sezóne 90 - 110 návštevníkov denne. Vychádza sa z predpokladu, že rekreačné potreby budú uspokojované nielen v rámci monofunkčne zameraných území - s prevládajúcou funkciou rekreácie (rekreačné „oddychové zóny“ v územiach parkového charakteru, rekreačných chalúp, záhradkovej osady) a v dvoch športových areáloch. Sekundárne - doplnkovo aj v rámci inak funkčne zameraných plôch (obytných, územiach športu, lesných, stavieb pre kultúru) v rámci značených aj neznačených turistických a cykloturistických trás vo voľnej krajine. Sekundárne aj na území CHKO Strážovské vrchy, tiež na územiach susediacich obcí (Lietava, Lietavská Svinná-Babkov, Zbyňov, Brezany, Súľov – Hradná, Peklina, Paština Závada) a mesta Rajecké Teplice.

Navrhuje sa aj rozvoj agroturistiky, hipoturistiky, hipoterapie..., tradičných remeselných výrob ako cieľa rekreácie v sekundárnej polohe.

VÝROBA

Výrobné územia charakteru priemyselnej výroby sa v súčasnosti v obci nenachádzajú. Jestvujúce prvky výrobného charakteru sekundárneho sektora v zásade neprekračujú rámec významu drobnej remeselnej prevádzky. Územný plán obce v zmysle jedného z dôležitých cieľov obce resp. v zmysle požiadaviek „Zadania“ vytvára územnoplánovacie predpoklady pre rozvoj takých druhov sekundárneho sektora hospodárstva, ktoré sú pre obec primerané pre možnosť založenia výrob nezávadného (ochrana životného prostredia) charakteru a skladov bez požiadaviek na náročné materiálové vstupy a nároky na nadmernú dopravnú prácu. Navrhuje obecný dvor vo význame dvora technických služieb obce pre plnenie úloh obce podľa platnej legislatívy, hlavne v oblasti ochrany životného prostredia (kompostovisko...). ÚPN – O Podhorie podporuje rozvoj drobnej výroby potravín domáceho pôvodu, verejné bezpečné predvádzanie výrobných činností ako ukážok remeselných zručností.., remeselné činnosti, služby nadväzujúce na domáce materiálové zdroje (voda, domáce plodiny, rastliny, drevo, kožušina, včelárske produkty...).

Funkcia výroby a skladov zostane v podmienkach obce v terciárnej polohe.

Primárny sektor bude aj naďalej na území obce výraznou zložkou výroby v rastlinnej, ale aj živočíšnej výrobe. V rastlinnej bude naďalej využívať produkčnú schopnosť orných pôd, prejavujúcu sa o.i. nadpriemernými výnosmi v hustosiatých obilovinách, olejninách a liečivkach. Sú pestované veľkovýrobne, pri ekologicky šetrnom prístupe k obrábaniu orných pôd. Trvalé trávne porasty sú využívané na pastvu a produkciu sena, ako súčasti krmovinovej základne. Návrh ÚPN – O Podhorie akceptuje rastlinnú poľnohospodársku výrobu ako jednu z primárnych funkcií obce rozvíjajúcu sa na území obce, a to nielen z hľadiska jej územného rozsahu, ale aj ako činiteľa ovplyvňujúceho ráz voľnej krajiny územia obce.

Živočíšna výroba spočíva v zásade v chove niekoľkých dojníc na okraji areálu bývalého JRD (v súčasnosti cca 10 ks), pastve dobytka na TTP. Návrh ÚPN – O Podhorie akceptuje mierne zvýšené dnešné kapacity lokalizované v súčasných priestoroch.

Jestvujúci dvor slúži ako administratívno-technické, mechanizačné (opravárenské), skladové (sýpka), dočasné skladové a dopravné stredisko poľnohospodárskej veľkovýroby rozvíjanej na území obce a okolitých obcí. Je tam aj kováčska dielňa a stolárska výroba.

Návrh ÚPN – O Podhorie ponecháva poľnohospodársky dvor pre poľnohospodárske funkčné využitie, bez akéhokoľvek vymedzovania verejných dopravných priestorov na jeho území. Areál dvora musí zostať v pôvodných historicky založených hraniciach ako základňa rozvoja jednej z primárnych funkcií na území obce.

Lesná výroba je ovplyvňovaná Programom starostlivosti o lesy vypracovaného pre LHC Turie, záujmami množstva subjektov vlastniacich lesy a ochrannými pásmami rôznych druhov. Okrem prvotnej ťažobnej činnosti sa iné spracovanie vyťaženého dreva na území obce nevykonáva. Návrh ÚPN – O Podhorie akceptuje na území obce funkciu lesa v nezmenšenom rozsahu.

ZELEŇ

Zeleň je významne zastúpená v krajine katastrálneho územia obce vo forme lesov, rozptýlenej zelene vo voľnej krajine na poľnohospodárskej pôde, vnútrosídelnej a vnútroareálovej zelene, zelene na pozemkoch rodinných domov, zelene cintorína a líniových prvkov pozdĺž vodných tokov a ciest. Návrh územného plánu obce všetky tieto existujúce prvky rešpektuje, chráni a navrhuje ich rozvoj. Potreba zastúpenia zelene a jej zveľaďovanie sa vymedzuje regulatívmi zastavanosti pozemkov, vo verejných priestoroch tiež z hľadiska predpokladaného počtu trvalých i prechodných obyvateľov a návštevníkov, rešpektovania prvkov územného systému ekologickej stability,

požiadaviek ochrany prírody a ako súčasť opatrení na znižovanie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy.

ÚPN – O Podhorie navrhuje doplnenie okolia územia poľnohospodárskej výroby o izolačnú zeleň, navrhuje tiež významné plochy zelene ako súčasť navrhovaného námestia (parková zeleň), území občianskej vybavenosti, športových areálov, bytových domov, mimo zastavaného územia „oddychovej zóny“ v lokalite Vajano. S cieľom zníženia pôsobenia hluku popri cestách a pri výrobných územiach navrhuje izolačnú zeleň pozostávajúcu z kombinácie vysokej, nízkej i strednej (krovinatej) zelene (6 m široký pás umožňuje znížiť hladinu hluku o 1dB) popri cestách a pri výrobných územiach,

Významným príspevkom územného plánu v oblasti zelene je návrh vymedzenia podpory a doplnenia sprievodnej zelene pozdĺž celej dĺžky toku Podhorského, Močiarneho, Lietavského potoka a potoka Dubník a ostatných vodných tokov v katastrálnom území obce, vrátane revitalizácie regulovaných častí tokov.

Pri zásahoch do verejnej zelene požaduje riadiť sa normou STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie.

DOPRAVA

Základ dopravného riešenia je viazaný na existujúcu cestnú sieť, teda cestu III/2102 prepájajúcu komunikačnú sieť obce s nadradenou cestnou sieťou. Súčasťou tohto systému sú navrhované úpravy cesty III triedy, v zmysle odstránenia, alebo zmiernenia dopravných závad. Dopravný systém navrhuje územný plán obce doplniť prvkami statickej dopravy, prímestskej hromadnej dopravy (prístrešky v mieste zastávok), miestnych ciest, cyklistických trás, peších trás a priestranstiev.

2.5.3 ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH A PRÍRODNÝCH HODNÔT

2.5.3.1 Kultúrne pamiatky

V riešenom území sa nenachádzajú národné kultúrne pamiatky.

2.5.3.2 Ochranné pásma NKP a ostatné územia s kultúrnohistorickým potenciálom

Ako kultúrne dedičstvo resp. kultúrnohistorický potenciál obce sa navrhuje chrániť, zveľaďovať, dotvárať a propagovať významné obecné pamätihodnosti:

- štruktúru najstaršej zástavby v centre obce so znakmi potočnej radovej zástavby a jej nepravidelnosti,
- kamenný kríž z roku 1909 pri kaplnke Cyrila a Metoda v strede obce,
- kaplnku Cyrila a Metoda,
- Danechov dom z roku 1908; murovaný ako dvojdom s jednou spoločnou stenou,
- krížovú cestu po Kalvárii s drevenými plastikami smerujúcu do Roháčskeho sedla,
- dve solitérne lipy v centre obce,
- altán – prístrešok pod Roháčom,
- kríže a božie muky v k.ú. Podhoria,
- rozhľadňu (nutná rekonštrukcia),
- objekty s pamätnými tabuľami významných osobností obce (Karolína Brüstleová, Ľudovít Greguš).

2.5.3.3 Archeologické náleziská

Na území obce sa vyskytuje viacero archeologických lokalít. Z dostupnej evidencie nálezísk - CEANS a z odbornej literatúry sú evidované:

- Podhorie – západne od polohy Vrchdubie – eneolitická keramika (neskorý paleolit),
- Podhorie – na temene Hradiska sa nachádza malé opevnenie doteraz neskúmané,
- Podhorie – na východnom okraji Hradiska – keramika neskoro halštatská až zo začiatku doby rímskej, keramika z veľkomoravského obdobia,
- Podhorie – proti prúdu potoka v doline Kút – stredoveká keramika.

V katastri obce Podhorie i v katastri okolitých obcí sa nachádzajú archeologické lokality. Je možné, že počas vykonávania stavebných aktivít budú narušené známe i doteraz neznáme archeologické lokality. Preto je nevyhnutné osloviť v prípade akýchkoľvek zemných prác Krajský pamiatkový úrad v Žiline podľa § 30, ods. 4) zákona 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Pri príprave stavieb a inej hospodárskej činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, bude nevyhnutné vykonať pamiatkový záchranný archeologický výskum podľa, § 36, ods.2 a 3) a § 35, ods. 7) a § 39, ods.1) zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

Podľa § 41 ods. 4 pamiatkového zákona Krajský pamiatkový úrad Žilina v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní.

V súvislosti so stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami v územných konaniach, stavebných konaniach, resp. v zlúčených územných a stavebných konaniach v zmysle stavebného zákona je vždy dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad Žilina z dôvodu zabezpečenia podmienok ochrany archeologických nálezísk a nálezov. Podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia bude vydanie záväzného stanoviska podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona, v opodstatnených prípadoch krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum a o podmienkach jeho vykonávania podľa § 35, § 36, § 38 a § 39 pamiatkového zákona.

Vzhľadom na ochranu prípadných archeologických nálezov, nájdených mimo povoleného pamiatkového výskumu sa uplatňuje postup podľa § 40 ods. 2 – 5 pamiatkového zákona v spojitosti s § 127 ods. 1) a 2) zákona č. 50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len stavebný zákon).

Ak sa nález nájde mimo povoleného pamiatkového výskumu, musí to nálezca oznámiť krajskému pamiatkovému úradu najneskôr na druhý pracovný deň po jeho nájdení. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Archeologický nález môže premiestniť a vyzdvihnúť z pôvodného miesta a nálezových súvislosti iba oprávnená osoba, nález, ktorým je strelivo alebo munícia pochádzajúca spred roku 1946 iba pyrotechnik Policajného zboru.

2.5.3.4 Prehľad ochranných pásiem z hľadiska pamiatkového záujmu

Z hľadiska pamiatkového záujmu sa v k.ú. obce Podhorie ochranné pásma nenachádzajú.

2.5.3.5 Prírodné hodnoty

Za prírodné hodnoty sa v riešenom území považujú predovšetkým sústava osobitne chránených území NATURA, veľkoplošné chránené územie CHKO Strážovské vrchy, genofondové lokality, všetky prvky územného systému ekologickej stability, prírodné

pozoruhodnosti, ekologicky významné segmenty, lesy, dve solitérne lipy ako súčasť kultúrneho dedičstva, ostatná historická zeleň, ako i stromová vegetácia verejných i vyhradených priestranstiev. Zásady ochrany prírodných hodnôt sú upravené príslušnou legislatívou, ktorú návrh ÚPN – O Podhorie plne rešpektuje. Zásady „ľudského“ využitia prírodných hodnôt platná legislatíva umožňuje v závislosti na ich stupni ochrany.

2.5.3.6 Prvky ochrany prírody

V priestore vrchola Roháč sa nachádza v katastrálnom území obce časť maloplošného chráneného územia NPR Súľovské skaly s 5° ochrany s budúcim ochranným pásmom, ktoré nebude nezasahovať do katastrálneho územia obce Podhorie a bude vo 4° ochrany.

Prvky ochrany prírody:

- maloplošné chránené územie NPR Súľovské skaly,
- ostatné katastrálne územie obce Podhorie,
- veľkoplošné chránené územie CHKO Strážovské vrchy,
- sústava osobitne chránených území NATURA,
  - chránené vtáčie územie – CHVÚ 28 Strážovské vrchy,
  - územie európskeho významu SKÚEV 0256.

Okrem uvedených prvkov ochrany prírody sa v riešenom území uplatňujú aj iné prírodné pozoruhodnosti – ekologicky významné segmenty.

2.5.3.7 Prvky územného systému ekologickej stability

Prvky ÚPN – VÚC ŽK a aktualizovaného RÚSES:

<u>Biocentrum provinciálneho významu (biocentrum nadregionálneho významu)</u>

- Biocentrum provinciálneho významu 1/1 Súľovské skaly **(**Nrbc 4 – Súľovské skaly).

<u>Regionálny biokoridor</u>

- Biokoridor regionálneho významu 11/31 Závadský potok /hydricko-terestrický/ (Rbk 17 - Závadský potok a ekotón Súľovskej hornatiny).

<u>Genofondové lokality</u>

- BY 29 – Východný hrebeň Súľovských skál,
- BY 26 – Súľovské skaly (NPR).

Prvky navrhovaného MÚSES:

Navrhované miestne biokoridory – vodné toky s ich sprievodnou zeleňou, krajinné prvky identifikované v krajinno-ekologickom pláne ako mokrade, remízky, významné solitérne rastúce stromy, jestvujúce brehové porasty.

2.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE

2.6.1 ZÁKLADNÉ ROZVRHNUTIE FUNKCIÍ

Návrh ÚPN – O Podhorie definuje resp. vymedzuje v riešenom území nasledovné funkčné územia v závislosti na podiele prevládajúcej funkcie vo vymedzenom území obce:

A – územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov,
A1 – územia obytné s plochami bytových domov,
B – územia občianskej vybavenosti,
B1 – územia materskej školy,
AB – zmiešané územia občianskej vybavenosti a rodinných domov,
C – územia športu,
C1 – územia zjazdového lyžovania,
D – územia rekreácie,
D1 – územia záhradkovej osady,
D2 – územia rekreačných chalúp,
E – územia výroby,
F – územia cintorínov,
G – územia biokoridorov,
H – územia voľnej prevažne poľnohospodárskej krajiny,
I – územia lesnej krajiny (hospodárske lesy),
I1 – územia lesnej krajiny s legislatívne zvýšenou ochranou prírody (CHKO Strážovské vrchy, CHVÚ a ÚEV),
J – územia technickej vybavenosti.

Základom pre navrhované rozvrhnutie funkcií, resp. území s vymedzenými regulatívmi je ich súčasné rozloženie, v princípe stanovené historickým vývojom a predchádzajúcim územným plánom obce, vrátane jeho doplnku č.1. Obec sa bude naďalej rozvíjať v priestore súčasného zastavaného územia a nadväzujúcich území v smere hlavnej a vedľajších kompozičnej osí. Hlavnou kompozičnou osou bude stále trasa cesty III/2102 a súbežného Podhorského potoka. Ťažiskové priestory zastavaného územia obce sa budú formovať na križení hlavnej a vedľajších kompozičných osí, na ich okrajoch sa bude rozvíjať najmä funkcia rodinných domov, ale aj rekreácie, športu, výroby, cintorína. Návrh ÚPN – O Podhorie vychádzajúc z požiadaviek zadania a nadradenej aktualizovanej ÚPD (ÚPN – VÚC ŽK), nie je nútený principiálne meniť súčasné základné rozvrhnutie funkčných plôch obce, t.j. celého jej katastrálneho územia. Naopak, návrh nadväzuje na súčasný stav, koriguje ho v lokálnych disproporciách a dopĺňa skutkový stav o nové funkcie.

V polohách mimo zastavaného územia obce sa popri poľnohospodársky obrábaných územiach (územia voľnej krajiny) vyčleňujú územia lesov, lesov s významnými územiami ochrany prírody a priestory vyčlenené pre zachovanie ekologickej stability.

Súčasné zastavané územie obce je v návrhu ÚPN – O Podhorie rozšírené. V súčasnom rámci sa vymedzujú (na základe prevládajúcich funkčných využití prvkov skladby územia) najmä zmiešané územia občianskej vybavenosti a rodinných domov, územia materskej školy (najstaršia časť obce), územia športu, územia výrobné (poľnohospodárska výroba živočíšna, rastlinná, dopravno-mechanizačný dvor, sekundárny sektor, obecný dvor, kompostovisko), územia cintorínov, v rozšírenom rámci najmä územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov, územia obytné s pozemkami bytových domov, územia rekreácie, územia rekreačných chalúp, územia záhradkovej osady, územia

zjazdového lyžovania. Mimo zastavaného územia najmä územia miestnych biokoridorov, územia voľnej krajiny (prevažne „rastlinná výroba“), územia lesnej krajiny (hospodárske lesy) a územia lesnej krajiny s 2° ochrany prírody (aj ako CHKO Strážovské vrchy, CHVÚ a ÚEV).

V návrhu území rodinných domov sa v najväčšej miere prejavuje skutočnosť, že územný plán obce sa vo všeobecnosti (zo zákona) nezaoberá majetkoprávnymi pomermi. Pre požiadavky stavebníkov na výstavbu rodinných domov v zmysle predpokladaného rozvoja obce je potrebné navrhnúť dostatočne veľké územie. Zároveň je nutné aditívne nadväzovať na existujúce zastavané územia a nezakladať nové územia bez väzieb na existujúce. Zo skúseností je známe, že časť takto navrhnutých pozemkov je dlhodobo majetkoprávne nevysporiadateľná. Z tohto dôvodu návrh ÚPN – O Podhorie územia pre výstavbu nových rodinných domov primerane nadhodnocuje.

Návrh obytných území s prevládajúcimi pozemkami rodinných domov vybilancováva disponibilné plochy pre rozvoj k návrhovému obdobiu. Tieto sú navrhované v územiach, s jednoznačne prevládajúcou funkciou bývanie v rodinných domoch. Sú to územia v severnej časti obce v lok. „Kopce“ a „Nadsadie“, vo východnej časti obce v lok. „Dráhy“ (v min rozsahu aj v lok. Nad Mlynom“ a „Kreana“), v južnej časti obce a západne od obecného úradu v lok. „Diel“, v okolí futbalového ihriska a v západnej časti obce v lok. „Vyše Dediny“ a „Nad Ihriskom“. Prírastok bytov navrhuje ÚPN – O Podhorie dosiahnuť v zastavanom území obce aj prestavbami a nadstavbami súčasného fondu rodinných domov.

ÚPN – O Podhorie navrhuje rozvoj obytných území s plochami bytových domov v lok. „Diel“ vedľa obecného úradu (18 b.j.)

Územia materskej školy sú stabilizované, zmena spočíva v návrhu novej budovy materskej školy na vymedzenom pozemku.

Návrh území občianskej vybavenosti rešpektuje súčasné plochy zariadení občianskej vybavenosti a rozvoj lokalizuje v susedstve združeného objektu obecného úradu, kultúrneho domu, požiarnej zbrojnice.

Priestormi navrhovanými pre nové zariadenia občianskej vybavenosti v zmiešanom území občianskej vybavenosti a rodinných domov sú ťažiskové polohy na kríženiach hlavných a vedľajších kompozičných osí. Ako zmiešané územie občianskej vybavenosti a rodinných domov je navrhovaná najstaršia časť obce, v záujme podpory funkcie občianskej vybavenosti v ťažiskovom území. V súčasnosti tu výrazne prevláda funkcia rodinných domov.

Základom území športu sú futbalové a multifunkčné ihrisko a územia zjazdového lyžovania. Návrh ÚPN - O Podhorie vymedzuje rozšírenie futbalového areálu smerom východným a navrhuje premiestnenie lyžiarskeho vleku a priestoru pre zjazdové lyžovanie smerom západným. Lokálne športoviská a detské ihriská sú súčasťou všetkých obytných území, území občianskej vybavenosti a rekreácie.

Územia rekreácie sú navrhované v lok. „Vajano“, prepojene na voľnejší spôsob využívania v zeleni lok. „Dubie“, doplnkovou funkciou je tu šport, - drobné športové zariadenia.

Územia rekreačných chalúp sú navrhované v lok. „Pod Dubnikom“, „Zadubnie a Zahaj“, územia záhradkovej osady v lok. „Pod Dubnikom“.

Územia výroby sú územne stabilizované bez návrhu ďalšieho plošného rozvoja. Ich nosnou funkciou je výroba reprofilovaná zo súčasného poľnohospodárskeho dvora. Ako doplnková funkcia sú tu existujúce, a navrhované sú ďalšie drobné zariadenia sekundárneho sektora. Dopravno-mechanizačný dvor je súčasťou areálu poľnohospodárskeho dvora a má za úlohu zabezpečenie poľnohospodárskej výroby technickým vybavením. Navrhovaný obecný dvor má význam dvora technických služieb obce pre plnenie úloh obce podľa platnej legislatívy, hlavne v oblasti ochrany životného

prostredia (kompostovisko...). Všetky uvedené zariadenia sú navrhované ako súčasť území výroby.

Územie cintorína je stabilizované, ÚPN – O Podhorie mu vymedzuje plochy výhľadového rozšírenia.

Návrh územia miestnych biokoridorov vychádza z podpory ekologickej stability územia a z krajinárskeho významu tokov Podhorského, Močiarneho, Lietavského potoka a potoka Dubník a ich sprievodnej zelene, z podpory funkcie zelene zmierňujúcej dopady zhoršujúcej sa zmeny klímy a funkcie zeleného „krvného“ riečišťa celého katastra obce. Návrh rešpektuje tiež krajinnoekologický plán k.ú. Podhorie, spájajúc jeho niektoré ekologicky významné segmenty do navrhovaných biokoridorov.

Návrh ÚPN – O Podhorie rešpektuje územia voľnej prevažne poľnohospodárskej krajiny, ako prevažujúce územia v katastri obce, predstavujúce priestory pre jednu z jej primárnych funkcií – rastlinnú poľnohospodársku výrobu. Napriek tomu pre naplnenie svojich zámerov sa nevyhne nevyhnutným záberom poľnohospodárskej pôdy, ktoré sa snaží minimalizovať. Pre zachovanie kvalít území voľnej poľnohospodárskej krajiny navrhuje zachovanie a výsadbu nových remízok a mimolesnej drevinovej vegetácie, kvetinových pásov na ornej pôde (miesto pre život užitočných organizmov a ich potravinovú základňu), ako prvkov zvyšujúcich biodiverzitu prostredia. Opatreniami na zmenšovanie erózie na poľnohospodárskej pôde, na čistotu podzemných a povrchových vôd a čistotu ovzdušia v obci navrhuje ÚPN – O Podhorie spôsoby eliminovania splavov pôdy a úniku prachu z pôdy do ovzdušia vhodnejšími spôsobmi jej obhospodarovania a odporúča vytvorenie nárazníkových pásiem najmä ornej pôdy od zastavaných území vo forme ovocných sadov, záhumienkov, záhrad, alebo zmeny ornej pôdy v nich na trvalé trávne porasty.

Územia lesnej krajiny (hospodárske lesy) sú stabilizované v južnej časti katastrálneho územia obce.

Územia lesnej krajiny s 2° ochrany prírody (aj ako CHKO Strážovské vrchy, CHVÚ a ÚEV) sa nachádzajú v celej západnej časti katastrálneho územia obce.

2.6.2 VYMEDZENIE ČASTÍ ÚZEMIA PRE RIEŠENIE VO VÄČŠEJ PODROBNOSTI

ÚPN – O Podhorie nenavrhuje vymedzené časti územia, pre ktoré je potrebné vypracovanie územného plánu zóny (ÚPN – Z).

Obstarať urbanistickú štúdiu navrhuje ÚPN – O Podhorie pre nasledovné časti obce:

- ťažiskový priestor (najvyššieho významu) na križení hlavnej a najvýznamnejšej vedľajšej kompozičnej osí (obecný úrad – cintorín oddychová zóna Vajano), najmä námestie v Podhorí,
- odvedenie splaškových vôd z obce.

2.7 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY, REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU

2.7.1 BÝVANIE

Návrh riešenia funkcie bývania zohľadňuje evidované zámery a požiadavky a opiera sa aj o proklamované investične zámery z externého prostredia, ktoré našli uplatnenie aj vo schválenom zadaní. Zohľadňuje sa demografická miestna determinovanosť, očakávaná korekcia funkčného využívania územia (zmiešané územia, výroba, rekreácia) aj odhadovaná urbanistická rezerva.

Celková potreba bytov do roku 2030 predstavuje 60 bytov, urbanistická rezerva je 30 bytov. V súčasnom zastavanom území sa predpokladá prírastok 10 – tich rodinných domov prestavbami z neobývaných objektov – hospodárskych, alebo rekreačných stavieb, novostavby predstavujú 50 bytov. Vymedzuje sa územie pre umiestnenie ďalších bytových domov v rozsahu 18 b.j. pri združenom objekte, na vedľajšej kompozičnej osi. V bytových domoch je navrhovaných 18 bytov, čo predstavuje 20,0 % nových bytov a v objektoch rodinných domov (RD) je celkový navrhovaný počet s urbanistickou rezervou 72 bytov, čo je 80,0 % navrhovaných bytov.

V zastavanom území obce navrhuje ÚPN – O Podhorie 10 rodinných domov, formou prestavieb objektov rekreácie a hospodárskych objektov. V lok. „Zámostie“ 1 RD (rodinný dom)+ 1 RD ako súčasť urbanistickej rezervy, v lok. „Nad Mlynom“ 1 RD + 1 RD v rámci urb. rezervy, v lok. „Kreana“ navrhuje 1 RD + 1 RD v rámci urbanistickej rezervy. V lok. „Dráhy“ navrhuje 2 RD + 1 RD ako urbanistickú rezervu, v lok. „Kopce“ 4 RD + 2 RD ako urbanistickú rezervu, v lok. „Nadsadie“ 12 RD + 4 RD ako urbanistickú rezervu, v lok. „Nad Ihriskom“ 7 RD + 2 RD ako urbanistickú rezervu, v lok. „Vyše Dediny“ 10 RD + 4 RD ako urbanistickú rezervu, a v lok. „Diel“ 6 b.j. + 12 b.j. v bytových domoch ako urbanistickú rezervu a 6 RD + 2 RD ako urbanistickú rezervu.

2.7.2 OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

2.7.2.1 Školstvo

Materské školy

Predškolskú výchovu zabezpečuje v obci 1 materská škola s celodennou starostlivosťou pre 18 - 27 detí. V čase prieskumov a rozborov ju navštevovalo priemerne 18 detí, prevádzku zabezpečovalo 7 pracovníčok. MŠ je umiestnená v strede obce, smerom na „Dolný koniec“. Nový objekt MŠ má kapacitou 40 detí, využíva časti pôvodného pozemku školy. Umiestnenie MŠ treba považovať za stabilizované a nemenné. Aj jej novú plošnú výmeru treba považovať za nevyhnutné minimum, ktoré už nie je možné zmenšovať.

Z titulu prípadného budúceho poklesu počtu detí, bude prípustné doplniť využitie objektu MŠ výlučne na ĽŠU, centrá voľného času, prípadne zariadenia sociálnej starostlivosti, vždy zariadení vo vlastníctve obecnej samosprávy.

ÚPN - O Podhorie počíta s tým, že v zmysle celoslovenských prognóz celkový počet detí v materských školách bude spočiatku rásť (cca o 16% voči súčasnosti). Kapacita 40 detí bude podľa toho postačujúca aj s dostatočnou rezervou. Do roku 2030 počet detí

mierne poklesne. Proporcionálne s týmto vývojom ÚPN - O Podhorie predpokladá aj zvýšenie počtu detí a učiteliek MŠ oproti súčasnému stavu.

Základné školy

Základnú školu navštevujú žiaci z Podhoria v obci Lietava. ZŠ v obci Lietava má deväť tried a špeciálnu učebňu, školský park, športové ihriská a spevnené plochy. Súčasťou školy je zariadenie školského stravovania a školský klub detí. V škole sa nachádza novovybudovaná učebňa IKT a špeciálna učebňa s interaktívnou tabuľou a osobnými počítačmi, telocvičňa bola v čase prieskumov vo výstavbe.

V školskom roku 2011/12 bolo zapísaných v ZŠ Lietava 158 žiakov, z toho 65 dievčat. Žiaci boli organizovaní v 9 triedach a v 2 oddeleniach ŠKD. V ZŠ pracovalo 17 zamestnancov, z toho 15 pedagogických pracovníkov. Školský klub detí navštevovalo 37 detí.

2.7.2.2 Zdravotníctvo

V obci nie je zriadené zdravotnícke zariadenie. Obyvatelia Podhoria navštevujú zdravotnícke zariadenia v blízkej Lietavskej Lúčke, Žiline alebo Rajeckých Tepliciach. Pociťujú absenciu ambulancie praktického lekára a lekárne. Raz za dva týždne ordinuje v priestoroch obecného úradu všeobecný lekár pre deti a dorast, je tu poradňa pre matky s deťmi. Tento stav sa v návrhovom období ÚPN – O Podhorie nezmení.

2.7.2.3 Sociálna starostlivosť (sociálne služby)

V obci Podhorie nie je zriadené zariadenie na poskytovanie sociálnej starostlivosti. V rámci sociálnej starostlivosti obec zabezpečuje pre starších občanov opatrovateľskú službu, zabezpečený je aj rozvoz stravy. V súčasnosti však starší občania využívajú celodennú starostlivosť cez ÚPSVR Žilina. Dôchodcom a iným stravníkom obec zabezpečuje obedy, ktoré sú pripravované v jedálni MŠ. Obec počíta so zriadením Domu sociálnych služieb (hlavne pre seniorov), do doby jeho vybudovania predpokladá existenciu spoločnej jedálne a centrálnej kuchyne s navýšenými kapacitami v objekte materskej školy.

ÚPN – O Podhorie navrhuje umiestnenie Domu sociálnych služieb – denného stacionára v navrhovanom objekte v území bytových domov v blízkosti združeného objektu obecného úradu, kultúrneho domu a hasičskej zbrojnice.

2.7.2.4 Kultúra a osveta

Základom kultúrno-spoločenského života v obci je miestny kultúrny dom, ktorý má svoje sídlo v združenom objekte s obecným úradom. V budove sú aj technické priestory pre potreby dobrovoľného hasičského zboru. Zoskupenie týchto funkcií sa nachádza na Čajovej ulici v centrálnej časti obce. Kultúrny dom má kapacitu 150 osôb. Je v ňom z bývalej školy presťahovaná obecná knižnica s viac ako 3 500 knihami, ktorá má 72 aktívnych čitateľov. Knižnica je otvorená jedenkrát týždenne na dve hodiny, je v nej aj prevádzka bezplatného prístupu na internet. V priestoroch požiarnej zbrojnice sú klubové priestory, využívané pre rôznorodé kultúrne aktivity. ÚPN – O Podhorie navrhuje nadstavbu, prístavbu a stavebné úpravy združeného objektu s cieľom rozšírenia priestorov pre kultúru, pre klubovú činnosť dôchodcov a mládeže, atď. ...

Súčasný kultúrnospoločenský život v obci nadväzuje na podujatia z ktorých sú známe amatérske hrané a tzv. „lútkové“ (bábkové) divadlo z medzivojnového obdobia a estrády zo šesťdesiatych rokov min. storočia. Je stále bohatý a pestrý. Obec v spolupráci

s miestnymi organizáciami (materská škola, farnosť Lietava, atď.) organizuje pre svojich občanov rôzne kultúrno-spoločenské a športové podujatia: literárna súťaž Odkaz Karolíny Brüstleovej, obecný spevokol, rodičovské plesy, karnevaly pre deti, či fašiangový pochod masiek, alebo „chodenie po kobolici“, oslavy dňa matiek, program z príležitosti MDD, podujatia pre dôchodcov, mikulášske posedenie pre deti a rodičov, stavanie májov, pálenie Jánskych ohňov, Silvestrovský výstup na vrch Kečka, Marec – mesiac knihy, stretnutie detí z MŠ a ZŠ v obecnej knižnici, ukončenie dochádzky do škôlky (rozlúčka zo škôlkou), výročie prvej zmienky o obci, detská diskotéka (rozlúčka s prázdninami). Z cirkevných podujatí sú okrem krížových ciest významné hodové slávnosti pri príležitosti sviatku Cyrila a Metoda, farské hody – púť na Roháč a vianočné podujatia – stretnutie rodín pri jasličkách.

Všetky zariadenia, ktoré slúžia aj kultúre na území obce plnia dôležitú funkciu ako strediská miestneho i regionálneho kultúrneho života, ale aj ako strediská vzdelávania, prístupu k informáciám a majú významný podiel na rozvoji turistického a cestovného ruchu. Kultúrne zariadenia sa individuálne prispôsobujú miestnym podmienkam tak, že sa spájajú s inými zariadeniami, aby boli objekty účelne využívané. Významné sú trendy k viacúčelovosti, flexibilite prevádzok, ale aj prispôsobovania sa konkrétnym lokálnym potrebám. Aj preto je potrebné v spolupráci obce s ostatnými subjektmi pôsobiacimi vo sfére kultúry obce definovať kultúrnu politiku obce, resp. koncepciu rozvoja kultúry obce s konkrétnym výstupom o. i. aj pre plnenie ďalších územnoplánovacích povinností obce. Takto treba zabezpečiť z polohy obce sústavné vytváranie územnoplánovacích predpokladov pre tvorbu kultúrnej identity obce s prihliadnutím na synergické efekty (atraktivita obce a regiónu, cestovný ruch, turizmus, rozvoj zamestnanosti).

Kultúrny aspekt sa musí k návrhovému obdobiu uplatňovať aj pri starostlivosti a využívaní kaplnky Cyrila a Metoda – navrhuje sa jej rekonštrukcia, po navrhovanej reprofilácii kaplnky Ružencovej Panny Márie (bývalý dom smútku) na kostol (chrámové koncerty, chrámový spev, výtvarné diela...), cintorína, historickej zelene.

Kultúrno-historický potenciál obce spočíva aj v zachovaní všeobecnej podpory rozvoja remesiel, ktoré majú oporu v historických remeslách.

Ku kultúrnemu dedičstvu je potrebné priradiť aj významné obecné pamätihodnosti - štruktúru najstaršej zástavby v centre obce so znakmi potočnej radovej zástavby a jej nepravidelnosti, kamenný kríž z roku 1909 pri kaplnke Cyrila a Metoda v strede obce, kaplnku Cyrila a Metoda, kaplnku Ružencovej Panny Márie (bývalý dom smútku), Danechov dom z roku 1908; murovaný ako dvojdom s jednou spoločnou stenou, krížovú cestu po Kalvárii s drevenými plastikami smerujúcu do Roháčskeho sedla, dve solitérne lipy v centre obce, altán – prístrešok pod Roháčom, rozhľadňu (navrhuje sa jej rekonštrukcia), objekty s pamätnými tabuľami významných osobností obce (Karolína Brüstleová, Ľudovít Greguš...), kríže a božie muky nachádzajúce sa v k.ú. obce. Tiež osobnosť, významnú predstaviteľku obce - prvú učiteľku Podhoria Karolínu Brüstleovú a zaslúžilého učiteľa Ľudovíta Greguša.

ÚPN – O Podhorie vychádza z predpokladu že súčasná základňa kultúrnospoločenského života obce pretrvá po celé návrhové obdobie ÚPN – O a zaznamená nárast (aj zásluhou propagácie), že rozvoju kultúry prispeje o. i. aj rozvoj športovej a rekreačnej vybavenosti a preto pri návrhu ďalších športových zariadení (rozvoj futbalového areálu, nové umiestnenie areálu zjazdového lyžovania s vlekom...) a rekreačnej vybavenosti (cyklotrasy, turistické chodníky, „oddychová zóna“...) zohľadňuje aj ich kultúrne využitie.

2.7.2.5 Telovýchova a šport

Základom tohto druhu občianskej vybavenosti je a aj pre návrhové obdobie zostane športový areál, resp. futbalový areál s futbalovým ihriskom, slúžiaci organizovanému športu. ŠK Podhorie má dve futbalové družstvá – mužov a dorastencov, má svoj fanklub (Podhorské mátohy). Jeho rozvoj je navrhovaný východným smerom, kde vymedzený priestor umožní doplnenie o dve tri menšie ihriská zo sortimentu basketbal, volejbal, tenis, detské ihriská, detské dopravné ihrisko. Areál v súčasnosti disponuje s relatívne primeranými priestormi šatní a hygienických zariadení, navrhuje sa ich modernizácia a doplnenie stavbami ďalšieho zázemia. V areáli je navrhované vytvorenie podmienok aj pre organizovanie spoločenských a kultúrnych podujatí, pre súťaže hasičov.

Oproti areálu súčasnej materskej školy je lokalizované multifunkčné ihrisko, ktoré návrh ÚPN – O Podhorie rešpektuje a navrhuje dovybaviť o hygienické zariadenie.

Krátky lyžiarsky vlek a priestor zjazdového lyžovania pre začiatočníkov navrhuje ÚPN – O Podhorie posunúť západným smerom a jeho vybavenie doplniť večerným osvetlením a hygienickými zariadeniami.

V obci je turistický oddiel, lyžiarsky oddiel, hral sa aj stolný tenis. Dobrovoľný hasičský zbor Podhorie reprezentuje obec v na súťažiach o putovný pohár starostu obce Lietavská Svinná.

V hierarchii športovej vybavenosti obce a v poradí ako štvrté najvýznamnejšie športové centrum obce je vymedzené územie charakteru športovo-rekreačnej plochy ako oddychovej zóny v priestoroch Vajano s návrhom malých športových ihrísk, detského ihriska, ale aj parkovej zelene, pobytových priestorov s altánkami, ohniskami, lavičkami, voľnejší spôsob využívania je navrhovaný v zeleni lokality Dubie.

Umiestnenie menších športovísk (aj privátneho charakteru) sa predpokladá priamo v obytných územiach. Medzi menšie športoviská radí ÚPN – O Podhorie lokálne športoviská (školská mládež) a detské ihriská s trávnatým povrchom (musia byť oplotené).

Turistické trasy, využívané tiež ako cyklistické trasy, korčuliarske trasy, letné (kolieskové lyže) a zimné (lyžiarske) bežecké trasy, sú významnými prvkami športu a treba ich preto radiť medzi športovú, ale aj rekreačnú vybavenosť územia.

2.7.2.6 Maloobchod (aj veľkoobchod)

V obci sa nachádza jedna predajňa potravín pri obratisku autobusov, teda v mieste prirodzeného a návrhom ÚPN – O Podhorie rešpektovaného a dotváraného centra obce. Existencia ďalších subjektov v oblasti maloobchodu, tiež veľkoobchodu je marginálneho významu. Tie sa v priebehu času často menia, reprofilujú. V poľnohospodárskom dvore to bolo v čase prieskumov a rozborov zariadenie spoločností AGRI - TERR, s.r.o., (sprostredkovane obchodu v kategórii obchod a veľkoobchod), ELDAS, s.r.o. - maloobchod so športovými potrebami, PEKC, s.r.o., sprostredkovanie obchodu s rozličným tovarom, HT – design Central Europe, s.r.o., špecializované sprostredkovanie obchodu s iným špecifickým tovarom. V závislosti od záujmu a zámerov podnikateľského sektora obec (PHSR) a rovnako návrh ÚPN – O Podhorie podporujú rozšírenie siete obchodov rozličného tovaru. Návrh ÚPN – O Podhorie konštatuje, že maloobchodné zariadenia všeobecne patria k typickým zariadeniam, ktoré prechodom na trhovú ekonomiku prešli výraznými zmenami z hľadiska umiestňovania a stanovenia potrebných kapacít jednotlivých zariadení v rámci územného plánovania. Sú klasifikované ako komerčné, priamo ovplyvňované mechanizmami trhu. Tlak na ďalšiu lokalizáciu sa predpokladá v ťažisku území rozvoja bytovej výstavby. Optimalizovaný stav kvantitatívneho ukazovateľa veľkosti predajnej plochy je 1,0 m^2 na obyvateľa.

Keďže ide o mimoriadne dynamickú zložku základnej občianskej vybavenosti sa vzhľadom k stupňu územného plánu a merítka grafického spracovania javí najvhodnejším prístupom k jej riešeniu definovanie záväzných zásad a regulatívov pre zriaďovanie a umiestňovanie takýchto prevádzok. Návrh ÚPN – O Podhorie umožňuje ich umiestnenie v ktorejkoľvek funkčnopriestorovej jednotke obce za predpokladu nerozporovania príslušných legislatívnych predpisov. Uprednostňuje sa však vymedzený priestor zmiešaného územia občianskej vybavenosti a rodinných domov v centre obce, najmä v ťažiskovom priestore (najvyššieho významu) na križení hlavnej a vedľajšej kompozičnej osi v okolí námestia.

2.7.2.7 Ubytovanie a verejné stravovanie

Stravovacie služby ponúkali počas prieskumov v teréne 2 zariadenia. Hostinec v strede obce pri koncovej stanici autobusovej dopravy a druhé zariadenie „Podhorský šenk“ v združenom objekte obecného úradu, kultúrneho domu a hasičskej zbrojnice. Zariadenie v Olejkárskej uličke v čase vykonávania prieskumov a rozborov definitívne zaniklo. Ubytovacie služby v obci absentujú. Zámerom obce je podporovať tvorbu nových stravovacích kapacít a založenie ubytovacích kapacít.

Ubytovaciu kapacitu piatich domov užívaných ako objekty chalupníckej rekreácie a niekoľko objektov nachádzajúcich sa v zastavanej časti obce a vo voľnej krajine, ktorých vzhľad evokuje spôsob využitia ako rekreačné chaty (živelne sa rozvíjajúca výstavba) nemožno radiť medzi verejné ubytovacie zariadenia občianskej vybavenosti, bežne dostupné na trhu s ubytovaním.

ÚPN – O Podhorie navrhuje nové stravovacie kapacity a skvalitnenie súčasnej úrovne reštauračných služieb, zamerať na podávanie špecialít regionálnej kuchyne a realizáciu netradičného atraktívneho prostredia pre konzumáciu jedál, trávenie voľného času a doplnkové služby. Oblasť služieb v stravovaní možno chápať v dvoch úrovniach. Prvú predstavujú zariadenia typu pohostinstiev, v podstate bez podávania teplých jedál, druhú oblasť zariadenia s kompletným stravovaním. V prvej úrovni je predpokladaný navrhovaný počet stoličiek cca 40 v interiéroch + 15 na terasách ,v druhej cca 60 stoličiek.

To pri predpokladanej hlavnej letnej návštevnosti 50 osôb denne + 15% obyvateľov obce predstavuje obrátkovosť jednej stoličky v hodnote 2,00.

Je samozrejmé, že treba uprednostniť vznik prevádzok s podávaním jedál najmä v priestore navrhovaného centra obce, najvhodnejšie v okolí námestia. Okrem zmiešaného územia občianskej vybavenosti a rodinných domov, kde patria ku hlavnej funkcii územia môžu byť umiestňované v niektorých územiach len vo význame doplnkovej funkcie k funkcii inej, hlavnej (sociálna, výroba, šport).

ÚPN – O Podhorie navrhuje nové ubytovacie kapacity hlavne vo väzbe na očakávanú návštevnosť regiónu, predovšetkým hradu Lietava a Súľovských skál. V tejto súvislosti navrhuje ubytovacie kapacity v rámci nadstavby, prístavby a stavebných úprav združeného objektu (obecný úrad, kultúrny dom, hasičská zbrojnica...) a v rámci rozvoja futbalového areálu. Ďalší rozvoj ubytovacích a stravovacích kapacít ÚPN – O Podhorie predpokladá aj vo forme drobných zariadení typu penziónov a ubytovania v súkromí (privátov) a to ako v nových objektoch, tak aj v stavebne upravených existujúcich objektoch. Ich lokalizácia v území je možná len formou vedľajších – doplnkových funkcií a prípustných činností vymedzených v záväznej časti územného plánu. V návrhovom období je priestor na realizáciu ubytovacích služieb v celkovej kapacite 50 lôžok.

Návrh ÚPN – O Podhorie vyčleňuje aj plochy pre rozvoj sociálnej ubytovacej kapacity, dom sociálnych služieb.

2.7.2.8 Služby (výrobné aj nevýrobné)

Jednotlivé druhy služieb sú na území obce poskytované predovšetkým cez poštu, hasičskú zbrojnicu, kaderníctvo, cintorín s kaplnkou Ružencovej Panny Márie (bývalý dom smútku). Sú tu zastúpené aj niektoré výrobné aj nevýrobné služby.

Pošta organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Žilina. Slovenská pošta, š.p. neuvažuje v blízkej budúcnosti v riešenom území s realizáciou významnejších investícii. Poštové služby – podávanie a donáška zásielok pre obec Podhorie – sú zabezpečované prevádzkou, ktorá je umiestnená v objekte Obecného úradu Lietava. Donáška poštových zásielok pre obec Podhorie je riešená poštovými doručovateľmi. Poštové služby budú aj v návrhovom období poskytované naďalej rovnakým spôsobom.

Hasičské služby sú poskytované hasičskou zbrojnicou. Na hasičskú zbrojnicu je nadviazaná činnosť dobrovoľného hasičského zboru. Hasičská zbrojnica je súčasťou združeného objektu (obecný úrad, kultúrny dom, hasičská zbrojnica...). Polohu a veľkosť hasičskej zbrojnice v združenom objekte považuje ÚPN – O Podhorie za stabilizovanú (nadstavba, prístavba a stavebné úpravy sa nebudú týkať jej priestorov).

Na území obce je jeden cintorín. Jeho súčasťou je aj kaplnka Ružencovej Panny Márie (bývalý dom smútku). Polohu cintorína považuje ÚPN – O Podhorie za stabilizovanú, priznáva mu výhľadové plochy rozšírenia.

ÚPN – O Podhorie navrhuje v zmysle POH obce Podhorie skvalitnenie služieb spojených s likvidáciou komunálneho odpadu, separáciou, výkupom atď. Navrhuje malý obecný dvor na sústredenie technických prostriedkov obce využívaných v súvislosti s touto službou ako i údržbou verejných priestranstiev (odčlenením časti územia poľnohospodárskeho dvora). Vymedzuje v zastavanom území plochy pre kalendárový zber veľkoobjemového odpadu (zberové miesta) ako i ďalšie plochy v zmysle koncepcie – likvidácie odpadu uvedenej v kapitole Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.

Z ostatného sortimentu služieb boli v obci zastúpené osobné služby kaderníckym salónom Akire poskytujúcim kadernícke a kozmetické služby.

ÚPN – O Podhorie podporuje rozvoj remeselníckych prevádzok a existujúcej drobnej výroby, rozširovanie sortimentu služieb, malých podnikov na spracovanie miestnej surovinovej základne, zvyšovanie kvality služieb, ich pestrosti a dostupnosti. Kritéria pre služby všeobecne určuje dopyt na trhu. Riešenie ďalšieho sortimentu služieb drobného rozsahu z hľadiska objemu poskytovania služieb a priemetu činnosti do územia sa doslovne nepredpisuje. Definujú sa záväzné regulatívy vyjadrujúce možnosti (aj vylučujúce podmienky) na pôsobenie konkrétnych druhov služieb v jednotlivých plošne a priestorovo homogénnych jednotkách sídla, v súlade s požiadavkami PHSR obce Podhorie.

2.7.2.9 Administratíva

Túto zložku v obci reprezentuje Obecný úrad Podhorie, Urbársky dom a Poľovnícky dom. Priestory obecného úradu sú súčasťou združeného objektu (obecný úrad, kultúrny dom, hasičská zbrojnica...), v ktorom bol aj priestor poradne pre matky s deťmi aj „Podhorský šenk“. Obecný úrad (združený objekt) sa nachádza v centre obce. Je v užívaní od roku 1973 a je v dobrom technickom stave. Predpokladá sa jeho nadstavba a stavebné úpravy s vytvorením klubových priestorov. Obecný úrad zamestnáva dvoch stálych zamestnancov a príležitostne v priemere 6 zamestnancov.

Objekt hasičskej zbrojnice je vybavený hasičskou technikou a materiálom pre zdolávanie požiarov. Technický stav budovy a zariadení je úmerný dobe používania, Dobrovoľný hasičský zbor disponoval technikou – 2 súpravy motorovej striekačky (1 x PS 12, 1 x PS 8), hadice, savice, rozdeľovače, prúdnice. Mal 42 členov, ktorý sa

realizovali aj v športovo-spoločenskej činnosti. ÚPN – O Podhorie akceptuje zámery obce na ďalšie stavebné úpravy objektu aj areálu obecného úradu. Problém nadstavby objektu navrhuje riešiť zastrešením šikmou strechou nad využiteľným podkrovím, čím sa získajú ďalšie priestory nutne spojené s rozširovaním agendy v súvislosti s nárastom počtu obyvateľov ako i rozvojom podujatí kultúrneho charakteru, cestovného ruchu, turizmu a rekreácie.

V blízkosti objektu predajne potravín a pohostinstva sa nachádza „drevenica“ – Poľovnícky dom. Jeho polohu ÚPN – O Podhorie považuje za stabilizovanú aj pre návrhové obdobie do r. 2030.

V blízkosti jestvujúceho lyžiarskeho vleku je Urbársky dom, sídlo urbariátu. Jeho poloha je ÚPN – O Podhorie považovaná za stabilizovanú.

2.7.2.10 Bankové služby

V súčasnosti služby tohto druhu na území obce absentujú – ani v súvislosti s ďalším rozvojom turizmu, rekreácie a cestovného ruchu nemožno predpokladať vznik pobočiek peňažných domov na území obce. ÚPN – O Podhorie podporuje návrh zriadenia bankomatu v priestore budovy obecného úradu.

2.7.3 NÁVRH RIEŠENIA VÝROBY

PRIEMYSELNÁ VÝROBA, STAVEBNÍCTVO (SEKUNDÁRNY SEKTOR) A SLUŽBY

Súčasný stav

Sekundárny sektor vo forme území priemyselnej výroby nemá na území obce zastúpenie. Jestvujúce prvky výrobného charakteru zaraditeľné do sekundárneho sektora v zásade neprekračujú rámec významu drobnej remeselnej prevádzky a služieb.

Sú na území obce zastúpené najmä aktivitami v oblasti stavebníctva, drevospracujúcej výroby, remeselných prevádzok. Na základe terénneho prieskumu a údajov z databázy firiem boli zistené nasledovné prevádzky so zameraním prevažne na stavebnú činnosť a služby s ňou spojené – výstavba obytných a neobytných budov, maľovanie a zasklievanie, výroba neelektrických zariadení pre domácnosti so sídlom v Podhorí (zamestnanosť 50 – 99 mimo obec Podhorie). Sem treba zaradiť aj kováčsku dielňu a stolársku výrobu ako doplnkovú funkciu súčasného územia poľnohospodárskej výroby a drobné zariadenia rozptýlené v obytnom území. V sekundárnom sektore je z obyvateľov obce Podhorie zamestnaných v obci 27 osôb.

2.7.3.1 Koncepcia rozvoja hospodárskej základne sekundárneho sektora

Funkcia výroby a skladov zostane v podmienkach obce aj v návrhovom období v terciárnej polohe v zásade neprekračujúc rámec významu drobnej remeselnej prevádzky. Návrh ÚPN – O Podhorie podporuje najmä také remeselné činnosti, ktoré reagujú na prítomnosť turisticko-rekreačného aspektu (prínos pre rozvoj rekreácie, turizmu, cestovného ruchu – možnosť predaja turisticky príťažlivých výrobkov, suvenírov, potravín domáceho pôvodu, schopnosť zabezpečiť verejné bezpečné predvádzanie výrobných činností ako ukážok remeselných zručností...). Prednostne podporuje sortiment výrob, remeselných činností, služieb nadväzujúcich na domáce materiálové zdroje (voda, domáce plodiny, rastliny, drevo, kožušina, včelárske produkty...).

Predpokladá sa čiastočná reprofilácia areálu bývalého dvora JRD, v rozsahu súčasného územia. To znamená, že v rámci navrhovaného územia výroby bude prevažujúcou funkciou aj naďalej poľnohospodárska výroba – súčasné územie poľnohospodárskej výroby s ťažiskom vo funkcii dopravno-mechanizačného dvora, administratívno-technického zázemia, skladov (sýpka), dočasného skladového a dopravného strediska poľnohospodárskej veľkovýroby a v marginálnej polohe aj živočíšnej výroby (ustajnenie hovädzieho dobytka). Sekundovať mu budú prevádzky výroby sekundárneho sektora a obecný dvor. ÚPN – O Podhorie predpokladá, že časť bývalého dvora a na dvor nadväzujúce plochy výrobného územia zostanú zoskupením viacerých menších prevádzok, areálov s rôznym funkčným zameraním z oblasti skladov, priemyselnej výroby, stavebníctva, vrátane už uvedeného areálu technických služieb obce. Jednotlivé druhy výrob resp. činností musia spĺňať kritéria bezkonfliktného susedstva s okolitými obytnými územiami, resp. nesmú zhoršovať kvalitu životného prostredia k.ú. Podhorie. Musia spĺňať podmienky bez požiadaviek na náročné materiálové vstupy a nadmernú dopravnú prácu. Obecný dvor – dvor technických služieb navrhuje ÚPN – O Podhorie za účelom plnenia úloh obce v zmysle platnej legislatívy, najmä v oblasti ochrany životného prostredia (kompostovisko...). ÚPN – O Podhorie navrhuje po obvode tohto kumulovaného výrobného územia rešpektovať existujúce prvky zelene a výsadbu doplňujúcej izolačnej zelene pozostávajúcej z kombinácie trávnatej, kríkovej a stromovej zelene. Parkoviská zamestnancov i návštevníkov a podnikovej dopravy ako i manipulačné plochy musia byť situované výhradne na ploche výrobného územia. Nové nepriehľadné oplotenie výrobného územia musí spĺňať kritéria uplatňované na doplnkové stavby v obytnom i výrobnom území. Nové prevádzkové objekty tohto územia musia byť jednopodlažné s nízkymi sedlovými strechami.

Návrh uvedených regulatívov je návodom na aspoň zmiernenie dôsledkov už založenej lokalizácie výrobného územia v prostredí susediacich obytných území.

Drobné prevádzky malých výrob, výrobných služieb, služieb bez preukázaného dopadu na životné prostredie obce (hluk, zápach, prach, exhaláty, odpady...) môžu vznikať aj v obytných územiach a v odôvodnených prípadoch aj na územiach občianskej vybavenosti. Môže ísť o drobné remeselné a výrobné prevádzky – obuvnícke, stolárske, krajčírske, aranžérske, kožiarske a iné dielničky, poradenské príp. projektové kancelárie a administratívne priestory. Podmienkou je, aby ich prevádzka nezaťažovala nad obvyklú mieru dopravný systém obce (napr. parkovanie prevádzkových vozidiel, ako i vozidiel návštevníkov na pozemku prevádzky). Treba dbať, aby sa uvedené prevádzky prednostne realizovali adaptáciou, prístavbou, resp. stavebnými úpravami existujúcich, hlavne hospodárskych objektov (dielničky, sklady, bývalé garáže osobných motorových vozidiel...).

POĽNOHOSPODÁRSKA VÝROBA - SÚČASNÝ STAV

V poľnohospodárstve bola z obyvateľov obce Podhorie zamestnaná v obci jedna osoba. Poľnohospodárskou prvovýrobou sa zaoberala spoločnosť TURIEC AGRO, s.r.o., ktorá zamestnávala 24 – 25 osôb. Živočíšna výroba spočívala v zásade v chove dojníc (fyzickou osobou) na okraji areálu bývalého JRD (v čase prieskumov cca 10 ks). Nie sú v súčasnosti tendencie zvyšovať jej objem, a to ani v priestore dvora bývalého JRD. TURIEC AGRO, s.r.o., s 24. – 25. zamestnancami (zo všetkých okolitých obcí) sídli v obci Podhorie a zaoberá sa ako rastlinnou, tak aj živočíšnou výrobou. Má mechanizačné stredisko potrebné k poľnohospodárskej prvovýrobe. Na území obce vlastní a využíva objekty umiestnené v poľnohospodárskom dvore. V nich je umiestnená administratíva spoločnosti, opravárenské stredisko – dielne, sklady poľnohospodárskych produktov

(sýpka), mechanizačné stredisko s garážami vozidiel a strojov a objekty na dočasné uskladnenie poľnohospodárskych produktov. Je tam aj kováčska dielňa a stolárska výroba.

Spoločnosť je, s výnimkou drobných pozemkov naviazaných na rodinné domy – bývalých záhumienkov, výhradným držiteľom poľnohospodárskej pôdy. Túto pôdu využíva ako ornú pôdu a trvalé trávne porasty. Ornú pôdu pre rastlinnú výrobu v segmentoch obilniny, olejoviny, liečivky a kukurica na siláž, trvalé trávne porasty ako lúky a pasienky. Obilniny pestovala na 50% plochy v sortimente pšenica, raž a triticale, z olejovín ľan olejný a občasne repku olejnú, z liečiviek pestrec mariánsky. V rámci trvalých trávnych porastov využívala lúky na senáž, pasienky na pasenie hovädzieho dobytka, oviec a dokášanie.

Zhrnuté – podstata výroby spoločnosti TURIEC AGRO, s.r.o., spočíva v rastlinnej výrobe, z hľadiska živočíšnej výroby je to len príležitostná pastva rozptýlená v rámci pasienkov. Veľký dôraz je zameraný nielen na prosperitu a kvantitu výroby v podobe výnosov, ale vo veľkej miere na kvalitu, s ktorou spoločnosť spája svoju prosperitu. Podstatnú súčasť hnojív tvorí maštaľný hnoj, umelé hnojivá sú dodávané iba v takej miere, aby sa v pôde zabezpečil vyvážený stav potrebných základných prvkov. Rovnako aj pesticídy a insekticídy sú do pôdy dodávané len cca v 50% rozsahu bežných zvyklostí. Maštaľný hnoj sa aplikuje spravidla v trojročných intervaloch.

Tento ekologický prístup k pôde vyvoláva aj synergický efekt v kvalite vzťahov so zastavaným územím obce a okolitou prírodou. Ďalšia skutočnosť, ktorá vyvoláva vysokú hodnotu poľnohospodárskeho územia v katastri obce je výnosnosť pôdy, ktorá avízuje pravdepodobnosť postupného presunu najvýnosnejšej ornej pôdy z pôvodných obilníc Slovenska na územia s klímou podobnou ako v k.ú. Podhorie. V spoločnosti TURIEC AGRO, s.r.o. zaznamenali vysoké výnosy v obilovinách – 5,5 t/ha, ľan olejný – 1,75 t/ha, pestrec mariánsky - 1,2 t/ha, repka olejná – 2,2 až 2,5 t/ha kukurica na siláž 35 t/ha.

Na veľkých rozlohách poľnohospodárskej pôdy sú vybudované meliorácie. Mikroklimatické podmienky prispievajú k popisovanému výbornému stavu poľnohospodárskej prvovýroby.

V súvislosti s rastlinnou výrobou je nutné uviesť problém veľkej časti držaných, ale neobhospodarovaných pozemkov v rámci bývalých záhumienkov, z ktorého vyplýva časté úporné zaburinenie pôdy a zrýchlený odtok vody z územia zo všetkými dôsledkami. Problémom na strane držiteľa je zabezpečenie ochrany poľnohospodárskej pôdy pred úbytkom z titulu náletových drevín neúmerne zvyšujúcich rozsah sprievodnej zelene vodných tokov.

LESNÉ HOSPODÁRSTVO – SÚČASNÝ STAV

Lesnú výrobu na území obce zásadne ovplyvňuje režim Programov starostlivosti o lesy vypracovaných pre LHC Turie, záujmy subjektov vlastniacich lesy a ochranné pásma rôznych druhov. Okrem prvotnej ťažobnej činnosti sa iné spracovanie vyťaženého dreva na území obce nevykonáva. Lesy sú významným zdrojom príjmov ich vlastníkov. Časť lesov sa nachádza v chránených územiach, kde je obmedzené ich plné hospodárske využitie. Pre hospodárenie v lesoch sú vypracované programy starostlivosti o lesy (PSL), ktoré regulujú ťažbu, hospodárenie a ochranu lesných pozemkov. Katastrálne územie obce Podhorie sa nachádza v lesnom hospodárskom celku Turie. PSL pre LHC Turie bol vypracovaný v roku 2005 a je platný do roku 2014. Od roku 2015 do roku 2024 platí nový program starostlivosti o lesy.

Užívateľmi lesov v k.ú. Podhorie sú:

- Lesné a pozemkové spoločenstvo Roháč Podhorie,
- Pasienkové a lesné spoločenstvo Lietavská Závadka,
- Pasienkové a pozemkové spoločenstvo Podhorie.

V katastri obce Podhorie sa nachádza 311,50 ha lesných pozemkov. (údaj z Národného lesníckeho centra Zvolen k 27.11. 2015). V lesnom hospodárstve je z obyvateľov obce Podhorie zamestnaná v obci jedna osoba.

Z lesníckeho hľadiska patrí územie do dvoch lesných oblastí, rozlohou prevažuje lesná oblasť 25 B Súľovské vrchy, menší počet porastov je v lesnej oblasti 24 Žilinská kotlina. Lesy v lesnej oblasti 25 B Súľovské vrchy sú semenárskou oblasťou č. 1 – Severoslovenská oblasť pre borovicu a buk, Západoslovenská oblasť pre dub zimný a č. 2 – Stredoslovenská oblasť pre jedľu. V lesnej oblasti 24 Žilinská kotlina sú semenárskou oblasťou č. 1 – Severoslovenská oblasť pre jedľu, borovicu a buk, Západoslovenská oblasť pre dub zimný a Fatransko tatranská oblasť pre smrek.

Katastrálnym územím obce obce prechádza vonkajšie pásmo hygienickej ochrany významného vodného zdroja Žilinského skupinového vodovodu, ktorý sa nachádza v obci Lietava. PHO 2º zasahuje územie v západnom smere od severnej časti rozhrania lesa a bezlesia (čiara PHO pokračuje v smere na juh cez enklávu vyťaženého lesa) - poľnohospodársku pôdu, ale najmä cez lesy a lesnú pôdu.

Prvé pásmo hygienickej ochrany má vymedzené oplotením pozemku aj vrt a zberná nádrž s čerpacou stanicou – ako vodný zdroj pre obec Podhorie.

V lesných komplexoch prevažujú ihličnaté dreviny (59,71 %) nad listnatými (40,28 %). Celková zásoba ihličnatých drevín je 69 156 m^3, listnatých 22 461 m^3, spolu 91 617 m^3. Prevláda smrek na 41,23 % výmery lesov, nasledujú buk 32,39 %, borovica 11,72 %, javor 6,76 %, jedľa 4,02 %, smrekovec 2,74 %, jaseň 1,10 %, jelša 0,02 %, breza 0,01 % výmery lesov.

Celková ročná ťažba ihličnatých drevín je 1 506,30 m^3, z toho obnovná ťažba 1 425,30 m^3 a výchovná ťažba 81,00 m^3. Celková ročná ťažba listnatých drevín je 188,50 m^3, z toho obnovná ťažba je 127,00 m^3, výchovná ťažba 61,50 m^3. Spolu ročná ťažba predstavuje 1 694,80 m^3, z toho obnovná ťažba 1 552,30 m^3, výchovná ťažba 142,50 m^3.

Vo vekových triedach 0 – 20 rokov je 20,99 ha porastov, 21 – 40 rokov je 31,98 ha porastov, 41 – 60 rokov je 46,85 ha porastov, 61 – 80 rokov je 68,99 ha porastov, 81 – 100 rokov je 118,58 ha porastov, 101 - 120 rokov je 16,37 ha porastov, 121 – 140 rokov je 4,80 ha porastov. Vo vekovej triede nad 141 rokov je 0,60 ha porastov, zastúpený je tu najmä buk a borovica, tiež jedľa a javor.

Pre účely územného plánu obce sú dôležité údaje o sortimente kategórii lesov. Tie sa v katastri obce Podhorie vyskytujú v nasledovnom zložení a výmerách:

- hospodárske lesy (H) 274,74 ha,
- ochranné lesy (O) 34,42 ha,
  - ostatné lesy s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy (d) 34,42 ha.

Účelové lesy (U) napr. prímestské a rekreačné lesy (c) sa v katastrálnom území obce Podhorie nenachádzajú.

V ostatnom území príchodom človeka do územia pôvodné lesy ustúpili, vznikli lúky pasienky a polia. Bučiny a jedliny boli postupne premenené na smrekové monokultúry.

2.7.3.2 Koncepcia rozvoja hospodárskej základne primárneho sektora

POĽNOHOSPODÁRSTVO

Poľnohospodárstvo má spolu s lesným hospodárstvom jednu z primárnych funkcií obce rozvíjajúcich sa na území obce, a to nielen z hľadiska ich územného rozsahu, ale aj ako činiteľa ovplyvňujúceho ráz voľnej krajiny katastrálneho územia obce. Poľnohospodárske pôdy sú z hľadiska produkčných vlastností pôsobením klimatických zmien vysoko produkčné a rozložené na plytko modelovaných svahoch. Štruktúra pestovaných plodín je priamo závislá od pôdno - klimatických podmienok, ktoré sú na

území Podhoria v súčasnosti výborné. Ekonomicky sú rentabilné pestovanie obilnín, olejovín, liečiviek a kukurice na siláž. Trvalé trávne porasty sa využívajú ako pastevné lúky s dokášaním a kosné lúky.

Do štruktúry poľnohospodárskej výroby v súčasnosti vstupuje trhový mechanizmus a nové ekonomické podmienky. Rastlinná výroba je nosným pilierom spoločnosti TURIEC AGRO, s.r.o. Hlavnými plodinami sú:

1. Hustosiate obiloviny - pšenica, raž, triticale (50% ornej pôdy).
2. Olejniny - repka olejná, ľan olejný.
3. Liečivky – pestrec mariánsky.
4. Krmoviny – kukurica na siláž.

Tieto spomínané plodiny tvoria významnú časť tržieb a ich výška závisí od vývoja hektárových výnosov a odbytovej ceny jednotlivých plodín.

Z hľadiska hektárových výnosov v budúcich rokoch by nemali hustosiate obiloviny klesnúť pod 5,5 tony, repky pod 2,5 tony, ľanu pod 1,75 t, pestreca pod 1,2 tony a kukurice 35 ton z hektára. Sú to čísla dosiahnuté v poslednom období a sú vyššie ako celoslovenský priemer. Zámerom je udržať tieto výnosy a tak zabezpečiť hospodáriacej spoločnosti konkurencieschopnosť na trhu.

Živočíšnu výrobu návrh ÚPN – O Podhorie akceptuje v rozsahu mierne zvýšených dnešných kapacít lokalizovaných v súčasných priestoroch.

Zvieratá živočíšnej výroby spoločnosti TURIEC AGRO, s.r.o. sú ustajnené mimo katastrálneho územia obce Podhorie, v k.ú. Babkov a k.ú. Lietavská Svinná. Z hľadiska živočíšnej výroby využíva územie katastra obce Podhorie spoločnosť TURIEC AGRO, s.r.o. na pastvu hovädzieho dobytka a oviec. Vo všeobecnosti štruktúra chovov, početnosť stavov, parametre úžitkovosti a produkcie jednotlivých druhov hospodárskych zvierat sú dané disponibilitou objemových aj jadrových krmív, ktorú poskytuje potenciál rastlinnej produkcie po odpočítaní strát pri zbere, konzervovaní, uskladňovaní a vlastnom kŕmení. Daná je tiež podmienkami trhovej ekonomiky, kde o konkrétnom objeme a štruktúre živočíšnej výroby rozhodujú samotní agropodnikatelia. Geomorfologické členenie územia, štruktúra a pomer agrokultúr, predurčujú katastrálne územie obce Podhorie pre pastvu hovädzieho dobytka a oviec.

Návrh ÚPN – O Podhorie ponecháva podstatnú časť jestvujúceho dvora bývalého JRD pre poľnohospodárske funkčné využitie, bez akéhokoľvek vymedzovania verejných dopravných priestorov na jeho území. Areál dvora musí zostať v pôvodných historicky založených hraniciach ako základňa rozvoja jednej z primárnych funkcií na území obce.

LESNÉ HOSPODÁRSTVO

S pojmom "les" sa stretávame denne. Jeho definície môžu predstavovať biologické, ekonomické, klimatické i geografické hľadiská. Najlepšie a asi aj najsprávnejšie vystihuje podstatu lesa biologické hľadisko. Podľa neho je les rozsiahly súvislý súbor rastlín (prevažne stromovitého charakteru), živočíšstva a podmienok prostredia, ktoré tvoria jednotný celok. Táto charakteristika v plnej miere vystihuje podstatu lesa ako biocenózy.

Lesy sú a zostávajú jedným z najväčších bohatstiev štátu a predstavujú významnú zložku životného prostredia človeka, poskytujú trvalý a jediný obnoviteľný zdroj drevnej suroviny. Ovplyvňujú a vylepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre faunu a flóru.

Lesy v katastrálnom území obce Podhorie sú súčasťou lesného hospodárskeho celku (LHC) Turie. Program starostlivosti o lesy pre lesný hospodársky celok Turie je platný do r. 2024. Hospodárenie v lesoch bude pokračovať v zmysle programu starostlivosti o lesy (PSL), ktorý reguluje ťažbu, hospodárenie a ochranu lesných pozemkov.

Druhé ochranné pásmo významného vodného zdroja Žilinského skupinového vodovodu zasahuje poľnohospodársku pôdu, lesy a lesnú pôdu. Pri obhospodarovaní tejto pôdy je potrebné prísne dodržiavať opatrenia, ktoré sú súčasťou dokumentov o ochrane vodného zdroja. Všetky zásahy, ktoré sú nad rámec bežného obhospodarovania lesov a poľnohospodárskej pôdy, vrátane prístupových ciest je potrebné odsúhlasiť s príslušným vodohospodárskym orgánom, orgánmi hygienickej služby a správcom vodného zdroja.

Všeobecne sa v 2. ochrannom pásme zakazuje ťažiť zemné hmoty, skladovať odpadky, hnojiť dusíkatým vápnom, liadkom, močovinou, čpavkom, skladovať chemikálie, prípravky na ochranu lesa, ropné produkty a priemyselné hnojivá s výnimkou vápenca; pri chemickej ochrane možno použiť len prípravky uvedené v platnom „Zozname povolených prípravkov na ochranu rastlín“. Pred aplikáciou pesticídov je potrebné vyžiadať si súhlas orgánu hygienickej služby a vodohospodárskeho orgánu. Možno tu budovať zariadenia, len ak sú nevyhnutné pre obhospodarovanie lesov, zakladať lesné škôlky len na základe projektu odsúhlaseného vodohospodárskym orgánom. Na vykonávanie zemných a stavebných prác nevyhnutných pri plnení úloh pri hospodárení v lesoch a pri ochrane je vždy potrebný súhlas vodohospodárskeho orgánu a orgánu hygienickej služby. Využívanie územia na poľovníctvo, rekreáciu a táborenie by malo zostať na terajšej úrovni.

Lesy v katastrálnom území Podhorie sú významnou zložkou životného prostredia, poskytujú pracovné príležitosti pre obyvateľov obce priamo pri pestovných, lesoochranárskych a ťažbových činnostiach a nepriamo vytvárajú predpoklady pre činnosti pri spracovaní dreva ako prvotnom na piliarske výrobky až po finálne výrobky.

Urbanistický rozvoj obce spojený so zásahmi do lesov resp. lesných pozemkov sa o. i. prejaví dielčími plošne menšími zásahmi do lesných pozemkov, ktoré nie je možné vylúčiť v rôznych častiach obce, napr. v súvislosti s jestvujúcimi záchytmi prameňov ako zdroja vody pre obec Podhorie.

2.7.4 NÁVRH RIEŠENIA ZELENE

Základom pre vytvorenie funkčného systému zelene je rešpektovanie priestorových rámcov urbanistického rozvoja, lesnej zelene, nelesnej drevinovej vegetácie, stromoradí okolo ciest, remízok, kostry územného systému ekologickej stability (v zmysle RÚSES) a navrhovaných prvkov MÚSES t. j. vodných tokov a ich sprievodnej zelene - Lietavky, Podhorského potoka, Močiarneho potoka, potoka Dubník, interakčných prvkov a ostatných plôch zelene. Celá zastavaná časť obce je bohato popretkávaná zeleňou, najmä vo forme záhrad rodinných domov.

KONCEPCIA VYUŽITIA ZÁKLADNÝCH PRVKOV NAVRHOVANÉHO SYSTÉMU ZELENE CELOOBECNÉHO VÝZNAMU:

Územie okolo vodných tokov – miestne biokoridory

Celé územie okolo potoka Lietavka, Podhorského potoka, Močiarneho potoka a potoka Dubník sa navrhuje obohatiť o sprievodnú zeleň, prepojiť pešími trasami s regionálnym systémom peších prepojení a priblížiť tak jeho atraktivitu a priestory zatienené sprievodnou zeleňou verejnosti. V polohách mimo zastavaného územia obce je nevyhnutné udržiavať okrem obojstranného 6 m širokého pásu sprievodnej zelene toku aj nárazníkový pruh široký minimálne 10 m od toku pozdĺž oboch brehov. Najmä tam, kde je potrebné oddeliť vodný tok od ornej pôdy. Tam je zo všetkých hľadísk výhodný vegetečný pás vo forme viacročného kvetinového biopásu, zvyšujúci biodiverzitu priestoru. Zatrávnený pás široký 10 m plní aj významné protipovodňové funkcie.

V navrhovanom zastavanom území obce je minimálna šírka sprievodnej zelene 6 m obojstranne. Je potrebné všetky vodné toky a ich okolie chrániť pred akoukoľvek zástavbou pozemnými stavbami a likvidáciou brehových porastov, s výnimkou nevyhnutných opatrení správcu toku. ÚPN – O Podhorie navrhuje tiež revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene. Manažment biokoridoru vyžaduje aj likvidáciu nelegálnych skládok na brehoch a monitoring inváznych druhov rastlín.

Parky v priestore nelesnej drevinovej vegetácie v k.ú. Podhorie

ÚPN – O Podhorie navrhuje vytvorenie oddychových zón pre obyvateľov obce s prvkami športu a rekreačného využívania v priestoroch Vajano. Ide o priestory, kde sa navrhujú drobné nenáročné športoviská, zariadenia na cvičenie v prírode, prvky detských ihrísk, lavičky, ohniská. Umiestnenie nádob na odpadky sa neodporúča, nakoľko vyvoláva návyk fauny vyhľadávať ich ako zdroj potravy so škodlivými dôsledkami pre ňu i poriadok v území. Voľnejší spôsob využívania (chodníky, ohniská) je navrhovaný v zeleni vrátane plochy rekultivovanej bývalej skládky v lok. „ Dubie“.

FUNKČNÉ TYPY ZELENE

Verejná zeleň:

- park celoobecného významu,
  ako súčasť priestoru navrhovaného námestia s prioritou pešieho pohybu a pobytu, obsahujúceho miesta bezpečného zhromažďovania, miesta s lavičkami (košmi), s parkovou zeleňou, s osvetlením, so stojanmi na bicykle, s informačnými prvkami, s poskytovaním občerstvenia, s možnosťou konaní väčších spoločenských podujatí v exteriéri obce,
- menšie parkovo upravené plochy,
  ako nové plochy verejnej zelene, ktoré sú samostatné, alebo súčasťou autobusových zastávok, drobných športovísk a detských ihrísk v zastavanom území obce,
- zeleň pozemkov bytových domov,
  vytvára priestor pre zvýšenie kvality bývania, ako prvok zmierňujúci dopady globálneho otepľovania v mikroklíme územia a protiklad spevnených plôch určených pre parkovanie automobilov,
- stromoradia,
  tvorí líniová zeleň na hraniciach pozemkov, ako i zeleň popri poľných cestách a starých úvozoch,
- zeleň ciest (izolačná zeleň) realizáciou izolačnej zelene pozostávajúcej z kombinácie vysokej, nízkej i strednej (krovinatej) zelene (6 m široký pás umožňuje znížiť hladinu hluku o 1dB) popri cestách,
- izolačná zeleň medzi obytnou a výrobnou, resp. športovou funkciu s 80% podielom drevín - izolačná zeleň pozostávajúca z kombinácie vysokej, nízkej i strednej (krovinatej) zelene umožňuje znížiť hladinu hluku pri výrobných územiach.

Vyhradená zeleň:

- pozemky rodinných domov,
- areál materskej škôlky,
- plochy zelene v rámci športových objektov,
- plocha zelene pri objektoch občianskej vybavenosti,
- ovocný sad.

Ovocný sad predstavuje ekostabilizačný a krajinársky významný prvok v kultúrnej krajine, ktorý ÚPN – O Podhorie navrhuje plošne korigovať o územie zjazdového lyžovania. Zbytok zachovať ako krajinnú a sídelnú zeleň s rekreačným využitím,

revitalizáciou niektorých ovocných stromov a prebudovaním na vidiecky park s ukážkami starých odrôd ovocných stromov, ako typický obraz kultúrnej krajiny slovenskej dediny a súčasť územia regionálneho biokoridoru Rbk 17.

Špeciálna zeleň:

- zeleň cintorínov.

ÚPN – O Podhorie priznáva cintorínu výhľadové plochy rozšírenia, považuje cintorín za jednu zo zelených plôch v obci. Pre udržanie kvality a kultúry priestoru je nevyhnutné dodržať v území cintorína popri hrobových miestach vysoký podiel plôch zelene.

Interakčné prvky:

- sprievodná zeleň poľných ciest – „ stará cesta“,
- vegetácia na svahoch a zosuvných svahoch - plošný drevinový porast sa vytvoril na strmom svahu zosuvu nad družstvom, ekologicky významné sú porasty eróznych rýh na ornej pôde v severnej časti k.ú naviazané na alúvium Lietavky, územie medzi cestou III/2102 a starou cestou vo východnej časti k.ú. s extrémne vysokým eróznym ohrozením v prípade odstránenia trvalého vegetačného krytu – navrhuje sa doplnenie vysokej zelene,
- remízky - významná remízka, ktorú tvorí skupina vzrastlých stromov sa nachádza vo vrcholovej časti Vrchdubie, v oblasti veľkoplošných orných pôd, veľká remízka na lúkach sa vytvorila na podmáčanej pramennej oblasti bezmenného potôčika v severnej časti k.ú.

Z hľadiska krajinárskeho a ekostabilizačného ÚPN – O Podhorie požaduje udržiavanie mimolesnej stromovej a krovinnej zelene na neprodukčných plochách, plochách postihnutých eróziou, potenciálnych eróznych plochách, medziach a pod., v remízkach udržiavanie nezapojeného porastu, odstraňovanie vzrastlejších náletových drevín, inak ponechanie porastov na prirodzený vývoj. Prípadné odstraňovanie treba realizovať postupne, nie jednorázovo.

2.7.5 REKREÁCIA, CESTOVNÝ RUCH, KÚPEĽNÍCTVO

2.7.5.1 Súčasný stav a koncepcia podľa ÚPN – VÚC a Zadania pre vypracovanie ÚPN – O Podhorie

Z ÚPN VÚC Žilinského kraja vyplýva rámec pre vytvorenie miestneho funkčno – priestorového subsystému turistiky, rekreácie a cestovného ruchu v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami katastra obce, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov obce, susedných obcí, ale tiež obyvateľov blízkych miest a ktorý vytvorí optimálnu ponuku pre domácu a zahraničnú turistiku. Vyplýva z neho podpora diferencovanej regionálnej možnosti využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti.

ÚPN – O Podhorie v súlade s ÚPN VÚC ŽK podporuje aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás nadväzujúcich na navrhované cyklomagistrály - trasy a okruhy cez Rajeckú kotlinu.

Blízke Rajecké Teplice, ako centrum osídlenia štvrtej skupiny, v ktorého záujmovom území sa obec Podhorie nachádza, sú známe svojím liečebno-kúpeľným potenciálom.

Kataster nie veľmi vzdialenej obce Rajecká Lesná (ale aj susednej Lietavskej Svinnej) má vytvorené podmienky pre zimné lyžiarske športy a predpokladá sa aj ich rozvoj. Skromným podielom pre využívanie územia s hľadiska lyžiarskeho športu prispieva aj vlastné katastrálne územie obce Podhorie.

V rámci dokumentu Regionalizácia cestovného ruchu v Slovenskej republike a aktualizovaného ÚPN VÚC Žilinského kraja (ZaD č. 3), bolo katastrálne územie obce začlenené spolu s okresom Žilina do Severopovažského regiónu, Hornopovažského

subregiónu, pričom Podhorie patrí z hľadiska druhu turizmu k priestorom s prevládajúcim domácim turizmom, s formami turizmu – letný pobyt na horách a poznávací turizmus. Hlavným produktom v obci Podhorie a jeho k.ú. je poznávanie kultúrneho dedičstva - pamätihodnosti, kultúrnospoločenské podujatia a doplnkovými produktmi pobyt na vidieku, lese, horách s nenáročnými aktivitami, horolezectvo, skalolezenie, cykloturistika. Medzi aktivity s najväčším dlhodobým potenciálom radí ÚPN VÚC pobyt v lesnom – horskom prostredí, pešiu turistiku a pobyt na vidieku. Častým cieľom je Lietavský hrad v susednom katastrálnom území.

Ako perspektívne územie pre ďalší rozvoj cestovného ruchu na báze geotermálnych vôd uvádza ÚPN VÚC ŽK blízku oblasť Lietavskej Lúčky.

V rámci podpory domáceho a zahraničného turizmu je jedným z hlavných cieľov predĺženie pobytu návštevníkov a zníženie sezónnosti, rozšírením ponúkaných služieb o nové aktivity, zabezpečujúce celoročné využitie. Pri budovaní vybavenosti pre pasantské formy turizmu sa považuje za nutné vytvárať podmienky aj pre prípadné krátkodobé prenocovanie ich účastníkov. Poznávací pasantský turizmus je popri návšteve prírodných výtvorov a kultúrnych pamätihodností nutné rozšíriť aj o poznávanie kultúrnych podujatí. Kataster Podhorie je možné využiť pre zakladanie nových stredísk umožňujúcich kombinovaný horský a vidiecky turizmus spojený s agro a ekorekreáciou a hipoturistiku ako jazdeckú tak kočovnú.

V rámci návrhu priestorových jednotiek rekreácie cestovného ruchu regionálneho a vyššieho významu je rekreačný priestor Skalky a Lietavská Svinná v susednom katastrálnom území, súčasťou rekreačného útvaru Rajecké Teplice čím je z hľadiska rekreácie, cestovného ruchu a turizmu daný aj vzťah obce Podhorie a mesta Rajecké Teplice.

Tabuľka 0.7-1 Rekreačné priestory

Rekreačný krajinný celok	***Rekreačný priestor. útvar***			***Funkčný***		***Výmera (ha)***		***Denná návštev. v hl. sezóne***		***Poznámka spôsob rozvoja***
	Obec, k.ú.	***ID***	***Druh, názov***	***Typ***	***Význ.***	***Stav***	***Návrh***	***Stav***	***Návrh***	
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***	***8***	***9***	***10***	***11***
Rajecká kotlina	*Rajecké Teplice*	*11.8*	*PRZ Raj. Teplice* *-LKM Rajecké Teplice* *-Skalky* *-Lietavská Svinná* *-Stránske* *-Kamenná Poruba*	*-*	*M*	*590*	*890*	*800 L*	*2100 L*	*dost. vyb. PRZ a nová výstavba špecifickej vybavenosti LKM (golf. ihrisko)*

Rekreačný priestor Súľov – Hradná je tiež v susedných katastrálnych územiach a vzťah k nim je napriek tomu, že sú súčasťou iného okresu (Bytča) ešte tesnejší. Rekreačný priestor Súľov – Hradná prerastá v priestore východného hrebeňa Súľovských skál do katastrálneho územia obce Podhorie.

Tabuľka 0.7-2 Rekreačný priestor Súľov – Hradná

Rekreač. krajinný celok	***Rekreačný priestor, útvar***			***Funkčný***		***Výmera (ha)***		***Denná návštev. v hl. sezóne***		***Poznámka spôsob rozvoja***
	Obec, k.ú.	***ID***	***Druh, názov***	***Typ***	***Význ.***	***Stav***	***Návrh***	***Stav***	***Návrh***	
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***	***8***	***9***	***10***	***11***
Bytča a okolie	*Súľov - Hradná*	*1.2*	*AGL.RÚ Súľov - Hradná* *-SRTS Súľov* *-SRTS(RK) Hradná*	*II*	*C*	*160*	*640*	*800 L*	*1700 L*	*prestavba a nová výstavba v SRTS Súľov nová výstavba RK Hradná*

Použité skratky:

LKM = Miesto s prírodnými liečebnými kúpeľmi – kúpele medzinárodného významu
PRZ = Prímestská rekreačná zóna (lesoparky, záhradkové a chatárske osady, športové a relaxačné areály)
AGL.RÚ = Aglomerácia rekreačných útvarov

SRTS = Sídelné stredisko rekreácie a turizmu (v zastavanom území a na okrajoch sídla)
SRTS (RK) = Sídelné stredisko rekreácie a turizmu pri relaxačných kúpeľoch
Význam:
M = Medzinárodný
C = Celoštátny

Na cestu I/64 je v katastrálnom území neďalekej Lietavskej Lúčky napojená cesta III/2102 Lietavská Lúčka – Lietava – Podhorie. ÚPN VÚC ŽK zaraďuje cestu I/64 Žilina – Rajecké Teplice – Rajec – Fačkov – Prievidza do regionálnych turistických trás sprístupňujúcich jednotlivé regióny Žilinského kraja v rámci Severopovažského regiónu. Z cykloturistických trás uvádza Rajeckú cyklomagistrálu zo Žiliny do Rajca – ev. č. 2409 a jej súčasť Cyklodopravnú Rajeckú cyklotrasu úsek Žilina – Rajecké Teplice. ÚPN – O Podhorie považuje katastrálne územie obce za mimoriadne vhodné na budovanie miestnych cyklotrás. Navrhuje v ňom miestne cyklotrasy, nadväzujúce na Rajeckú cyklomagistrálu, ktoré obohacujú regionálnu cyklotrasu o nové vetvy. Sú navrhnuté v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane prírody tak, aby sa stali súčasťou okruhu okolo Žilinskej kotliny s napojením na vonkajšie diaľkové trasy Považskú, Kysuckú.

V súčasnosti sú evidované cyklotrasy vyvedené z cesty III/2102 pokračujúce do obce Brezany (navrhovaná rekonštrukcia) a v opačnom smere cez Roháčske sedlo do Súľova a cez sedlo Patúch do Babkova. Veľký Súľovský okruh ktorý prechádza okolitými katastrálnymi územiami (aj po hranici k.ú. Podhorie na východnom hrebeni Súľovských skál) a na ktorý je možné sa naviazať miestnymi cyklotrasami. Začína v Žiline a cez Bánovu a Brezany je trasa vedená obcou Lietava do Babkova a cez sedlo Patúch, Súľov, sedlo Pod Bradou, sedlo Pod Hrabovým, sedlom Nad Peklinou, cez Bitarovú a Hôrky naspäť do Žiliny. Známe sú cyklotrasy Podhorie - Malá Čierna po modrej značke, v časti súbežná Predmier – Zbyňov po zelenej značke a Súľov – Vrchteplá po žltej značke, Sedlo pri kríži – Bodiná žltá značka. Spojkou medzi cyklotrasami Rajeckou dolinou (modrou) a zeleným okruhom okolo hradu Lietava je trasa Podhorie – križovatka trás (žltá značka).

Z aktualizovaného ÚPN – VÚC ŽK z hľadiska rozvoja rekreácie, turizmu a cestovného ruchu v okrese Žilina pre obec Podhorie vyplýva:

Územie obce patrí do regionálnej priestorovej a funkčnej štruktúry Severopovažského regiónu cestovného ruchu a subregiónu Hornopovažského, s mestom Žilina ako hlavným turistickým a nástupným centrom oblasti. Jedným z rekreačných krajinných celkov (RKC) tohto regiónu je aj celok Rajecká kotlina, ktorého východiskovým centrom je mesto Rajec. Jedným z priestorových rekreačných útvarov tohto celku je aj priestor Rajeckých Teplíc, ktorý má v rámci budovania prímestskej rekreačnej zóny obsahovať o. i. aj územie obce Lietavská Svinná-Babkov. Obec Lietavská Svinná – Babkov má svoje aktivity koordinovať s okolitými obcami, teda aj so susednou obcou Podhorie. Na navrhovanej výmere 890 ha v rámci hlavnej letnej sezóny sa v rekreačnom priestore Rajeckých Teplíc počíta s priemernou dennou návštevnosťou 2 100 návštevníkov za deň (hlavne zo Žiliny a Rajeckých Teplíc), s dostavbou vybavenosti a výstavbou špecifickej vybavenosti.

Susedným priestorovým rekreačným útvarom je aj priestor Súľov – Hradná v okrese Bytča, ktorý má rovnako svoje aktivity koordinovať s okolitými obcami, teda aj so susednou obcou Podhorie. Na navrhovanej výmere 640 ha v rámci hlavnej letnej sezóny sa v rekreačnom priestore Súľov - Hradná počíta s priemernou dennou návštevnosťou 1 700 návštevníkov za deň, s prestavbou a novou výstavbou v zastavanom území a na okrajoch sídla.

Návrh ÚPN – O Podhorie odhaduje v riešenom území návštevnosť v hlavnej letnej sezóne na úrovni minimálne 90 - 110 návštevníkov za deň.

Podľa zadania pre vypracovanie ÚPN – O Podhorie obec nemá vybudovanú resp. zažitú typickú účelovú rekreačnú oblasť pre každodennú ani víkendovú rekreáciu „svojich“ obyvateľov. Za takmer každodenné rekreovanie možno s nadsadením

považovať len pobyt obyvateľov v súkromnej záhrade, kde je tendencia meniť ju z hospodársko-pestovateľskej na pobytovo-rekreačnú. Pre koncomtýždňovú rekreáciu sú využívané možnosti okolitej lesnej krajiny, podhorských lúk, areálu hradu Lietava, Súľovských skál, Skaliek, pri využití turistických a náučných chodníkov. Pre marginálnu časť obyvateľstva slúžia v zastavanom území obce rekreačné chalupy prestavané z rodinných domov a hospodárskych stavieb a v celom katastri rozptýlené záhradkové chaty a rekreačné chaty.

Isté rekreačné možnosti poskytujú dva športové areály. Veľmi obmedzené možnosti stravovania umožňujú 2 pohostinstvá. Atraktivity okolitého prírodného aj urbánneho prostredia (aj historickej architektúry) pomáha sprístupňovať sieť značených aj neznačených chodníkov a cyklotrás.

2.7.5.2 Súčasný stav obce a jej blízkeho okolia

Prírodné predpoklady a kultúrnohistorické danosti okolia, pomerne dobrá dopravná dostupnosť už v súčasnosti umožňujú rekreačné využitie územia obce, vo forme predovšetkým rekreačného turizmu, poznávacieho turizmu, ale aj vidieckeho turizmu. Atraktivita Súľovských skál a Skaliek sa uplatňuje aj v rámci pešej turistiky. Základom pešej turistiky cez turisticky značené chodníky – je trasa prechádzajúca ťažiskom k.ú. Podhorie po modrej značke č.2749 Lietavská Lúčka – Malchovica – Lietava, Majer – Lietava, hrad – (k.ú. Lietava) – **Podhorie – smer Pod Dubovcom – Roháčske sedlo** – Súľov. Na túto trasu nadväzuje náučný chodník v dotyku s k.ú. Podhorie po žltej značke č. 8654 Lietavská Závadka **– Pod Dubovcom - smer Roháčske sedlo – Pri kríži po hrebeni, výhľad na Súľovské skaly – Skalná terasa** – odtiaľ variant A - **Obrovská brána – jaskyňa Šarkania diera – prameň – Skalný amfiteáter** – vpravo je možné odbočiť na Súľovský hrad a Gotickú bránu; variant B - **Roháč -** hrebeň s výhľadom na Hričovský hrad – Vyhliadka pred prudkým klesaním – Lietavská Závadka. V kontakte s k.ú. Podhorie je aj turistický chodník (Turiec – Považie) po zelenej trase č. 5650a Valča – Krčma – Zraz – Mraznica – Oselná – Porubská – Rajec – Dubová – Chaty pod Žibridom – Žibrid – Sedlo Patúch **– Kečka – Roháčske sedlo** – Pod Roháčom – Hlbocký vodopád – Hlboké nad Váhom.

Na turistické chodníky prechádzajúce k.ú. Podhorie alebo sa ho dotýkajúce nadväzujú ďalšie významné značené turistické chodníky ako trasy - zelená č. 5658 Rajecké Teplice – Skalky – Lietavská Svinná – hrad Lietava – Lietava – Žilina, červená č. 0880b Považská Teplá – Manínska tiesňava – Vrchteplá – Súľov – Pod Roháčom – Hričovské Podhradie – Ovčiarsko – Žilina, Strážov.

Na celom území obce sa už udomácnila aj cykloturistika, pričom územie obce je zaradené do systému regionálnych cyklotrás. Na cestu I/64 je v katastrálnom území Lietavskej Lúčky napojená cesta III/2102 Lietavská Lúčka – Lietava – **Podhorie**. ÚPN VÚC ŽK zaraďuje cestu I/64 Žilina – Rajecké Teplice – Rajec – Fačkov – Prievidza do regionálnych turistických trás sprístupňujúcich jednotlivé regióny Žilinského kraja v rámci severopovažského regiónu. Z cykloturistických trás uvádza Rajeckú cyklomagistrálu zo Žiliny do Rajca – ev. č. 2409 po modrej značke v trase Žilina, Bánová – Hôrky – Brezany – k.ú. Lietava – **k.ú. Podhorie** – Babkov – Zbyňov – Jaseňové - Rajec. Navrhovaná je prestavba tejto cyklotrasy v smere z Podhoria do obce Brezany. Z nej v k.ú. Podhorie odbočuje modrá trasa č. 2410 **Šiškovec** – Podhorie – smer Lietavská Závadka – Roháčske sedlo – Súľov - Hradná – Malá Čierna – Veľká Čierna. S ňou je v úseku Babkov – **Šiškovec** súbežná zelená trasa č. 5405 pokračujúca v trase Lietava – Lietavská Lúčka a opačne v smere Lietavská Svinná – cesta I/64. Blízka je aj žltá trasa č. 8402 Lietava – Obrazná – Brezany – Bánová. Ponúka sa možnosť využitia ich kombinácii a okruhov, ktoré navzájom vytvárajú.

Aktualizovaný ÚPN – VÚC ŽK zaradil úsek Rajeckej cyklomagistrály - cyklodopravnú cyklotrasu v úseku Žilina – Rajecké Teplice do verejnoprospešných stavieb.

Kataster obce je vhodný na budovanie ďalších vetiev miestnych cyklotrás v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane prírody, nadväzujúcich na Rajeckú cyklomagistrálu a ostatné cyklotrasy. Tieto môžu byť súčasťou okruhu okolo Žilinskej kotliny s napojením aj na vonkajšie diaľkové trasy Považskú a Kysuckú. Poznávací turizmus sa prejavuje návštevnosťou hradu Lietava, ktorý je atraktivitou tohto druhu turizmu a kultúrneho turizmu, tiež priestorom cestovného ruchu so zameraním na letnú pešiu turistiku, s prepojením, prípadne účasťou na kultúrno-športových podujatiach, viazaných na areál hradu.

Vidiecky resp. vidiecko-pobytový turizmus, spojený s pobytom na území obce, je lokalizovaný do cca 27 rekreačných chát, piatich rodinných domov užívaných ako víkendové domy - rekreačné chalupy, 17 rozptýlených záhradkových chát.

2.7.5.3 Návrh koncepcie rozvoja rekreácie, turizmu a cestovného ruchu

Obec Podhorie patrí k osídleniam s prírodnými a morfologickými danosťami, umožňujúcimi vidiecku pobytovú rekreáciu a agroturistiku v nadväznosti na priestory voľnej krajiny a prírodné danosti Súľovských vrchov. Hrad Lietava v susednom katastrálnom území je druhá najrozsiahlejšia zrúcanina hradu na Slovensku a patrí k atraktivitám poznávacieho a kultúrneho turizmu. Návrh ÚPN – O Podhorie predpokladá, že tieto územia sa stanú priestormi cestovného ruchu, s hlavným zameraním na letnú pešiu turistiku, cykloturistiku, agroturistiku.

Cykloturistický prístup z navrhovaného zastavaného územia obce k areálu hradu Lietava, vedie po modrej trase č. 2410 (cesta III/2102), cez lokalitu Šiškovec, odkiaľ pokračuje dvoma smermi - po zelenej trase č. 5405 do Lietavy m. č. Majer (cesta III/2102) a odtiaľ miestnou cyklotrasou k hradu, alebo po zelenej trase č. 5405 do Babkova a Lietavskej Svinnej, odtiaľ miestnou cyklotrasou k hradu. Varianty umožňujú všetky poľné cesty vedúce zo zastavaných území Lietavy a Lietavskej Svinnej k hradu Lietava. K Súľovským skalám vedie značená cyklotrasa „modrá“ č. 2410 zo zastavaného územia obce Podhorie v smere k Lietavskej Závadke do sedla Pod Roháčom a Súľova. Ako cykloturistické trasy môžu slúžiť aj poľné a lesné cesty vychádzajúce zo západného okraja zastavaného územia obce Podhorie z lok. „Dubník“ – „Kečka“; z modrej trasy od Lietavskej Závadky smer lok. „Dubník“ – „Kečka“.

Značený peší turistický prístup zo zastavaného územia obce Podhorie k areálu hradu Lietava je po modrej trase č. 2749 – Podhorie – smer k.ú. Lietava – hrad Lietava, a na opačnú stranu k Súľovským skalám Podhorie – smer Lietavská Závadka – Roháčske sedlo – Súľov. Ako miestne turistické trasy je možné využiť aj uvedené cyklotrasy.

Pre podporu cestovného ruchu je potrebné zapojiť sa do rozvoja cestovného ruchu v rámci Oblastnej organizácie cestovného ruchu (OOCR) a Mikroregiónu Rajecká dolina, okrem iného, aj skvalitnením poskytovania reštauračných a ubytovacích služieb a vznikom súkromných rodinných penziónov. Pritom je nutné zlepšiť kooperáciu subjektov cestovného ruchu a ich spoluprácu s ostatnými aktérmi rozvoja regiónu. Tiež zintenzívniť informovanosť formami informačného portálu obce, propagačnými tlačovinami a pokračovaním vydávania Podhorského Hlásnika. Celkovú potrebu ubytovacích zariadení odhaduje návrh ÚPN – O Podhorie na 50 lôžok.

Rozvoj funkcie rekreácie, turizmu a cestovného ruchu musí byť materiálno-technicky, organizačne a obsahovo kompatibilný s rozvojom rekreácie turizmu a cestovného ruchu na území najbližších obcí, najmä Lietavská Svinná-Babkov, Lietava, Zbyňov, Brezany, Súľov-Hradná, Peklina, Paština Závada a mesta Rajecké Teplice. Treba zhodnotiť

a využiť možnosti dané susedstvom. Časť zariadení a území s touto funkciou sa navrhuje rozvíjať v podmienkach mimo nového zastavaného územia vlastnej obce a jej najbližšieho okolia, časť v zastavanom území. Obec nebude konkurovať, ale naopak, bude vhodne vypĺňať v ponuke nedostatky susedov a vyvažovať mikroregionálne záujmy, cestou zvýrazňovania svojich silnejších stránok. Aby sa tak stalo, musí sa zintenzívniť mikroregionálna spolupráca, predovšetkým priamo susediacich podhorských obcí, musí nastať „deľba turistickej a rekreačnej práce“. Musí fungovať minimálne mikroregionálny turistický informačný systém, cestou ktorého bude hosť, turista... „vábený“ k návšteve každej obce, s ponukou využitia jej špecifík.

V obci sa bude prioritne podporovať vidiecky, poznávací a kultúrny turizmus sprevádzaný rekreačným horským aktívnym turizmom, ako letná rekreácia a turistika, s čo najširšou plejádou foriem, v dimenziách úmerných danostiam obce. Cestovný ruch by sa mal uplatňovať celoročne. Voľná forma rekreácie, turizmu a cestovného ruchu musí mať prednosť pred viazanou formou. Uprednostňovanie voľného cestovného ruchu, rekreácie a turizmu väčšinou prináša viac úžitku ako viazaný cestovný ruch, aj z ekonomického hľadiska. Znamená väčšinou vyššiu návštevnosť, popularizáciu obce a okolia a rozvoj sociálnych kontaktov.

Viazaný cestovný ruch je v súčasnosti reprezentovaný počtom 27 rekreačných chát, 5 rekreačných chalúp a 17 rozptýlených záhradkových chát. Jeho navýšenie vychádza z požiadaviek obce návrhom území rekreačných chalúp v počte 12 do roku 2030 a rovnakým počtom v rámci urbanistickej rezervy. Z rovnakého dôvodu ÚPN – O Podhorie navrhuje aj územie záhradkovej osady s návrhom 10 záhradok so záhradkovými chatkami do roku 2030 a s rovnakým počtom záhradok a chatiek v rámci urbanistickej rezervy. Návrh oboch území na seba priestorovo nadväzuje v lok. „Pod Dubníkom“, „Zavlakov“ a „Zadubnie a Zahaj“.

Široká paleta prvkov prevažne letných foriem rekreácie v riešenom území podľa predchádzajúceho popisu vyplýva predovšetkým zo zhodnotenia prírodných i umelých daností prostredia, vrátane okolia, ako i z možností vytvorených legislatívnym prostredím (zákony, vyhlášky, Všeobecné záväzné nariadenie Žilinského samosprávneho kraja, aktualizovaný ÚPN – VÚC ŽK, štatút CHKO, návštevný poriadok...). Preto je zimná zložka rekreácie v sekundárnej polohe. Dimenzie letnej rekreácie (aj cestovného ruchu) sa môžu odvíjať len od kapacít územia, od predpokladov ich rozvoja a len v rámci vymedzenom záväznými časťami aktualizovaného ÚPN – VÚC ŽK (do ktorých sa premietli všetky relevantné obmedzenia v území).

Konzumentom prvkov vybudovaného miestneho systému rekreácie a turizmu musí byť aj miestne, trvalo bývajúce obyvateľstvo. Rozvoj cestovného ruchu, turizmu a rekreácie musí byť na prospech aj obyvateľom obce, bez sprievodného pocitu „obťažovania cudzincami“. Tieto požiadavky sa pripomínajú preto, aby rozvoj v tejto oblasti nebol chápaný len v prospech návštevníckej klientely. Predpokladá sa, že predovšetkým využívanie športovej vybavenosti a športových areálov bude doménou domácich, pričom prevádzkovanie všetkých prvkov rekreácie a turizmu dáva možnosti zvyšovania zamestnanosti v obci. Predovšetkým pre obyvateľov obce ÚPN – O Podhorie vymedzuje návrh ÚPN – O Podhorie rekreačnú „oddychovú zónu“ v lokalitách Vajano s plochami zelene parkového charakteru s vybavením drobnými ihriskami, zariadeniami na cvičenie v prírode prvkami detských ihrísk, altánkami, ohniskami. lavičkami. Voľnejší spôsob využívania je navrhovaný v neďalekej zeleni lokality Dubie.

Na území CHKO Strážovské vrchy sa nesmú budovať základne pobytovej funkcie a iných aktivít okrem obnovy rozhľadne. Požiadavka neposilňovania pobytovej zložky funkcie rekreácie v CHKO Strážovské vrchy je vyjadrením stavu krajiny, uznávaných hodnôt, aj rešpektovaním dokumentov vyššieho významu. Rekreačné aktivity, čo sa vzťahuje aj na aktivity vykonávané a organizované obcou a inými právnickými osobami,

alebo neorganizované aktivity pri pohybe turistov musia byť v súlade s podmienkami – stupňami ochrany maloplošne a veľkoplošne chránených území, ako i s návštevným poriadkom. Územia CHKO budú priestormi hlavne rekreačného a turistického pohybu (nie pobytu).

Funkcia rekreácie, turizmu a cestovného ruchu, okrem monofunkčne zameraných území s uplatňovaním svojho dominantného postavenia, musí participovať (v sekundárnej polohe) ako doplnková, aj na ostatných inak funkčne využívaných územiach obce (obytných, územiach športu, lesných...). Okrem zveľaďovania prírodného potenciálu musí byť „ťahúňom“ jej skvalitňovania aj podpora zo strany ďalších funkcií na území obce, ktorých rozvoj podnieti rast rekreačného, turistického záujmu, ako i záujmu z pozície celoročného cestovného ruchu.

Funkcia rekreácie a turizmu (čiastočne cestovného ruchu) bude prevládajúcou v územiach rekreácie. V ostatných, inak funkčne vymedzených územiach obce, bude v polohe sekundárnej, doplnkovej s kolísajúcou intenzitou participovania na využívaní jednotlivých území obce. V obytných územiach, hlavne v miestach najstaršieho stavebného fondu, sa bude prejavovať formou chalupárstva, prevádzkou malých penziónov, alebo v rámci ubytovania v súkromí.

V centre sa bude prejavovať užívaním vybavenosti centra a pobytom návštevníkov v tomto priestore tak, ako aj v iných územiach občianskej vybavenosti. Rekreanti a turisti budú mať primeraný podiel na využívaní športových areálov a trás rekreačného pohybu v ostatnej „voľnej“ krajine. Rozvoj športového (futbalového) areálu je navrhovaný východným smerom, kde vymedzený priestor umožní doplnenie o basketbalové, volejbalové, tenisové ihriská, detské ihrisko, resp. detské dopravné ihrisko, parking. Priestory šatní a hygienických zariadení sú na relatívne primeranej úrovni, navrhuje sa ich modernizácia a doplnenie stavbami ďalšieho zázemia a podmienok aj pre organizovanie spoločenských a kultúrnych podujatí a pre súťaže hasičov.

V zimnom období môžu cyklotrasy, vedené mimo cesty III/2102 slúžiť ako značené upravované rekreačné bežecké lyžiarske trate.

Ďalšími vhodnými aktivitami môže byť paragliding a závesné lietanie, jazda na koni – hipoturistika, poľovnícky turizmus, zážitkový, vedecký a katastrofický (napr. plochy lesov zasiahnuté vetrom, snehom, podkôrnym hmyzom) turizmus.

Podiel na rozvoji funkcie rekreácie, cestovného ruchu a turizmu však budú mať aj ostatné, inak funkčne zamerané územia, predovšetkým občianskej vybavenosti, dopravnej a technickej infraštruktúry a predovšetkým územia ochrany a starostlivosti o prírodu a o ďalšie zložky životného prostredia.

Návrh ÚPN – O Podhorie doporučuje aj v prospech rozvoja cestovného ruchu a rekreácie v ťažiskových polohách a na hlavných komunikačných osiach umiestňovať doplnkové služby, ako sú fitnes, sauny, kolkáreň, herne pre deti, posilňovne, masáže, solária, atď.

V zastavanom území v areáli a pri býv. PD Podhorie je možné (v sekundárnej úrovni) v prospech rozvoja rekreácie riešiť hipoturistickú základňu, prípadne ukážky z chovu hospodárskych zvierat. V rámci výrobných území tejto funkčnopriestorovej jednotky je možné prijať i variantu založenú na sústredení remeselných dvorov, s činnosťami využiteľnými ako propagácia tradičných remesiel, resp. prevádzkami remeselných činností, ktorých výsledkom sú produkty hodné obdivu starých remeselných zručností. Výskyt a rozsah rovnakých činností v ostatných územiach obce je limitovaný prísnejšími požiadavkami na kvalitu životného prostredia.

2.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE PODHORIE

2.8.1 NAVRHOVANÉ ZASTAVANÉ ÚZEMIE OBCE

2.8.1.1 Prehľad zastavaných území obce

V riešenom území sa nachádza 5 zastavaných území obce Podhorie – hlavné nové zastavané územie obce Podhorie s prevahou navrhovaných obytných území, ktorého základ tvorí súčasné zastavané územie obce Podhorie a 4 samostatné zastavané územia menšieho rozsahu.

2.8.1.2 Hranice jednotlivých zastavaných území obce

Hlavné zastavané územie obce Podhorie

Tvoria ho existujúce hlavné zastavané územie obce Podhorie a pozemky existujúcej zástavby, rozšírené o navrhované územia.

Severná hranica navrhovaného zastavaného územia, v smere od západu na východ, je vymedzená obalovou čiarou navrhovaných území rodinných domov v lok. „Vyše Dediny“, „Nad Ihriskom“, „Nadsadie, navrhovaných území rekreačných chalúp a území záhradkovej osady v lok. „Pod Dubnikom“, „Zadubnie a Zahaj“ a „Zavlakov“, navrhovaných území rodinných domov a území rekreácie v lok. „Nadsadie, území rodinných domov v lok. „Kopce“, území výroby, území rodinných domov v lok. „Zámostie“, „Dráhy“.

Východná hranica je od severu k juhu vymedzená lomenou obalovou čiarou územia rodinných domov v lok. „Dráhy“.

Južná hranica je od východu k západu vymedzená obalovou lomenou čiarou území rodinných domov v lok. „Dráhy, „Lán“, „Diel“, území občianskej vybavenosti a území rodinných domov v lok. „Vyše Dediny“.

Západnú hranicu tvorí obalová krivka navrhovaných území rodinných domov v lok. „Vyše Dediny“.

Zastavané územie pri Močiarnom potoku

Druhé samostatné zastavané územie tvorí obalová krivka územia RD pri Močiarnom potoku.

Zastavané územie „Nad Mlynom“

Tretie samostatné zastavané územie tvorí obalová krivka území rodinných domov v lok. „Nad Mlynom“.

Zastavané územie „Kreana“

Štvrté samostatné zastavané územie tvorí obalová krivka území rodinných domov v lok. „Kreana“.

Zastavané územie RD

Piate samostatné zastavané územie tvorí existujúce zastavané územie rodinného domu vo väzbe na zastavané územie Lietavskej Závadky.

2.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

V riešenom území sa uplatňujú nasledovné ochranné pásma (OP):

2.9.1 OCHRANA ÚZEMÍ Z HĽADISKA PAMIATKOVÉHO ZÁUJMU (zák.č.49/2002 Z.z. v znení zák.č.479/2005 Z.z.)

Ochranné pásma území pamiatkového záujmu

Rešpektovať archeologické náleziská evidované v CEANS

- Podhorie – západne od polohy Vrchdubie – eneolitická keramika (neskorý paleolit),
- Podhorie – na temene Hradiska sa nachádza malé opevnenie doteraz neskúmané,
- Podhorie – na východnom okraji Hradiska – keramika neskoro halštatská až zo začiatku doby rímskej, keramika z veľkomoravského obdobia,
- Podhorie – proti prúdu potoka v doline Kút – stredoveká keramika.

2.9.2 OP Z HĽADISKA OCHRANY PRÍRODY (zák.č.543/2002 Z.z. v platnom znení)

Nenachádzajú sa.

2.9.3 OP Z HĽADISKA ŽIVOČÍŠNEJ POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY

Nenachádzajú sa.

2.9.4 POŽIADAVKY NA OBMEDZENIE OŽIARENIA S PRÍRODNÉHO ŽIARENIA

(zák.č. 355/2007 Z.z. a vyhl.č. 98/2018 Z.z.)

2.9.5 OP Z HĽADISKA DOPRAVNÝCH ZARIADENÍ (zák.č.135/61 Zb. v znení zák.č.524/2003 Z.z.)

2.9.5.1 Ochranné pásma ciest

- **Cesty** od ciest III. triedy mimo zastavanom území — 20 m od osi vozovky na obe strany,
- od miestnych ciest mimo zastavané územie — 15 m od okraja vozovky na obe strany.

2.9.5.2 Ochranné pásma letiska

Katastrálne územie obce Podhorie sa nachádza v horizontálnom priemete ochranných pásiem Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č.2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.03.2017, z ktorých vyplýva nasledovné výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy (vrátane použitia stavebných mechanizmov) a pod. Toto je stanovené:

- ochranným pásmom kužeľovej plochy s obmedzujúcou výškou v rozmedzí nadmorských výšok cca 406,7 - 455,0 m. n.m.Bpv, pričom obmedzujúca výška stúpa v sklone 1:20 /5%/ v smere od letiska.

Terén v časti katastrálneho územia už presahuje výšky stanovené ochranným pásmom kužeľovej plochy. Vzhľadom na úroveň terénu, existujúce prekážky a s cieľom zjednodušiť proces posudzovania jednotlivých objektov sú v rozhodnutí o určení ochranných pásiem letiska stanovené maximálne výšky, do ktorých je možné realizovať stavby a umiestňovať zariadenia nestavebnej povahy bez súhlasu Dopravného úradu. Výnimkou sú stavby, pri ktorých bude použitím stavebných mechanizmov maximálna stanovená výška prekročená. Tieto stavby je nutné prerokovať s Dopravným úradom v stupni územného konania, resp. konania najnižšieho stupňa podľa druhu stavby. Maximálne výšky nad pôvodným terénom stanovené na jednotlivých terénnych prekážkach zahŕňajú aj priestor v ich tesnej blízkosti. Týmto priestorom sa rozumie územie od hraníc terénnej prekážky do vzdialenosti, kde sa už maximálna stanovená výška nad pôvodným terénom zhoduje s hodnotou stanovenou ochranným pásmom. V časti katastrálneho územia Podhorie, kde už terén tvorí prekážku na ochranné pásmo kužeľovej plochy je obmedzujúca výška 15 m nad pôvodným terénom, zároveň však objekt s touto výškou nesmie presiahnuť nadmorskú Výšku 570 m n.m. Bpv. V blízkosti ochranného pásma kužeľovej plochy môže byť pri posudzovaní prekážok použitý princíp tesnej blízkosti.

Ďalšie obmedzenia sú stanovené:

- kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu. V tomto ochrannom pásme sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako 5 $\mu W/cm^2$, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrakového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

V zmysle leteckého zákona je na území obce Dopravný úrad dotknutým orgánom v povoľovacom procese stavieb letísk, osobitných letísk, heliportov a stavieb pre letecké pozemné zariadenia a ďalej uvedených stavieb a využitia územia, pre ktoré sa vyžaduje súhlas Dopravného úradu. Súhlas na zhotovenie, umiestnenie alebo užívanie stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činností alebo využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, sa vyžaduje, ak:

- by svojou výškou, charakterom, prevádzkou alebo použitím stavebných a iných mechanizmov mohli narušiť alebo narušia ochranné pásma Letiska Žilina,
- sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 m a viac nad terénom,
- sú ich súčasťou veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami alebo sú na nich umiestnené veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami,
- môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov alebo leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, energetické zariadenia alebo vysielacie stanice,
- môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje, a nadzemné elektrické vedenia s napätím viac ako 1 000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy,
- sú umiestnené alebo vykonávané do vzdialenosti 13 km od vzťažného bodu verejného letiska určeného na prevádzku prúdových lietadiel, a mohli by zvýšiť aktivitu voľne žijúcich živočíchov, ktorá by mohla byť nebezpečná pre prevádzku takýchto lietadiel.

2.9.6 OP Z HĽADISKA TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

2.9.6.1 Ochranné pásma vonkajšieho elektrického vedenia (zák.č.251/2012 Z.z.)
sú vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča

pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane

- vodiče bez izolácie — 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m od krajného vodiča na každú stranu,
- vodiče so základnou izoláciou — 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m,
- závesné káblové vedenie — 1 m,
- el. stanice do 110 kV — 10 m od objektu,
- káblové vedenie (zemný kábel) do 110 kV — 1 m na obe strany.

Pri výstavbe iných zemných inžinierskych sietí sa požaduje dodržať ochranné pásmo od zemného káblového vedenia v zmysle zákona č.251/2012 Z.z. - § 43, manipulačný priestor od podperných bodov 1 meter a neporušenie ich stability.

2.9.6.2 Ochranné pásmo plynovodu (zák.č.251/2012 Z.z.)

- pre plynovody do DN 200 mm — 4 m od osi na každú stranu,
- pre plynovody a prípojky v zastavanom území s prevádzkovým tlakom <4,0 Mpa — 1 m od osi na každú stranu,
- pre NTL a STL plynovody a prípojky v zast. území — 1 m od osi na každú stranu,
- pre NTL a STL plynovod vo voľnom teréne — 4 m od osi na každú stranu.

Podľa ustanovenia § 79 ods. 5 a 6 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zriaďovať stavby v ochrannom pásme plynárenského zariadenia a vykonávať činnosti v ochrannom pásme plynárenského zariadenia možno len po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa siete a za podmienok ním určených.

2.9.6.3 Bezpečnostné pásmo plynovodu (zák.č. 251/2012 Z.z.)

- pre STL plynovod a prípojku vo voľnom priestore a mimo zastavaného územia s tlakom <0,4 MPa — 10 m od osi na obe strany,
- pre plynovody s tlakom <0,4 Mpa v zastavanom území — určí dodávateľ plynu.

2.9.6.4 Ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií (zák.č.442/2002 Z.z., § 19)

- pre verejné vodovody a kanalizácie do priemeru 500 mm — 1,8 m od vonkajšieho okraja na každú stranu,

2.9.6.5 Ochranné pásma elektronických komunikač. vedení (zák.č.656/2004 Z.z.)
Pre elektronické komunikačné vedenia platia ustanovenia zák.č.656/2004 Z.z. ako i STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia.

- pre verejné elektronické komunikácie — 1,5 m od osi na každú stranu , hĺbka a výška 2,0 m od úrovne zeme a okruh 2,0 m u nadzem. vedení.

2.9.7 PÁSMA HYGIENICKEJ OCHRANY VODNÉHO ZDROJA (zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a vyhl.č.29/2005 Z.z.)

Pásmo hygienickej ochrany I. stupňa vodného zdroja Podhorie je v lok. „Vyše Dediny“ vymedzené oplotením. Pre ostatné vodné zdroje pre obec Podhorie nebolo v priebehu spracovania návrhu ÚPN – O Podhorie stanovené.
Pásmo hygienickej ochrany II. stupňa vodného zdroja Lietava.

2.9.8 OP Z HĽADISKA PRÍRODNÝCH LIEČIVÝCH ZDROJOV (vyhl. MZ SR č. 481/2001 Z.z.)

Ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov sa v riešenom území nenachádzajú.

2.9.9 OP Z HĽADISKA LESNÝCH POZEMKOV (zák.č.326/2005 Z.z.)

Ochranné pásmo lesa tvoria pozemky vo vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku (§ 10, ods.(1) zák. č. 326/2005 Z.z. z 23.06.2005).

Navrhované územia rodinných domov v lok. „Vyše Dediny“, „Nad Ihriskom“, „Kreana“ sú situované v blízkosti lesných pozemkov (vo vzdialenosti do 50 m od hranice lesných pozemkov), preto keď bude prebiehať realizácia stavieb v tejto vzdialenosti, je potrebné požiadať orgán štátnej správy lesného hospodárstva o záväzné stanovisko - ochranné pásmo lesa §10 v zmysle zákona o lesoch č. 326/2005 Z.z. v znení nesk. predpisov.

Vo všeobecnosti sa však požaduje dodržanie minimálnej odstupovej vzdialenosti jednotlivých objektov stavieb v navrhovaných územiach rodinných domov v lok. „Vyše Dediny“, „Nad Ihriskom“, „Kreana“ tak, aby boli umiestňované od hranice lesných pozemkov v min. 25 m vzdialenosti a zároveň boli aj naďalej neustále prístupné miesta na lesné pozemky za účelom hospodárenia v lesoch v zmysle príslušných ustanovení.

2.9.10 OP POHREBÍSK (zák.č.398/2019 Z.z.)

OP pohrebiska nebolo obcou stanovené. Obec môže všeobecne záväzným nariadením ustanoviť ochranné pásmo pohrebiska; obec vo všeobecnom záväznom nariadení určí šírku ochranného pásma pohrebiska v rozsahu najviac 50 m od hranice pozemku pohrebiska, pravidlá povoľovania a umiestňovania budov a stavieb v ňom so zreteľom na pietny charakter pohrebiska a ustanoví činnosti, ktoré nie je možné v ochrannom pásme vykonávať počas pohrebu.

V riešenom území sa uplatňujú nasledovné chránené územia (CHÚ):

2.9.11 CHÚ Z HĽADISKA OCHRANY PRÍRODY (zák.č.543/2002 Z.z. v platnom znení)

- Chránená krajinná oblasť Strážovské vrchy (CHKO Strážovské vrchy) zriadená vyhláškou MK SSR č. 14/1989 Zb. zo dňa 27.01.1989 v znení zákona NR SR č. 287/1994 Z.z. . Na území CHKO platí 2. stupeň ochrany.
- Chránené vtáčie územie CHVÚ č. 28 Strážovské vrchy.
- Územie európskeho významu SKÚEV 0256 Strážovské vrchy.
- NPR Súľovské skaly s 5° ochrany.
- Ostatné územie obce s 1° ochrany.

2.9.12 OCHRANA DREVÍN

V riešenom území sa nenachádza.

2.9.13 OCHRANA ÚZEMÍ Z HĽADISKA REŠPEKTOVANIA ÚPN – VÚC ŽK a RÚSES (zák.č.543/2002 Z.z. v platnom znení)

Genofondové lokality regionálneho významu (číslovanie podľa aktualizovaného RÚSES okresu Žilina, Bytča, Kysucké Nové Mesto)

- BY 29 Východný hrebeň Súľovských skál.
- BY 26 Súľovské skaly (NPR).

Biocentrá

- biocentrum provinciálneho významu 1/1 Súľovské skaly **(**biocentrum nadregionálneho významu Nrbc 4 Súľovské skaly).

Biokoridory

- Biokoridor regionálneho významu 11/31 Závadský potok /hydricko-terestrický/ (biokoridor regionálneho významu Rbk 17 Závadský potok a ekotón Súľovskej hornatiny).

2.9.14 CHÚ Z HĽADISKA VODOHOSPODÁRSKEHO (zák.č.364/2004 Z.z.)

Pre križovanie inžinierskych sietí s vodnými tokmi platí STN 736822. Chránené vodohospodárske oblasti sa v riešenom území nenachádzajú, z vodohospodárskeho hľadiska je potrebné:

- Rešpektovať ochranné pásmo vodných tokov, ktorého súčasťou sú pobrežné pozemky drobných vodných tokov Lietavka, Podhorský potok, Močiarny potok v šírke min. 5 m od brehovej čiary a ochranné pásmo ostatných vodných tokov v šírke min. 4 m od brehovej čiary obojstranne (§ 49, ods.(2) zák. č. 364/2004 Z.z.).
- Ochraňovať inundačné územia drobných vodných tokov (§ 46, ods.(3) a § 63, ods.(2), písm. b zák. č. 364/2004 Z.z.).

2.9.15 CHRÁNENÉ LOŽISKOVÉ ÚZEMIA A LOŽISKÁ NEVYHRADENÉHO NERASTU (zák.č.569/2007 Z.z. v znení zák.č.515/2008 Z.z., zák.č.44/1988 Zb.

V riešenom území sa nenachádzajú.

2.9.16 CHRÁNENÉ ÚZEMIA PRE PRIEBEH RÁDIORELÉOVÝCH SPOJOV **(**zák. č. 610/2003 Z. z).

Pre priebeh súčasných a plánovaných trás rádioreléových spojov chrániť územie nad zastavaným územím, a nad voľným terénom podľa vyjadrenia prevádzkovateľa v zmysle zák. č. 610/2003 Z.z. § 69 odst. 6.

2.10 NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV CIVILNEJ OCHRANY, OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

2.10.1 NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV CIVILNEJ OCHRANY

Ochranu obyvateľov obce Podhorie ÚPN – O Podhorie navrhuje riešiť v súlade s § 15 zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Riešenie záujmov civilnej ochrany obsahuje:

- zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok, pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom (vyhláška MV SR č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie druhu a rozsahu stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku a technických podmienok zariadení, na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu (vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie materiálom civilnej ochrany a humanitárnej pomoci (vyhláška MV SR č. 314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov).

Z hľadiska ďalších požiadaviek civilnej ochrany sa požaduje dodržiavať nasledovné regulatívy:

- neumiestňovať novú výstavbu do územia ohrozeného 50 ročnou resp. 100 ročnou vodou z miestnych tokov,
- neumiestňovať novú výstavbu do zosuvného územia, územia potenciálnych a stabilizovaných zosuvov chápať ako územia s rizikom stavebného využitia,
- územia rodinných domov a bytových domov umiestňovať mimo územia určeného na výstavbu a prevádzkovanie priemyselných zón,
- v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie riešiť spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva obce podľa § 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 15 ods. 1 písm. e) Zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb riešiť podľa § 4 ods. 3, 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 16 ods. 1 písm. e) resp. § 16, ods.12 Zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,

- budovanie ochranných stavieb vykonávať z analýzy územia obce z hľadiska možných mimoriadnych udalostí a pre obdobie vojny a vojnového stavu, obec Podhorie sa nachádza mimo oblasť ohrozenia,
- v prípade bytovej výstavby (výstavby bytových domov), bude rozsah povinnej výstavby zariadení CO riešený budovaním ochranných stavieb v jednoduchých úkrytoch, budovaných svojpomocne.

V súvislosti s civilnou ochranou obyvateľstva je potrebné uplatniť požiadavku, aby každoročne boli komisionálne kontrolované najmä stavy všetkých vodných tokov a prípadné nedostatky, defekty malého rozsahu (padnuté kmene, konáre, odpad a pod), boli okamžite odstránené. V prípade povolenia stavieb do územia, kde hrozí vybreženie vodných tokov je potrebné vopred prerokovanie a odsúhlasenie správcom toku.

Pre ochranu územia už realizovaných stavieb, pri všetkých vodných tokoch, sa v riešenom území požaduje realizovať organizačné opatrenia pravidelnou údržbou korýt.

2.10.2 NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU

Podľa dostupných informácií na riešené územie ÚPN – O Podhorie neboli a nie sú uplatňované žiadne požiadavky z hľadiska záujmov obrany štátu (MO SR). Preto sa príslušná problematika nerieši.

2.10.3 NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV POŽIARNEJ OCHRANY

2.10.3.1 Stav

Požiarna ochrana je na území obce Podhorie zabezpečovaná predovšetkým cez Okresný hasičský a záchranný zbor, dislokovaný v Žiline. Popri ňom je v obci k dispozícii aj Dobrovoľný hasičský zbor s počtom (počas vykonaných prieskumov) 42 členov. Je naviazaný na existujúcu hasičskú zbrojnicu, v združenom objekte obecného úradu kultúrneho domu a hasičskej zbrojnice, v centre obce Podhorie. Má primerané a obnovované vybavenie. Priestory sú dostatočné, dokonca časť priestorov sa využíva ako klubové priestory obce. Vybavenie (motorové striekačky, príves motorovej striekačky, prúdnice, hadice, savice, rozdeľovače) sa neustále udržiava v pohotovostnom stave a v prípade potreby obnovuje.

Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ) v obci Podhorie napomáha obci pri úlohách - preventívne protipožiarne kontroly, ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov, ktoré môžu viesť k vzniku požiaru alebo sťaženiu záchrany osôb a majetku a kontroluje ich plnenie, rozhodovanie o vylúčení veci z používania. Vykonáva akcie – Jarné upratovanie a ochrana lesov pred požiarmi, Ochrana úrody. Činnosť DHZ je rozdelená na prospešné práce pre obec, hasičský šport a ostatnú činnosť. Z prospešných prác pre obec sa uvádza čistenie obecných ciest cisternou, odkaľovanie obecných hydrantov, čistenie obecných kanálov, prečerpávanie vody z rozostavanej kanalizácie, odstraňovanie spadnutých stromov z ciest po búrke, asistencia pri spaľovaní drevín po ťažbe, spoluúčasť pri organizovaní športových a kultúrnospoločenských podujatí. Hasičský šport sa premieta do založenia žiackeho oddielu (Plameň), jeho teoretickej a taktickej prípravy, námatkových cvičení, účastí na hasičskom športe v Lietave (1. miesto v r. 2014), dobrých výsledkov v Lietavskej Svinnej. Z ostatnej činnosti sa DHZ prezentuje účasťou na pohreboch a strážením hrobu vo farskom kostole v Lietave počas Veľkej noci.

Z hľadiska súčasného stavu potreba vonkajšej požiarnej vody nie je v dostatočnom množstve zaistená z jestvujúceho rozvodu vody. Na rozvodnej sieti nie je primerané

množstvo hydrantov. Vnútornú potrebu požiarnej vody majú všetky objekty riešenú podľa platnej legislatívy, tak ako aj iné protipožiarne opatrenia.

2.10.3.2 Návrh

Návrh ÚPN – M Podhorie vychádza zo zákona č.314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi a následnej legislatívy. V rámci návrhového obdobia do roku 2030 bude naďalej požiarna ochrana na území obce zabezpečovaná predovšetkým cez Okresný hasičský a záchranný zbor, dislokovaný v Žiline a popri ňom aj Dobrovoľným hasičským zborom. Jeho materiálnotechnická základňa sa nachádza v hasičskej zbrojnici, ktorá je dislokovaná v združenom objekte obecného úradu kultúrneho domu a hasičskej zbrojnice v centre obce Podhorie. Má primerané a obnovované vybavenie - motorové striekačky, príves motorovej striekačky, prúdnice, hadice, savice, rozdeľovače. V užívaní mala aj protipovodňový balík prvej pomoci – kalové čerpadlo, generátor elektrickej energie, prenosné osvetlenie, povodňovú bariéru, elektrické kalové čerpadlo, plávajúce čerpadlo, set náradia a príves.

Stav hasičskej zbrojnice (bez stálej obsluhy) je z hľadiska stavebno-technického i plošného vyhovujúci pre návrhové obdobie územného plánu obce. Jej poloha je vhodná i s prihliadnutím na polohu lesov. ÚPN – O Podhorie navrhuje v rámci návrhu vodného hospodárstva aj požiadavky na zabezpečenia vody na hasenie požiarov vychádzajúc z vyhlášky MV SR č.699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov pričom prihliada na možnosti dané smernou metodikou spracovávania ÚPN – O. Zdroje vody sú pri výpočtoch potreby navrhované tak, aby vyhovovali aj na hasenie požiarov. Odberné miesta, stav hydrantovej siete je potrebné doplniť v zmysle návrhu zásobovania obce vodou.

Vnútornú potrebu požiarnej vody budú mať objekty zabezpečenú podľa platných legislatívnych predpisov formou hasiacich prístrojov a vnútorných požiarnych hydrantov, čo sa bude vzťahovať aj na navrhované objekty.

Fungovanie ohlasovne požiarov je zabezpečované obcou Podhorie.

Návrh územného plánu obce požaduje:

- Dôsledne uplatňovať legislatívne požiadavky vyplývajúce zo zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi.
- Za rozhodujúcu zásahovú jednotkou považovať i naďalej jednotku HaZZ v Žiline.
- Podporovať materiálny a technický rozvoj Dobrovoľného hasičského zboru.
- Uplatniť návrhy ÚPN – O Podhorie z hľadiska požiarnej ochrany.
- Vykonávanie osvety o protipožiarnej ochrane v základnej škole a prostredníctvom rôznych spoločenských a športových podujatí v obci.

2.10.4 NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV OCHRANY PRED POVODŇAMI

2.10.4.1 Stav

Hydrologicky leží katastrálne územie v povodí rieky Rajčianky, do ktorej sa vlieva okrajom k.ú. Podhorie tečúci Lietavský potok a ktorého pravostranný prítok Podhorský potok predstavuje hydrologickú os katastrálneho územia. V území priberá menšie prítoky, najvýznamnejší je Močiarny potok. Do Lietavky sprava priteká z k.ú. Podhorie potok Dubník a menšie toky. Podstatnú časť riešeného územia zaberá niva Podhorského potoka, Močiarneho potoka a potoka Dubník vyvinutá po oboch stranách tokov. Prítoky zväčša pretekajú územím s malým sklonom, kde majú pomalé prúdenie a prevažuje akumulačná činnosť nad eróznou.

Režim väčšiny tokov v území je typický stredohorský snehovo – dažďový, s akumuláciou vody, s nízkymi stavmi v septembri až marci, vysokou vodnatosťou v marci až júni, maximálnymi stavmi prevažne v máji.

Rozkolísanosť odtoku je daná jednak časovým rozdelením vodnatosti podľa mikroklimatických pomerov, jednak podložím, ale aj zmenou kultúr v neprospech krajinnej vegetácie tvoriacej zachytávajúce bariéry.

Obec Podhorie má vypracovaný povodňový plán záchranných prác obce, z ktorého vyplývajú charakteristiky povodňových situácií, spôsob riadenia a vykonávania povodňových záchranných prác, zoznamy orgánov, komisií a štábov, ktoré riadia a zabezpečujú ochranu pred povodňami, špecifikáciu stupňov povodňovej aktivity, predpovednú povodňovú službu, hlásnu povodňovú službu, varovanie obyvateľstva a sily a prostriedky na výkon povodňových záchranných prác. Dokument dopĺňajú bližšie určené kritické úseky križovania vodného toku s prístupovými cestami:

- miestna cesta pri obecnom úrade
- most pri RD č. 43.

Predpokladaný výkon opatrení na ochranu pred povodňami v kritických úsekoch vodných tokov (opatrenia na uvoľňovanie prietočnosti profilov pod mostami a lávkami, uvoľňovanie ľadových zátarás, zápch z naplaveného dreva):

- RD Kmetík Pavol, kamenina rúra, ľadové zátarasy
- RD Gažúr Pavol, most, ľadové zátarasy
- RD Švecová Anna, most, ľadové zátarasy.

Zoznam obytných budov, ktoré môžu byť postihnuté záplavami:

Podhorie č. 103, č. 104, č. 184, č. 96, č. 91, č. 90, č. 64, č. 62, č. 61, č. 57, č. 51, č. 42, č. 43, č. 46, č. 47, č. 48, č. 7, novostavba (Pavol Frátrik)

Zoznam organizácií a výrobných podnikov na území obce, v ktorých sa predpokladá evakuácia za určitých okolností:

- Danko Marcel, živnostník, zatopenie stavebného materiálu.

Povodňový plán určuje objekty náhradného ubytovania (MŠ a Kultúrny dom), trasy evakuácie – občania bývajúci v RD so súpisným číslom 103, 104, 184, 96, 91, 90, 64, 62, 61, 57, 51, 42, 43 budú evakuovaní po trase evakuácie cesta III/2102 – smer kultúrny dom; občania bývajúci v RD so súpisným číslom 46, 47, 48, 75 budú evakuovaní po trase evakuácie cesta III/2102 – smer materská škola, zoznam obyvateľov, ktorých bude treba evakuovať v prípade povodne, zoznam hospodárskych budov, ktoré môžu byť postihnuté povodňami (Podhorie č. 44, majiteľ Martin Danko).

Povodňové mapy nie sú vypracované.

Podhorie má VZN (č.9/2005), ktorým sa určuje inundačné územie v katastri obce Podhorie, pod pojmom inundačné územie sa rozumie územie okolia Podhorského potoka. Inundačné územie bolo určené komisiou schválenou na zasadnutí obecného zastupiteľstva v Podhorí dňa 27. 6. 2005. Je to okolie v rozmedzí 5 m šírky od stredu Podhorského potoka obojstranne od lokality Vyše Dediny po lokalitu Diel – Lán.

Z hľadiska ochrany pred povodňami je potrebné:

- aktualizácia plánov povodňových záchranných prác,
- kontrola vyčistenia zanesených vybudovaných prepážok v lesných porastoch,
- odstránenie nevhodných priepustov na vodných tokoch, resp. vybudovanie nových,
- odstraňovanie nánosov na vodných tokoch,
- vyčistenie priepustov,
- zákaz sypania odpadov do vodných tokov, ukladania drevnej hmoty v tesnej blízkosti vodných tokov, činnosti pri ktorých dochádza k zužovanie profilu vodných tokov.

Využívanie krajiny poľnohospodárskou prvovýrobou eliminuje spolu s lesmi riziko záplav v obci. Okrem toho pravidelné čistenie potokov, údržba zelene a brehov je ďalším faktorom pre bezproblémový odtok zrážok z územia.

2.10.4.2 Návrh protipovodňových opatrení

Dokument „Povodňový plán záchranných prác obce“ je materiál, ktoré reaguje na povodňový potenciál Podhorského potoka a ostatných vodných tokov, navrhuje rad významných opatrení s cieľom ochrany, varovania a vykonávania záchranných prác. Tento dokument navrhuje Územný plán obce Podhorie plne rešpektovať. Zabezpečenie protipovodňovej ochrany obce musí rešpektovať Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu.

Územný plán obce Podhorie vychádza z dokumentu Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu najmä návrhmi na zmiernenie nepriaznivých dopadov zmeny klímy, rešpektovaním sústavy NATURA 2000, navrhovanými úpravami v rámci obhospodarovania lesov a poľnohospodárskej pôdy, navrhovanými drobnými vodohospodárskymi opatreniami, opatreniami v urbanizovanom území, návrhmi riešenia protipovodňovej ochrany a aplikáciou navrhovaných preventívnych opatrení na dosiahnutie cieľov plánu manažmentu povodňového rizika pre katastrálne územie obce Podhorie.

Ako preventívne opatrenie z hľadiska protipovodňovej ochrany územia a súčasť opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov zmeny klímy navrhuje po vzore susednej obce Lietava vybudovanie drobných vodozádržných opatrení pre obec Podhorie, sledujúc ciele:

- v maximálne možnej miere zadržať zrážkové vody, za účelom zavlaženia pôdy pre poľnohospodársku výrobu,
- ochrana územia pred škodami, spôsobenými nadmerným zatopením pôdy pri dlhodobých zrážkach,
- ochrana územia pred následkami povodňovej vlny v prípade extrémnych zrážok.

Súbor typov ochranných opatrení je navrhovaný podľa charakteru každej dotknutej lokality a cieľa, ktorý sa má úpravou na toku dosiahnuť. V prípade potreby zadržania vody v území sa odporúča najmä na menších výveroch a stružkách niekoľko typov prevažne drevených prehrádzok z pilot z guľatiny a zo zvislých, alebo vodorovných guľatín, alebo prahov kombinovaných s prútím, alebo konármi. Prahy je možné navrhnúť aj zo šikmých guľatín, kombinovaných so živým vŕbovým prútím resp. z guľatiny s kmeňmi stromov s konármi a prútím. Odporúčaný je aj návrh zápletových plôtikov dvojradé (piloty z kmeňov a vŕbový záplet), garnisáž (piloty a výrezy z guľatiny s prútím a konármi prekladanými kameňmi). Na ochranu ciest, najmä spevnených, ale aj poľnohospodárskej pôdy to môžu byť najmä vodorovné prahy zo vsakovacou jamou, prípadne zo vsakovacou ryhou a záchytné prieľahy (s výkopkom, jeho premiestnením vytvárajúcim terénnu vlnu a s výsadbou drevín). Záchyty podzemnej vody a rozptýlených prameňov pomocou zberných šikmých drénov a zbernej jímky je možné navrhnúť pri menších podzemných výveroch. Na väčších, alebo strmších potokoch v širších roklinách sú to kamenné prehrádzky z gabiónov (gabiónové koše plnené kameňom). Významným protipovodňovým opatrením sú aj neprietočné (suché) poldre a prietočné poldre.

Akúkoľvek investorskú činnosť, výsadbu stromov, ako aj navrhované vodozádržné opatrenia v blízkosti vodných tokov a v ich ochrannom pásme sa požaduje odsúhlasiť so správcom toku.

Situovanie nových stavebných objektov je navrhované v súlade so Zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami. V zmysle tohto zákona je navrhovaná ochrana

inundačných území vodných tokov, zamedzuje sa v nich výstavba a iné nevhodné činnosti.

Správca vodných tokov v zmysle svojho podnikového rozvojového programu investícií neplánuje úpravu vodných tokov a taktiež neplánuje riešiť povodňovú ochranu riešeného územia. Preto ÚPN – O Podhorie požaduje, aby pri realizácii rozvojových aktivít si prípadnú protipovodňovú ochranu zabezpečil investor – stavebník na vlastné náklady, vrátane príslušnej projektovej dokumentácie, ktorú vopred prerokuje a odsúhlasí so správcom vodných tokov.

ÚPN – O Podhorie navrhuje v prípade kompaktnej a významnej výstavby v blízkosti vodných tokov jednotlivé stavby umiestňovať v dostatočnej vzdialenosti od vodných tokov nad hladinu Q_{100}, v rozptýlenej výstavbe nad hladinu Q_{50}.

V blízkosti vodných tokov pri osadení stavieb dodržať úroveň prízemia min. 0,5 m nad úrovňou rastlého terénu a nebudovať v nich pivničné priestory.

Taktiež sa požaduje odvedenie dažďových vôd zo striech, spevnených plôch a ciest riešiť v zmysle platných technických noriem a predpisov. V prípade ich zaústenia do miestnych recipientov je potrebné tieto práce odsúhlasiť správcom vodných tokov v území.

Vo všeobecnosti ÚPN – O Podhorie navrhuje tieto opatrenia:

a) rešpektovať sústavu NATURA 2000, veľkoplošné a maloplošné chránené územia a prvky ÚSES,
b) upraviť z hľadiska protipovodňovej ochrany spôsob obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy,
c) dbať na údržbu korýt tokov, hlavne jarnú,
d) zachovávať a dopĺňať sprievodnú vegetáciu tokov, vychádzajúc z pôvodnej druhovej skladby a udržiavať existujúcu brehovú zeleň v dobrom zdravotnom stave,
e) v rámci zástavby okolo potokov, ale aj v iných neurbanizovaných častiach územia, uprednostňovať odvádzanie dažďových vôd do podložia pred odtokom do dažďovej kanalizácie, aby sa zamedzilo zrýchlenému odtoku vody z územia, čo predpokladá dostatok plôch zelene a vsakovacích plôch v území,
f) pri všetkých tokoch realizovať revitalizáciu vrátane povodňových úprav a opatrení na tokoch,
g) zamedziť plošnému odlesňovaniu lesov a naopak, odtok z krajiny zmierňovať zachovávaním a dopĺňaním štruktúr nelesnej kríkovej a stromovej vegetácie a venovať dostatočnú pozornosť koseniu lúk a pasienkov,
h) spracovať projekty revitalizácie a protipovodňových úprav vybraných tokov, s ohľadom na pripravovanú zástavbu v ich blízkosti, mimo zastavaných polôh zminimalizovať ich regulácie,
i) rešpektovať inundačné územia tokov pri navrhovaní výstavby,
j) zamedziť znečisťovaniu tokov a vzniku nepovolených skládok.

2.11 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

2.11.1 ZÁKLADNÉ PODKLADY

Základnými podkladmi pre riešenie tejto problematiky boli:

- Aktualizovaný ÚPN – VÚC Žilinského kraja.
- Implementácia územných systémov ekologickej stability (ÚSES) Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresu Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto, (Slovenská agentúra životného prostredia, 2002).
- Zadanie pre vypracovanie ÚPN – O Podhorie (Ing. arch. V. Barčiak 2016).
- Krajinnoekologický plán k.ú. Podhorie (Peter Hajnik - Agentúra EXTREM TOUR´s, Žilina, 2015).
- Prieskumy a rozbory ÚPN – O Podhorie.
- Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (MŽP, 2002).
- RÚSES okresu Žilina, (2020).

Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny je zameraný na vytvorenie priestorového základu pre ekologicky stabilné a krajinársky hodnotné prírodné prostredie riešeného územia. Ekologickými a technicko-organizačnými opatreniami je riešené optimálne usporiadanie a využívanie územia.

Základnou zásadou riešenia návrhu ochrany prírody a tvorby krajiny (vrátane prvkov RÚSES) bola tendencia v maximálne možnej miere rešpektovať a chrániť legislatívne chránené územia prírody a premietnuť kostru a prvky nadregionálneho a regionálneho ÚSES do záväznej časti ÚPN – O Podhorie.

2.11.2 PREHĽAD PRVKOV OCHRANY PRÍRODY A ÚSES

Najzápadnejšia časť katastrálneho územia obce v patrí z hľadiska ochrany prírody do CHKO Strážovské vrchy vyhlásenej vyhláškou MK SSR č. 14/1989 Zb. z 27. januára 1989. V severozápadnej časti katastrálneho územia obce Podhorie sa v CHKO Strážovské vrchy nachádza maloplošné chránené územie NPR Súľovské skaly. Ostatné katastrálne územie obce patrí do prvého stupňa ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a platia preň ustanovenia zákona o všeobecnej ochrane prírody a krajiny.

2.11.2.1 Veľkoplošné chránené územia

Tabuľka 0.11-1

Kategória	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)
CHKO	CHKO Strážovské vrchy	2	30979

Do riešeného územia zasahuje CHKO Strážovské vrchy.

2.11.2.2 Územia NATURA 2000

ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU (SKÚEV)

Tabuľka 0.11-2

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Katastrálne územie okolitých obcí
5	SKÚEV 0256	Strážovské vrchy	2, 4, 5,	29367,31	Čičmany, Fačkov Babkov, Hričovské Podhradie, Lietava, Peklina, Podhorie, Veľká Čierna, Paština Závada Hlboké nad Váhom, Hrabové, Jablonové, Maršová, Predmier, Súľov-Hradná

Do riešeného územia zasahuje územie európskeho významu SKÚEV 0256 - Strážovské vrchy.

CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA (CHVÚ)

Tabuľka 0.11-3

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Výmera (ha)	Katastrálne územie Podhoria a okolitých obcí
2	28	Strážovské vrchy	59 586	Hričovské Podhradie, Paština Závada, Peklina, Lietava, Podhorie, Babkov, Lietavská Svinná, Zbyňov, Jasenové, Malá Čierna, Veľká Čierna, Fačkov, Čičmany, Predmier, Hlboké nad Váhom, Hrabové, Jablonové pod Súľovom, Maršová, Súľov-Hradná

Do riešeného územia zasahuje chránené vtáčie územie CHVÚ 28 - Strážovské vrchy.

2.11.2.3 Maloplošné chránené územia v riešenom území

V priestore vrcholu Roháč sa v katastrálnom území obce nachádza časť maloplošného chráneného územia NPR Súľovské skaly s 5° ochrany s pripravovaným ochranným pásmom. ktoré bude vo 4° ochrany. Vymedzené ochranné pásmo je v aktualizovanom ÚPN – VÚC Žilinského kraja navrhované na zrušenie a je navrhované rozšírenie NPR, nie však do k.ú. obce Podhorie. V zmysle vyjadrenia Správy CHKO Strážovské vrchy ani novovymedzené ochranné pásmo nebude zasahovať do katastrálneho územia obce Podhorie.

Tabuľka 0.11-4

Id. č.	**Názov chráneného územia**	**Kategória/ /stup.ochrany**	**Plocha územia (ha)**	**Katastrálne územie**	**charakteristika**
437	Súľovské skaly	NPR/5 OP/4	543,23 OP – 281,77	Jabloňové, Hrabové, Súľov-Hradná Hlboké n. Váhom OP – Predmier (Okr. Žilina Paština Závada)	Skalnatá tiesňava s význačnými morfologickými útvarmi a so vzácnou flórou a faunou. Sú tvorené bazálnym paleogénnym zlepencom, miestami až niekoľko 100 m hrubým. Rastlinstvo a živočíšstvo predstavuje zmes teplomilných a montánnych druhov.

Do riešeného územia zasahuje NPR Súľovské skaly.

2.11.2.4 Chránené stromy v katastri obce Podhorie

V riešenom území sa chránené stromy nenachádzajú.

2.11.2.5 Genofondovo významné lokality

Tabuľka 0.11-5 Aktualizovaný zoznam genofondových lokalít v riešenom území

aktualizované číslo	pôvodné číslo	názov	charakteristika
BY 29	39.	**Východný hrebeň Súľovských skál**	Skalnaté travinno - bylinné spoločenstvá s výskytom ojedinelých vzácnych druhov rastlín Biotopy: Al3 – alpínske a subalpínske vápnomilné travinno – bylinné porasty, Sk1 – karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, Sk6 – nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni, Tr5 – suché a dealpínske travinno – bylinné porasty, Ls5.1 - bukové a jedľovo – bukové kvetnaté lesy, Ls5.4 - vápnomilné bukové lesy, Ls6.2 – reliktné a vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy, Ls4 – lipovo-javorové sutinové lesy Uvádzaná Stipa joannis je pravdepodobne Stipa pulcherrima. Nepodarilo sa potvrdiť Dryas octopetala.
BY 26	39.	**Súľovské skaly** (NPR)	Zachovalé skalné a lesné biocenózy, pestrá flóra a fauna, výskyt teplomilných, ale i dealpínskych druhov, veľmi bohaté zastúpenie druhov čeľade Orchidaceae. Ďalšie druhy: Gentiana clusii, Soldanella carpatica, Amelanchier ovalis, Primula auricula, Pulsatilla subslavica, Aconitum variegatum, A. lycoctonum, A. firmum ssp. moravicum (Klinda 1985), Helianthemum canum, Taxus baccata, Cornus mas, Staphyllea pinnata, Kernera saxatilis, Pinguicula alpina, Sesleria calcaria, Dianthus nitidus, Trollius altissimus. Nepodarilo sa potvrdiť výskyt Arctostaphylos uva-ursi Himantoglossum adriaticum, Aster alpinus, Dianthus hungaricus praecox, pravdepodobne sú už zaniknuté. Výskyt mnohých vzácnych druhov pavúkov, lastúrničiek, chrobákov, motýľov, dvojkrídlovcov, endemických druhov z týchto skupín, viaceré druhy boli na Slovensku zistené iba tu (Štollmann 1974, Pagáč, Vanochová 19985). Biotopy: Al3 – alpínske a subalpínske vápnomilné travinno – bylinné porasty, Pr3 – penovcové prameniská, Sk1 – karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, Sk6 – nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni, Tr1 – suchomilné travinno – bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte), Tr5 – suché a dealpínske travinno – bylinné porasty, Lk1 – nížinné a podhorské kosné lúky, Lk3 – mezofilné pasienky a spásané lúky, Lk5 – vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk6 – podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Ls5.1 - bukové a jedľovo – bukové kvetnaté lesy, Ls5.4 - vápnomilné bukové lesy, Ls6.2 – reliktné a vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy, Ls4 – lipovo- javorové sutinové lesy

Na západnom okraji riešeného územia k.ú. Podhorie sa nachádza genofondová lokalita BY 29 Východný hrebeň Súľovských skál a genofondová lokalita BY 26 Súľovské skaly (NPR).

2.11.2.6 Prvky územného systému ekologickej stability podľa RÚSES

Tabuľka 0.11-6

č.	Aktualizov. názov biocentra a biokoridoru	kateg.	Ohrozenia
4	**Súľovské skaly** Skalnatá tiesňava s význačnými morfologickými útvarmi a so vzácnou flórou a faunou. Sú tvorené bazálnym paleogénnym zlepencom, miestami až niekoľko 100 m hrubým. Rastlinstvo a živočíšstvo predstavuje zmes teplomilných a montánnych druhov	**Nrbc**	Pohyb mimo vyznačených chodníkov Zarastanie, sukcesia, skalolezectvo, horolezectvo Používanie terénnych vozidiel, motocyklov, štvorkoliek a skútrov Zber chránených druhov rastlín, Znečisťovanie odpadmi, chatový areál Rozširovanie inváznych a ruderálnych druhov rastlín
17	**Závadský potok a ekotón Súľovskej hornatiny** hydricko-terestrický biokoridor, okraje nesúvislých lesných porastov, najmä pre menšie druhy zveri, prepojenie s lužnými biotopmi na Váhu	**Rbk 17**	Znečisťovanie toku, nelegálne skládky, výruby okrajov lesa, ruderalizácia, rekreačné aktivity, invázne druhy

Do riešeného územia podľa ÚPN – VÚC ŽK (a aktualizovaného RÚSES) zasahuje biocentrum provinciálneho významu 1/1 Súľovské skaly (nadregionálne biocentrum Nrbc 4 Súľovské skaly) a nachádzajú sa v ňom časti regionálneho biokoridoru Rbk 17 Závadský potok a ekotón Súľovskej hornatiny a biokoridor regionálneho významu 11/31 Závadský potok /hydricko-terestrický/(Závadský potok a ekotón Súľovskej hornatiny).

2.11.3 OSOBITNE VÝZNAMNÉ ČASTI PRÍRODY A KRAJINY

Zákon č. 543/2002 Z.z. v platnom znení o ochrane prírody a krajiny definuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín. Cieľom zákona je zamedziť a predchádzať nežiaducim zásahom, ktoré by nejakým spôsobom ohrozili, poškodili alebo zničili podmienky a formy života, biodiverzitu a ekologickú stabilitu. Prvky ochrany prírody sú preto významným limitujúcim podkladom pre rozvoj činností v riešenom území.

Územnou ochranou prírody sa v zmysle zákona rozumie osobitná ochrana prírody a krajiny. Pre územnú ochranu prírody a krajiny sa ustanovuje päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje.

2.11.3.1 Vyhlásené chránené územia

V riešenom území sa nachádza:

- **Veľkoplošné chránené územie Chránená krajinná oblasť Strážovské vrchy**

je zriadená vyhláškou MK SSR č. 14/1989 Zb. zo dňa 27. januára 1989 v znení zákona NR SR č. 287/1994 Z.z. Na území CHKO platí 2. stupeň ochrany. Do riešeného územia zasahuje na západnom okraji k.ú. Podhorie. Hranica vedie okrajom lesných porastov východného hrebeňa Súľovských skál.

- **Maloplošné chránené územie NPR Súľovské skaly**

Z chránených území s vyšším stupňom ochrany sa v riešenom území ÚPN – O Podhorie v priestore vrcholu Roháč nachádza časť maloplošného chráneného územia NPR Súľovské skaly s 5° ochrany s vyhláseným ochranným pásmom. Vymedzené ochranné pásmo je v aktualizovanom ÚPN – VÚC Žilinského kraja navrhované na zrušenie a je navrhované rozšírenie NPR, nie však do k.ú. Podhoria. V zmysle vyjadrenia Správy CHKO Strážovské vrchy ani novovymedzené ochranné pásmo nebude zasahovať do katastrálneho územia obce Podhorie.

- **Ostatné katastrálne územie obce Podhorie**

Ostatné katastrálne územie obce je v 1. stupni ochrany prírody.

2.11.3.2 Územia NATURA 2000

V riešenom území sa nachádzajú lokality zaradené do európskej sústavy chránených území NATURA 2000 – **územia európskeho významu** a **chránené vtáčie územia**.

Územia európskeho významu sú územia, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia a ktoré sú zaradené v národnom zozname týchto lokalít.

Územia európskeho významu určuje *Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu* (Vestník MŽP SR č. 3/2004) a *Výnos MŽP SR č.1/2012 z 3. októbra 2012,* ktorým sa mení a dopĺňa *výnos MŽP SR zo 14. júla 2004 č.3/2004-5.1. (Vestník MŽP SR č.3/2012).*

Tento zoznam bol zaslaný Európskej komisii na schválenie. Európska komisia zverejnila v Úradnom vestníku EÚ Rozhodnutie Komisie 2008/218/ES z 25. januára 2008, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma aktualizovaný zoznam lokalít európskeho významu v Alpskom biogeografickom regióne. Národný zoznam sa priebežne aktualizuje podľa stavu ochrany biotopov európskeho významu a druhov európskeho významu, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia alebo na základe návrhu Európskej komisie. Ak sa navrhované územie európskeho významu nachádza na chránenom území alebo v jeho ochrannom pásme s druhým až piatym stupňom ochrany, pričom stupeň ochrany na navrhovanom území európskeho významu a na vyhlásenom chránenom území alebo v jeho ochrannom pásme je rôzny, platia na spoločnom území podmienky ochrany určené neskorším právnym predpisom. Navrhované územia

európskeho významu schválené Európskou komisiou vyhlási orgán ochrany prírody za chránené územie alebo zónu chráneného územia najneskôr do dvoch rokov od schválenia národného zoznamu Európskou komisiou. Navrhované územie európskeho významu uvedené v národnom zozname sa považuje za chránené územie so stupňom ochrany uvedenom v národnom zozname.

V riešenom území sa nachádza:

- **Územie európskeho významu SKÚEV 0256 Strážovské vrchy.**

Rozhodnutie Európskej komisie sa týka aj Územia európskeho významu SKÚEV 0256 Strážovské vrchy.

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Kyslomilné bukové lesy (9110), Dealpínske travinnobylinné porasty (6190), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovištia vstavačovitých) (6210), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Penovcové prameniská (7220), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160), Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty (6170), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alysso-Sedion albi* (6110), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Vápnomilné bukové lesy (9150), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Teplomilné panónske dubové lesy (91H0), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Porasty borievky obyčajnej (5130), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210) a druhov európskeho významu: črievičník papučkový *(Cypripedium calceolus)*, poniklec prostredný *(Pulsatilla subslavica)*, prilbica tuhá moravská *(Aconitum firmum subsp. moravicum)*, klinček lesklý *(Dianthus nitidus)*, pimprlík močiarny (*Vertigo geyeri*), ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), modráčik stepný (*Polyommatus eroides*), pimprlík mokraďný (*Vertigo angustior*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), vydra riečna (*Lutra lutra*), vlk dravý (*Canis lupus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*) a podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*).

Hranica vedie približne okrajom lesných porastov východného hrebeňa Súľovských skál. V katastrálnom území Podhorie je predpoklad, že v území európskeho významu bude platiť naďalej 2. stupeň ochrany (ako v súčasnej CHKO).

Vlastníkom pôdy v chránených územiach z titulu obmedzeniu vlastníckych práv z dôvodu ochrany prírody patrí primeraná náhrada v zmysle zákona.

V riešenom území sa nachádza:

- **Chránené vtáčie územie CHVÚ č. 28 Strážovské vrchy,**

vyhlásené vyhláškou Ministerstva životného prostredia č. 434/2009 Z.z. zo 17. septembra 2009“.

Biotopy sťahovavých druhov vtákov, najmä oblasti ich hniezdenia, preperovania, zimovania, ako aj miesta odpočinku na ich migračných trasách a biotopy druhov vtákov európskeho významu možno na účel zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania vyhlásiť za **chránené vtáčie územia.**

Chránené vtáčie územia určuje *Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území*, ktorý bol schválený vládou SR dňa 9.7.2003. Ministerstvo životného prostredia všeobecne záväznými právnymi predpismi (vyhláškami) vyhlásilo biotopy druhov vtákov

európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov uvedené v schválenom zozname vtáčích území za chránené vtáčie územia. V chránenom vtáčom území sa zakazuje vykonávať činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany.

Územie je tvorené prevažne lesnými a skalnými biotopmi. Približne polovica územia sa prekrýva s územím súčasnej CHKO. Strážovské vrchy sú jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov sokol sťahovavý *(Falco peregrinus)* a výr skalný *(Bubo bubo).* Pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov orol skalný *(Aquila chrysaetos),* bocian čierny *(Ciconia nigra),* včelár lesný *(Pernis apivorus),* tetrov hlucháň *(Tetrao urogallus),* kuvik kapcavý *(Aegolius funereus),* lelek lesný *(Caprimulgus europaeus),* chriašteľ poľný *(Crex crex),* ďateľ čierny *(Dryocopus martius),* ďateľ bielochrbtý *(Dendrocopos leucotos),* jariabok hôrny *(Bonasa bonasia),* penica jarabá *(Sylvia nisoria),* ďateľ prostredný *(Dendrocopos medius),* muchárik červenohrdlý *(Ficedula parva),* muchárik bielokrký *(Ficedula albicollis),* strakoš červenochrbtý *(Lanius collurio),* strakoš sivý *(Lanius excubitor),* prepelica poľná *(Coturnix coturnix),* krutihlav hnedý *(Jynx torquilla),* príhľaviar čiernohlavý *(Saxicola torquata),* hrdlička poľná *(Streptopelia turtur),* žltochvost lesný *(Phoenicurus phoenicurus)* muchár sivý *(Muscicapa striata)* a žlna sivá *(Picus canus).*

2.11.4 ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

2.11.4.1 Nadregionálny územný systém ekologickej stability

Generel nadregionálneho ÚSES SR (GNÚSES 1992), jeho aktualizácia pre KURS 2001 a ÚPN – VÚC ŽK a RÚSES v riešenom území vymedzuje prvok ÚSES provinciálneho (nadregionálneho) významu:

biocentrum provinciálneho významu 1/1 Súľovské skaly (nadregionálne biocentrum Nrbc 4 Súľovské skaly).

Skalnatá tiesňava s význačnými morfologickými útvarmi a so vzácnou flórou a faunou. Sú tvorené bazálnym paleogénnym zlepencom, miestami až niekoľko 100 m hrubým. Rastlinstvo a živočíšstvo predstavuje zmes teplomilných a montánnych druhov.

Ohrozenia:

- pohyb mimo vyznačených chodníkov,
- skalolezectvo, horolezectvo,
- používanie terénnych vozidiel, motocyklov, štvorkoliek a skútrov,
- zber chránených druhov rastlín,
- znečisťovanie odpadmi,
- zarastanie a sukcesia,
- rozširovanie inváznych a ruderálnych druhov rastlín.

Manažment:

- usmerňovať návštevnosť územia,
- zabrániť nepovolenému horolezectvu, skalolezectvu, terénnej motocyklistike,
- cielene odstraňovať alebo prerieďovať lesné porasty tam, kde je potrebné optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu výskytu chránených, alebo ohrozených druhov rastlín,
- špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov (kosba od stredu a pod.),
- zabrániť sukcesným procesom na trávobylinných ekosystémoch s výskytom chránených druhov,
- extenzívne prepásať, resp. kosiť 1 x ročne, občasné vyhrabávanie stariny,
- odstraňovať inváznе druhy rastlín.

2.11.4.2 Regionálny územný systém ekologickej stability

Riešené územie na regionálnej úrovni je spracované v ÚPN – VÚC ŽK a v dokumentácii *Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Žilina (Regioplán Nitra, Ekoped Žilina, 1993).* Dokument *Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresov Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto,(SAŽP 2006)* prvky RÚSES v území ďalej upresňuje.

V území sú vyčlenené nasledovné prvky RÚSES:

biokoridor regionálneho významu 11/31 Závadský potok /hydricko-terestrický/ (Rbk 17 Závadský potok a ekotón Súľovskej hornatiny),

hydricko-terestrický biokoridor, okraje nesúvislých lesných porastov, najmä pre menšie druhy zveri, prepojenie s lužnými biotopmi na Váhu.

Ohrozenia:

- znečisťovanie toku, nelegálne skládky, výruby okrajov lesa, ruderalizácia, rekreačné aktivity, invázne druhy.

Manažment:

- obnoviť priaznivú štruktúru toku, výsadba brehových porastov, odstraňovanie znečistenia, skládok, inváznych druhov, zmierňovať bariéry, manažment ekotónov typu les/bezlesie na hranici poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu.

Genofondové lokality regionálneho významu (aktualizované číslovanie)

BY 29 Východný hrebeň Súľovských skál.

Skalnaté travinno - bylinné spoločenstvá s výskytom ojedinelých vzácnych druhov rastlín Biotopy: Al3 – alpínske a subalpínske vápnomilné travinno – bylinné porasty, Sk1 – karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, Sk6 – nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni, Tr5 – suché a dealpínske travinno – bylinné porasty, Ls5.1 - bukové a jedľovo – bukové kvetnaté lesy, Ls5.4 - vápnomilné bukové lesy, Ls6.2 – reliktné a vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy, Ls4 – lipovo- javorové sutinové lesy. Uvádzaná Stipa joannis je pravdepodobne Stipa pulcherrima. Nepodarilo sa potvrdiť Dryas octopetala.

BY 26 Súľovské skaly (NPR).

Zachovalé skalné a lesné biocenózy, pestrá flóra a fauna, výskyt teplomilných, ale i dealpínskych druhov, veľmi bohaté zastúpenie druhov čeľade Orchidaceae. Ďalšie druhy: Gentiana clusii, Soldanella carpatica, Amelanchier ovalis, Primula auricula, Pulsatilla subslavica, Aconitum variegatum, A. lycoctonum, A. firmum ssp. moravicum (Klinda 1985), Helianthemum canum, Taxus baccata, Cornus mas, Staphyllea pinnata, Kernera saxatilis, Pinguicula alpina, Sesleria calcaria, Dianthus nitidus, Trollius altissimus. Nepodarilo sa potvrdiť výskyt Arctostaphylos uva-ursi Himantoglossum adriaticum, Aster alpinus, Dianthus hungaricus praecox, pravdepodobne sú už zaniknuté.

Výskyt mnohých vzácnych druhov pavúkov, lastúrničiek, chrobákov, motýľov, dvojkrídlovcov, endemických druhov z týchto skupín, viaceré druhy boli na Slovensku zistené iba tu (Štollmann 1974, Pagáč, Vanochová 19985). Biotopy: Al3 – alpínske a subalpínske vápnomilné travinno – bylinné porasty, Pr3 – penovcové prameniská, Sk1 – karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, Sk6 – nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni, Tr1 – suchomilné travinno – bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte), Tr5 – suché a dealpínske travinno – bylinné porasty, Lk1 – nížinné a podhorské kosné lúky, Lk3 – mezofilné pasienky a spásané lúky, Lk5 – vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk6 – podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Ls5.1 - bukové a jedľovo – bukové kvetnaté lesy, Ls5.4 - vápnomilné bukové lesy, Ls6.2 – reliktné a vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy, Ls4 – lipovo- javorové sutinové lesy.

2.11.5 NAVRHOVANÁ KOSTRA MÚSES V RIEŠENOM ÚZEMÍ

V riešenom (katastrálnom) území ÚPN – O Podhorie nebol spracovaný *Miestny územný systém ekologickej stability* (MÚSES), bol však spracovaný Krajinnoekologický plán (KEP) a bol v rámci prieskumov a rozborov ÚPN – O Podhorie vykonaný doplnkový terénny prieskum. Na základe KEP a v teréne zistených skutočností bola posúdená ekologická a krajinárska hodnota katastrálneho územia.

Koncepcia územného zabezpečenia ekologickej stability navrhovaného MÚSES v ÚPN – O Podhorie vychádza z rešpektovania provinciálnych (nadregionálnych) a regionálnych prvkov ÚSES. Všetky prvky RÚSES boli bez výnimky prevzaté do návrhu MÚSES a vzhľadom na mierku spracovania priestorovo upresnené. Novovyčlenené a charakterizované boli prvky nevykazujúce atribúty regionálnej významnosti, ale dôležité pre ekologickú sieť na lokálnej úrovni.

Na základe predbežného zhodnotenia podľa KEP a doplnkového prieskumu boli z hľadiska významnosti v území vyčlenené ako ekologicky významné segmenty krajiny najcennejšie lokality z hľadiska ochrany prírody a zachovania biodiverzity. Také ktoré môžu tvoriť kostru ekologickej stability na miestnej úrovni - miestne biokoridory, ekologicky významné segmenty a interakčné prvky na ochranu existujúcich prírodných a krajinárskych hodnôt v území.

2.11.5.1 Biocentrá provinciálneho (nadregionálneho významu) v zmysle ÚPN – VÚC ŽK (a aktualizácie RÚSES)

- Biocentrum provinciálneho významu 1/1 Súľovské skaly (biocentrum nadregionálneho významu Nrbc 4 – Súľovské skaly).

2.11.5.2 Biokoridory regionálneho významu v zmysle ÚPN – VÚC ŽK (a aktualizácie RÚSES)

- 11/31 Závadský potok /hydricko-terestrický/ (Rbk 17 Závadský potok a ekotón Súľovskej hornatiny).

2.11.5.3 Biokoridory miestneho významu

Funkciu biokoridorov na miestnej úrovni plnia najmä vodné toky s brehovými porastmi, ekotónové spoločenstvá les-bezlesie a líniové štruktúry NDV popri cestách a starých úvozoch v poľnohospodárskej krajine. Ich vyčlenenie je len orientačné, bez presného plošného vymedzenia. Je potrebné obmedziť zásahy, ktoré znižujú ich funkciu, najmä budovať bariéry na tokoch, vykonávať výruby brehových porastov, napriamovať a regulovať toky, zatrubňovať a necitlivo upravovať korytá. Terestrické biokoridory vo voľnej krajine sú oveľa viac rozvoľnené. Priepustnosť a funkciu biokoridorov podporuje pestrá krajinná štruktúra, lesíky, remízky, striedanie obhospodarovaných a neobhospodarovaných plôch. Pokiaľ to priestorové podmienky umožnia, je nevyhnutné udržiavať v priestoroch voľnej krajiny, najmä ornej pôdy, nárazníkové pásy široké minimálne 10 m od sprievodnej zelene toku pozdĺž oboch brehov. Sprievodná zeleň by mala mať šírku 6 m obojstranne. Nárazníkový pás široký 10 m spolu s brehovým porastom plnia protipovodňové funkcie. Nárazníkový pás by mal byť prinajmenšom zatrávnený, vyššiu kvalitu predstavujú biodiverzitu podporujúce viacročné kvetnaté pásy. Je potrebné tok a jeho okolie chrániť pred akoukoľvek zástavbou a likvidáciou brehových porastov, s výnimkou nevyhnutných opatrení správcu toku. Manažment biokoridoru vyžaduje aj likvidáciu nelegálnych skládok na brehoch a monitoring inváznych druhov rastlín.

Pre účely návrhu ÚPN – O Podhorie je možné predbežne vyčleniť biokoridory súvisiace z miestnymi tokmi ako hydricko-terestrické biokoridory miestneho významu:

- **nMbk 1 – potok Lietavka.**

Potok Lietavka preteká hranicou severného a východného okraja riešeného územia. Je súčasťou prvkov navrhovaného MÚSES katastrálneho územia obce Lietava. Prepája okraj Súľovských skál a biokoridor regionálneho významu 11/31 (Rbk 17) Závadský potok a ekotón Súľovskej hornatiny s údolím Rajčianky, ktoré je z hľadiska ÚSES biokoridorom regionálneho významu Rbk 18 vodný tok a niva Rajčianky. Potok Lietavka tečie na hranici zastavaného územia miestnej časti Lietavy – Lietavská Závadka (kde je miestami regulovaný) a poľnohospodárskej krajiny na hranici k.ú. Lietava s katastrálnym územím obce Podhorie. Opúšťa katastrálne územie obce Podhorie v lok. „Nad Mlynom“. Tu sa navrhuje aj jeho terestrická vetva v priestore medzi lok. „Nad Mlynom“ a „Dráhy“.

Brehové porasty sú miestami redukované. Mimo zastavaných území má veľmi pekne zachovaný meandrovitý tok, s bohatými brehovými porastmi a aluviálnymi lúkami. Lietavka je z rybolovného hľadiska lovný potok zaradený do pstruhových vôd.

Ekologická funkcia:

Útočisko, potravná báza, úkryt, miesto pre reprodukciu organizmov, miesto zabezpečenia priaznivých životných podmienok druhov viazaných na tento typ biotopov, migračný koridor.

Ohrozenia:

Meliorácie, narovnávanie tokov, prehlbovanie korýt, spevňovanie (dláždenie) brehov, splachy z polí, znečistenie spôsobené septikmi a žumpami, výruby brehových porastov, šírenie inváznych druhov rastlín. Prípadná likvidácia brehovej vegetácie môže spôsobiť zníženú samočistiacu schopnosť vôd a náchylnosť vodných biotopov na stresy v krajine, prehrievanie vody, pokles hladiny kyslíka vo vode, zníženie samočistiacich procesov, urýchlenie eutrofizačných procesov.

- **nMbk 2 – Podhorský potok.**

Prepája „horný koniec“ v lok. „vyše Dediny“ s centrom katastrálneho územia obce Podhorie a jeho zastavaným územím s „dolným koncom“ v lok. „Dráhy“ a „Nad Mlynom“ s nMbk 1 – potok Lietavka. Tečie z lesného územia Súľovských skál od lok. „Cinačka“ k východu sa otvárajúcou dolinou. Spočiatku v poľnohospodárskej krajine s TTP a ornou pôdou, kde je navrhované územie rodinných domov, v lok. „Vyše Dediny“, popod priestor zjazdového lyžovania s vlekom a obecný úrad (lok. „Diel“), potom južným okrajom pôvodného osídlenia (lok. „Lán“) do súbehu s cestou III/2102 k toku Lietavky, ktorej je v lok. „Nad Mlynom“ pravostranným prítokom. Patrí k biokoridorom hydricko-terestrickým. Značné časti sprievodnej zelene a okolia potoka všeobecne je možné označiť v zmysle KEP ako ekologicky významné segmenty. Ekologická funkcia je takmer totožná s Mbk 1, k ohrozeniam je potrebné priradiť nedokončenú kanalizáciu v zastavanom území obce s dôsledkom presakov a vypúšťania splaškov.

- **nMbk 3 – Močiarny potok.**

Prepája biokoridor regionálneho významu Rbk 17 Závadský potok a ekotón Súľovskej hornatiny v k.ú. Babkov cez lok. „Zalukov“ poľnohospodárskou krajinou juhovýchodného okraja k.ú. Podhorie a cez lok. „Šiškovec“ a „Lán“ s Podhorským potokom ako jeho pravostranný prítok. Prostredníctvom biokoridorov Podhorského potoka a potoka Lietava uzatvára okruh k biokoridoru regionálneho významu 11/31 (Rbk 17) Závadský potok a ekotón Súľovskej hornatiny a prepája systém biokoridorov s biokoridorom regionálneho významu Rbk 18 vodný tok a niva Rajčianky. Priestory v okolí toku Močiarneho potoka patria aj k ekologicky významným segmentom. Patrí k biokoridorom hydricko-

terestrickým. Tečie k severovýchodu otvoreným údolím zo začiatku v lesnej, potom zväčša v poľnohospodárskej krajine a okrajom zastavaného územia obce Podhorie. Ekologická funkcia aj ohrozenia sú takmer totožné s nMbk 1.

- **nMbk 4 – potok Dubník.**

Prepája biokoridor regionálneho významu Rbk 17 Závadský potok a ekotón Súľovskej hornatiny s navrhovaným miestnym biokoridorom nMbk 1 potok Lietavka. V lokalite Dubovec s priestormi voľnej poľnohospodárskej krajiny severne od zastavaného územia obce Podhorie (s navrhovanými územiami záhradkovej osady a rekreačných chalúp) preteká od západu k východu lokalitou Zavlakov, poľnohospodárskou krajinou stredu k.ú. Podhorie, k zastavanému územiu v lok. „Kopce“, stáčajúc sa k juhozápadu k okraju poľnohospodárskeho dvora. Okolo neho sa otáča späť k severovýchodu ponad lok. „Zolovec“ k Lietavke, do ktorej sa v lok. „Za Drienkami“ pravostranne vlieva. Aj priestory v okolí toku Dubník patria k ekologicky významným segmentom. Patrí taktiež k biokoridorom hydricko-terestrickým. Tečie otvoreným údolím zo začiatku v lesnej potom zväčša v poľnohospodárskej krajine. Ekologická funkcia aj ohrozenia sú takmer totožné s nMbk 1.

2.11.5.4 Ekologicky významné segmenty (EVS)

Medzi ekologicky významné segmenty krajiny Krajinnoekologický plán k.ú. Podhorie zaradil a návrh ÚPN – O Podhorie prevzal tie časti krajiny, ktoré sú tvorené ekosystémami s relatívne vyššou ekologickou stabilitou, alebo v nich tieto ekosystémy prevažujú. Vyznačujú sa trvalosťou bioty a ekologickými podmienkami umožňujúcimi existenciu druhov prirodzeného genofondu krajiny. Krajinnoekologický plán k.ú. Podhorie z hľadiska významnosti v území zhodnotil ako ekologicky významné segmenty krajiny najcennejšie lokality z hľadiska ochrany prírody a zachovania biodiverzity, ktoré môžu tvoriť kostru ekologickej stability na miestnej úrovni (miestne biocentrá, biokoridory, interakčné prvky na ochranu jestvujúcich prírodných a krajinárskych hodnôt v území). K nim patria predovšetkým miestne vodné toky so sprievodnými brehovými porastmi, ktoré plnia funkciu miestnych biokoridorov. Lokality s rozvíjajúcim sa sukcesným procesom vykazujú oproti ostatnému územiu zvýšenú biodiverzitu a poskytujú podmienky pre život, úkryt a potravu pre zver a vtáctvo, čím fungujú ako miestne biocentrá. Medzi ekologicky a krajinársky významné segmenty územia patria plochy nelesnej drevinnej vegetácie aj trávnych porastov, pretože zabezpečujú v intenzívne poľnohospodársky využívanej krajine životné podmienky pre mnohé druhy bezstavovcov aj stavovcov.

Ako ekologicky významné segmenty v riešenom k.ú. boli vyčlenené:

- neregulované úseky vodných tokov so zachovanou brehovou zeleňou,
- vlhké aluviálne lúky a mokrade v okolí tokov, prameniská,
- remízky na poľnohospodárskej pôde,
- extenzívne využívané trvalé trávne porasty s potenciálnym výskytom biotopov európskeho a národného významu,
- sprievodné porasty popri starých úvozoch ciest,
- kompaktné lesné porasty.

Ďalšími opatreniami pre miestny územný systém ekologickej stability sú:

- upravovanie biodiverzity kultúrnych porastov sledujúce zvýšenie zastúpenia druhov odolnejších voči nepriaznivým vplyvom znečistenia ovzdušia,
- vytvorenie nových plôch verejnej zelene v rámci zastavaných aj mimo zastavaných území obce (napr. parky, zeleň oddychových zón...),

- vytvorenie nových plôch izolačnej a líniovej zelene vo výrobnom území, požiadavka na vypracovanie Miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES).

2.11.6 KONCEPCIA ÚZEMNÉHO ZABEZPEČENIA EKOLOGICKEJ STABILITY, TVORBY KRAJINY A NÁVRH EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

Z hľadiska ekologickej stability je riešené územie v pomerne dobrom stave, pričom najstabilnejšie sa javia lesné ekosystémy s listnatými drevinami, kosené lúky a pasienky, nelesná drevinová vegetácia, brehové porasty, spoločenstvá skál a teplomilné zarastajúce pasienky s xerotermnou vegetáciou.

Z javov znižujúcich ekologickú stabilitu boli v území zaznamenané:

- veľkoplošné orné pôdy,
- územia postihnuté eróziou,
- lokality degradované a odprírodnené,
- regulácie tokov,
- znečistenie brehov tokov (najmä nelegálne výsypky odpadu),
- nedokončená splašková kanalizácia a tým vyvolané znečisťovanie povrchových a podzemných vôd,
- rekreačná výstavba vo voľnej krajine.

Tvorba krajiny v riešenom území je v návrhu ÚPN – O Podhorie zameraná na dotvorenie poľnohospodárskej krajiny krajinnou zeleňou, návrhom prvkov zvyšujúcich biodiverzitu územia, ako aj ďalšími krajinárskymi a ekostabilizačnými návrhmi v k.ú. Podhorie.

2.11.6.1 Ekostabilizačné opatrenia smerujúce k zachovaniu prírodných a krajinárskych hodnôt územia, prvkov ÚSES, biotopov európskeho a národného významu, chránených území a druhov

- zachovať a zvýrazniť biologické a krajinárske hodnoty územia,
- rešpektovať manažment územia a obmedzenia, vyplývajúce z podmienok ochrany územia európskeho významu SKUEV 0256 Strážovské vrchy a chráneného vtáčieho územia Strážovské vrchy,
- dôsledne rešpektovať pri antropogénnych aktivitách v krajine zachovanie a zlepšovanie ekologickej siete prvkov ÚSES, eliminovať existujúce bariéry, v prípade potreby realizovať zmierňujúce opatrenia,
- zachovávať charakteristické znaky regionálnych a lokálnych špecifík, krajinný svojráz, originalitu a neopakovateľnosť,
- výstavbu smerovať na plochy v zastavanom území a na plochy so zastavaným územím susediace,
- obmedziť novú zástavbu po stránke výškovej a objemovej s prihliadnutím na zachovanie prvkov miestnej architektúry,
- vylúčiť rozširovanie ďalšej živelnej rekreačnej výstavby,
- využiť rekreačný potenciál územia, pričom je nutné vhodným spôsobom usmerniť pohyb a aktivity návštevníkov,
- vylúčiť realizáciu vysokokapacitných turistických zariadení,
- rekreačnú vybavenosť a aktivity prispôsobiť merítku krajiny,
- vytvoriť v zastavanom území kapacitne dostatočné parkovacie plochy, aby sa zabránilo parkovaniu vo voľnej krajine.

2.11.6.2 Ekostabilizačné opatrenia z hľadiska zmiernenia vplyvu poľnohospodárskej výroby na krajinu

- zachovať poľnohospodársku výrobu z dôvodu zachovania typického krajinného rázu a existujúcej biodiverzity druhov,
- veľké plochy oráčin doplniť líniovou vegetáciou popri poľných cestách a na miestach, ktoré neprekážajú mechanizovanému obhospodarovaniu, vytvárať viacročné kvetinové pásy na ornej pôde (miesto pre život užitočných organizmov a ich potravinovú základňu), ako prvkov zvyšujúcich biodiverzitu prostredia.
- erózne ohrozené svahy využívať výlučne na pestovanie plodín s vysokou protieróznou účinnosťou, resp. previesť tieto plochy na intenzívne trvalé trávne porasty,
- zatrávniť miesta sústredeného odtoku povrchových vôd na veľkoplošných orných pôdach (úvaliny so začínajúcou ryhovou eróziou),
- zamedziť sukcesii a zarastaniu lúk a v maximálnej miere uplatňovať tradičné obhospodarovanie lúčnych porastov (kosenie, pasenie),
- realizovať pravidelné spásanie, alebo kosenie trávnych porastov,
- vlhké lúky kosiť ľahšími mechanizmami len v čase preschnutia,
- pokosenú biomasu z plôch odstrániť,
- na spásaných plochách redukovať rozsah náletu tak, aby tento nepokrýval viac ako 20% plochy a aby bolo možné celú plochu využívať na pastvu hospodárskych zvierat,
- redukovať nálet na okrajoch kosených plôch, po likvidácii náletu plochy vykášať alebo extenzívne prepásať,
- pri pasení a košarovaní dodržiavať stanovené limity počtu hospodárskych zvierat,
- zabrániť erózii pôdy na priehonových cestách,
- pri aplikácii hnojenia a košarovania dodržiavať usmernenia stanovené v Pláne rozvoja vidieka,
- nitrofilné a ruderálne spoločenstvá kosiť v období pred kvitnutím burín, dvakrát ročne, mládze na týchto plochách intenzívne spásať, aby sa využil efekt silného zošľapávania, ktoré ruderálne druhy neznášajú.

2.11.6.3 Ekostabilizačné opatrenia z hľadiska ochrany abiotických zložiek

- v lesných porastoch s vysokými sklonmi svahov používať citlivé ťažobné postupy, nepovoliť holoruby, zamedziť obnažovanie pôdy,
- zabezpečiť erózne ohrozené plochy hlbokokoreniacimi druhmi rastlín,
- ponechať plochy s plytkými a kamenitými pôdami prirodzenej sukcesii,
- optimalizovať využívanie pôdneho fondu, na vyšších sklonoch pestovať plodiny s vysokou protieróznou účinnosťou, resp. trvalé porasty krmovín na ornej pôde,
- obrábanie pôdy realizovať s ohľadom na reliéf a sklonitosť,
- zabrániť zhutňovaniu a degradácii pôd,
- technicky sanovať výmole a erózne ryhy, doplniť ich vegetačnými opatreniami.

2.11.6.4 Ekostabilizačné opatrenia pre vodné biotopy a biotopy mokradí

- na dosiaľ nezregulovaných úsekoch tokov nedovoliť regulácie toku a zmeny charakteru koryta, udržať charakter toku so striedaním prúdivých úsekov a kľudných zátočinových lokalít,

- brehové porasty obnovovať len z pôvodných stanovištne vhodných druhov drevín a krov s uprednostňovaním jelše lepkavej (*Alnus glutinosa*), ktorej opad je pre vodné biocenózy najvhodnejší,
- minimálna šírka brehových porastov z oboch strán toku by mala byť 6 m, v prípade len jednobrežnej vegetácie by sa mala zvýšiť aspoň na dvojnásobok, ornú pôdu v okolí oddeliť pásom trávy, šírky 10 m, aby sa zamedzili splachy ornej pôdy do povrchových tokov,
- pri riešení protipovodňových opatrení v krajine dbať na to, aby sa technické opatrenia začlenili do systému ekologickej stability,
- zabrániť akejkoľvek zmene vodného režimu a odvodňovaniu,
- dbať na ochranu, údržbu a úpravu liahnísk pre obojživelníky,
- zabrániť znečisťovaniu a eutrofizácii,
- monitorovať výskyt inváznych a ruderálnych druhov, v prípade výskytu ich okamžite odstraňovať.

2.11.6.5 Návrhy ekostabilizač. opatrení z hľadiska ochrany rastlinstva a živočíšstva

- regulovať výstavbu a iné ľudské aktivity, ktoré by mohli narušiť významné biotopy,
- udržať čo najväčšiu rozmanitosť biotopov, zachovať prirodzené kosienkové a pasienkové biotopy (kosenie, pasenie), podporovať tradičné formy hospodárenia v území,
- odstraňovať nálety drevín a tým zabrániť zarastaniu lúčnych biotopov,
- zachovávať prirodzené lesné porasty s prirodzeným drevinovým zložením,
- obmedziť, alebo úplne vylúčiť používanie chemických prostriedkov a pesticídov v blízkosti zamokrených plôch a vodných tokov,
- vylúčiť akékoľvek vypaľovanie trávnych porastov, medzí, pasienkov a pod.,
- zachovať v území aspoň súčasný stav ekosystémov vodných tokov,
- odstrániť potenciálne zdroje znečistenia tokov (skládky, nezabezpečené poľné hnojiská),
- kosenie lúk realizovať v období po vyvedení a osamostatnení mláďat, pri mechanizovanom kosení väčších plôch postupovať zásadne od stredu záhona k jeho okrajom (ochrana zveri), tradičným spôsobom obhospodarovať lúčne porasty,
- pre ochranu zoocenóz v lesných komplexoch najmä vytvárať a udržať rôznorodé a rôznoveké lesné porasty, využívať pri obnove porastov prirodzené zmladenie a dodržiavať ďalšie navrhované opatrenia na stabilizáciu a ochranu lesných porastov,
- pri rekonštrukciách budov v zastavanom území vykonať opatrenia, aby nedošlo k úhynu netopierov a hniezdiacich vtákov,
- zabezpečiť všetky línie elektrického vedenia s vysokým napätím v záujme ochrany loviacich dravcov (stĺpy smrti),
- udržiavať mimolesnú stromovú a krovinnú zeleň na neprodukčných plochách, plochách postihnutých eróziou, potenciálnych eróznych plochách, medziach a pod.,
- v remízkach udržiavať nezapojený porast, odstraňovať vzrastlejšie druhy náletových drevín, inak ponechať porasty na prirodzený vývoj. Prípadné odstraňovanie treba realizovať postupne, nie jednorázovo,
- monitorovať výskyt inváznych a expanzívnych druhov, zabrániť ich rozširovaniu v území.

2.12 NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

Pri navrhovaní inžinierskych sietí v súbehu s cestou III/2102 sa požaduje vedenie ich trasy mimo cestný pozemok, v zastavanom území min. 2,0 m za hranicou cestného pozemku, v zastavanom území s dodržaním ochranného pásma cesty, pričom akceptovanie tejto požiadavky podmieňovať prihliadaním na priestorové možnosti v susedstve cesty III/2102.

2.12.1 DOPRAVA

2.12.1.1 Širšie vzťahy

Rozvoj obce je v značnej miere závislý od jej pripojenia na regionálny dopravný systém, najmä vo vzťahu k nadradenej sídelnej štruktúre, ktorú v tomto prípade predstavuje predovšetkým mesto Žilina.

Nadradené dopravné trasy z hľadiska širších vzťahov reprezentujú:

- diaľnica D1 Bratislava – Žilina,
- diaľnica D3 Žilina – hranica SR/PR,
- súčasná cesta I. triedy I/64 Žilina – Prievidza – Komárno,
- navrhovaný južný diaľničný privádzač v peáži s cestou I/64,
- železničná trať č. 120 Žilina – Bratislava,
- železničná trať č. 180 Žilina – Košice,
- železničná trať č. 127 Žilina – Čadca,
- jednokoľajná železničná trať č. 126 Žilina – Rajec.

Železničná trať s diesel – motorovou trakciou má zastávku v Lietavskej Lúčke – východne od katastrálneho územia obce s dostupnosťou cca 5 km od okraja zastavaného územia, 8 km od konca zastavaného územia a južnejšie v Porúbke s dostupnosťou cca 8 km od okraja zastavaného územia, 11 km od konca zastavaného územia.

Letecká doprava je pre obec dostupná prostredníctvom regionálneho verejného letiska pre medzinárodnú dopravu v k.ú. Dolný Hričov, ktoré je dostupné z diaľnice D1 a z cesty I/61.

2.12.1.2 Dopravné riešenie

V riešenom území sa nachádzajú z oblasti dopravy takmer výlučne len stavby cestnej dopravy. Tá je v katastrálnom území obce Lietava reprezentovaná predovšetkým cestou III/2102 Lietavská Lúčka – Podhorie. Cesta III/2102 je pripojená na cestu I/64 Žilina – Prievidza – Komárno na južnom okraji obce Lietavská Lúčka. Podľa aktualizovaného ÚPN – VÚC Žilinského kraja dopravný koridor vybudovaný v údolí rieky Rajčianky v budúcnosti posilní južný diaľničný privádzač v peáži s cestou I/64, pripájajúci Rajeckú dolinu na diaľnicu D1 križovatkou v Lietavskej Lúčke, na mesto Žilina a ostatnú cestnú sieť SR. Súčasťou budúceho južného diaľničného privádzača je aj prepojenie so súčasnou cestou I/64 pri obci Porúbka.

Cesta III/2102 zabezpečuje cieľovú dopravu pre obec Podhorie. Pri križovatke so súčasnou cestou I/64 cesta III/2102 úrovňovo križuje železničnú trať č. 126 Žilina – Rajec a vedie do údolnej nivy potoka Lietavka, charakterizovanej lužným lesom, zovretým medzi lesnými masívmi Drieňovica a Polonec. Cesta III/2102 ďalej vedie v smere proti jeho toku, v smere z východu na západ, k zastavanému územiu obce Lietava m.č. Majer, po jeho opustení kaňonom medzi Majerským a Lietavským skálím do zastavaného územia

obce Lietava (ústredie). Po prekonaní zastavaného územia obce Lietava (ústredie) vedie do katastrálneho územia obce Podhorie. V tomto priestore je križovatka s cestou III/2103, ktorá smeruje na severozápad k miestnej časti obce Lietava - Lietavská Závadka. Cesta III/2102 ďalej vedie zväčša zastavaným územím obce Podhorie, v čiastočnom súbehu s Podhorským potokom, ktorý je tu so svojou sprievodnou zeleňou výrazným líniovým prvkom v krajine. V ťažisku zastavaného územia obce Podhorie je na ceste III/2102 obratisko.

Po realizácii diaľničného privádzača budú dve možnosti cestného prepojenia obce na diaľnicu D1 a to v smere od križovatky cesty III/2102 s cestou I/64 pokračovať cestou I/64 južným smerom po križovatku s diaľničným privádzačom pri obci Porúbka, odtiaľ na diaľničný privádzač a v jeho trase severným smerom k diaľnici D1. Druhá možnosť je zároveň smerom k jadru aglomerovaného osídlenia - Žiline a smeruje od križovatky cesty III/2102 so súčasnou cestou I/64 po tejto ceste smerom severným po križovatku pri Hypermarkete Metro a odtiaľ diaľničným privádzačom južným smerom k diaľnici D1.

Cesta III/2102 ako cesta kategórie C 7,5/70 mimo zastavané územie plní súčasne v zastavanom území obce funkciu zbernej cesty funkčnej triedy B3, v kategórii MZ 8,5/50. V k.ú. Podhorie sa cesta III/2102 nachádza zväčša v navrhovanom zastavanom území obce. Je z hľadiska dopravného významu lokálna, s cieľovou a zdrojovou dopravou a je koncovou cestou v rámci cestnej siete SR.

Dopravné napojenia, navrhované cestné komunikácie, cyklistické a pešie trasy, statická doprava musia byť v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi.

Všetky časti riešeného územia sú súčasťou hospodársko-sídelnej aglomerácie Žilina. Z tohto dôvodu sú dominujúcimi dopravné vzťahy smerom do mesta Žilina.

2.12.1.3 Doprava a dopravné zariadenia

KONCEPCIA PREPRAVNÝCH VZŤAHOV

Zastavané časti obce Podhorie sa rozkladajú na zvlnenej pahorkatine prevažne v okolí údolia Podhorského potoka. Osídlenie je sprístupnené cestou III/2102 a miestnymi cestami. Katastrálnym územím obce prechádza aj miestna cesta vyvedená na západnom okraji k.ú. z cesty III/2102 v smere do Babkova. Z cesty III/2102 je pripojená cesta III/2103 do Lietavskej Závadky. Z nej je v lok. „Za Drienkami“ v križovatke s miestnou obslužnou cestou obce Podhorie vyvedená miestna cesta v smere na obec Brezany.

Pre návrhové obdobie ÚPN – O Podhorie trasa cesty III/2102 a jej križovatky s miestnymi cestami, v navrhovaných zastavaných územiach obce, aj mimo zastavaného územia, s výnimkou vymedzených dopravných závad vyhovujú urbanizačným a prepravno-prevádzkovým podmienkam. V celej trase, vrátane návrhov na odstránenie, alebo zmiernenie týchto dopravných závad sa jej smerové vedenie, výškové a šírkové parametre ponechávajú bez podstatných úprav. Nutnosťou je pozdĺž celej dĺžky cesty III/2102 vybudovanie najmenej jednostranného pešieho chodníka od obratiska cesty po križovatku ciest III/2102 a III/2103, kde sa pripojí na systém peších ciest obce Lietava navrhovaný v ÚPN – O Lietava až po k.ú. obce Lietavská Lúčka.

Pri uplatňovaní návrhov ÚPN – O Podhorie sa požaduje, aby boli zachovalé pôvodné prístupové trasy na lesné pozemky za účelom obhospodarovania lesa.

V katastrálnom území obce Podhorie sa vyskytuje niekoľko dopravných závad. Za jednu z nich je možné považovať bodovú dopravnú závadu v mieste križovatky cesty III/2102 s miestnou cestou, ďalšia je líniová (celý úsek cesty III/2102 v k.ú. Podhorie), iná má charakter prevádzkových vzťahov (územie poľnohospodárskeho dvora):

- neprehľadnosť v mieste križovania cesty III/2102 s miestnou cestou v križovatke, ktorá nasleduje po autobusovej zastávke pri MŠ a zákrute vpravo

v smere ku konečnej zastávke, kde je hlavná cesta v ľavotočivom oblúku do ktorého sprava ústí miestna cesta.

ÚPN – O Podhorie navrhuje zmiernenie tejto bodovej dopravnej závady vylepšením (zväčšením) polomeru oblúka pri styku obslužnej cesty s cestou III/2102 (pod ostrým uhlom). V danej križovatke zostáva problém nedodržania rozhľadu, ktorý aj do budúcna treba riešiť dopravným zrkadlom. Koncepčné vyriešenie danej dopravnej závady by si vyžadovalo asanácie objektu vo vnútornom oblúku spomínaného napojenia;

- ako líniovú závadu je možné charakterizovať celý úsek cesty III/2102, najmä z hľadiska kumulácie automobilového a pešieho pohybu (absencia pešieho chodníka), ale aj šírkového usporiadania cesty, chýbajú napr. aj odstavné pruhy pre autobusy na zastávkach.

ÚPN – O Podhorie konštatuje, že odstránenie tejto líniovej dopravnej závady je možné len čiastočne na úkor predzahrádok rodinných domov. Vzhľadom na šírkové pomery je možné túto líniovú dopravnú závadu vyriešiť len asanáciami niekoľkých pozemných objektov, alebo ich častí;

- prejazdnosť poľnohospodárskeho dvora.

ÚPN – O Podhorie navrhuje odstránenie tejto dopravnej závady návrhom trasy miestnej dopravnej cesty, ktorá prevezme obsluhu územia mimo poľnohospodársky dvor a umožní tak oddelenie vnútornej prevádzky poľnohospodárskeho dvora. Tu bude umožnený len občasný prejazd nadrozmerných nákladov napr. pri zvoze dreva a umožnený prístup k nehnuteľnostiam, ktoré nemajú inú možnosť prístupu.

Zaťaženie cesty III/2102 ako nosnej cesty riešeného územia, nebolo od r. 1990 skúmané. V roku 2005 bolo najbližšie zisťované profilové zaťaženie na ceste I/64, na sčítacom stanovišti č. 91360, približne v strede úseku tvoreného križ. cesty I/64 s cestou III/2104 (L. Svinná) a križ. cesty I/64 s cestou III/2102 (Lietava).

Cesta III/2102 je v navrhovanom zastavanom území obce kategórie MZ 8(8,5)/50 (STN 736110) resp. MOK 7,5/40 vo funkčnej triede B3. Mimo zastavaného územia v kategórii C 7,5/70. Na cestu III/2102 je v zastavanom území obce napojená väčšina miestnych ciest riešených ako cesty funkčnej triedy C3.

ZASTAVANÉ ÚZEMIE OBCE

Cesta III/2102 – B3–MZ 8,5/50 je hlavnou dopravnou tepnou v zastavanom území v dĺžke 1,2 km. Na ňu sa napájajú miestne existujúce a navrhované obslužné cesty, funkčnej triedy C3 kategórií MO 4,0/30, 4,75/30 a 5,5/30.

Zo všetkých uvedených ciest sú riešené vjazdy do jednotlivých objektov, pri ktorých ÚPN – O Podhorie požaduje (už v projektovej príprave stavieb) dbať na nenarušenie odvodňovacieho systému cesty, pričom odvodňovacie potrubie musí mať min. svetlosť 400 – 600 mm.

FUNKČNÉ ČLENENIE A KATEGORIZÁCIA CIEST

Osou existujúceho dopravného systému je prieťah cesty III/2102 obcou, kde má západovýchodný smer. Mimo zastavaného územia obce Podhorie je cesta trasovaná v kategórii C 7,5/70 a v zastavanom území (navrhované zastavané územie obce) vo funkčnej triede B3, v kategórii šírkového usporiadania MZ 8,5(8,0)/50. Cestu III/2102 dopĺňajú obslužné cesty C3 kategórií MOK 4,0/30, 4,75/30, 5,5/30, 6,5/30 a 7,5/30 ktoré sa na ňu napájajú väčšinou kolmo. Navrhované obslužné komunikácie mimo zastavaného územia obce nemajú vždy požadované parametre pozdĺžneho sklonu. Územný plán obce vo svojom dopravnom riešení navrhuje opatrenia, ktoré znížia resp. eliminujú negatívne účinky od dopravy a v rámci možností minimalizujú problémy v dopravnom systéme. Miestne cesty musia byť posudzované individuálne. Dopravné napojenia musia byť v súlade s príslušnými STN. Šírkové usporiadanie v niektorých prípadoch, vzhľadom na

spôsob zástavby, však nebude možné upraviť na normové parametre. V miestach, kde to terénne možnosti a stavebné podmienky dovoľujú, ÚPN – O Podhorie navrhuje úpravu smerového aj výškového vedenia trás ciest.

KAPACITY PLÔCH PRE PARKOVANIE

Tabuľka 0.12-1 Návrh ÚPN – O Podhorie navrhuje nasledovné kapacity verejných parkovacích stojísk (STN 736110):

LOKALITA	KAPACITA	
	OSOB. AUTOMOBIL	AUTOBUS
obecný úrad	5 stojísk	
pri cintoríne 1	2 stojiská	1 stojisko
pri cintoríne 2	2 stojiská	
pri MŠ	7 stojísk	
pri multifunkčnom ihrisku	2 stojiská	
pri lyžiarskom vleku	10 stojísk	1 stojisko
pri futbalovom ihrisku	14 stojísk	1 stojisko
potraviny COOP Jednota	5 stojísk	
výrobné územie	10 stojísk	
bytové domy lok. „Dráhy“	* 30 stojísk	
bytový dom	* 18 stojísk	
záhradková osada	40 stojísk	
Spolu	145 stojísk	3 stojiská

Odstavovanie a parkovanie vozidiel je navrhované prioritne na pozemkoch rodinných domov (min 2 stojiská na 1 b.j.), rekreačných chalúp, chát, penziónov, objektov s ubytovaním v súkromí a komerčnej občianskej vybavenosti.

*Uvedený počet predstavuje 1,5 navrhovaného odstavného miesta na 1 b.j, v bytových domoch. Upresní sa podľa veľkosti bytov v zmysle STN 736110/Z2 – Projektovanie miestnych komunikácií – Zmena 2

Ďalšie nároky na parkovanie budú zabezpečené priamo po obslužných cestách.

SYSTÉM HROMADNEJ DOPRAVY A NAPOJENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA NA TENTO SYSTÉM

Autobusové dopravné spojenie je nadviazané na mesto Žilina, odkiaľ sú zabezpečované pravidelné autobusové linky, ktorých prepravcom je SAD, a.s. Žilina. Trasu Žilina – Podhorie zabezpečovalo v čase prieskumov a rozborov v pracovné dni 14 spojov, späť rovnaký počet spojov. Na území obce boli situované 2 zastávky:

- Podhorie ZŠ,
- Podhorie OcÚ.

ÚPN – O Podhorie navrhuje ďalšiu autobusovú zastávku v blízkosti križovatky cesty III/2102 s obslužnou cestou v smere do Babkova:

- Podhorie dolný koniec.

Obvyklé izochróny dochádzkovej vzdialenosti platné pre zastávky MHD (vo výkresoch dopravného riešenia reprezentované vzdialenosťou 750 m, teda izochrónou 10 minút) sú v systéme obsluhovanom SAD nahradené doporučovanými dobehovými vzdialenosťami, ktoré sú v pracovné dni 1,5 – 1,7 km a v nedele a sviatky aj nad 2,2 km. V obci Podhorie je najodľahlejšia časť navrhovaného zastavaného územia vzdialená od autobusovej zastávky do 1000 m. Autobusové zastávky – prístrešky je potrebné vybudovať resp. nahradiť novými, vytvoriť samostatné zastávkové pruhy, vrátane pešieho napojenia pozdĺž celého úseku cesty III/2102 v k.ú. Podhorie. Umiestnenie zastávok zodpovedá STN 73 6425 aj požadovaným dobehovým vzdialenostiam, ale dopravné plochy zastávok je potrebné prebudovať v zmysle citovanej normy.

2.12.1.4 Koncepcia hlavných peších systémov a cyklistických trás

Pre rozvoj Podhoria má veľký význam rozvoj letnej aj zimnej turistiky a vo veľkej miere cykloturistiky. Zvlnená pahorkatina, Súľovské skaly ako súčasť Strážovských vrchov a neďaleké Skalky sú pestrými lokalitami pre rozvoj tohto športu, ktorý pestuje široká verejnosť, hlavne mladá generácia. Ten tu má ideálne možnosti z hľadiska technických podmienok a dôvod pre jeho vykonávanie z hľadiska poznávacieho. Okrem toho je príčinou sústavného rozvoja a narastajúceho záujmu o cyklistický šport aj efektívne využívanie bicykla, ako dopravného prostriedku do zamestnania, najmä v letnom období. Vo veľkej miere cyklistike ako doprave do zamestnania napomáha príprava cyklodopravných cyklotrás, z ktorých jedna blízka Žilina – Rajecké Teplice je zaradená medzi verejnoprospešné stavby ÚPN – VÚC ŽK. Dôsledkom je priamy pozitívny vplyv na cyklistickú dopravu aj v priestoroch k.ú. Podhorie, na zdravotný stav užívateľskej populácie a skvalitňovanie životného prostredia.

V rámci tejto koncepcie ÚPN – O Podhorie rešpektuje značené cyklistické chodníky a ich vzájomné väzby a prepojenia, v súlade s územnými plánmi a zámermi susedných obcí. Navrhuje tiež využívanie týchto cyklistických chodníkov v zimnom období, ako upravovaných lyžiarskych turistických resp. bežeckých tratí. Ich časti v súlade s cieľmi pešej dopravy a pešej turistiky navrhuje využívať ako pešie a turistické chodníky.

Celé územie obce je v rámci udomácnenej cykloturistiky zaradené do systému regionálnych cyklotrás. Na cestu I/64 je v rámci udomácnenej cykloturistiky v katastrálnom území Lietavskej Lúčky napojená cesta III/2102 Lietavská Lúčka – Lietava – Podhorie. ÚPN VÚC ŽK zaraďuje cestu I/64 Žilina – Rajecké Teplice – Rajec – Fačkov – Prievidza do regionálnych turistických trás sprístupňujúcich jednotlivé regióny Žilinského kraja v rámci severopovažského regiónu. Z cykloturistických trás uvádza **Rajeckú cyklomagistrálu** zo Žiliny do Rajca – ev. č. 2409 **po modrej značke** v trase Žilina, Bánová – Hôrky – Brezany – k.ú. Lietava – k.ú. Podhorie – Babkov (odkiaľ je vyvedený Veľký Súľovský okruh cez sedlo Patúch – Súľov – Sedlo Pod Bradou – sedlo Pod Hrabovým, sedlo nad Peklinou cez obec Bitarová a obec Hôrky nazad do Žiliny) – Zbyňov – Jaseňové - Rajec. Navrhovaná je rekonštrukcia cyklotrasy v smere z Podhoria do Brezian. Z nej v k.ú. **Podhorie** odbočuje modrá trasa č. 2410 **Šiškovec – Podhorie** – smer Lietavská Závadka – Roháčske sedlo – Súľov - Hradná – Malá Čierna – Veľká Čierna. S ňou je v úseku Babkov – **Šiškovec** súbežná **zelená trasa č. 5405** pokračujúca v trase Lietava – Lietavská Lúčka a opačne v smere Lietavská Svinná – cesta I/64. Blízka je aj žltá trasa č. 8402 Lietava – Obrazná – Brezany – Bánová, tiež návrh ÚPN – O Lietavská Svinná – a nové trasy z Lietavskej Svinnej – Babkova do k.ú. **Podhorie** a Veľký okruh – zokruhovanie obci Lietavská Svinná – Babkov, **Podhorie** a Lietava, ktoré budú slúžiť aj ako pešie turistické trasy. Ponúka sa možnosť využitia všemožných kombinácii a okruhov, ktoré jednotlivé trasy navzájom vytvárajú.

Kataster obce je vhodný na budovanie ďalších vetiev miestnych cyklotrás, v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane prírody, nadväzujúcich na Rajeckú cyklomagistrálu a ostatné cyklotrasy. Tieto môžu byť súčasťou okruhu okolo Žilinskej kotliny s napojením aj na vonkajšie diaľkové trasy Považskú a Kysuckú.

Pešia doprava ako ucelený prvok dopravy resp. stavby pešej dopravy sa v riešenom území nachádzajú len lokálne. Pešie chodníky sa v súčasnosti nachádzajú najmä v centrálnej časti zastavaného územia obce.

Návrh hlavných peších trás rešpektuje požiadavky na pešie prepojenia v smere hlavných urbanistických a kompozičných osí územia, ako i ťažísk urbanizovaných území.

ÚPN – O Podhorie navrhuje pozdĺž celej trasy cesty III/2102 min. jednostranný peší chodník, čím sa dosiahne žiaduca segregácia chodcov od motorovej dopravy. Chodník je navrhovaný od obratiska autobusov, až po križovatku ciest III/2102 a III/2103, odkiaľ

podobné riešenie navrhuje vo svojom katastri ÚPN – O Lietava, až po vyústenie cesty III/2102 na cestu I/64 v k.ú. Lietavská Lúčka. Jeho šírka bude závislá od miestnych podmienok. Návrhom chodníka sa nezúži prejazdný profil ciest III. triedy. Pokračovanie chodníka je navrhované od obratiska autobusov pozdĺž navrhovaných ciest smerujúcich k severnému i južnému okraju lok. „Vyše Dediny".

V priečnom smere je odtiaľ navrhovaný peší chodník smerujúci na sever k cintorínu, oddychovej zóne v lok. „Vajano" a na juh k obecnému úradu.

Pešie cesty sú navrhované tak, aby sa rozvíjali aj v iných priestoroch v súlade s dopravným skeletom, v ktorom nadväzujú nové cesty na existujúcu dopravnú sieť (určenú na rekonštrukciu a stavebné úpravy). Ich rozvoj je navrhovaný predlžovaním obslužných ciest v smere kompozičných osí a budovaním peších trás po celej dĺžke zastavaného územia, aj do bočných území rozvíjaných v severojužnom smere.

Aj z nových ulíc a chodníkov je nutné zachovanie prístupu na pozemky využívané naďalej pre poľnohospodárske účely a pôvodné prístupové trasy na lesné pozemky. Pri podrobnejšom návrhu chodníkov treba riešiť aj odvodnenie cesty.

Nástupné plochy autobusových zastávok je potrebné riešiť v nadväznosti na pešie chodníky. Navrhované pešie chodníky v zastavanom území obce sú súčasťou turistických chodníkov, vedených k atraktivitám v okolí (Súľovské skaly, hrad Lietava, Skalky).

Základom pešej turistiky cez turisticky značené chodníky – je trasa prechádzajúca ťažiskom k.ú. **Podhorie** po modrej značke č.2749 Lietavská Lúčka – Malchovica – Lietava, Majer – Lietava, hrad – (k.ú. Lietava) – **Podhorie** – smer Lietavská Závadka – Roháčske sedlo – Súľov, na ňu nadväzuje náučný chodník po žltej značke č. 8654 Lietavská Závadka – smer Roháčske sedlo – Pri kríži po hrebeni, výhľad na Súľovské skaly – Skalná terasa – odtiaľ variant A - Obrovská brána – jaskyňa Šarkania diera – prameň – Skalný amfiteáter – vpravo je možné odbočiť na Súľovský hrad a Gotickú bránu; variant B - Roháč - hrebeň s výhľadom na Hričovský hrad – Vyhliadka pred prudkým klesaním – Lietavská Závadka. V kontakte s k.ú. **Podhorie** je aj turistický chodník po zelenej trase č. 5650a Valča – Krčma – Zraz – Mraznica – Oselná – Porubská – Rajec – Dubová – Chaty pod Žibridom – Žibrid – Sedlo Patúch – Kečka – Roháčske sedlo – Pod Roháčom – Hlbocký vodopád – Hlboké nad Váhom.

Na turistické chodníky prechádzajúce k.ú. Podhorie alebo sa ho dotýkajúce nadväzujú ďalšie významné značené turistické chodníky ako zelená č.5658 Rajecké Teplice – Skalky – Lietavská Svinná – hrad Lietava – Lietava – Žilina, červená č. 0880b Považská Teplá – Manínska tiesňava – Vrchteplá – Súľov – Pod Roháčom – Hričovské Podhradie – Ovčiarsko – Žilina, Strážov.

Blízkym okolím prechádzajú trasy:
žltá značka – Pod Dubovcom – Lietavská Závadka – Španilán – Pod Roháčom – Lúka pod Roháčom – Lúka pri kamennom hríbe – Súľov parkovisko – Súľov – sedlo Patúch – Pod kamenným dielom – Zbyňov – Lúka pri Rajčianke – Rajecké Teplice;
červená značka – Žilina, Strážov – Ovčiarsko – Pod hradom Hričov – Pod Roháčom - Sedlo pod Bradou – Súľov – Vrchteplá;

2.12.1.5 Lokalizácia dopravných zariadení

Čerpacie stanice pohonných hmôt a opravovne motorových vozidiel sú lokalizované v Žiline, vzdialenej cca 15 km, resp. v Rajeckých Tepliciach. Okrem malej čerpacej stanice umiestnenej v obci Podhorie v areáli poľnohospodárskeho dvora je najbližšia čerpacia stanica v k.ú. Lietavská Lúčka v smere na Rajec pri ceste I/64 Žilina – Rajec, medzi zastavaným územím obce Lietavská Lúčka a odbočkou v smere Lietavská Svinná – Babkov, vo vzdialenosti od najbližšej časti zastavaného územia obce Podhorie 5 km.

Ďalšia je v Žiline, m.č. Bytčica, ktorá je vzdialená od najbližšej časti zastavaného územia obce Podhorie 8 km a od jeho najvzdialenejšej časti 11 km.

Výstavbu nových čerpacích staníc a iných dopravných zariadení nie je potrebné v k.ú. obce Podhorie navrhovať.

2.12.1.6 Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy

Negatívne účinky dopravy vo všeobecnosti, medzi ktoré patrí pôsobenie hluku a exhalátov na obyvateľstvo riešeného územia, sú posudzované v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Zb., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, tá je pre obytné územia v nočných hodinách 45 dBA.

Pri výpočte vzdialeností ekvivalentných hladín hluku od osi posudzovaných ciest v obytných zónach vychádzajú tieto v rozsahu 60 – 200 m. Vzdialenosť jednotlivých objektov od účinkov nadmerného hluku je potrebné riešiť individuálne, napr. obmedzením rýchlosti, trojitým zasklením okien, pevným oplotením , výsadbou pásov kombinovanej zelene (nízkej strednej a stromovej), atď.

Ochranné pásma

Cestný zákon č. 135/1961 Z.z. v platnom znení určuje v nezastavanom území pre:

- cestu III. triedy ochranné pásmo 20 m od osi cesty na obe strany,
- miestne cesty 15 m od osi cesty na obe strany.

Ochranné pásma ciest sa v zmysle vyhlášky č. 35/1984 Zb. §15, ako aj komentára k STN 73 6110 v zastavanom území, alebo území určenom na zástavbu nestanovujú.

2.12.2 VODNÉ HOSPODÁRSTVO

Návrh ÚPN-O Podhorie v oblasti vodného hospodárstva rešpektuje:

- Nariadenie vlády SR, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN – VÚC Žilinského kraja v znení zmien a doplnkov,
- Zadanie pre vypracovanie ÚPN – O Podhorie,
- vyhlášku MŽP SR č.684/2006 Z.z. zo dňa 14.11.2006,
- stanoviská dotknutých organizácii,
- príslušné normy a predpisy.

2.12.2.1 Návrh zásobovania pitnou vodou

Širšie vzťahy

Katastrálne územie obce Podhorie leží sčasti v pásme hygienickej ochrany (PHO) 2° (vonkajšom) vodného zdroja (VZ) Lietava. Obmedzenia z toho vyplývajúce sú stanovené vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov č. 29/2005 Z.z.

Súčasný stav

Obec Podhorie má vybudovanú a kompletne zrekonštruovanú vodovodnú sieť, ktorej je aj prevádzkovateľom. Zdrojom vody sú 2 pramenné záchyty (so spoločnou výdatnosťou cca 1,5 l/s) a 1 vrt (1,8-2 l/s). Ďalšie 2 vrty majú nezistenú výdatnosť. Z dvoch záchytov je pitná voda gravitačne privádzaná do zbernej nádrže a odtiaľ čerpaná a

vedená privádzacím výtlačným potrubím do vodojemu o objeme 180 m^3, ktorý leží na kóte 508,31 m n.m. Z vrtu lok. "Vyše Dediny je vedený výtlak a z ďalších dvoch vrtov je pitná voda privedená do vodojemu. Tieto miestne zdroje pitnej vody obce musia mať PHO 1. stupňa tvorené ich oplotením. V čase spracovania ÚPN – O Podhorie je oplotenie vodného zdroja vybudované len v lok. „Vyše Dediny" pri ostatných zdrojoch vody PHO 1. stupňa nebolo stanovené.

Z vodojemu je rozvod vody vedený hlavným rozvádzacím potrubím DN 100 do zastavaného územia obce. Existujúca vodovodná sieť slúži na zabezpečenie obyvateľstva pitnou a požiarnou vodou. Pokrýva celú jestvujúcu zástavbu v obci. Rozvádzacie potrubie v obci má parametre DN 50 -100, materiál PE. V miestach, kde to bolo možné je riešené ako zokruhované. Jednotlivé nehnuteľnosti v obci sú pripojené na verejný vodovod pomocou vodovodných prípojok, na ktorých sú osadené fakturačné meradlá.

Na jednotlivých trasách sú umiestnené trasové uzávery a armatúrne šachty, taktiež nadzemné resp. podzemné požiarne hydranty.

Zastavané územie zásobované z verejného vodovodu leží v nadmorskej výške cca. 430 – 490 m n.m., t.j. hydrostatický pretlak vo vodovodnej sieti v závislosti od VDJ Podhorie je cca. 0,78 – 0,18 MPa. STN 755401 a vyhl. 684/2006 Z.z. stanovuje maximálny pretlak vo vodovodnej sieti 0,6 MPa resp. 0,7 MPa. Taktiež stanovuje pri zložitej členitosti terénu a v zástavbe na okraji obce hydrodynamický pretlak najmenej 0,15 MPa (obmedzenie výšky zástavby do 2 nadzemných podlaží), resp. 0,25 MPa. Najnižšie položené zásobované objekty ležia v lok. „Dráhy". Tu sa navrhuje osadiť na rozvádzacom potrubí redukčný ventil, ktorý zabezpečí maximálny hydrostatický pretlak vo vodovode 0,6 resp. 0,7 MPa.

Tabuľka 0.12-2 Systém zásobovania pitnou vodou pre obec Podhorie

p.č.	Názov objektu	Popis objektu
1	vodný zdroj - podzemný vrt + 2 pramenné záchyty	Vrt (výdatnosť: 1,8 – 2,0 $l.s^{-1}$) Pramenné záchyty (spolu 1,5 $l.s^{-1}$)
2	privádzacie výtlačné potrubie	- materiál: PE - dimenzia/dĺžka: D75 (DN65) / 320 m
3	vodojem Podhorie	- využiteľný objem: 180 m^3 - kóta vodojemu: 508,31 m n.m.
4	rozvádzacie vodovodné potrubie pre obec	- materiál: PE - dimenzia/dĺžka: D110 (DN100) / 2070 m - dimenzia/dĺžka: D90 (DN80) / 2020 m - dimenzia/dĺžka: D63 (DN50) / 400 m

Z výrazného rozvoja obce Podhorie v poslednom období vyplýva aj značný nárast počtu obyvateľov. V čase prieskumov v obci žilo 860 trvalo žijúcich obyvateľov, ktorí v zmysle vyhlášky č. 684/2006 Z.z. majú dennú potrebu vody cca 116 $m^3.d^{-1}$ (viď tabuľku nižšie). Problémom bolo zabezpečiť takúto potrebu vody z jestvujúcich vodných zdrojov počas celého roka pre tento stav a tým viac pre návrhové obdobie. Pri doporučenej výdatnosti zdrojov (spolu cca 3,3 – 3,5 $l.s^{-1}$) predstavuje denné množstvo vody pre tento stav obyvateľstva cca 285– 302 $m^3.d^{-1}$. Vodné zdroje nie sú stabilné, t.j. výdatnosť zdrojov nie je počas celého roku garantovaná na doporučenej výdatnosti. Dochádza k ich značnému kolísaniu hlavne počas suchých období bez zrážok, čo sa môže prejaviť v obci nedostatkom pitnej vody.

Z uvedeného vyplýva, že z dlhodobého hľadiska jestvujúci zdroj pitnej vody nebude dostatočný. Riešením je možnosť zásobovania obce z iného vodného zdroja – napr. z

pripravovaného vodovodu DN150 v obci Lietava do Lietavskej Závadky, na ktorý je v čase vypracovania návrhu ÚPN – Podhorie vydané územné rozhodnutie.

Okrem obecného vodovodu sa v obci nachádza aj rozvod pitnej vody pre potreby miestneho poľnohospodárskeho dvora. Ten sa skladá z vodného zdroja, vodojemu (10 m^3) a zásobného potrubia.

Potreba požiarnej vody

Na jednotlivých trasách sú umiestnené nadzemné resp. podzemné požiarne hydranty tak, aby zároveň plnili aj prevádzkové požiadavky určené pre vodovodnú sieť. Každá dimenzia potrubia má svoje kapacitné parametre pre zabezpečenie vonkajšej požiarnej vody. Vnútornú potrebu požiarnej vody majú vybrané objekty zabezpečenú podľa platných legislatívnych predpisov formou hasiacich prístrojov resp. vnútorných požiarnych hydrantov.

Výpočet potreby pitnej vody pre stav v roku 2014 viď nasledujúca tabuľka 0.12-3 (podľa Vyhlášky MŽP SR č.684/2006 Z.z. zo dňa 14.11.2006):

- pre bytový fond (kd = 2,0; kh = 1,8) – veľkosť územia do 1000 obyv.:
  - špecifická potreba vody je závislá od vybavenia bytov, podľa vyhlášky ÚPN - O Podhorie navrhuje 120 l. $obyv^{-1}.d^{-1}$,
  - pre služby resp. občiansku vybavenosť:15 l. $obyv^{-1}.d^{-1}$,
  - počet obyvateľov: 860 (SODB 2014).

Tabuľka 0.12-3

Popis	MJ	počet MJ	ŠP	kv	ŠPu	Qd		kd	Qd,max		kh	Qh,max	počet dní	Qr
			[l.MJ^{-1}.d^{-1}]		[l.MJ^{-1}.d^{-1}]	[$m^3.d^{-1}$]	[$l.s^{-1}$]		[$m^3.d^{-1}$]	[$l.s^{-1}$]		[$l.s^{-1}$]		[$m^3.r^{-1}$]
Bytový fond	obyv.	860	120	1,0	120	103,2	1,19	2,0	206,4	2,39	1,8	4,30	365	37668
občianska vybavenosť	obyv.	860	15	1,0	15	12,9	0,15	2,0	25,8	0,30	1,8	0,54	260	3354
						116,1	**1,3**		**232,2**	**2,7**		**4,8**		**41022**

t.j.

Denný maximálny prietok (pre súčasný stav odberateľov):

$Q_{p,návrh} = Qd = 116\ 100\ l.d^{-1} = 1,3\ l.s^{-1}$

$Q_{m,návrh} = Q_{d,\ max} = 232\ 200\ l.d^{-1} = 2,7\ l.s^{-1}$

$Q_{h,návrh} = Q_{h,\ max} = 4,8\ l.s^{-1}$

Ročná potreba vody: $Q_{ročné} = 41022\ m^3.rok^{-1}$

Posúdenie využiteľného objemu jestvujúceho vodojemu (1x180 m^3) pre súčasný stav:

Vmin, potrebné = min (0,6 x Q_m) = min (0,6 x $Q_{d,max}$) = 0,6 x 232,2 = min. 139 m^3

Z posúdenia vyplýva, že pre potreby stavu obyvateľstva v obci v roku 2014 pri 100% zásobovaní obyvateľstva by bol jestvujúci vodojem 1x180 m^3 dostačujúci. Posúdenie je v súlade s STN 75 5302 a STN 92 0400.

Návrh riešenia

Navrhovaná zástavba leží rozptýlene v celom zastavanom území obce. V zmysle UPN – O Podhorie sa predpokladá od roku 2014 do roku 2030 nárast počtu obyvateľov v obci o 160 (počet bytov v roku 2014: + 80 + rezerva 30).

Výpočet potreby pitnej vody viď nasledujúca tabuľka 0.12-4

(návrh pre 100 % zásobovaného obyvateľstva)

(podľa Vyhlášky MŽP SR č.684/2006 zo dňa 14.11.2006):

- pre bytový fond (kd = 1,6; kh = 1,8) – veľkosť územia od 1000 do 5000 obyv.:

- špecifická potreba vody je závislá od vybavenia bytov. Podľa vyhlášky ÚPN – O Podhorie navrhuje 120 l. obyv^{-1}.d^{-1}
- pre služby resp. občiansku vybavenosť: 25 l. obyv^{-1}.d^{-1}

Tabuľka 0.12-4

Ozn. lokality	Popis	MJ	počet MJ	ŠP	kv	ŠPu	Qd		kd	Qd,max		kh	Qh,max	počet dní	Qr
				[l.MJ^{-1}.d^{-1}]		[l.MJ^{-1}.d^{-1}]	[m^3.d^{-1}]	[l.s^{-1}]		[m^3.d^{-1}]	[l.s^{-1}]		[l.s^{-1}]		[m^3.r^{-1}]
	Navrhovaný stav						**23,2**	**0,3**		**37,1**	**0,43**		**0,77**		**8048**
1	Bytový fond	obyv.	160	120	1,0	120	19,2	0,22	1,6	30,7	0,36	1,8	0,64	365	7008
2	občianska vybavenosť	obyv.	160	25	1,0	25	4,0	0,05	1,6	6,4	0,07	1,8	0,13	260	1040
	Súčasný stav						**124,7**	**1,4**		**199,5**	**2,3**		**4,16**		**43258**
3	Bytový fond	obyv.	860	120	1,0	120	103,2	1,19	1,6	165,1	1,91	1,8	3,44	365	37668
4	občianska vybavenosť	obyv.	860	25	1,0	25	21,5	0,25	1,6	34,4	0,40	1,8	0,72	260	5590
Spolu (navrhovaný + súčasný)							**147,9**	**1,7**		**236,6**	**2,7**		**4,9**		**51306**

t.j.

Potreba pitnej vody pre celé územie (návrh):
(100 % zásobovaného obyvateľstva):
$Q_{p,návrh} = Qd = 147\ 900\ l.d^{-1} = 1,7\ l.s^{-1}$
$Q_{m,návrh} = Q_{d,\ max} = 236\ 600\ l.d^{-1} = 2,7\ l.s^{-1}$
$Q_{h,návrh} = Q_{h,\ max} = 4,9\ l.s^{-1}$
Ročná potreba vody: $Q_{ročné} = 51\ 306\ m^3.rok^{-1}$

Posúdenie využiteľného objemu jestvujúceho vodojemu (1x180 m^3) pre navrhovaný stav – rok 2030:

$V_{min,\ potrebné} = \min (0,6 \times Q_m) = \min (0,6 \times Q_{d,max}) = 0,6 \times 236,6 = \text{min.}\ 142\ m^3$

Z dôvodu prekategorizovania obce do vyššej kategórie (od 1000 do 5000 obyvateľov) nedošlo k pomerovému navýšeniu potreby vody oproti súčasnému stavu. Preto aj z posúdenia vyplýva, že pre potreby navrhovaného počtu obyvateľstva v obci pri 100% zásobovaní obyvateľstva je jestvujúci vodojem 1x180 m^3 dostačujúci. Posúdenie je v súlade s STN 75 5302 a STN 92 0400.

Navrhované územia určené pre výstavbu nadväzujú na jestvujúcu zástavbu. Sú navrhované v nadmorskej výške cca. 430 – 495 m n.m., t.j. hydrostatický pretlak vo vodovodnej sieti v závislosti od VDJ Podhorie bude cca. 0,78 – 0,13 MPa. STN 755401 a vyhl. 684/2006 Z.z. stanovuje maximálny pretlak vo vodovodnej sieti 0,6 MPa resp. 0,7 MPa. Taktiež stanovuje pri zložitej členitosti terénu a v zástavbe na okraji obce hydrodynamický pretlak najmenej 0,15 MPa (obmedzenie výšky zástavby do 2 nadzemných podlaží), resp. 0,25 MPa. Najnižšie položené navrhované územia ležia v lok. „Dráhy“ a „Nad Mlynom“. Tu sa navrhuje na rozvádzacom potrubí osadenie redukčného ventilu, ktorý zabezpečí maximálny hydrostatický pretlak vo vodovode 0,6 resp. 0,7 MPa.

Najvyššiu položenú zástavbu (pri vodojeme) sa navrhuje umiestniť tak, aby boli v mieste napojenia na vodovod dodržané tlakové pomery aspoň 0,15 MPa (od minimálnej hladiny vo vodojeme). Pri danom tlaku platí obmedzenie výšky zástavby do dvoch nadzemných podlaží. Inak bude potrebné pre dosiahnutie požadovaných tlakových parametrov zásobovanie vodou objektu (objektov) riešiť pomocou automatickej tlakovej stanice (ATS). Lok. „Kreana“ sa navrhuje napojiť na rozvody v k.ú. Lietava. Rozptýlené rekreačné chaty a navrhované územia rekreačných chalúp a záhradkovej osady sa navrhuje do roku 2030 zásobovať vodou z vlastných zdrojov.

Existujúca vodovodná sieť je rozsahom dostatočná a rozšíriteľná, vytvára vhodné podmienky aj pre navrhovaný rozvoj. Pokrýva celé územie. Je vedená prevažne vo verejných cestách a zeleni. Korešponduje so súčasnou, resp. budúcou zástavbou. Vytvára podmienky pre jednoduché napojenie navrhovaných objektov.

Pre nové vetvy vodovodov sa navrhuje uprednostniť trasovanie v cestách, vyhnúť sa súkromným pozemkom s problémami vstupov pre výstavbu a obsluhu. Navrhujú sa tak, aby zabezpečovali aj potrebu požiarnej vody – s nadzemnými hydrantmi. Tiež sa navrhuje v čo najväčšej miere budovať vodovodný systém ako okruhový, čím sa docieli vyššia kvalita dodávanej pitnej vody ako i dostupnosť dodávky v prípade porúch na vodovodnom potrubí (možnosť dodávky z dvoch smerov). Na vhodných miestach je potrebné osadiť trasové uzávery. Vodovodné potrubie sa požaduje ukladať do nezámrznej hĺbky. Potrubie budovať z rúr z PE resp. tvárnej liatiny, dimenziu jednotlivých vetiev navrhuje ÚPN – O Podhorie DN 80 - DN 100 (nie menej, ak má vodovod slúžiť aj na požiarne účely). Podotýka sa, že dimenzia potrubia DN 100 dokáže zabezpečiť aj požiarnu vodu do prietoku cca 12 $l.s^{-1}$, DN 80 do prietoku cca 7,5 $l.s^{-1}$.

ÚPN – O Podhorie požaduje pri navrhovaných územiach rešpektovať trasy existujúcich vodovodných potrubí a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem (zákon č. 442/2002 Z.z.).

Jednotlivé navrhované nehnuteľnosti sa navrhuje napojiť na verejný vodovod pomocou vodovodných prípojok, na ktorých bude osadená vodomerná zostava spolu s fakturačným vodomerom. Jej umiestnenie sa navrhuje v objektoch resp. vo vodomerných šachtách ležiacich mimo objektu (v závislosti od priestorových pomerov).

Vybudovaná vodovodná sieť musí by v súlade s platnými normami a predpismi. Navrhovaná vodovodná sieť bude zásobovať územia pitnou resp. požiarnou vodou. Kvalita pitnej vody musí zodpovedať príslušnému Nariadeniu vlády SR č.354/2006 Z.z.

Z dlhodobého hľadiska sa miestne vodné zdroje javia ako nedostatočné (vzhľadom na ich nestabilnosť). Preto sa javí ako riešenie napojenie miestnych vodovodov v obci na pripravovaný vodovod DN 150 v obci Lietava do Lietavskej Závadky. Tlakové pomery v tomto rozvode limituje vodojem Lietava (1x 400 m^3), s kótami hladín max/min: 466,85/463,35 m n.m. Tieto sú pre zásobovanie obce Podhorie nedostatočné a preto bude potrebné na prepoji z tohto vodovodu na obecný vodovod vybudovať automatickú tlakovú stanicu (ATS), ktorá zvýši pretlak vo vodovode na potrebnú úroveň – cca na kótu hladiny vo vodojeme Podhorie (cca 510 m n.m.).

Potreba požiarnej vody

Na nových trasách navrhuje ÚPN – O Podhorie osadiť nadzemné požiarne hydranty, rozmiestnené podľa príslušnej STN. Každá dimenzia potrubia má svoje kapacitné parametre pre zabezpečenie vonkajšej požiarnej vody (DN 100 dokáže zabezpečiť okrem pitnej aj požiarnu vodu do prietoku cca 12 $l.s^{-1}$, DN 80 do prietoku cca 7,5 $l.s^{-1}$). V navrhovaných územiach treba brať na to ohľad, poprípade dodávku požiarnej vody riešiť z potrubia, ktoré zabezpečí dostatočné množstvo požiarnej vody. Alternatívne možno zabezpečiť požiarnu vodu aj iným spôsobom (napr. požiarnou nádržou, zabezpečením odberného miesta vo vodnom toku, a pod.). Podrobnosti pre zabezpečenie požiarnej vody stanovuje STN 92 0400 a vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 699/2004 Z.z..

2.12.2.2 Odkanalizovanie územia

Širšie vzťahy

Odkanalizovanie obce nemá v súčasnosti žiadne väzby na okolité obce. Je riešené lokálne. V obci nie je dokončený funkčný systém odkanalizovania napriek tomu, že obec v minulosti vybudovala ČOV, na ktorú nikdy nebola dobudovaná priľahlá stoková sieť. Táto ČOV je nefunkčná a už technologicky zastaralá. Pre odvedenie splaškových vôd z územia obce bude potrebné dobudovať stokovú sieť v potrebnom rozsahu podľa priľahlej zástavby a vybudovanie prepojenia na stokovú sieť v obci Lietava.

Súčasný stav

Splašková kanalizácia

V súčasnosti nie je v obci Podhorie vybudovaný funkčný systém odkanalizovania. Splaškové odpadové vody (od 212 domov a bytov) sú likvidované v:

- žumpách (odpadové vody majú byť odvádzané autorizovaným prepravcom do najbližšej ČOV),
- septikoch (vyústené do miestnych recipientov),
- domových ČOV (platí pri novších a prestavaných objektoch).

Tento stav spôsobuje znečistenie v miestnych recipientoch a taktiež v podzemných vodách (keďže nie všetky žumpy sú vodotesné). Hlavne v letnom - bezzrážkovom období je to citeľné, keď sú prietoky v recipientoch na ročnom minime.

Naviac obec Podhorie leží v PHO 2. vonkajšom vodného zdroja (VZ) Lietava, t.j. znečistené vody vo vodných tokoch pochádzajúce zo zastavaného územia obce prechádzajú týmto ochranným pásmom a ohrozujú tak kvalitu pitnej vody z vodného zdroja Lietava.

V minulosti vybudovaná obecná ČOV, bez dobudovanej priľahlej stokovej siete je nefunkčná a technologicky zastaralá.

Z dôvodu nevyhovujúceho stavu zneškodňovania odpadových vôd nielen v obci Podhorie, (ale aj v m.č. obce Lietava - Lietavskej Závadke) je snaha obce napojiť sa na splaškovú kanalizáciu v obci Lietava s následným prepojením na skupinovú kanalizáciu Žilina, s odvedením odpadovej vody na SČOV Horný Hričov. Takáto koncepcia rešpektuje záväzné regulatívy aktualizovaného ÚPN VÚC Žilinského kraja. Obec vo veci uplatnenia tejto koncepcie už začala konať.

Horný koniec obce má vybudovanú nefunkčnú stokovú sieť. Jestvujúca sieť je budovaná z potrubia DN 300, materiál PVC K, bez likvidácie odpadových vôd. Na vhodných miestach sú vybudované revízne šachty. Kanalizácia kopíruje zástavbu a konfiguráciu terénu, aby sa minimalizovali náklady spojené so zemnými prácami. Na kanalizačných prípojkách od jednotlivých nehnuteľností sú vybudované revízne šachty.

Dažďová kanalizácia – vody z povrchového odtoku

V obci nie je vybudovaný ucelený systém dažďovej kanalizácie, nakoľko sa obec nachádza v dobrom odtokovom území, kde cez obec prechádzajú miestne recipienty. Pomocou systému povrchových priekop a jarkov a lokálnych úsekov dažďovej kanalizácie sú dažďové vody lokálne odvádzané do povrchových vôd. V územiach ležiacich v blízkosti vodných tokov pripadá možnosť likvidovať vody zo striech objektov aj do podložia – tam, kde patria.

Návrh riešenia

Splašková kanalizácia

Pre zrealizovanie zámeru funkčného odvedenia splaškových vôd bude potrebné dobudovať stokovú sieť v potrebnom rozsahu podľa priľahlej zástavby a vybudovanie prepojenia na stokovú sieť v obci Lietava a do úvahy pripadajú dve technické riešenia:

- 1: pôvodnú ČOV na najnižšom mieste obce prebudovať na čerpaciu stanicu odpadových vôd (ČSOV). Tu budú splaškové odpadové vody akumulované a následne čerpané kalovými čerpadlami do výtlačného potrubia v súbehu resp. v ceste III/2102 s napojením na jestvujúcu splaškovú stokovú sieť DN 300 ukončenou pri križovatke do Lietavskej Závadky (cesta III/2103),
- 2: splašková stoková sieť obce bude viesť gravitačne v súbehu s Podhorským potokom a Lietavkou s napojením na splaškovú stokovú sieť v obci Lietava pri škole. Trasa by bola vedená mimo inundačného územia a ochranného pásma vodných tokov.

Hlavnou úlohou návrhu odkanalizovania obce splaškovou kanalizáciou bude:

- potreba dobudovania hlavného kanalizačného zberača splaškových vôd aj za prebudovanou jestvujúcou ČOV,
- dobudovanie celoobecnej stoky v obci Podhorie, jej prepojenie na kanalizačný systém v obci Lietava napojený do kanalizačného zberača z Rajeckej doliny, skupinovej kanalizácie Žilina a SČOV Horný Hričov,
- dobudovanie rozvodov pre navrhované územia obce Podhorie.

Jestvujúce kanalizačné rozvody (DN 300) sú kapacitne vyhovujúce aj pre napojenie území navrhovaných ÚPN – O Podhorie. Toto konštatovanie platí pri dôslednom dodržiavaní systému delenej kanalizácie. Je preto nutné striktne dbať na to, aby boli do splaškovej kanalizácie pripájané iba splaškové vody a nepripustiť prítok balastných príp. spodných vôd, ktoré by naviac mimoriadne nepriaznivo pôsobili aj na čistiaci efekt SČOV. Toto je aj základná podmienka správcu stokovej siete v regióne pre napojenie do jeho systému.

Trasy kanalizácie pre navrhované územia, ale aj ostatnú zástavbu v obci sú navrhované tak, aby korešpondovali s navrhovanou zástavbou a boli prispôsobené danostiam terénu. Potrubie jednotlivých navrhovaných vetiev je z materiálu PE/PP DN 250 – 300, šachty betónové resp. plastové DN 600 - 1000. Celé rozšírenie kanalizácie je navrhované ako gravitačné, v miestach kde to nebude možné, sa navrhuje vybudovanie komunálnych čerpacích staníc odpadových vôd (ČSOV) s výtlačným potrubím a zaústením do gravitačnej kanalizácie. V objektoch, ktoré nebude možné odkanalizovať gravitačne (zväčša rozptýlené rekreačné objekty), navrhovaných územiach rekreačných chalúp a územiach záhradkovej osady navrhuje ÚPN - O Podhorie likvidovať splaškové vody v nepriepustných žumpách s pravidelným vyvážaním splaškov do SČOV v Hornom Hričove, alebo domových ČOV. Umiestnenie komunálnych ČOV ako aj revíznych šácht sa navrhuje situovať mimo ochranné pásma vodných tokov. Rodinné domy v lok. „Kreana a „Nad Mlynom“ sa navrhuje napojiť na kanalizačný zberač v obci Lietava v m.č. Lietavská Závadka prečerpávaním popod Lietavský potok.

Stoková sieť musí byť budovaná ako tesná. Jednotlivé nehnuteľnosti sa navrhuje napojiť na verejnú kanalizáciu pomocou kanalizačných prípojok ukončených na hranici pozemku vo vnútri parcely revíznou šachtou a do RŠ ich napojiť vnútornou kanalizáciou.

V prípade výstavby prevádzok, kde môžu vznikať odpadové vody s obsahom tuku, je potrebné takéto vody pred zaústením do splaškovej kanalizácie predčistiť v lapači/odlučovači tukov.

Vybudovaná stoková sieť musí by v súlade s platnými normami a predpismi. Všetky vypúšťané odpadové vody musia byť v súlade s prevádzkovým poriadkom kanalizačnej siete, ktorého limitné hodnoty znečistenia vypúšťaného do kanalizácie stanovuje vyhláška MŽP SR č. 55/2005 Z.z.

Do času dobudovania a skolaudovania navrhovaného kanalizačného systému navrhuje ÚPN – O Podhorie splaškové odpadové vody vznikajúce z navrhovanej zástavby likvidovať lokálne – v tesných domových žumpách. Tieto musia byť pravidelne vyvážané autorizovaným prepravcom do miest na to určených (napr. SČOV Horný Hričov).

Bilancia odpadových a vôd

(podľa Vyhlášky MŽP SR č.684/2006 zo dňa 14.11.2006):

Odpadové vody splaškové (rovnaké množstvo ako je potreba pitnej vody), t.j.

Denný prietok (pre navrhovaný stav):

$Q_{24} = Q_p = Q_d =$ 236,6 $m^3.d^{-1}$ => 2,7 $l.s^{-1}$ => 1577 EO => 94,2 $kg.d^{-1}$ (BSK_5)

Výpočet množstva splaškových vôd z územia (podľa STN 75 6101):

Max. hodinový prietok: $Q_{h,max} = Q_{24} \times k_{h,max} = 2,7 \times 3,0 = 8,1\ l.s^{-1}$

Stoky splaškovej delenej sústavy sa dimenzujú na najväčší návrhový prietok rovnajúci sa dvojnásobku maximálneho hodinového prietoku. Pri dimenzovaní stôk sa požaduje rešpektovať aj budúci rozvoj územia.

Dažďová kanalizácia

Dažďovú kanalizáciu navrhuje ÚPN – O Podhorie riešiť v súvislosti s výstavbou resp. úpravou miestnych ciest, chodníkov, v súvislosti s riešením chodníka popri ceste III/2102, spevnených plôch a priestranstiev. Dôsledne je potrebné dbať na to, aby sa do nej nedostávali žiadne škodlivé látky a nečistoty, ktoré by spôsobili ekologické problémy v recipientoch, do ktorých budú dažďové vody odvádzané.

V rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku navrhuje ÚPN – O Podhorie realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.). Vody z povrchového odtoku majú byť pred odvedením do recipientu zbavené ropných látok ako aj plávajúcich a unášaných väčších častíc.

Dažďové vody zo zastavaného územia navrhuje ÚPN – O Podhorie odvádzať cez kratšie úseky kanalizácii resp. rigolov do miestnych recipientov, prípadne do podložia, pričom každé parkovisko a odstavná plocha s kapacitou 5 a viac parkovacích miest musia byť vybavené odlučovačmi ropných látok.

Ďalšie opatrenia, ktoré navrhuje ÚPN – O Podhorie na elimináciu znečistenia vôd:

- dôsledné dodržiavanie funkčnosti a účinnosti čistiacich komunálnych príp. priemyselných systémov (ORL – odlučovače ropných látok, lapače tukov, žumpy, hnojiská so zachytávaním splachov v nádržiach),
- obmedzovanie produkcie odpadových vôd priamo u prípadných producentov týchto vôd,
- realizácia a kontrola protihavarijných systémov na zabránenie úniku škodlivých látok, monitoring kvality vôd v lokalitách okolia hnojísk (farma), prevádzok s látkami škodiacimi vodám.

Limitné hodnoty pre vypúšťanie do povrchových a podzemných vôd stanovuje nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z.z. V prípade požiadavky príslušného vodohospodárskeho orgánu je potrebné navrhnúť odlučovače ropných látok pre cesty, resp. spevnené plochy na parkovanie.

Vybudovaná stoková sieť dažďovej kanalizácie musí by v súlade s platnými normami a predpismi. Potrubia jednotlivých navrhovaných vetiev budú z materiálu PE/PP kamenina/liatina/sklolaminát DN 250 - 800, šachty betónové/plastové DN 600 - 1000. Celá dažďová kanalizácia bude gravitačná. Jednotlivé nehnuteľnosti budú napojené na takúto dažďovú kanalizáciu pomocou kanalizačných prípojok. Tie budú ukončené na hranici parcely vo vnútri parcely revíznou šachtou (RŠ) resp. komorou.

2.12.2.3 Vodné toky

Súčasný stav

Katastrálne územie obce Podhorie patrí z hydrologického hľadiska do povodia potoka Lietavka. Okrem uvedeného toku sa na území nachádza niekoľko miestnych tokov, ktoré odvádzajú vody z územia. Odvodňujú lesné a lúčne partie, kde je odtok vody z územia spomaľovaný vegetačným krytom. Ich povodňové riziko nie je veľké, nakoľko kataster obce Podhorie sa nachádza v hornej časti povodia s relatívne malými prietokmi.

Vodné toky v katastri nemajú dodatočne vybudované opatrenia, ktoré ochraňujú priľahlé územie od povodní, nakoľko sa v území pri dodržiavanej údržbe brehovej zelene nenachádzajú žiadne rizikové územia s možným zaplavovaním. V hornej časti obce je na úseku cca 150 m Podhorský potok zatrubnený.

Tabuľka 0.12-5 Zoznam tokov v katastri obce Podhorie:

Názov toku / správcovský názov	***Hydrologické číslo toku***	***Správca toku***	***Úprava toku***
Lietavka / Lietavský potok	4-21-06-4269	SVP š.p.	bez úpravy
Bezmenný prítok Lietavky / Podhorský potok	4-21-06-4274	SVP š.p.	bez úpravy
Bezmenný prítok	4-21-06-4275	SVP š.p.	bez úpravy
Bezmenný prítok	4-21-06-4276	nemá	bez úpravy
Bezmenný prítok / Močiarny potok	4-21-06-4277	SVP š.p.	bez úpravy
Bezmenný prítok Lietavky / Dubník	4-21-06-4278	SVP š.p.	bez úpravy

Všetky toky v katastri obce (okrem jedného bezmenného toku) sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. (SVP), OZ Piešťany. V súčasnosti v území SVP neuvažuje so žiadnymi investičnými zámermi.

Návrh riešenia

Územný plán obce Podhorie rešpektuje dokument Vodný plán Slovenska (aktualizácia 2015) vymedzujúci útvar podzemnej vody SK1000500P ako útvar kvartérnych sedimentov s plochou 1069,302 km^2. Na základe hodnotenia jeho stavu v rámci 2. Plánu manažmentu povodí dosahoval tento útvar dobrý kvantitatívny aj chemický stav. Útvar podzemnej vody SK2001800F bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 4451,705 km^2. Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Územný plán obce Podhorie rešpektuje dokument Plán manažmentu čiastkového povodia Váh, v rámci ktorého aktívne prispieva k ochrane povrchových vôd najmä návrhom obecnej splaškovej kanalizácie (s odvedením splaškových vôd do kanalizačného systému v obci Lietava napojeného do kanalizačného zberača z Rajeckej doliny, skupinovej kanalizácie Žilina a SČOV Horný Hričov), rešpektovaním jestvujúcej morfológie vodných tokov, návrhom na likvidáciu inváznych druhov rastlín, návrhmi na ekologickejšie obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy, rešpektovaním sústavy NATURA 2000, návrhmi na zmiernenie nepriaznivých dopadov zmeny klímy, návrhmi ochrany pred povodňami a celým súborom opatrení pre skvalitnenie životného prostredia.

Územný plán obce Podhorie rešpektuje dokument Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu najmä návrhmi na zmiernenie nepriaznivých dopadov zmeny klímy, rešpektovaním sústavy NATURA 2000, navrhovanými úpravami v rámci obhospodarovania lesov a poľnohospodárskej pôdy, navrhovanými drobnými vodohospodárskymi opatreniami, opatreniami v urbanizovanom území a návrhmi riešenia protipovodňovej ochrany pri aplikácii navrhovaných preventívnych opatrení na dosiahnutie cieľov plánu manažmentu povodňového rizika pre katastrálne územie obce Podhorie.

Územia navrhovanej výstavby budú v kontakte s miestnymi vodnými tokmi. Prípadné úpravy resp. zásahy do koryta požaduje ÚPN – O Podhorie odkonzultovať so správcom toku (SVP š.p.). V prípade zaústenia nových vôd z povrchového odtoku do miestnych tokov je potrebné hydrotechnické posúdenie koryta na nové prietoky.

V územiach navrhovanej výstavby kde by n-ročné prietoky (50-ročné resp. 100-ročné prietoky) vo vodných tokoch mohli spôsobiť materiálne škody, bude potrebné na korytách vybudovať protipovodňovú ochranu.

Korytá tokov požaduje ÚPN – O Podhorie udržiavať v dobrom technickom stave a dbať hlavne na jarnú údržbu brehovej zelene, aby korytá tokov spoľahlivo plnili funkciu odvedenia zvýšených prietokov.

Situovanie nových stavebných objektov musí byť v súlade so zák.č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami. V zmysle tohto zákona je potrebné zabezpečiť ochranu inundačných území vodných tokov, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti.

Pre obec Podhorie nie je toho času spracovaná žiadna protipovodňová mapa. Správca vodných tokov (SVP š.p.) v zmysle svojho podnikového rozvojového programu investícií nepripravuje úpravu vodných tokov a taktiež neplánuje riešiť povodňovú ochranu riešeného územia obce. Preto pri realizácii rozvojových aktivít si prípadnú protipovodňovú ochranu musí zabezpečiť investor – stavebník na vlastné náklady, vrátane príslušnej projektovej dokumentácie, ktorú bude potrebné vopred prerokovať a odsúhlasiť so správcom vodných tokov.

Pre navrhované rozvojové aktivity v obci rešpektovať:

- Vodný plán Slovenska, Plán manažmentu čiastkového povodia Váh, Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu,
- ich ochranu pred povodňami (zákon č. 364/2004 a 7/2010 Z.z.),
- pri križovaní inžinierskych sietí s vodnými tokmi STN 73 6822,
- ochranné pásma vodných tokov, ktorého súčasťou sú pobrežné pozemky (zákon č. 364/2004 Z.z. § 49, vyhlášky MŽP č. 211/2005 Z.z. a STN 75 2102) od brehovej čiary obojstranne min. 5 m (drobné vodné toky), obmedzenia z toho vyplývajúce (neprípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu koryta ťažbou resp. navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vode, výstavba súbežných inžinierskych sietí),
- v ochrannom pásme toku prístup mechanizácie správcu toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) pre potreby realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,
- oprávnenie správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení pri výkone (zákon č. 364/2004 Z.z. § 49, vyhlášky MŽP č. 211/2005 Z.z.) užívať pobrežné pozemky; pobrežnými sú pozemky v závislosti od druhu opevnenia a druhu vegetácie pri drobných vodných tokoch Lietavka, Podhorský potok, Močiarny potok v šírke min. 5 m od brehovej čiary a pri ostatných vodných tokoch v šírke min. 4 m od brehovej čiary obojstranne,
- požiadavku na umiestnenie navrhovanej výstavby tam, kde nie sú spracované protipovodňové mapy nad hladinu Q_{100} a mimo zistené inundačné územie, za týmto účelom je nutné vypracovať a doložiť hydrotechnické posúdenie, v prípade potreby zabezpečiť protipovodňovú ochranu na náklady investora ešte pred začatím výstavby,
- vytváranie podmienok pre prirodzené meandrovanie vodných tokov,
- opatrenia na spomaľovanie odtoku vôd z povrchového odtoku z návrhového územia.

2.12.2.4 Ochranné pásma a pásma hygienickej ochrany (PHO)

Pre jestvujúce inžinierske siete - vodovod a kanalizáciu platia normy o ochranných pásmach pre jednotlivé vedenia, podľa príslušného významu a dimenzie vedenia tak, aby v tomto pásme neboli budované iné stavby a zariadenia, ktoré by prekážali pri jeho prevádzke alebo opravách.

Vnútorné PHO 1º vodných zdrojov je v lok. „Vyše Dediny“ vymedzené oplotením. Pri ostatných vodných zdrojoch v k.ú. Podhorie nebolo vymedzené. Ďalšie vonkajšie PHO 2º (VZ Lietava) zasahuje aj do okolitej voľnej krajiny a lesov. Pri hospodárení v ňom je potrebné dodržiavať príslušné opatrenia zapracované v dokumentoch o ochrane vodného zdroja.

Všetky zásahy nad rámec bežného obhospodarovania lesných porastov a pozemkoch v PHO 2º je potrebné odsúhlasiť príslušným vodohospodárskym orgánom, orgánom hygienickej služby a správcom vodného zdroja.

V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 je potrebné zachovať ochranné pásmo pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v šírke min. 5,0 m od brehovej čiary všetkých tokov. Súčasťou ochranného pásma sú pobrežné pozemky. Do vymedzeného pobrežného pozemku nie je možné umiestňovať zariadenia a vedenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru, súvislú vzrastlú zeleň, ani ho inak napr. poľnohospodársky obhospodarovať.

Taktiež je z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodných tokov k pobrežným pozemkom - pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze

2.12.3 ENERGETIKA

2.12.3.1 Zásobovanie elektrickou energiou

SÚČASNÝ STAV

Širšie vzťahy

Záujmové územie obce Podhorie je zásobované elektrickou energiou z uzla 110/22 kV Lietavská Lúčka po VN odbočke z linky číslo 253 Rajec – Lietavská Lúčka.

Riešené územie

22 kV VN sieť

VN odbočka z linky č.253 je realizovaná po betónových stĺpoch. Z nej sú vyvedené vzdušné VN prípojky k stožiarovým trafostaniciam T1 až T4, ku kioskovej trafostanici T9. Kiosková trafostanica T5 je prepojená VN káblom zemou.

Transformačné stanice

Odberatelia elektrickej energie v riešenom území sú zásobovaní zo siedmych trafostaníc o celkovom inštalovanom výkone transformátorov 1140 kVA.

Sekundárne vedenia

Sekundárna sieť je vedená vzdušne po betónových stĺpoch (staršia zástavba), navrhovaná zástavba v lok. „Kopce“ a „Vyše Dediny“ ma vybudovanú káblovú NN sieť zemou, vyvedenú z kiosku trafostanice T5.

Vonkajšie osvetlenie v jestvujúcej časti obce je riešené vzdušným rozvodom po NN sietí.

NÁVRH

Základné údaje o riešenom území

V území obce Podhorie sa nepredpokladá využívanie elektrickej energie pre výrobu tepla a varenie. V súčasnosti je na tento účel využívaný zemný plyn a predpokladá sa jeho použitie i v návrhovom období do roku 2030.

Tabuľka 0.12-6

Vstupné údaje	**rok 2014**	**rok 2030**
Byty :		
- trvalo obývané byty – stav k r. 2014	239	239
- odpad bytovej zástavby (zmena na rekreačné využívanie)		-20
- zostatok súčasných b.j. k r. 2030		219
- návrh bytov k roku 2030 (30 b.j. do roku 2021 + 60 b.j.)		90
Spolu byty :		**309**
- urbanistická rezerva		**30**
Občianska vybavenosť :		
Stav: Združený objekt obecného úradu – OU, KD, Knižnica, Požiarna zbrojnica, Pohostinstvo, Poradňa pre matky s deťmi, Sociálne služby (návrh)		nadstavba
Pohostinstvo „Podhorský šenk“		
Predajňa COOP Jednota + Pohostinstvo		
MŠ 20 detí		Rozšír. 1 tr.
Futbalové ihrisko + LV 300 m		dobudovanie
Urbársky dom		
Poľovnícky dom		
Výroba :		
Turiec AGRO s.r.o.		
Miestne výr. prevádzky		
Rekreačne chalupy		20 ICHR
- príkon pre b.j. stav : 2,0 kW – až 2,2 kW; návrh 2,4 kW		
- príkon pre rekreačné chalupy – 2,5 kW		

- príkon pre vybavenosť odhadom podľa podobných objektov v súčasnosti.

Tabuľka 0.12-7 Výpočet elektrického príkonu podľa druhu odberu a územ. členenia

Obec - druh odberu	**kW**	
	rok 2014	**rok 2030**
1. Byty r.2014 : 239 b.j. / odpad 20 b.j.	478	482
návrh 2014–2021-2030: 30 + 60 b.j.		225
urbanistická rezerva : 30 b.j.		75
S p o l u :	**478**	**782**
2. Občianska vybavenosť		
- jestvujúca spolu (cca 20% z potreby bytov)	95	100
- navrhované zariadenia:		
Sociálne služby	-	15
S p o l u	**95**	**115**
3. Šport a rekreácia		
futbal. ihrisko, soc. zariadenie, LV	15	30
rekreačne domy ICHR 20 ks	15	50
S p o l u	**30**	**80**
4. Výroba		
- areál Turiec AGRO s.r.o. miestne prevádzky	50	60
- ostatné miestne prevádzky	20	30
S p o l u	**70**	**90**
4. **Celkom**	**673**	**1067**
kW max	**605**	**960**

Tabuľka 0.12-8 Požiadavka územia na transformačný výkon v kVA

Podhorie	Stav kVA		Návrh kVA - rok 2030	
	Inštalovaný Výkon	Potreba Územia	Inštalovaný výkon	Potreba územia
S p o l u	**1140**	**765**	**2050**	**1210**

Tabuľka 0.12-9 Transformačné stanice 22/0,4 kV – obec Podhorie

TS	Č. vo vedení	Prevedenie	kVA		Miestny názov
			stav	návrh	
T1	4220	stožiarová	160	160	Stred obce
T2	4219	stožiarová	160	250	Horný koniec
T3	4222	stožiarová	250	250	AGRO Turiec
T4	4221	stožiarová	160	250	Lán – rekonštr.
T5	4223	kiosková	250	250	Vodojem
T6		kiosková	-	250	Dráhy
T7		kiosková	-	160	Nadsadie
T8		kiosková	-	160	Vyše Dediny
T9		kiosková	160	160	Zámostie
T10		kiosková	-	160	
Spolu kVA			**1140**	**2050**	

Riešenie elektrifikácie

Prekládky energetických zariadení je potrebné riešiť v zmysle zákona č.251/2012 Z.z. § 45 „Preložka elektroenergetického rozvodného zariadenia“, v ktorom sa uvádza

- náklady na preložku elektroenergetického zariadenia je povinný uhradiť ten kto potrebu preložky vyvolal, ak sa vlastník zariadenia a ten kto potrebu preložky vyvolal nedohodnú inak. Vlastníctvo rozvodného zariadenia sa preložkou nemení,
- SSE-D, a.s. ako majiteľ energetického zariadenia si vyhradzuje právo schválenia spôsobu, termínu preložky tohto zariadenia ako aj jej realizátora.

VN vedenie a trafostanice

V distribučnej VN sietí sa navrhuje :

- výstavba trafostanice T6 – 250 kVA v lok. „Dráhy“,
- výstavba trafostanice T7 – 160 kVA v lok. „Nadsadie“,
- výstavba trafostanice T8 – 160 kVA v lok. „Vyše Dediny“,
- výstavba trafostanice T10 – 16o kVA v lok. „Zadubnie a Zahaj“,
- rekonštrukcia trafostanice T4 (lokalita Lán) na 250 kVA,
- všetky navrhované VN prípojky na trafostanice sú v zastavanom území obce zemné káblové.

Trafostanice sa navrhujú riešiť podľa požiadaviek na odbery elektrickej energie. Navrhujú sa vo forme kioskových, s takým rozmiestnením, aby NN vývody z nich nepresahovali dĺžku 350 m.

Výhľadovo sa v lokalite „Lán“ navrhuje úprava trasy VN vedenia keďže existujúce vedenie bude prekážať výstavbe rodinných domov; VN vedenie zo smeru od Lietavskej Lúčky, od bodu za križovaním cesty (v smere na Babkov) a Močiarneho potoka bude preložené južne, obíde rozvojovú plochu a napojí sa na VN vedenie zo smeru z Babkova,

Sekundárny rozvod

- elektrické NN rozvody sa navrhuje v zastavanom území realizovať káblami

zemou, v rozptýlených územiach vzdušnou sieťou po betónových stĺpoch,
- z navrhovaných trafostaníc je potrebne zabezpečiť vývody do jestvujúcej NN siete zokruhovaním z dôvodu zabezpečenia spoľahlivosti a plynulosti dodávky elektrickej energie,
- lok. „Kreana“ sa navrhuje napojiť na NN rozvody v Lietavskej Závadke,
- elektromerové rozvádzače navrhovanej zástavby sa požaduje umiestniť na verejne prístupnom mieste, napr. v oplotení,
- rozvod pre verejné osvetlenie v územiach s káblovou NN sieťou sa navrhuje ako káblový.

OCHRANNÉ PÁSMA

V riešenom území sa nachádzajú elektrické vedenia pri ktorých je potrebné rešpektovať ich ochranné pásmo od krajných vodičov na každú stranu podľa zákona č. 251/2012 Z.z. :
- 22 kV vedenie vzdušné ..... 10 m,
- 22 kV kábel v zemi ..... 1 m,
- 22 kV závesný kábel ..... 1 m,
- stožiarová trafostanica od konštrukcie ..... 10 m,
- kioskové trafostanice nevyžadujú ochranné pásmo.

Pri výstavbe iných zemných inžinierskych sietí sa požaduje dodržať ochranné pásmo od zemného káblového vedenia v zmysle Zákona č.251/2012 Z.z., § 43 - manipulačný priestor od podperných bodov 1 meter a neporušenie ich stability.

2.12.3.2 Zásobovanie teplom

SÚČASNÝ STAV

Obec Podhorie má decentralizovaný systém zásobovaná teplom. Existujúce objektové zdroje tepla v zariadeniach občianskej vybavenosti (MŠ, Združený objekt OU) sú využívané len pre vlastnú potrebu objektov. Na území obce sa nenachádza väčší tepelný zdroj s ambíciou budúceho centrálneho tepelného zdroja. Potreba tepla v obci je riešená prevažne na báze využívania zemného plynu, čo predstavuje cca 82,23% z celkovej potreby tepla, vo využívaní ostatných palív (uhlie, drevo) cca 15,5 5%, elektriny 2,27%.

NÁVRH

Základné údaje riešeného územia

V súčasnosti je v území obce Podhorie využívaný pre zásobovanie teplom zemný plyn a predpokladá sa jeho používanie i v návrhovom období do roku 2030.

Tabuľka 0.12-10

Vstupné údaje	**rok 2014**	**rok 2030**
Byty :		
- trvalo obývané byty – stav k r. 2014	239	239
- odpad bytovej zástavby		-20
- návrh b.j. 2014 – 2021 - 2030 (30 + 60 b.j.)		90
Spolu byty :		**309**
- urbanistická rezerva		30
Celkom byty	**239**	**339**
Občianska vybavenosť :		
Stav :Združený objekt obecného úradu – OU, KD, Knižnica, Požiarna zbrojnica, Pohostinstvo, Poradňa pre matky s deťmi, Sociálne služby (návrh)		nadstavba
Pohostinstvo „Podhorský šenk“		
Predajňa COOP Jednota + Pohostinstvo		
MŠ 20 detí		Rozšír. 1 tr.
Futbalové ihrisko + LV 300 m		dobudovanie
Urbársky dom		
Poľovnícky dom		
Výroba :		
Turiec AGRO s.r.o.		
Miestne výr. prevádzky		
Rekreačne domy		20 ICHR

- príkon pre vybavenosť odhadom podľa podobných objektov v súčasnosti

Tabuľka 0.12-11 Výpočet potrieb tepla pre návrhové obdobie v roku 2030

Obec Podhorie - Druh odberu	Stav v r. 2014		Návrh 2030		Palivo
	MW	GJ	MW	GJ	
1. Byty – r. 2014: 239 / odpad 20	5,418	41 796	4,998	38 556	ZPN, PP, EE
Návrh 2014-2030:90+urb. rezer. 30	-	-	1,960	16 956	ZPN, PP
Byty s p o l u	5,418	41 796	6,958	55 512	
2. Občianska vybavenosť					
- jestvujúca spolu	0,350	2 520	0,500	3 600	ZPN, PP
- návrh :					
Sociálne služby	-	-	0,030	180	ZPN
Rozšírenie MŠ	-	-	0,03	180	ZPN
Vybavenosť spolu	0,350	2 520	0,56	3960	
3. Rekreácia					
20 rekreačných domov	-	-	0,300	2 160	PP
4. Výroba					
Miestne prevádzky	0,050	360	0,180	1 296	ZPN, PP
C e l k o m	**5,818**	**44 676**	**7998**	**62928**	

OCHRANNÉ PÁSMA

V k.ú. obce Podhorie sa nenavrhuje žiadna výstavba tepelnoenergetických zariadení vyžadujúca si ochranné pásmo.

2.12.3.3 Zásobovanie plynom

SÚČASNÝ STAV

Širšie vzťahy

Obec Podhorie je zásobovaná zemným plynom z VTL plynovodu PL Žilina – Lietavská Lúčka DN100 PN25 (OP do 2,5 MPa). Prívod zemného plynu do regulačnej stanice je zabezpečený cez VTL pripojovací plynovod PR Lietava DN100 PN25 (OP do 2,5 MPa). Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je RS Lietava 2,5 MPa/300 kPa, výkon 2 000 $m^3.h^{-1}$. Regulačná stanica je umiestnená v katastrálnom území obce Lietava. Z predmetnej RS sú zásobované zemným plynom obce Lietava, Lietavská Svinná - Babkov a Podhorie.

Riešené územie

V katastrálnom území obce sa v súčasnosti nachádza distribučná sieť prevádzkovaná SPP-D.STL2 DS s maximálnym prevádzkovým tlakom (OP do 300 kPa). Distribučná sieť v obci Podhorie je budovaná z materiálu oceľ, PE. V priestore lok. „Dráhy“ sa nachádza distribučná sieť z materiálu PE D110/63, v lok. „Zámostie“ z materiálu PE D75, v lok. „Diel“, „Vyše Dediny“ a „Nadsadie“ z materiálu PE D63.

V súčasnosti je v obci pripojených na zemný plyn 228 z celkového počtu 282 domov, čo je 80,85%. z celkového počtu 297 bytov je to 213 bytov čo je 71,72%. Objekty občianskej vybavenosti sú plynofikované na 100%.

Údaje o spotrebe zemného plynu pre obec Podhorie neboli spracovateľovi ÚPN – O Podhorie prevádzkovateľom plynárenských zariadení sprístupnené.

NÁVRH

Základné údaje o riešenom území

ÚPN - O Podhorie navrhuje riešiť nárast potrieb zemného plynu z existujúcich plynárenských zariadení obce Podhorie – STL plynovod 0,3 MPa.

Tabuľka 0.12-12

Ukazovateľ	**Stav**	**Rok 2030**
- trvalo obývané byty – stav	269	269
- odpad bytovej zástavby		-20
- navrhované k roku 2030		50
Spolu byty :		**299**
- urbanistická rezerva		30
Spolu byty s urbanistickou rezervou		**329**
- počet plynofikovaných bytov (stav)	213	213
- počet bytov na plynofikáciu (navrhované)		50 - 80
- spolu plynofikované v roku 2030		263 - 293
Vybavenosť :		
Stav :Združený objekt obecného úradu – OU, KD, Knižnica, Požiarna zbrojnica, Pohostinstvo, Poradňa pre matky s deťmi, Sociálne služby (návrh)		nadstavba
Pohostinstvo „Podhorský šenk“		
Predajňa COOP Jednota + Pohostinstvo		
MŠ 20 detí		Rozšír. 1 tr.
Futbalové ihrisko + LV 300 m		dobudovanie
Urbársky dom		
Poľovnícky dom		
Výroba :		
Turiec AGRO s.r.o.		
Miestne výrobné prevádzky		
Rekreačne domy ICHR		20 ICHR

Tabuľka 0.12-13 Výpočet ZPN podľa druhu odberu

Druh odberu	Stav		Rok 2030	
	$m^3.h^{-1}$	$tis.m^3.rok^{-1}$	$m^3.h^{-1}$	$tis.m^3.rok^{-1}$
ÚPN - O Podhorie				
1. Byty: plynofikované stav 213 b.j.	190	414	190	414
navrhované byty 50 + 10 b.j.	-	-	59	116
urban. rezerva 30 b.j.	-	-	27	58
S p o l u byty : 263 b.j.	190	414	249	530
Spolu s urban. rezervou 293 b,j.	190	414	276	588
2. Občianska vybavenosť				
- jestvujúca spolu	38	83	53	114
- návrh :				
Dom sociálnych služieb	-	-	2	4
rozšírenie MŠ	-	-	2	4
S p o l u vybavenosť	38	83	57	122
3. Výroba – prevádzky	16	32	20	40
C e l k o m 1 + 3 Koeficient súčasnosti 0,8	**244**	**529**	**353** **282**	**750**

- priemerný odber na byty stav bol stanovený odhadom vychádzajúcim z platných technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete, ktorá je zverejnená www.spp-distribucia.sk *
- príkon pre občiansku vybavenosť a výrobu odhadom cca 20% z potrieb bytovej zástavby.

* výpočet spotreby plynu pre rodinné domy je závislý od parametrov rodinného domu – plyn je určený len na vykurovanie, alebo aj ohrev vody a varenie, od veľkosti podlahovej plochy domu, výšky miestností, počtu osôb, technického stavu z hľadiska tepelných strát, typu vykurovacieho kotla; v extrémnych prípadoch sa môžu potreby plynu na dom pohybovať v hodnotách 700 - 4100 $m^3.rok^{-1}$; v podrobnosti riešenia územného plánu obce nie je možné stanoviť jednoznačný výpočet, je možné len odhadnúť že plyn sa bude používať na vykurovanie a čiastočne na ohrev vody a varenie, že priemerná podlahová plocha domu bude v rozpätí 95 – 105 m^2, výška miestností bude 2,6 m, priemerný počet osôb v byte bude 3,3, priemerný typ domu z hľadiska zateplenia bude „C“ (stredne zateplený), priemerný kotol bude nízkoteplotný; potom sa hodnoty pohybujú v rozpätí 0,88 - 0,90 $m^3.hod^{-1}$, 1816 - 2068 $m^3.rok^{-1}$; odhaduje sa že celý prírastok počtu bytov bude plynofikovaný, ak to nebudú všetky navrhované byty, že ich počet nahradia jestvujúce byty.

Potreba zemného plynu občianskej vybavenosti a výroby bola vyčíslená odhadom podľa potrieb tepla.

Tabuľka 0.12-14 Výpočet ZPN podľa miesta odberu

Druh odberu ÚPN - O Podhorie	rok 2030		rok 2030 s urbanist rezervou	
	$m^3.h^{-1}$	$tis.m^3.rok^{-1}$	$m^3.h^{-1}$	$tis.m^3.rok^{-1}$
1. Zastavané územie obce 223 b.j.	198	433	198	433
Občianska vybavenosť	38	83	57	122
Výroba – prevádzky	16	32	20	40
Zastavané územie spolu	252	548	275	595
2. lok.“Kreana“	1	2	2	4
3. lok. „Nad Mlynom“	1	2	2	4
4. lok. „Zamostie“	1	2	2	4
5. lok. „Dráhy“	2	4	3	6
6. lok. „Kopce“	4	8	6	12
7. lok. „Nadsadie“	12	23	16	30
8. lok. „Nad Ihriskom“	7	14	9	18
9. lok. „Vyše Dediny“	10	19	14	28
10. lok. „Diel“	12	23	25	50
C e l k o m 1 + 3 Koeficient súčasnosti 0,8	**302**	**643**	**353** **282**	**750**

Riešenie plynofikácie

Návrh plynofikácie obce rešpektuje integrovanú STL sieť do 0,3 MPa Lietava – Lietavská Svinná – Babkov, Podhorie s jednou regulačnou stanicou RS Lietava 2,5 MPa/300 kPa, s výkonom 2 000 $m^3.h^{-1}$. Zabezpečenie zásobovania zemným plynom v navrhovaných územiach rodinných domov, bytových domov, občianskej vybavenosti a výroby do roku 2030 spočíva v návrhu

- rozšírenia miestnej plynovodnej siete STL do 0,3 MPa PE potrubím o profile DN 63,
- zabezpečením dodávky cca 282 $m^3.h^{-1}$.

Z dôvodu nárastu hodinových odberov zemného plynu do roku 2030 v integrovanej STL sieti 0,3 MPa je potrebné prehodnotenie STL plynárenskej sústavy. Body napojenia na jestvujúce plynovody a technické parametre budú určené pri začatí výstavby v danej lokalite. STL rozvod vyžaduje u odberateľov inštaláciu regulátorov tlaku plynu STL/NTL.

Využitie zemného plynu sa navrhuje na vykurovanie, predpokladá sa čiastočný záujem o prípravu teplej úžitkovej vody a na varenie. V navrhovaných objektoch bytovej výstavby do roku 2030 (60 b.j. + urban. rezerva 30 b.j.) a objektoch občianskej vybavenosti sa navrhuje 100%. plynofikácia. V zariadeniach výroby sa navrhuje prívod zemného plynu, podľa potreby podnikateľského segmentu.

V prípade že obec Podhorie nebude riešiť zásobovanie zemným plynom naraz, ale postupne po jednotlivých lokalitách, SPP-distribúcia, a.s. vie zabezpečiť zásobovanie zemným plynom len do kapacity existujúcej RS Lietava a prepravnej kapacity STL2 distribučnej siete pri splnení technických a obchodných podmienok SPP-distribúcia, a.s. Po prekročení bude potrebné realizovať zvýšenie výkonu existujúcej regulačnej stanice RS Lietava a zvýšiť prepravnú kapacitu STL2 distribučnej siete tak, aby boli splnené technické a obchodné podmienky SPP-distribúcia, a.s.

OCHRANNÉ A BEZPEČNOSTNÉ PÁSMA

V zmysle zákona č. 251/2012 Z.z. je potrebne dodržať pásmo ochrán od osi plynovodu na každú stranu :

Tabuľka 0.12-15

Plynárenské zariadenie	Ochranné pásmo	Bezpečnostné pásmo
STL plynovod zastavané územie	1 m	určí prevádzkovateľ
STL voľný terén	4 m	10 m

2.12.4. ELEKTRONICKÉ KOMUNIKAČNÉ SIETE A POŠTA

2.12.4.1. Pošta a telekomunikácie

SÚČASNÝ STAV

Poštové služby pre obec Podhorie sú zabezpečované prevádzkou Lietava, ktorá organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Žilina. Donáška poštových zásielok je v jej spádovom území zabezpečovaná poštovými doručovateľmi.

Obec Podhorie je telekomunikačne pripojená káblovou sieťou na digitálnu ústredňu Lietava, kde v celom telekomunikačnom obvode platí miestna telefónna prevádzka. Podľa súčasnej štruktúry ST a.s. územie obce Podhorie patrí do Regionálneho centra sieťovej infraštruktúry Žilina (RCSI ZA), kde v celom telekomunikačnom obvode platí miestna telefónna prevádzka.

Miestna telefónna sieť obce je vybudovaná káblami zemou, do okrajových častí zástavby je riešená závesnými káblami.

Z RSU Lietava je vyvedený uzlový pripojovací kábel, trasa je vedená v súbehu s cestou III/2102 do obce Podhorie. Trasu uzlového kábla je potrebné rešpektovať, ochranné pásmo je 1 m od krajného kábla na každú stranu.

Ostatné slaboprúdové zariadenia

Pokrytie územia základným TV signálom programov STV 1, STV 2, Markíza a JOJ je zabezpečené TV vysielačom Martinské Hole. V obci Podhorie je k dispozícii káblová televízia realizovaná závesným optickým káblom po stĺpoch NN siete. Realizovaný je anténny vysielač T-COM, ktorým sa rozšírila ponuka TV programov a pripojovania na internet.

Služby verejnej rádiotelefónnej siete (VRS) sú v riešenom území zabezpečované operátormi ORANGE, T- Mobile a O2.

Sieť miestneho rozhlasu (MR) je riešená vzdušným rozvodom v súbehu s miestnymi cestami. Signál MR je zabezpečený z rozhlasovej ústredne situovanej v objekte OU.

NÁVRH

Tabuľka 0.12-16 Základné údaje riešeného územia

Ukazovateľ	rok 2014	rok 2030
- počet obyvateľov	860	1020
- počet bytov stav	239	239 (-20 úbytok)
z toho navrhované byty 2014 - 2030		80 (+ 30 rezerva)
- počet bytov celkom		339
- počet staníc na navrhované byty		1 až 1,5/b.j.
- počet staníc na objekty OV a prevádzky výroby		1až 2

Pošta

Pre poštovú prevádzku Lietava nie sú známe žiadne rozvojové zámery. V poskytovaní poštových služieb navrhuje ÚPN – O Podhorie zamerať sa na zvyšovanie ich kvality. Rozvoj poštovej prevádzky je v kompetencií Slovenskej pošty, a.s. a RPC Žilina.

Telekomunikácie

Telefonizácia

Tabuľka 0.12-17 Výpočet HTS pre rozvojové aktivity v území do roku 2030

ÚPN - O Podhorie	Počet obyvateľov	Počet b.j.	P o č e t H T S		
			Bytové	nebytové	s p o l u
Rok 2014	860	239	190	-	190
Rok 2030	1020	339	250	-	250
Občianska vybavenosť					
OV stav				25	25
OV návrh				2	2
S p o l u				27	27
Prevádzky výroby				10	10
Počet HTS k roku 2030			250	34	287

Návrh stupňa telefonizácie

Pre zabezpečenie nárastu telefónnych staníc pre obec Podhorie v návrhovom období do roku 2030 s celkovým počtom cca 287 HTS, z toho navrhovaných cca 100 HTS je potrebné:

- rozšíriť počet prípojných párov z RSU Lietava do obce Podhorie o navrhovaný

počet HTS - cca 100 vývodných párov,
- súčasný miestny telefónny rozvod riešený závesným káblovým vedením postupne nahradzovať káblovou telekomunikačnou sieťou,
- rozšírenie miestnej telekomunikačnej káblovej siete do rozvojových častí navrhovanej výstavby formou pripokládky k jestvujúcej miestnej káblovej sieti.

Telefónnych účastníkov v navrhovaných územiach bytovej výstavby a objekty občianskej vybavenosti pripájať cez káblové prípojkové skrine, bytovú zástavbu v rozptyle z účastníckych stĺpových rozvádzačov závesným káblovým vedením.

Body napojenia navrhovanej zástavby budú určené v podmienkach pri začatí územno-právneho konania výstavby konkrétnej lokality (požiadavka ST, a.s.).

ÚPN – O Podhorie navrhuje rozšírenie portfólia služieb o dátové služby, ktoré budú určené hlavne pre podnikateľský segment a pre domácnosti, ktoré budú využívať pripojenie na internet.

Ostatne slaboprúdové zariadenia

V rámci ÚPN – O Podhorie sa navrhuje:
- výmena vzdušného rozvodu miestneho rozhlasu, za rozvod rádiovým signálom s osadením reproduktorov na stĺpoch elektrickej siete (modernizácia),
- pokračovať v rozširovaní káblovej televízie formou optických závesných káblov umiestňovaných na stĺpoch elektrickej siete,
- rozšírenie služieb mobilných operátorov a väčšiu dostupnosť internetu.

Diaľkové káble

ÚPN – O Podhorie požaduje rešpektovať trasu prípojného kábla Lietava – Podhorie, jeho ochranné pásmo je 1,5m od krajného kábla na každú stranu.

2.13 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Územie obce Podhorie vo všeobecnosti nevykazuje znaky výrazného poškodenia stavu životného prostredia. Územie obce je bez výrazných znečisťovateľov životného prostredia. Dielčie nedostatky v tejto oblasti predstavujú:

- veľkoplošné obrábané orné pôdy s možnosťou poškodenia vodných tokov a podzemných vôd,
- nedokončená splašková kanalizácia s dôsledkom znečisťovania všetkých povrchových tokov,
- bytové kúreniská na spaľovanie tuhých palív napriek takmer celoplošnej plynofikácii obce,
- systém zástavby, v ktorom sa obytné územie približuje a zahusťuje k ceste III/2102 s rastúcou intenzitou dopravy, čím rastie podiel obytných území zasiahnutých hlukom, prachom a exhalátmi,
- nelegálne skládky komunálneho i nekomunálneho odpadu v brehových porastoch potokov, v rozptýlenej zeleni vo voľnej krajine, popri poľných cestách,
- registrované zosuvy a menšie územia postihnuté eróziou,
- menšie územia degradované a odprírodnené,
- prekryté a miestami aj zatrúbnené potoky.

2.13.1 ZÁSADY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA VO VZŤAHU K EKOLOGICKEJ ÚNOSNOSTI ÚZEMIA (HLAVNE Z HĽADISKA POĽNOHOSPODÁRSTVA, LESNÉHO HOSPODÁRSTVA, REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU, ŤAŽBY NERASTNÝCH SUROVÍN A STAVEBNÉHO ROZVOJA)

Pri definovaní zásad funkčného využívania územia vo vzťahu k ekologickej únosnosti územia ÚPN – O Podhorie vychádza predovšetkým z aplikácie hodnotenia územia a záverov RÚSES okresu Žilina (1993), Aktualizácie prvkov regionálnych ÚSES okresov Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto (2006). Krajinnoekologického plánu k.ú. Podhorie (2015) a RÚSES okresu Žilina (2020).

Riešené územie je súčasťou dvoch fyzickogeografických subregiónov:

- Súľovsko-skalská hornatina,
- Bitarovsko-višňovská pahorkatina.

Priestor Súľovsko-skalskej hornatiny (patrí tam západná časť k.ú. Podhorie) je zastúpený v území obce iba menšinovo. Sú tu zosuvy, erózie. Z hľadiska biotického sa na toto územie vzťahuje časť návrhu aktualizovaného RÚSES okr. Žilina..., ktorý navrhuje zlepšenie štruktúry biokoridorov v území. Zo socioekonomického hľadiska sa navrhuje zosúladenie rekreačných aktivít so záujmami ochrany prírody v Súľovských skalách.

Priestoru Bitarovsko-Višňovskej pahorkatiny (patrí tam väčšia časť k.ú. Podhorie) sa vyčítajú najmä zosuvy, náchylnosť na zosuvy a veľkoblokové polia. Navrhujú sa mu z hľadiska abiotického mozaikovité zmeny poľnohospodárskeho využitia, zvýšenie podielu drevinnej mimolesnej vegetácie a vytvorenie ochranných pásiem pre genofondové lokality susediace s ornou pôdou. Zo socioekonomického hľadiska sa obce Podhorie týkajú predovšetkým návrhy znižovania znečistenia podzemných vôd, zníženie znečistenia vodných tokov, sanácia skládok, starostlivosť o životné prostredie v zastavanom území.

Návrh ÚPN - O Podhorie v zásade akceptuje ekostabilizačné opatrenia aktualizovaného RÚSES. Nenamieta voči zmene poľnohospodárskeho využitia územia, vymedzeniu ochranných pásiem genofondových lokalít, založeniu mozaikových zmien v poľnohospodárskej krajine. Dodržanie týchto zásad, garantuje nenarušenie ekologickej únosnosti územia z hľadiska poľnohospodárskej výroby.

Podľa návrhu ÚPN – O Podhorie v oblasti lesného hospodárstva udržanie doterajšieho rozsahu hospodárenia v lesoch sa nebude považovať za prekročenie ekologickej únosnosti územia.

ÚPN – O Podhorie akceptuje aj návrhy Krajinnoekologického plánu:

- z hľadiska poľnohospodárskeho využitia územia,
- z hľadiska zachovania prírodných a krajinárskych hodnôt územia, prvkov ÚSES, biotopov európskeho a národného významu, chránených území a druhov,
- z hľadiska ochrany abiotických zložiek,
- z hľadiska ochrany vodných biotopov a biotopov mokradí,
- z hľadiska ochrany rastlinstva a živočíšstva,

tak, ako sú uvedené v podkapitole 2.11.6 Koncepcia územného zabezpečenia ekologickej stability, tvorby krajiny a návrh ekostabilizačných opatrení.

V oblasti nových výrob (sekundárny sektor, služby) na území obce bude prípustné ich zakladanie len v rozsahu disponibilného územia bývalého dvora JRD v k.ú. Podhorie a na nadväzujúcich plochách. Inde v zastavanom území sa pripúšťajú len zariadenia marginálneho rozsahu, charakteru služieb, s prísnymi podmienkami z hľadiska ochrany životného prostredia (hluk, exhaláty, nároky na dopravu). Charakter výrobných činnosti nesmie zakladať zmenu, resp. nesmie narúšať kvalitu životného prostredia obce.

Priemerná denná návštevnosť obce z hľadiska cestovného ruchu, turizmu a rekreácie odvodená z údajov aktualizovaného ÚPN – VÚC Žilinského kraja na úrovni 100 návštevníkov za deň v hlavnej letnej sezóne je limitom, ktorého neprekročenie dáva záruku zachovania ekologickej únosnosti územia z hľadiska rozvoja funkcie rekreácie, turizmu a cestovného ruchu. Z toho dôvodu sa v riešenom území nepočíta s veľkokapacitnými ubytovacími zariadeniami CR. Rozvoj rekreácie, turizmu a CR bude viac zameraný na 1-dňové a pohybové formy rekreácie a turizmu.

Z hľadiska rozvoja urbánneho prostredia obce vo vzťahu k ekologickej únosnosti je nutné vychádzať z nasledovných zásad:

- sídlo rozvíjať odvodene od jestvujúcich zastavaných území obce (okrem rozptýlených jestvujúcich rekreačných chát) so zmenšujúcou sa intenzitou (hustotou) ich zástavby od centra k okrajom zastavaného územia,
- podporovať po obvode zastavaných území obce vytvorenie nárazníkovej zóny mozaikovitých enkláv záhrad, maloplošnej ornej pôdy, TTP, atď.,
- podporovať rozvíjanie kratších priečnych kompozičných osí v zastavanom území,
- nezakladať v území žiadne ďalšie urbanizované satelity,
- rešpektovať v maximálne možnej miere v zastavaných územiach obce enklávy, línie, hniezda, remízky, hlavne krovitej a nelesnej stromovej vegetácie; ich rešpektovaniu je podriadený návrh celoobecnej koncepcie urbanistického rozvoja, ako i navrhovanie detailnejších urbanistických štruktúr,
- rešpektovať obmedzenia vyplývajúce z existencie zosuvných, degradovaných, záplavových a meliorovaných území,
- zachovať existujúce melioračné úpravy, ak pri navrhovanej výstavbe dôjde k ich narušeniu, investor je povinný ich sfunkčniť na vlastné náklady.

2.13.2 NÁVRH OPATRENÍ NA ELIMINÁCIU ALEBO OBMEDZENIE STRESOVÝCH PRVKOV V KRAJINE

Stresové faktory sú rozčleniteľné na prirodzené a antropogénne. Endogénnymi prirodzenými stresovými faktormi sú:

- radónové riziko,
- zemetrasenia a pod.

Exogénne stresové faktory majú zastúpenie:

- erózia pôdy,
- zosuvy a pod.

Na základe odvodenej mapy radónového rizika celý kataster obce Podhorie spadá do oblasti s nízkym, až stredným radónovým rizikom. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia príslušného územia. Územie so stredným radónovým rizikom treba využívať pre novú výstavbu len v marginálnej miere a ponechať ho v pozícií súčasného funkčného využívania územia (ako neurbanizované územie). Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

Základným opatrením pri výstavbe nových objektov je používať certifikované stavebné materiály a suterény budov zabezpečiť vhodnými hydroizolačnými materiálmi. Radiácia sa v území obce nevyskytuje nad rámec prirodzeného žiarenia prostredia. Výsledky prieskumov však nasvedčujú, že dlhodobé účinky radiácie a porúch elektromagnetického poľa zeme (geopatogénne zóny) nezaostávajú za účinkami ostatných geobariérových javov.

Z hľadiska seizmicity patrí kataster do 7° makroseizmickej intenzity.

Eróziou pôdy vplyvom nesprávneho obhospodarovania sú ohrozené lesné spoločenstvá a poľnohospodárska pôda v dôsledku jej nesprávneho využívania na sklonoch so svahom nad 7º (orná pôda bez protieróznych agrotechnických opatrení).

Územie katastra patrí medzi územia so slabou, až strednou náchylnosťou územia na zosúvanie. Sú v ňom evidované zosuvy. Navrhuje sa zamedzenie aktivizácii stabilizovaných zosuvov, alebo škodám spôsobeným aktívnymi zosuvmi vylúčením stavebnej, alebo aj inej činnosti, najmä rizikových líniových stavieb. Budúcu stavebnú činnosť v takto vymedzených priestoroch je možné pripustiť len na základe podrobnejšieho geologického prieskumu, ktorý navrhne úpravu hranice priestorov nezastaviteľných a vhodných pre výstavbu s určením podmienok pre realizáciu stavieb.

Predpokladanými najväčšími zdrojmi hluku bude podľa prieskumov a rozborov hlavne fungovanie dopravy po zbernej a obslužných cestách, príp. činnosti na hospodárskom dvore bývalého JRD. Hlukom môžu byť asi najviac obťažované obytné územia pozdĺž cesty III/2102, prípadne aj jestvujúce obytné územia nachádzajúce sa v tesnom južnom a západnom susedstve dvora bývalého JRD.

Vo všeobecnosti bude možné účinky hluku zmierniť:

- stavebnými úpravami objektov cestou zvukovoizolačných okien, dverí, omietok, formou oplotenia a zmenou dispozícii stavieb,
- realizáciou izolačnej zelene pozostávajúcej z kombinácie vysokej, nízkej i strednej (krovinatej) zelene (6 m široký pás umožňuje znížiť hladinu hluku o 1dBA) popri cestách a pri výrobných územiach,
- zmenou organizácie dopravy a odstránením dopravných závad,
- v rámci výrobných území nutným prioritným posudzovaním hlukových dôsledkov prevádzkovania nových areálov a prevádzok; definitívnemu rozhodnutiu o povolení nových výrobných činností musí predchádzať odborná garancia o dodržaní predpísaných hladín hluku v obytných a rekreačných územiach obce.

V prípade hodnotenia hluku z cesty III/2102, z miestnych ciest ale napr. aj z areálu dvora bývalého JRD treba vychádzať z toho, že maximálna prípustná hodnota hluku pre nočný čas v obytných územiach obce je 45 dB, a reagovať na požiadavky vyhlášky č. 549/2007 Z.z. o podrobnostiach o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií.

V katastri obce Podhorie sú stresové faktory v prevažnej miere dôsledkom neprimeranej antropogénnej činnosti v krajine. Vytvárajú v území tzv. bariérový efekt. V podmienkach obce Podhorie sa vyskytujú stresové faktory (SF):

- SF súvisiace s obyvateľstvom, s rozvojom urbanizácie,
- SF súvisiace s rekreáciou a cestovným ruchom,
- SF ovplyvňujúce kvalitu vody,
- SF súvisiace s fungovaním a rozvojom automobilovej dopravy,
- SF súvisiace s intenzívnym poľnohospodárstvom a veľkoplošným poľnohospod. znečisťovaním podzemných vôd,
- SF súvisiace s činnosťou zariadení sekundárneho sektora (v minimálnej miere).

Z hľadiska sledovania a hodnotenia stresových faktorov podľa metodiky RÚSES je možné obec kategorizovať do oblasti s príslušným hodnotením narušenia:

- Jadrá ÚSSF (územného systému stresových faktorov).

Sú to priestory územia najviac zasiahnuté silnou urbanizáciou, silným znečistením ovzdušia a intenzívnou dopravou, ako i územia poľnohospodárskych dvorov a živočíšnych fariem. Areál bývalého poľnohospodárskeho družstva v Podhorí, zastavané územie obce a okolie hlavnej cesty v zastavaných územiach sa hodnotia ako jadrové oblasti, so slabým bariérovým efektom.

- Koridory ÚSSF.

Sú negatívne ovplyvňované oblasti líniového alebo pásového charakteru. Patria sem hlavne dopravné línie a znečistené vodné toky. Trasa cesty III/2102 je zaradená do koridorovej oblastí so slabým bariérovým efektom.

- Prechodné oblasti ÚSSF.

Sú územia, kde počet a intenzita pôsobenia negatívnych javov nadobúda nižšiu hodnotu ako v jadrových územiach. Sú to územia so špecifickými problémami vyplývajúcimi z určitého typu ľudskej aktivity (erózia pôdy, znečistenie podzemných vôd z intenzívneho poľnohospodárstva a pod.). V obci Podhorie sa za prechodnú oblasť so stredným bariérovým efektom považuje značná časť poľnohospodárskych pôd lemujúcich zastavané územia obce (jadra ÚSSF).

Pozitívnymi faktormi ovplyvňovania stavu životného prostredia sú:

- súčasný stav veľkoplošne chránených území prírody Strážovské vrchy (Súľovské vrchy),
- „zásobáreň“ podzemných vôd,
- potoky,
- nerozvinutá chatová rekreácia na území CHKO Strážovské vrchy,
- množstvo a rozmiestnenie stromovej zelene v rámci zastavaného územia obce i mimo zastavaného územia,
- urbanistický pôdorys obce s pomerne nenarušenou urbanistickou štruktúrou najstarších častí obce,
- relatívna kompaktnosť historického stavebného fondu a jeho výtvarné pôsobenie,
- relatívne neznečistené ovzdušie (žiadny výrazný znečisťovateľ),
- relatívne nízky počet živelných skládok odpadu,
- možnosti rekreačného využitia a turistiky,
- výrazný kultúrno-spoločenský život,
- silné tradície kultúry,
- šance formovania príjemného obytného prostredia.

Návrh opatrení

Vychádzajúc z opatrení aktualizovaného RÚSES a prieskumov a rozborov pre elimináciu stresových faktorov v podmienkach obce sú aktuálne nasledovné opatrenia:

- **Vo využívaní ornej pôdy sa navrhuje:**

Naďalej obrábať intenzívne využívané plochy polí doteraz používaným spôsobom, vhodné je pestovanie liečivých rastlín, z hľadiska ochrany biodiverzity vysadiť remízky, minimalizovať používanie pesticídov a umelých hnojív vo voľnej krajine, kde hrozí kontaminácia prostredia a znečistenie zdrojov vôd, zachovať mimolesnú drevinovú vegetáciu, rešpektovať navrhované biokoridory, pôdy lemujúce zastavané územia obce využívať ako TTP. Táto činnosť musí byť previazaná s kontrolou dodržiavania agrotechnických a pôdoochranných opatrení. Pre toto riešenie bude nutné využiť miestny územný systém ekologickej stability (ÚPN – O Podhorie navrhuje jeho vypracovanie po schválení územného plánu obce).

- **Pre trvalé trávne porasty zohľadňovať v ich využívaní:**

Prekladanie košarísk, ako protierózne opatrenie, striedanie pasienkov s ponechaním dostatočného času na ich obnovu, ako ochrana proti šíreniu nitrofilných a zošľap znášajúcich druhov, kombinovanie pastvy s kosením porastov ako ochrana proti sukcesii vegetácie a nežiaducemu šíreniu burinných druhov, odstraňovanie biomasy pri kosení, zabránenie šíreniu nepôvodných, inváznych druhov a systematická likvidácia ich porastov biologickým spôsobom bez použitia chemikálií, vylúčenie nepôvodných druhov tráv pri prípadných rekultiváciách a využitie nastielania z pôvodných druhov tráv, redukcia prípadného šírenia náletu drevín, zabránenie nevhodným zásahom, ktoré by narušovali vodný režim v krajine.

- **V obhospodarovaní lesov:**

Hospodárenie a ťažbu vykonávať jemnejším spôsobom, zachovávať poloprirodzené a prirodzené porasty, vysádzanie hospodárskych lesov orientovať na rôznoveké porasty so zmiešaným druhovým zložením z autochtónnych drevín, nepoužívať chemické prostriedky proti škodcom, ťažbu vykonávať šetrne, aby nedochádzalo k erózii pôdy.

- **Obnova imisne zaťažených porastov*:***

Obnovu uskutočniť výberom vhodných druhov drevín.

- **Znižovanie znečisťovania ovzdušia emisiami lokálnych zdrojov:**

Ich zdrojom sú hlavne lokálne kotolne na tuhé palivo a prašnosť. Návrh takmer totálnej plynofikácie obce bude významným príspevkom na plnenie tohto opatrenia.

- **Znižovanie znečisťovania podzemných vôd:**

Toto opatrenie smeruje k zabráneniu únikov a priesakov z domových a bytových žúmp, zo živočíšnej farmy a k disciplinovanosti pri manipulácii s ropnými látkami a chemikáliami hlavne v poľnohospodárstve. Zásadným obratom v tomto smere je návrh dokončenia splaškovej kanalizácie.

- **Znižovanie znečisťovania vodných tokov a znižovanie bariérového efektu umelo upravených brehov:**

Konkrétnym príspevkom bude dobudovanie splaškovej kanalizácie a rekultivácie tokov.

- **Zachovanie prirodzeného charakteru riečnych ekosystémov t.j. vodných tokov a ich alúvií:**

Toto opatrenie sa aplikuje takmer na kompletné úseky mimo zastavaného územia obce Podhorského, Močiarneho, Lietavského potoka a potoka Dubník a primerane na úseky všetkých tokov v zastavanom území a ostatné toky v katastrálnom území.

2.13.3 ZÁSADY VYMEDZENIA HRANÍC ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Návrh hraníc nových zastavaných území obce vychádza zo zvolenej urbanistickej koncepcie postavenej na primárnom rozvoji v smere hlavných a vedľajších kompozičných osí obce. Znamená to, že najväčšie prírastky zastavanosti sa prejavujú v západnej časti obce, v menšej miere v severnej, južnej a východnej časti obce. Prírastky v navrhovanej zastavanosti obce po obvode súčasných zastavaných území budú primerané a primknuté k súčasným zastavaným územiam obce:

- navrhované hranice zastavaných území obce vymedzuje hlavné zastavané územie obce a štyri menšie samostatné zastavané územia.

Hranice zastavaných území obce Podhorie nie sú navrhnuté náhodilo, v ich vedení sa odráža snaha nadviazať na terénne danosti či existujúce zastavané územia, zažité stavebné diela a uplatňovať ich v území čo najmenej proti charakteru krajiny. Navrhované hranice sa vyhýbajú konfliktu s veľkoplošne chráneným územím, s prvkami kostry ÚSES, SKÚEV a CHVÚ.

2.13.4 ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

2.13.4.1 Voda (ochrana čistoty podzemných a povrchových vôd)

V katastrálnom území obce Podhorie sa vyskytujú podzemné i povrchové vody.

Povrchové vody v zásade predstavujú potoky Podhorský potok, Močiarny potok, Lietavka, Dubník s prítokmi a ostatné malé vodné toky, občasne tečúce nesústredené vody a v princípe stojaté povrchové vody, ktoré reprezentujú prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody, sústredenia vôd („vnútorná voda“ z prípadných záplav).

Podzemné vody reprezentuje predovšetkým podzemná voda pramenísk vodných zdrojov a individuálnych studní. Podzemné vody sú prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

Územie je bez výrazných znečisťovateľov povrchových vôd, nemá však dokončenú kanalizáciu, preto dochádza k občasnému znečisťovaniu nelegálnym vypúšťaním splaškov do rigolov a potokov. K plošnému zhoršeniu stavu mierne prispieva poľnohospodárska výroba, ktorá je však riadená ekologickým spôsobom, čím sa znižuje aj riziko znečistenia. V rámci terénnych prieskumov sa nezistili zdroje znečistenia na poľnohospodárskom dvore.

Dažďové vody sú odvádzané sporadicky vybudovaným systémom dažďovej kanalizácie a rigolov do recipientov. Odvedenie dažďových vôd zo striech, spevnených plôch a ciest ÚPN – O Podhorie požaduje riešiť v zmysle platných technických noriem a predpisov, uprednostniť ich vsakovanie do podložia. V prípade ich zaústenia do miestnych recipientov je potrebné túto skutočnosť odsúhlasiť správcom vodných tokov v území.

Ochrana vody, ako zložky životného prostredia t.j. ochrana čistoty podzemných aj povrchových vôd, bude zabezpečená nasledovne:

- všeobecnou ochranou vyplývajúcou z rešpektovania príslušnej platnej legislatívy, predovšetkým zo zákona č.364/2004 Z.z. (vodný zákon),
- ochranou vyplývajúcou z existencie vodných zdrojov ktoré slúžia na zásobovanie obce pitnou vodou – pramene aj vrty, jeden s vyhláseným pásmom jeho hygienickej ochrany, PHO ostatných vodných zdrojov sú pripravované,
- pri ochrane a využívaní územia, ktoré sa nachádza v ochranných pásmach vodného zdroja sa musí postupovať aj v zmysle vyhl. MŽP SR č.29/2005 Z.z. o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd,

- navrhované výsledné zastavané územia obce (súčasné zastavané územia + nové rozvojové územia) navrhuje ÚPN – O Podhorie odkanalizovať delenou stokovou sústavou s výnimkou záhradkovej osady a územia rekreačných chalúp, z ktorých budú splaškové vody odvedené do individuálnych žúmp. Riešenie splaškovej kanalizácie je kompatibilné s „Intenzifikáciou ČOV v Žiline a rozšírením kanalizácie“ (ISPA). Splašková kanalizácia obce bude prepojená až do SČOV Horný Hričov. Dažďové vody zo zastavaného územia sa uprednostňuje odvádzať do podložia (aj so zadržaním v nádržiach na pozemkoch realizovanej výstavby) alebo cez kratšie úseky kanalizácii resp. rigolov do miestnych recipientov. Každé parkovisko a odstavná plocha s kapacitou 5 a viac parkovacích miest musia byť vybavené odlučovačmi ropných látok.
- Ďalšie opatrenia na elimináciu znečistenia vôd:
  - dôsledné dodržiavanie funkčnosti a účinnosti čistiacich komunálnych a priemyselných systémov (lapače olejov, tukov, žumpy, hnojiská so zachytávaním splachov v jímkach),
  - obmedzovanie produkcie odpadových vôd priamo u prípadných producentov týchto vôd,
  - realizácia a kontrola protihavarijných systémov na zabránenie úniku škodlivých látok, monitoring kvality vôd v lokalitách okolia hnojísk (farma) a prevádzok s látkami škodiacimi vodám,
  - opatrenia na zmenšovanie erózie na poľnohospodárskej pôde,
  - obmedzenia hnojenia priemyselnými hnojivami a používania pesticídov,
  - dôsledná kontrola žúmp a spôsobu likvidácie odpadových vôd (tam, kde nedôjde k prepojeniu na obecnú kanalizáciu a rekreačných a účelových objektov),
  - lesotechnické a pôdohospodárske opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti územia – zmenšenie a spomalenie odtoku,
  - úprava brehov potokov cestou vyčistenia od skládok, nánosov, naplavenín rôzneho druhu a revitalizácia brehovej zelene,
  - likvidácia nelegálnych skládok (napr. z okolia vodných tokov, z plôch nelesnej stromovej a krovinatej vegetácie, atď.).

2.13.4.2 Ovzdušie

Ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy zeme je zabezpečovaná podľa zákona č. 146/2023 o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Stav ovzdušia v k.ú. obce Podhorie nie je ovplyvnený miestnymi väčšími a strednými znečisťovateľmi. Ich vplyv je však možný z prenosu z blízkych sídiel, najmä z Cementárne Lietavská Lúčka, a.s., z mesta Žilina, ale aj diaľkovým prenosom emisií z priemyselných aglomerácií na Ostravsku a v Hornom Sliezsku.

Je ďalej ovplyvnený lokálnymi zdrojmi vykurovania na tuhé palivo, výfukovými plynmi z osobných automobilov a mohol by byť ovplyvnený sústredeným chovom HD a ošípaných v súkromných farmách.

Obec je z veľkej časti plynofikovaná, preto je zmiernený vplyv lokálnych zdrojov vykurovania na tuhé palivo. V čase prieskumov nebol zistený zápach z poľnohospodárskeho dvora a chovu HD a ošípaných v súkromných farmách. Ku kontaminácii ovzdušia dochádza v čase dopravnej špičky v okolí cesty III/2102. Vplyv je pomerne významný, vzhľadom k vysokému podielu líniovej zástavby v obci v kontakte s cestou III/2102.

Možno konštatovať, že kvalitu ovzdušia na území celej obce, celého riešeného územia ÚPN – O Podhorie ovplyvňujú predovšetkým domáce zdroje, ktoré však nedosahujú

úroveň veľkého zdroja znečistenia. Súčasné prevládajúce spaľovanie plynu bude v návrhovom období po rozšírení plynofikácie doplnené aj prípravou tepla na základe využitia netradičných spôsobov získavania tepla cez kolektory, tepelné čerpadlá, ekologické spaľovanie drevnej hmoty atď. Toto konštatovanie sa vzťahuje nielen na obytné územia a územia občianskej vybavenosti, ale aj na územia výrobné, kde nie je možné zriaďovať prevádzky s nárokmi pri vykurovaní a príprave tepla, ktoré prevyšujú limity stanovené pre stredné zdroje znečistenia ovzdušia.

Ďalšie opatrenia na elimináciu znečisťovania ovzdušia:

- postupné utlmovanie lokálnych kúrenísk spaľujúcich menej hodnotné palivá,
- zamedzenie vypaľovania porastov, spaľovania biologických odpadov,
- zvyšovanie kvality dopravnej siete jej bezprašnou úpravou, alebo obnovovanie vozoviek s bezprašným povrchom a pravidelná údržba (aj čistenie po zimnom posype),
- eliminovanie úniku prachu z pôdy do ovzdušia vhodnejšími spôsobmi obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy,
- limitovanie chovov hospodárskych zvierat v zmysle návrhu ÚPN – O Podhorie v zastavaných územiach obce a eliminácia zápachov skládok (zakrývanie exkrementov hospodárskych zvierat fóliami v súkromných farmách a pod.).

2.13.4.3 Pôda

Podľa prílohy č. 2 k nariadeniu vlády č. 58/2013 z. je v príslušnom katastrálnom území obce Podhorie najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) 0811002, 0869212, 0869412.

Kontaminácia pôdy nebola zistená nad rámec bežného znečistenia z poľnohospodárskej prevádzky a výroby, cestnej premávky a ďalších činností. Územie leží v oblasti nekontaminovanej, resp. mierne kontaminovanej pôdy, kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov (Ba, Cr, Mo, Ni, V) dosahuje limitné hodnoty. Potenciálnym zdrojom kontaminácie pôdy je používanie umelých hnojív, pesticídov a iných chemikálií.

Územie katastra patrí do oblastí so stredným rizikom vzniku svahových deformácií. Na strmších svahoch sú zväčša trvalé trávne porasty, ktoré lepšie odolávajú prípadnej pôdnej erózii v dôsledku nadmerných zrážok. Štruktúra krajiny a pôdny kryt majú dostatočnú ekologickú stabilitu napriek jej poľnohospodárskemu využitiu.

V riešenom katastrálnom území sa vyskytujú:

- fluvizeme glejové (v starších klasifikáciách nivné pôdy), ktoré sa vyskytujú len v nivách vodných tokov, majú svetlý humusový horizont s vysokou hladinou podzemnej vody a glejovým horizontom pod humusovým horizontom,
- kambizeme na flyšových horninách pohorí, stredne ťažké až ťažké, bez skeletu až stredne skeletnaté,
- kambizeme pseudoglejové (v starších klasifikáciách - hnedé pôdy) sú pôdy s rôzne hrubým svetlým humusovým horizontom, pseudoglejové s výrazným oglejením,
- rendziny typické a kambizemné, pôdy na vápencoch a dolomitoch väčšinou s tmavým humusovým horizontom; v celom profile, alebo len v substráte obsahujú karbonáty.

ÚPN – O Podhorie na ochranu pôd navrhuje:

- cielenú aplikáciu hnojív a prípravkov na ochranu rastlín s dosiahnutím ich maximálnej efektivity a minimálneho vedľajšieho vplyvu,
- vytvorenie protieróznych opatrení na pôdach ohrozených vodou a veternou eróziou,

- zmenu využitia plôch najohrozenejšej ornej pôdy na trvalé trávne porasty,
- zabezpečenie vegetačného krytu na pôde počas čo možno najdlhšieho obdobia v roku vhodným sledom pestovaných plodín,
- zabezpečenie správneho obrábania pôdy s minimalizáciou agrotechnických operácií a zvýšením ich efektivity,
- vytvorenie ochranných opatrení na pôdach ohrozených zosuvmi a ich vhodné využitie,
- ochranu poľnohospodárskej pôdy pred sukcesiou a prienikom cudzorodých rastlinných druhov,
- realizáciu ekologicky prijateľných protipovodňových opatrení (aj z hľadiska zamedzovania splachov),
- postupnú zmenu drevinového zloženia lesných porastov,
- postupnú zmenu chemizmu lesných pozemkov,
- vylúčenie ekologicky nevhodných technológii pri obhospodarovaní lesných pozemkov,
- posilňovanie diverzity lesných ekosystémov (druhovej i vekovej),
- obhospodarovanie lesných pozemkov uplatňovaním technologických postupov s minimalizáciou dopadov na lesnú pôdu aj lesné porasty,
- podporovanie prírode prirodzenejšieho obhospodarovania lesov.

2.13.4.4 Biota (subsystémy flóra, fauna, biotopy)

Všetky doteraz platné a praxou overené opatrenia z oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny, doplnené ďalšími návrhmi podľa návrhu ÚPN – O Podhorie, vrátane návrhov na upevnenie prvkov územného systému ekologickej stability v podmienkach obce Podhorie, smerujú k napĺňaniu požiadaviek ochrany teoreticky vymedzenej zložky životného prostredia, ktorou je pojem biota (v skutočnosti úspešne realizovaná ochrana a tvorba prírody, krajiny s prvkami ÚSES má oveľa širší dosah).

Výrazom stabilnej ochrany bioty je napr. rešpektovanie prvkov ochrany prírody:

- CHKO Strážovské vrchy,
- chráneného vtáčieho územia ,
- územia európskeho významu,
- národnej prírodnej rezervácie Súľovské skaly.

Z pohľadu Aktualizácie RÚSES okresu Žilina... prejavom ochrany bioty je aj rešpektovanie:

- genofondovo významných lokalít,
- biocentier,
- biokoridorov.

Ochrana bioty návrhom prvkov miestneho územného systému ekologickej stability a iných návrhov:

- navrhovaných miestnych biokoridorov, ekologicky významných segmentov,
- základných prvkov navrhovaného systému zelene (v zastavanom území aj mimo zastavaného územia), parkov, zelene bytových domov, stromoradí, izolačnej zelene popri cestách, orných pôdach a výrobných územiach (izolačnej i líniovej zelene), vyhradenej zelene, špeciálnej zelene, zelene interakčných prvkov,
- opatrení na elimináciu, alebo obmedzenie stresových faktorov v krajine,
- upravovania biodiverzity kultúrnych porastov, sledujúceho zvýšenie zastúpenia druhov odolnejších voči nepriaznivým vplyvom znečistenia ovzdušia,
- vypracovania miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES).

2.13.5 FAKTORY NEGATÍVNE OVPLYVŇUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

2.13.5.1 Hluk

Predpokladanými zdrojmi hluku bude hlavne fungovanie dopravy po zberných a obslužných cestách.

Vo všeobecnosti bude možné účinky hluku zmierniť:

- stavebnými úpravami objektov cestou zvukovoizolačných okien, dverí, omietok, formou oplotenia, zmenou dispozícii existujúcich stavieb a vhodným návrhom dispozície novostavieb,
- realizáciou izolačnej zelene pozostávajúcej s kombinácie vysokej, nízkej i strednej (krovitej) zelene (6 m široký pás umožňuje znížiť hladinu hluku o 1dBA) popri cestách a výrobných územiach,
- zmenou organizácie dopravy,
- v rámci výrobných území bude nutné prioritne posudzovať hlukové dôsledky prevádzkovania nových areálov; definitívnemu rozhodnutiu o povolení nových výrobných činností musí predchádzať odborná garancia o dodržaní predpísaných hladín hluku v obytných a rekreačných územiach obce.

Hluková záťaž z dopravy sa posudzuje podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Pre vonkajší priestor v obytnom území pri posudzovaní hluku z existujúcej cesty III/2102 a miestnych ciest platia pre obytné územia v nočnom čase prípustné hodnoty 45 dBA.

2.13.5.2 Ionizujúce žiarenie

Z prírodnej rádioaktivity, ktorá priamo pôsobí na ľudskú populáciu, je potrebné hodnotiť nasledujúce faktory:

- prírodná rádioaktivita hornín,
- prírodná rádioaktivita vôd,
- kozmické žiarenie,
- rádioaktivita pobytových priestorov, ktorá je závislá od rádioaktivity podložia budov (hlavne radónu v pôde), rádioaktivity použitých stavebných hmôt, rádioaktivity vody, typu stavby, vetrania, „komínového“ efektu v budovách, tesnosti základovej dosky.

Prírodná rádioaktivita hornín čiastočne odráža celkovú geologickú stavbu územia, ktoré má pestré litologické zloženie hornín.

Radónové riziko v pobytových priestoroch

V okrese Žilina boli namerané nasledujúce výsledky:

Tabuľka 0.13-1 Radónové riziko v pobytových priestoroch

Okres	Počet zmeraných bytov	Počet bytov v EOAR <100 Bq.km^{-3}	100-200 Bq.m^{3}	> 200Bq.m^{-3}	Priemer EOAR Bq.m^{-3}
Žilina	11	11	0	0	17

Základné zákony a vyhlášky o problematike rádioaktivity:

- vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z.z., ktorou sa

ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia,
- základným zákonom, z ktorého sa odvíjajú vyhlášky, nariadenia a normy v tejto problematike, je zákon č. 20/1966 Z.z. o starostlivosti o zdravie ľudu,
- vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 65/72 Zb. o ochrane zdravia pred ionizujúcim žiarením,
- od roku 1992 je v platnosti vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 406/92 Z.z. o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z radónu a ďalších prírodných rádionuklidov,
- v dokumentácii pre územné rozhodnutie resp. v projekte pre zlúčené územné a stavebné konanie sa požaduje dodržať vyhlášku MZ SR č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia,
- norma STN 01 1308 stanovuje základné pojmy, veličiny a jednotky atómovej a jadrovej fyziky.

Hodnotenie a návrh opatrení

Na základe odvodenej mapy radónového rizika celý kataster obce Podhorie spadá do oblasti s nízkym, až stredným radónovým rizikom. Zastavaná časť obce a jej široké okolie je v priestore s nízkym radónovým rizikom. Najzápadnejšia časť navrhovaných rozvojových území sa nachádza v priestore rozhrania nízkeho a stredného radónového rizika. Stredné radónové riziko je najmä v geomorfologickom priestore Súľovských skál. Radiácia sa nevyskytuje nad rámec prirodzeného žiarenia prostredia. MŽP SR neeviduje prognózu zvýšeného radónového rizika (eU nad 4 ppm), rozdeľuje izoplochy radónového rizika na nízke 36,7 % (1) a stredné 63,0 % (4). Plochy pre výstavbu v drvivej väčšine lokalít nie je potrebné overiť meraním pred výstavbou. Overenie je potrebné v najzápadnejšej časti k.ú. obce Podhorie, najmä v západnej časti lok. „Vyše Dediny“. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Hydroizolačné materiály používané v stavebníctve dostatočne eliminujú prenikanie radónu do suterénnych priestorov. Stavebné materiály na trhu musia spĺňať normou stanovené limity vyžarovania radónu a ďalších prírodných rádionuklidov.

Základným opatrením pri výstavbe nových objektov je používať certifikované stavebné materiály a suterény budov zabezpečiť vhodnými hydroizolačnými materiálmi. Suterény a pivnice bez hydroizolácie je potrebné pravidelne vetrať a obmedziť dĺžku pobytu v takýchto priestoroch.

2.13.5.3 Ostatné faktory negatívne ovplyvňujúce životné prostredie

V riešenom území sú zaregistrované potenciálne a stabilizované svahové deformácie. Potenciálny zosuv sa vyskytuje v severnej časti k. ú. V západnej časti k. ú. v Súľovských vrchoch sú zaregistrované stabilizované svahové deformácie typu blokových rozpadlín. Územia so zaregistrovanými svahovými deformáciami a ich okolie sú zaradené do rajónu nestabilných území so stredným až vysokým stupňom náchylnosti k aktivizácií svahových deformácií. Aktivizácia svahových deformácií je možná vplyvom prírodných pomerov, nepriaznivých klimatických faktorov alebo negatívnymi antropogénnymi zásahmi, resp. ich kombináciou. V územiach s nedostatočnou preskúmanosťou je predpoklad existencie doteraz nezaregistrovaných svahových deformácií.

Do rajónu potenciálne nestabilných území je zaradené širšie okolie zaregistrovaných svahových deformácií. V územiach s priaznivou geologickou stavbou nie je vylúčený občasný vznik svahových deformácii vplyvom prírodných pomerov. Územia sú citlivé na negatívne antropogénne zásahy.

Orgány územného plánovania sú podľa §20 ods.1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková a kol., 2006), ktorý je prístupný na mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra (http://apl.geologv.sk/atlassd/). Na webových stránkach sú dostupné aj ďalšie údaje a informácie o registrovaných svahových deformáciách (http://apl.geology.sk/geofond/zosuvy/).

Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia územia pre stavebné účely.

Je vo všeobecnosti potrebné obmedzovať využitie území s evidovanými zosuvmi pre výstavbu, využívať ich pre extenzívny typ rekreácie, prípadne ich pre výstavbu upraviť sanáciami. Výstavba v mieste evidovaných zosuvov a ich bezprostrednej blízkosti je podmienená (v zmysle precedentných vyjadrení MŽP SR a Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra k zosuvným územiam v inom katastrálnom území)

- vypracovaním geologického prieskumu, obsahujúceho všetky jeho znaky v zmysle zákona č. 569/2007Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 51/2008 Z.z. ktorou sa vykonáva geologický zákon,
- vyhodnotením geologického prieskumu v záverečnej správe geologickej úlohy,
- kladným výsledkom geologického prieskumu,
- dodržaním v geologickom prieskume stanovených podmienok pre výstavbu,
- nepostačujúca je dokumentácia na úrovni geologického posudku.

2.13.6 FAKTORY POZITÍVNE OVPLYVŇUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Za pozitívne faktory ovplyvňovania stavu životného prostredia návrh Územného plánu obce Podhorie považuje:

- súčasný stav veľkoplošne chránených území prírody Strážovské vrchy,
- nerozvinutú chatovú rekreáciu na území CHKO Strážovské vrchy,
- Lietavku, Podhorský a Močiarny potok, potok Dubník a ostatné malé potoky,
- množstvo a rozmiestnenie stromovej zelene v rámci zastavaného územia obce i mimo zastavaného územia (hospodárske lesy),
- urbanistický pôdorys s pomerne nenarušenou urbanistickou štruktúrou najstaršej časti obce,
- relatívnu kompaktnosť historického stavebného fondu a jeho výtvarné pôsobenie,
- relatívne nenarušenú vedutu obce ako panoramatický pohľad so zaujímavou kompozíciou,
- vybudovaný verejný vodovod,
- realizovanú plynofikáciu,
- relatívne neznečistené ovzdušie (žiadny výrazný znečisťovateľ),
- polohu hospodárskeho dvora mimo ťažiska urbanizovaného územia,
- minimálny počet živelných skládok odpadu,
- možnosti rekreačného využitia a turistiky vo väzbe na Súľovské skaly a hrad Lietava,
- výrazný kultúrno-spoločenský život,

- silné tradície kultúry, športu,
- silné a stále rastúce ekologické povedomie,
- šance formovania príjemného obytného prostredia,
- dokončovanie celoobecnej splaškovej kanalizácie.

2.13.7 NÁVRH ZÁSAD A OPATRENÍ PRE NAKLADANIE S ODPADMI

Pre odpadové hospodárstvo na území obce vytvárajú základný legislatívny rámec zákon č. 343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 233/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 237/1996 Z.z. o poplatkoch za uloženie... zákon č. 592/2002 Z.z. o obaloch... a príslušné vyhlášky.

Koncepčný rámec pre túto problematiku určuje Program odpadového hospodárstva Žilinského kraja a Program odpadového hospodárstva mesta Žilina, pretože likvidácia TKO v obci je nadviazaná na systém odpadového hospodárstva mesta Žilina a aktualizovaný ÚPN VÚC Žilinského kraja.

Mesto Žilina pripravuje zásadnú zmenu v dielčej časti doterajšieho procesu odpadového hospodárstva mesta. Cieľom mesta v oblasti odpadového hospodárstva je intenzifikácia procesu separácie odpadov, triedenia odpadov a následné skládkovanie len inertného odpadu (nevytriediteľný, neškodný materiál), ktorý takmer nebude predstavovať ekologickú záťaž do budúcnosti. Vyplýva z toho, že obec Podhorie musí rovnako intenzifikovať proces separácie odpadov a zabezpečiť odvoz zostatkového TKO do automatickej triediacej linky pre mesto Žilina, ktorá spracuje zvyšnú časť komunálnych odpadov. Intenzifikáciou procesu separácie by sa mal získať vyšší podiel vyseparovaných, zákonom stanovených, komodít (zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch, § 39 – povinnosť separácie skla, plastov, papiera, kovov od 01.01.2010) dosahujúci predpokladaných 15% vytriedených komodít z komunálneho odpadu (pri predchádzajúcom systéme to bolo približne 7%).

Obec v súčasnosti v oblasti odpadového hospodárstva zabezpečuje zber komunálneho odpadu ako zmesového odpadu do zberných nádob a súčasne vytvára kontinuálne podmienky pre zabezpečenie zberu oddeliteľných zložiek komunálneho odpadu. Separovaný zber prebieha cez Združenie Rajecká dolina. Tejto činnosti spojenej s nakladaním s odpadmi zodpovedajú doteraz prijaté programy odpadového hospodárstva obce vyhlásené všeobecnými záväznými nariadeniami obce. Na realizácii úloh podľa programov odpadového hospodárstva sa okrem fyzických osôb (občania) podieľajú aj právnické osoby a fyzické osoby oprávnené na podnikanie, so sídlom na území obce. Aktuálny Program odpadového hospodárstva obce Podhorie obsahuje aj prognózu, z čoho vyplýva, že samospráva obce v zásade má kontrolu nad procesom nakladania s odpadmi a má základné predstavy o tom, aké budú možnosti riešenia problémov na tomto úseku ochrany a tvorby životného prostredia obce v najbližšom období.

Všetky rodinné domy a bytové jednotky v obci Podhorie majú k dispozícii odpadové nádoby s objemom 110, resp. 120 l. Jedna nádoba je určená pre 5 a menej osôb v domácnosti alebo pre RD, 2 nádoby pre viac osôb. Interval odvozu sa zabezpečuje 2-krát mesačne. Podľa zavedeného systému zberu, prepravy, zhodnocovania a zneškodňovania zmesových komunálnych odpadov na území obce zabezpečuje ich likvidáciu spoločnosť T+T, a.s. Žilina. Tuhý komunálny odpad sa odváža na triediacu linku do k.ú. Horný Hričov.

V rámci systému zberu, prepravy a zneškodňovania odpadov z elektrospotrebičov z domácností obec zabezpečuje odvoz najmenej 2 x za rok (apríl, október), o zbernom mieste vopred informuje v obci obvyklým spôsobom (miestnym rozhlasom a úradnými informačnými tabuľami).

Okrem toho obec disponuje veľkoobjemovými kontajnermi na objemný odpad a drobný stavebný odpad, ktorého odvoz zabezpečuje najmenej 2 x za rok, v mesiacoch apríl a október. O dni zberu a mieste pristavenia kontajnerov vopred informuje v obci obvyklým spôsobom.

Obec organizuje zber, prepravu a zneškodňovanie odpadov z obsahom škodlivín:

- použité batérie a akumulátory,
- odpadové motorové a mazacie oleje,
- farbivá chemikálie a iné nebezpečné odpady,

a zabezpečuje ich odvoz najmenej 2 x za rok, o dni zberu a o mieste pristavenia zberných nádob informuje držiteľov odpadu miestnym rozhlasom a úradnými informačnými tabuľami.

Obec Podhorie, v rámci Združenia Rajecká dolina, okrem toho vytvorila podmienky a zabezpečuje zber týchto oddelených zložiek komunálneho odpadu za účelom recyklácie a zhodnotenia:

- papier,
- plasty,
- kovy,
- sklo,
- textil a obuv.

Pri navrhovaní zberných miest (zberných dvorov) separovaného zberu na území obce návrh vychádzal zo súčasného umiestnenia zberných miest:

- pri ceste III/2102 na začiatku obce v lokalite Dráhy pri jestvujúcich bytových domoch,
- pri predajni COOP Jednota,
- pri obecnom úrade,
- v mieste nezastavaného územia pri dolnej stanici jestvujúceho lyžiarskeho vleku.

Každý pôvodca odpadu, ktorý produkuje viac ako 50 kg nebezpečného odpadu, alebo viac ako 1 tonu ostatného odpadu ročne je povinný zabezpečiť si vypracovanie vlastného programu odpadového hospodárstva.

Systém zberu, prepravy a zneškodňovania biologicky rozložiteľného odpadu je zodpovednosťou jednotlivých fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb. Obec nemá zavedené a nezabezpečuje vykonávanie zberu, prepravy a zneškodňovania biologicky rozložiteľného odpadu na svojom území pre obyvateľov obce, pretože najmenej 50% obyvateľov obce kompostuje vlastný biologicky rozložiteľný odpad na svojich malých domových kompostoviskách.

Obec ako subjekt neprevádzkuje žiadne zariadenie na zhodnocovanie, úpravu a zneškodňovanie odpadov, pričom na území obce neexistuje ani žiadny iný subjekt, ktorý by vlastnil alebo prevádzkoval takéto zariadenie.

Návrh ÚPN – O Podhorie zohľadňuje MŽP SR aj ŠGÚ DŠ evidované odvezené skládky odpadov, skládku odpadov mimo prevádzky (definitívne uzavretá) a opustenú skládku bez prekrytia (v lokalite Šiškovec) v k.ú. Podhorie v zmysle mapového podkladu v M 1 : 25 000 v prílohe stanoviska MŽP SR a MŽP SR aj ŠGÚ DŠ evidované územie pravdepodobnej environmentálnej záťaže, ktorá môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia a jeho okolia.

Ide o evidovanú environmentálnu záťaž s názvom ZA (011)/Podhorie bývalá skládka TKO, registrovanú ako „A pravdepodobná environmentálna záťaž“. Lokalita je zarastená drevinami a krovinami. Aj v súčasnosti sa tam nachádzajú rôzne výsypky. Skládka nemá ochranný tesniaci a drenážny systém, po uzavretí sa povrch len splanírovал a prekryl navážkou zeminy bez technických úprav. Krajinnoekologický plán k.ú. Podhorie ju ďalej charakterizuje ako degradovanú antropogénnu krajinu s navážkami odpadu, v eróznej ryhe

na juhovýchodných svahoch s priemerným sklonom 7 - 12º. S charakteristikou - pravdepodobná environmentálna záťaž, potenciálny zdroj znečistenia vôd a pôdy z neizolovaných navážok odpadu. Je tu výskyt inváznych druhov rastlín (Fallopia sp., Solidago gigantea, Rhus typhina, Helianthus tuberosus). Rekultiváciu predstavuje prekrytie skládky zeminou bez realizácie tesniacej fólie a vysadenie vysokej vegetácie. Návrh ÚPN – O Podhorie v súlade s KEP navrhuje

- monitorovanie územia z hľadiska vplyvu na životné prostredie,
- zabrániť ďalším navážkam odpadu,
- odstrániť jestvujúce odpady,
- eliminovať inváznе druhy a udržiavať vegetačný kryt.

Pri potvrdení vplyvu na zložky životného prostredia vykonať opatrenia na ich odstránenie.

Okrem toho sa v k.ú. nachádzajú dve opustené skládky bez prekrytia (nelegálne skládky), jedna pri poľnej ceste z Horného konca v smere na sever do lokality Stráne, druhá v severnej časti Šiškovca v smere do lokality Lán. Odvezená je skládka na hranici s k.ú. Lietava na dolnom konci Lietavskej Závadky.

Zo záväznej časti ÚPN – VÚC ŽK vyplýva povinnosť zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží do roku 2015.

V súvislosti s opatreniami na elimináciu znečisťovania ovzdušia ÚPN – O Podhorie požaduje zabezpečiť zamedzenie vypaľovania porastov, spaľovania biologických odpadov. Vychádzajúc z požiadaviek záväznej časti ÚPN – VÚC ŽK na realizáciu stavieb na zneškodňovanie, využívanie a spracovanie odpadov navrhuje obecné kompostovisko do priestoru súčasného poľnohospodárskeho dvora, ktorý sa územne reprofiluje na územie výroby.

Obecné kompostovisko je navrhovanou súčasťou územia s možnosťou založenia výrob nezávadného (ochrana životného prostredia) charakteru a skladov bez požiadaviek na náročné materiálové vstupy a nároky na nadmernú dopravnú prácu. Ako súčasť územia výroby navrhuje ÚPN – O Podhorie obecný dvor vo význame dvora technických služieb obce pre plnenie úloh obce podľa platnej legislatívy, hlavne v oblasti ochrany životného prostredia. Malý obecný dvor navrhuje na sústredenie technických prostriedkov spojených s údržbou verejných priestranstiev, služieb spojených s likvidáciou komunálneho odpadu, separáciou, výkupom. Skvalitnenie uvedených služieb je v súlade s POH obce Podhorie.

Vo väzbe na nakladanie s odpadmi sa navrhujú nasledovné zásady a opatrenia:

- v závislosti na vývoji environmentálnej legislatívy dopracovať program odpadového hospodárstva, s možnosťou využitia spolupráce obcí, a operatívne ho aktualizovať,
- POH musí zodpovedať hierarchii odpadového hospodárstva, s dôrazom na predchádzanie vzniku odpadu, následne na prípravu na opätovné použitie, až potom na recykláciu, iné, napr. materiálové zhodnocovanie, ako posledné zneškodňovanie,
- na území obce je možné vykonávať len zber odpadu a čiastočne aj jeho využívanie (šatstvo – charita a kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov) a nebude možné vykonávať iné spôsoby využívania odpadu,
- na území obce nie je možné vykonávať úpravu a zneškodňovanie odpadov,
- aj napriek rastu počtu domácností a podnikateľských subjektov, musí sa znižovať množstvo zmesového komunálneho odpadu,
- v závislosti na vývoji environmentálnej legislatívy a vo väzbe na z nich vyplývajúce technicko-organizačné možnosti, musia sa sústavne prehlbovať podmienky na realizáciu separovaného zberu odpadu:

- akceptovať, že v súlade s novelou zákona o odpadoch č. 343/2012 Z.z. účinnou od 1.1.2013 má mať obec zavedenú separáciu komodít – papier, sklo, plasty, kovy a biologicky rozložiteľný odpad (BRO),
- skvalitňovať podmienky pre zber zberového papiera, PET fliaš a železného šrotu cestou kalendárového zberu t.j. donáškou určenej zložky – komodity – k zberovému miestu, ktoré musí byť vopred určené, označené a priestorovo vymedzené; kalendár zberu jednotlivých zložiek musí obec poskytnúť vopred každej domácnosti, každej fyzickej a právnickej osobe pôsobiacej na území obce (zber minimálne 4 x ročne),
- obec musí zabezpečiť adekvátny počet zberových kontajnerov pre zber odpadového skla, ktoré budú rozmiestnené relatívne rovnomerne v zastavanom území obce, odvoz skla musí byť pravidelný (minimálne 3 x ročne),
- skvalitnia sa podmienky pre zber elektronických a elektrických zariadení cestou kalendárového zberu, t.j. donáškou elektrických a elektronických zariadení na vopred určené, označené a priestorovo vymedzené miesto; obec vždy musí určiť v predstihu dátum a miesto zberu (zber minimálne 2 x ročne),
- skvalitnia sa podmienky pre zber nebezpečných zložiek komunálneho odpadu cestou kalendárového zberu, t.j. donáškou nebezpečnej zložky (opotrebované batérie, odpadové oleje, chemikálie, staré lieky po záruke atď.) na vopred určené, označené a priestorovo vymedzené miesto; obec vždy musí určiť vopred dátum a miesto zberu (minimálne 2 x ročne),
- skvalitnia sa podmienky pre zber veľkoobjemového odpadu (vyradený nábytok, pneumatiky, vyradené predmety z poľnohospodárstva) cestou kalendárového zberu, t.j. cestou donášky komodity na vopred určené, označené a priestorovo vymedzené miesto; obec vždy určí vopred dátum a miesto zberu (minimálne 2 x ročne),

- osvetovou činnosťou permanentne presviedčať a motivovať producentov komunálneho odpadu na kompostovanie biologicky rozložiteľných zložiek odpadov z domácností na svojich pozemkoch a kontrolovať existenciu malých domových kompostovísk,
- zabrániť vytváraniu skládok odpadu na brehoch tokov a vodných plôch a v celom k.ú. obce Podhorie, zlikvidovať zvyšky starých a novovzniklých drobných živelných skládok komunálneho odpadu,
- sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia,
- v konaniach predchádzajúcich povoleniam výstavby nových bytových jednotiek a nových prevádzok na území obce vyžadovať dokumentovanie umiestnenia zberových nádob,
- do nových výrobných území prednostne umiestňovať také prevádzky, ktoré už vo fáze predprojektovej prípravy preukážu produkciu menej ako 50 kg nebezpečných odpadov, alebo 1 tony ostatných odpadov.

2.14 VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Podľa podkladov od MŽP SR ako i ŠGÚ Dionýza Štúra sa v katastrálnom území obce Podhorie:

- neevidujú objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín,
- neevidujú staré banské diela (§ 35 ods.1 zák.č.44/1988 Zb.),
- nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast.

2.15 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU
(Záplavové územie, územie znehodnotené ťažbou)

Záplavové územie

Z hľadiska predchádzania záplavám je potrebné v zmysle ÚPN – VÚC ŽK vytvoriť podmienky účasti obcí na riešení povodňovej ochrany v zmysle Organizačnej smernice č. 5/2008 Slovenského vodohospodárskeho podniku š. p. Žilina a možnosti financovania v rámci Operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 2 „Ochrana pred povodňami“, operačný cieľ: 2.1. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami.

Komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody v súlade s opatreniami Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh; úpravy tokov realizovať bez napriamenia tokov.

Rešpektovať záplavové čiary z máp povodňového ohrozenia a zamedziť výstavbe v okolí vodných tokov a v území ohrozovanom povodňami; rešpektovať preventívne protipovodňové opatrenia navrhované v pláne manažmentu povodňového rizika.

Situovanie nových stavebných objektov v súlade so zák.č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami. V zmysle tohto zákona je potrebné zabezpečiť ochranu inundačných území vodných tokov, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti.

Správca vodných tokov v zmysle svojho podnikového rozvojového programu investícií neplánuje úpravu vodných tokov a riešiť povodňovú ochranu riešeného územia. Pri realizácii rozvojových aktivít si prípadnú protipovodňovú ochranu musí zabezpečiť investor – stavebník na vlastné náklady, vrátane príslušnej projektovej dokumentácie, ktorú bude potrebné vopred prerokovať a odsúhlasiť so správcom vodných tokov.

Inundačné územie v katastri obce Podhorie určuje VZN č.9/2005. Je ním územie okolia Podhorského potoka určené komisiou schválenou na zasadnutí obecného zastupiteľstva v obci Podhorie dňa 27. 6. 2005. Je to okolie v rozmedzí 5 m šírky od stredu Podhorského potoka obojstranne od lok. „Vyše Dediny“ po lok. „Diel – Lán“.

Obec Podhorie má vypracovaný Povodňový plán záchranných prác obce, z ktorého vyplývajú charakteristiky povodňových situácií, spôsob riadenia a vykonávania povodňových záchranných prác, zoznamy orgánov, komisií a štábov, ktoré riadia a zabezpečujú ochranu pred povodňami, špecifikáciu stupňov povodňovej aktivity, predpovednú povodňovú službu, hlásnu povodňovú službu, varovanie obyvateľstva a sily a prostriedky na výkon povodňových záchranných prác. Dokument dopĺňajú bližšie určené kritické úseky križovania vodného toku s prístupovými cestami:

- miestna cesta pri obecnom úrade,
- most pri RD č. 43.

Predpokladaný výkon opatrení na ochranu pred povodňami v kritických úsekoch vodných tokov (opatrenia na uvoľňovanie prietočnosti profilov pod mostami a lávkami, uvoľňovanie ľadových zátarás, zápch z naplaveného dreva):

- RD Kmetík Pavol, kamenina rúra, ľadové zátarasy,
- RD Gažúr Pavol, most, ľadové zátarasy,
- RD Švecová Anna, most, ľadové zátarasy.

Zoznam obytných budov, ktoré môžu byť postihnuté záplavami:

Podhorie č. 103, č. 104, č. 184, č. 96, č. 91, č. 90, č. 64, č. 62, č. 61, č. 57, č. 51, č. 42, č. 43, č. 46, č. 47, č. 48, č. 7, RD Pavol Frátrik.

Zoznam organizácií a výrobných podnikov na území obce, v ktorých sa predpokladá evakuácia za určitých okolností:

- Danko Marcel, živnostník, zatopenie stavebného materiálu.

Zoznam hospodárskych budov, ktoré môžu byť postihnuté povodňami:

- (Podhorie č. 44, majiteľ Danko Martin).

Ochrana tokov a ich okolia vyplýva z nutnosti ochrany prírody, t.j. ochrany prostredia migrujúcich živočíchov viazaných na vodné prostredie, ale najmä z titulu ochrany možného záplavového územia, resp. ako ochrany územia pred zvyšovaním intenzity urbanizácie nad súčasnú úroveň. Rezervovanie plôch na uplatňovanie možných protipovodňových opatrení je vlastne spôsobom uplatňovania zvýšenej protipovodňovej ochrany. Územný plán obce Podhorie preto neposilňuje zástavbu v týchto miestach obce.

Ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu, podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, vymedzuje návrh ÚPN – O Podhorie aj evidované zosuvné územia.

Stabilizovaný zosuv sa nachádza pod kopcom Vrch Dubie, medzi lok. „Zavlakov“, „Zádubnie a Zahaj“ a „Kopce“, severne od územia rodinných domov v lok. „Kopce“.

Stabilizovaný zosuv sa nachádza tiež v okolí Močiarneho potoka, medzi lok. „Zalukov“ a „Šiškovec“ v smere na juh od Obecného úradu Podhorie.

Potenciálny zosuv je v blízkosti hranice s k.ú. Lietava v m.č. Lietavská Závadka v okolí poľnej cesty (cyklotrasy a turistického chodníka) smer vrchol Roháč v ekotónovej zóne na hranici CHKO Strážovské vrchy.

V riešenom území sú zaregistrované potenciálne a stabilizované svahové deformácie. Potenciálny zosuv sa vyskytuje v severnej časti k. ú. V západnej časti k. ú. v Súľovských vrchoch sú zaregistrované stabilizované svahové deformácie typu blokových rozpadlín. Územia so zaregistrovanými svahovými deformáciami a ich okolie sú zaradené do rajónu nestabilných území so stredným až vysokým stupňom náchylnosti k aktivizácií svahových deformácií. Aktivizácia svahových deformácií je možná vplyvom prírodných pomerov, nepriaznivých klimatických faktorov alebo negatívnymi antropogénnymi zásahmi, resp. ich kombináciou. V územiach s nedostatočnou preskúmanosťou je predpoklad existencie doteraz nezaregistrovaných svahových deformácií.

Do rajónu potenciálne nestabilných území je zaradené širšie okolie zaregistrovaných svahových deformácií. V územiach s priaznivou geologickou stavbou nie je vylúčený občasný vznik svahových deformácii vplyvom prírodných pomerov. Územia sú citlivé na negatívne antropogénne zásahy.

Orgány územného plánovania sú podľa §20 ods.1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková a kol., 2006), ktorý je prístupný na mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra (http://apl.geologv.sk/atlassd/). Na webových stránkach sú dostupné aj ďalšie údaje a informácie o registrovaných svahových deformáciách (http://apl.geology.sk/geofond/zosuvy/).

Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia územia pre stavebné účely.

V mieste evidovaných potenciálnych a stabilizovaných zosuvov a ich blízkosti je nevyhnutnosťou vypracovanie geologického prieskumu, obsahujúceho všetky jeho znaky v zmysle zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č.51/2008 Z.z., ktorou sa vykonáva geologický zákon a je vyhodnotený v záverečnej správe geologickej úlohy. Spôsobilosť územia pre výstavbu musí byť podmienená jeho kladnými závermi a podmienky pre výstavbu spresnené v príslušných konaniach. Nepostačujúca je dokumentácia na úrovni geologického posudku.

2.16 NÁVRH BUDÚCEHO MOŽNÉHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY NA STAVEBNÉ A INÉ ZÁMERY

2.16.1 PRÍRODNÉ PODMIENKY

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v zmysle nariadenia vlády SR č. 58/2013 z 13. marca 2013 o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

2.16.2 BPEJ

Dotknuté BPEJ sú zaradené do týchto kvalitatívnych skupín :
6 - 0869212
7 - 0869412, 0870413
9 - 0882673, 0882672, 0886273, 0882772, 0882872, 0882882.

2.16.3 KLIMATICKÉ REGIÓNY

Dotknuté lokality určené pre iné ako poľnohospodárske využitie patriace do k.ú. Podhorie sú zaradené podľa kódov do týchto klimatických regiónov:

08– mierne chladný, mierne vlhký, s priemernou teplotou vzduchu v januári –3 - -6°C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 12 – 14°C, suma priemerných denných teplôt nad 10°C za rok je 2200-2000°C a menej, dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5°C je 215 dní, klimatický ukazovateľ zavlaženia (rozdiel potenciálneho výparu a zrážok) za obdobie jún – august je 100 – 0 mm.

2.16.4 TYPY PÔD

V dotknutých lokalitách sa na pôdotvorných substrátoch vyvinuli nasledovné typy pôd:

69 kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké,
70 kambizeme pseudoglejové na flyši, ťažké až veľmi ťažké,
82 kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch: 12 – 25°, stredne ťažké až ťažké.
86 podzoly kultizemné (alebo modálne), ľahké.

2.16.5 ZRNITOSŤ

Dotknuté lokality sú z hľadiska zrnitosti pôdy zaradené do nasledujúcich kategórií (7. miesto kódu):

2 – stredne ťažké pôdy (hlinité),
3 – ťažké pôdy – (ílovitohlinité).

Kategórie zrnitosti pôdy vychádzajú z Novákovej klasifikačnej stupnice zrnitosti.

2.16.6 VYHODNOTENIE ZÁBEROV PP

Urbanistický návrh rieši rozvoj jednotlivých funkčných zložiek v lokalitách zdokumentovaných v tabuľke – Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde.

Tabuľka 0.16-1 Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

L.Č	K.Ú.	Funkčné využitie	Výmera lokality celková v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy				Vykonané investičné zásahy v ha	Užívateľ poľnohosp. pôdy
				celkom v ha	z toho				
					kód/skupina BPEJ	Výmera lok. v ha	Najkvalitnejšia (ha)		
1	PDH	RD	2,69	0,53	**0869412**/7	0,53	0,53	-	SO
2	PDH	RD	4,40	0,88	**0869412**/7	0,87	0,87	-	SO
					0882882/9	0,01	0	-	
3	PDH	RD	2,95	0,59	**0869412**/7	0,59	0,59	-	SO
4	PDH	Šport	0,49	0,49	**0869412**/7	0,49	0,49	-	SO
5	PDH	RD	0,99	0,19	**0869412**/7	0,19	0,19	-	SO
6	PDH	RD	5,68	1,13	**0869412**/7	0,71	0,71	-	SO
					0869212/6	0,42	0,42	-	SO
7	PDH	Šport	0,17	0,17	**0869212**/6	0,15	0,15	-	SO
					0882673/9	0,02	0	-	
8	PDH	RD +cesta	3,08	0,61	**0869212**/6	0,15	0,15	-	SO
					0869412/7	0,46	0,46	meliorácie	
9	PDH	RD	0,21	0,05	0882872/9	0,04	0	-	SO
					0869412/7	0,01	0,01	-	
10	PDH	RD	0,36	0,07	0870413/7	0,07	0	-	SO
11	PDH	RD	6,18	1,22	**0869412**/7	0,74	0,74	-	SO,AGP
					0882672/9	0,46	0	-	
					0869212/6	0,02	0,02	-	
12	PDH	OV	0,25	0,05	**0869412**/7	0,05	0,05	-	SO
13	PDH	RD	1,41	0,28	0882672/9	0,27	0	-	SO,AGP
					0869412/7	0,01	0,01	-	
14	PDH	RD	0,44	0,28	**0811002**/6	0,22	0,22	-	SO
					0869412/7	0,02	0,02	-	
					0882672/9	0,04	0	-	
15	PDH	RD	1,05	0,19	**0869412**/7	0,09	0,09	-	SO,AGP
					0882772/9	0,04	0	-	
					0811002/6	0,02	0,02	-	
					0869212/6	0,03	0,03	-	
					0870413/7	0,01	0	-	
16	PDH	Rekreácia - chalupy	5,45	1,09	0882673/9	0,19	0	meliorácie	SO
					0869212/6	0,22	0,22	-	
					0882872/9	0,23	0	meliorácie	
					0869412/7	0,45	0,45	meliorácie	
17	PDH	Záhradková osada	4,55	0,90	**0869412**/7	0,55	0,55	meliorácie	SO
					0869212/6	0,23	0,23	-	
					0882872/9	0,12	0	meliorácie	
Celkom lokality			**40,35**	**8,72**		**8,72**	**7,22**		

Poznámka: Celková výmera lokalít v katastri obce Podhorie je **40,35** ha, z toho **8,72** ha je záber poľnohospodárskej pôdy. Hrubým písmom sú označené BPEJ, ktoré patria do zoznamu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy.

Vysvetlivky: L.Č. – lokalita číslo, PDH – Podhorie, K.Ú. – katastrálne územie, RD – bývanie v rodinných domoch, OV – občianska vybavenosť, SO – súkromné osoby, AGP – Agro – Podhorie s.r.o.

Tabuľka 0.16-2 Prehľad riešených lokalít a ich funkčné zameranie

Funkčné využitie	Označenie lokality podľa výkresov č. 7 a č. 12
Lokality určené pre rozvoj individuálneho bývania v rodinných domoch (IBV)	1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11,13, 14, 15
Lokality určené pre rozvoj športu (ihriská)	4, 7
Lokality určené pre rozvoj občianskej vybavenosti	12
Lokality určené pre rozvoj rekreácie vrátane výstavby rekreačných objektov	16
Lokality určené pre rozvoj rekreácie vo forme záhradkových osád vrátane výstavby záhradných domčekov	17

Poznámka: V lokalite č. 10 bola už odsúhlasená DÚR pre komunikácie a rodinné domy.

Dotknuté BPEJ patriace do zoznamu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území obce Podhorie podľa prílohy č. 2 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z. z.

Nariadením vlády SR č. 58/2013 z 13. marca 2013 o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sa niektoré pôdy preradili do zoznamu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Z dotknutých pôd sú v katastri obce Podhorie tieto BPEJ: 0869212, 0869412, 0811002 .

Zábery pôdy vymedzené v rámci riešeného územia a zaradené do zoznamu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy tvoria celkovo **7,33** ha.

2.16.7 ZDÔVODNENIE ZÁBEROV POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

Poľnohospodárska pôda určená pre záber v rozsahu 8,90 ha zväčša nadväzuje na skutočne zastavané územie obce Podhorie a tvorí prirodzené pokračovanie súvislej zástavby rodinných domov. Riešenie otázky bývania má prvoradý význam pre zachovanie mladých rodín na území obce a zabráneniu odlivu do katastrov iných obcí, kde sú na bývanie vytvorené podmienky. Vymedzenie územia pre rozvoj rekreácie vo forme záhradok je výsledkom potreby sebarealizácie miestnych obyvateľov, ktorých priestorové možnosti v záhradách pri rodinných a bytových domoch neposkytujú možnosti na pestovanie zeleniny, ovocných stromov a iných druhov plodín pre vlastnú spotrebu.

Majetkovoprávne usporiadanie pozemkov môže mať vplyv na spomalenie budovania rodinných domov. Preto sa obec aktívne usiluje zväčšiť ponuku pozemkov, na ktorých je možné stavať rodinné domy, aby sa udržal primeraný rast počtu obyvateľov. Obec aktívne vytvára aj podmienky technické a ekonomické, ktoré sú nevyhnutné pre jej rozvoj. Z hľadiska budovania obce Podhorie, sú všetky navrhované zábery poľnohospodárskej pôdy významné pre jej stavebný rozvoj.

2.16.8 VYHODNOTENIE ZÁBEROV LESNÝCH POZEMKOV

Nedochádza k záberom lesných pozemkov.

2.17 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Riešenie návrhu územného plánu obce Podhorie bolo v procese tvorby návrhu permanentne konfrontované s rôznymi často protichodnými podnetmi z rôznych strán, od subjektov podieľajúcich sa na využívaní územia. Sprevádzalo ho sústavné zvažovanie a autorské oponovanie so snahou kriticky posudzovať každý podnet, dielčí návrh, zo všetkých autorovi a spracovateľskému kolektívu známych hľadísk. Základnými východiskami boli Zadanie pre vypracovanie ÚPN – O Podhorie, vyhodnotenia pripomienkového konania k Zadaniu pre vypracovanie ÚPN – O Podhorie, výstupy z aktualizovaného ÚPN – VÚC Žilinského kraja, KEP a zmeny v legislatíve. V priebehu spracovania vyhodnotenie pripomienkového konania k návrhu ÚPN – O Podhorie a pokyny na dopracovanie po prerokovaní a novom prerokovaní. Bola vyvinutá maximálna snaha, aby bol vplyv riešenia územného plánu na obec, jej záujmové územie, ale aj na susediace obce pozitívny, resp. aby sa jeho uplatňovaním odstránili, alebo aspoň minimalizovali existujúce negatíva, resp. aby sa súčasný stav v niektorých problémoch aspoň nezhoršil.

2.17.1 HODNOTENIE Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH DÔSLEDKOV

Z hľadiska definovania úloh a cieľov návrh ÚPN – O Podhorie z pohľadu environmentálnych dôsledkov znamená, že v rozvoji obce budú prevažovať pozitívne dôsledky nad čiastkovými negatívnymi dôsledkami. Návrh ÚPN – O dôsledne prihliada na to, aby každý aj parciálny problém v území bol riešený komplexne a aby jeho riešenie vždy obsahovalo prevahu pozitívneho dopadu nad negatívnym dôsledkom. Návrh územného plánu obce rešpektuje veľkoplošne chránené územia. Kostru aktualizovaného RÚSES premieta do záväzných časti ÚPN – O, čím posilňuje rešpekt RÚSES v území a definuje základnú kostru koncepcie MÚSES-u. V záväznej časti majú miesto aj opatrenia na zmiernenie vplyvu stresových faktorov. Navrhuje sa dokončenie splaškovej kanalizácie obce a stanovujú sa opatrenia a parametre na ochranu územia pred odpadmi a pred znečisťovaním ovzdušia. Územiam sa stanovuje dlhodobé funkčné využitie usmerňované regulatívmi, čím sa využívaniu území dáva systém.

2.17.2 HODNOTENIE Z HĽADISKA EKONOMICKÝCH DÔSLEDKOV

Zachovať resp. zakonzervovať dnešnú podobu obce Podhorie na dlhé roky bez rozvojového dokumentu, znamená o. i. napr. žiť a dožívať v obci bez dokompletizovanej dopravnej a technickej infraštruktúry, žiť v obci s nízkou úrovňou rozpočtových príjmov, s rozkolísaným podielom jednotlivých zložiek rozpočtových príjmov na celkových príjmoch, žiť v obci s vysokou závislosťou na daňových príjmoch, žiť v obci odkázanej na možné časté prijímanie úverov a predaj majetku na vyrovnanie schodkov miestneho rozpočtu atď. Napriek vysokým hodnotám krajiny, ešte stále atraktívnemu starému stavebnému fondu a rekreačnému potenciálu v podmienkach nie veľmi narušeného životného prostredia, to znamená žiť v prostredí stagnácie až úpadku a obáv zo zhoršenia kvality životného prostredia.

Prezentované urbanistické riešenie má ambíciu byť koncepčným obecným podkladom z pohľadu dlhodobého udržateľného rozvoja obce. Jeho parciálne časti môžu byť

realizované nielen z prostriedkov obce. Istotne budú napĺňané aj z iných zdrojov z externého prostredia. (napr. Program rozvoja vidieka, štrukturálne fondy).

Akékoľvek iné urbanistické riešenie, ako riešenie založené na princípe tvorby kompaktnosti sídla, na rešpektovaní reálnych historických stôp, na ich zvýrazňovaní, na funkčnej revitalizácii a úcte k prírodným hodnotám krajiny, spojené s citlivým dopĺňaním funkčných plôch s výrobnou náplňou, by znamenalo stratu prestíže obce, ale hlavne oddialenie rozvoja ekonomiky obce.

2.17.3 HODNOTENIE Z HĽADISKA SOCIÁLNYCH DÔSLEDKOV

Sociálne dôsledky resp. spoločenské dôsledky realizácie navrhovaného urbanistického riešenia na spoločenský život v obci sa určite prejavia v kladnom zmysle. Migračné prírastky obyvateľstva tvorené „prílivom“ ľudí z iných prostredí, na základe využitia ponuky nových stavebných pozemkov pre bývanie, ale aj rekreáciu a výrobu, ako i dlhodobejší pobyt aktérov cestovného ruchu, turizmu a rekreácie v obci celkovo oživia oblasť celoobecného povedomia, ktoré je súčasťou konkrétneho sociálneho prostredia, konkrétnej sociálnej komunikácie. Z toho dôvodu aj dielčie urbanistické návrhy musia byť realizované tak, aby nezakladali segregáciu nových funkcií obce od súčasného funkčného využitia území obce.

2.17.4 HODNOTENIE Z HĽADISKA ÚZEMNOTECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

Extenzívny a intenzívny rozvoj obce v celom riešenom území, regulovaný podľa návrhu ÚPN – O Podhorie sa prejaví o.i. zväčšením rozsahu zastavaných plôch (na úkor plôch súčasnej poľnohospodárskej pôdy).

Urbanizované územia sa viac posilnia formou skompaktnenia urbanizovanej štruktúry v katastri obce.

Realizácia dopravnej a technickej infraštruktúry resp. technických diel v krajine bude nevyhnutným sprievodným javom pre naplnenie hlavných cieľov riešenia. Prejaví sa hlavne v zastavaných územiach ako intenzifikačný faktor.

2.18 NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

2.18.1 ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA NA FUNKČNÉ A PRIESTOROVO HOMOGÉNNE JEDNOTKY

2.18.1.1 Význam obce v systéme osídlenia

Obec Podhorie je sídlom nachádzajúcim sa v záujmovom území rozvojovej kvartérnej žilinsko – martinskej aglomerácie, žilinsko – martinského ťažiska osídlenia najvyššieho celoštátneho a medzinárodného významu ako i v záujmovom území centra prvej skupiny sídelnej štruktúry, prvej podskupiny Žilina.

Je tiež súčasťou rozvojovej osi tretieho stupňa (Rajeckej rozvojovej osi: Žilina - Rajec). Podhorie je obec s hlavnými funkciami trvalého bývania, poľnohospodárskej výroby a legislatívne chránenej prírody CHKO Strážovské vrchy a sústavy osobitne chránených území NATURA 2000. Bude sa rozvíjať aj ako obec s rekreačným potenciálom v blízkosti mesta Žilina, ako východiskový bod pre nástup do rekreačnej oblasti Súľovské skaly.

2.18.1.2 Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania obce a kompozícia obce (zásady a regulatívy priestorové a kompozičné)

Urbanistickú koncepciu priestorového usporiadania obce navrhuje ÚPN - O Podhorie rozvíjať podľa nasledovných princípov:

- nadväzovať na súčasné priestorové usporiadanie územia obce pozostávajúce z vizuálne krajinársky prevažujúceho priestoru hornatej, zväčša lesnatej krajiny Súľovských skál a okolia priestoru hradu Lietava, z plošne prevažujúcej pláne poľnohospodársky využívanej krajiny a z priestoru zastavaného územia (súčasné zastavané územie obce),
- rešpektovať Súľovské skaly, hrad Lietava a jeho areál (ako vzdialenú hlavnú kompozičnú dominantu v panoráme krajiny, v ktorej sa uplatňuje), Skalky,
- rešpektovať prirodzenú kompozičnú os územia, ktorou je cesta III/2102 a Podhorský potok so svojou sprievodnou zeleňou,
- urbanistický rozvoj obce sústrediť do novovymedzeného zastavaného územia obce rozvíjaného pozdĺž hlavnej kompozičnej osi a vedľajších kompozičných osí do zastavaného územia obce vymedzeného na podklade súčasného zastavaného územia obce Podhorie,
- lesnatohorskú krajinu Súľovských skál rozvíjať a chrániť ako chránenú krajinnú oblasť, vodohospodársky potenciál, územie ekologickej stability, chránené vtáčie územie a územie európskeho významu,
- prevažne odlesnené a poľnohospodársky využívané východné územie obce rozvíjať prioritne ako poľnohospodársky produkčný potenciál limitovaný opatreniami na zachovanie ekologickej stability,
- prepojiť zastavané územie obce pozdĺž cesty III/2102 súvislým peším chodníkom začínajúcim pri konečnej zastávke autobusovej dopravy v Podhorí a končiacim na navrhovanom pešom chodníku (ÚPN – O Lietava) z Lietavskej Závadky po okraj zastavaného územia obce Lietavská Lúčka,
- doplniť pešie cesty v predĺžení hlavnej kompozičnej osi obojstranne v smere futbalové ihrisko, západná časť lok. „Vyše Dediny“ a v smere vedľajšej kompozičnej osi - oddychová zóna (Vajano) – cintorín – obecný úrad,

- doplniť systém peších ciest tak, aby sa rozvíjali v súlade s dopravným skeletom v ktorom nadväzujú nové cesty na existujúcu dopravnú sieť (určenú na rekonštrukciu a stavebné úpravy) a to predlžovaním obslužných ciest v smere vedľajších osí a budovaním peších trás aj do bočných území rozvíjaných v severojužnom smere,
- zachovať prístupy na poľné cesty a pôvodné prístupové trasy na lesné pozemky,
- pri návrhu chodníkov riešiť aj odvodnenie cesty,
- okrem existujúceho prívodu elektrickej energie od Lietavy (ústredie) a do m. č. Lietavská Závadka, STL plynovodu a navrhovaného prepojenia na Lietavský systém zásobovania vodou, v smere do Lietavskej Závadky, všetky ostatné kmeňové vedenia technickej infraštruktúry obce viesť v priestore hlavnej východozápadnej kompozičnej osi územia.

2.18.1.3 Zásady a regulatívy priestorové a kompozičné pre zastavané územie v obci Podhorie

Zastavané územie v obci Podhorie sa musí rozvíjať podľa nasledovných zásad a regulatívov:

- urbanistický rozvoj v obci Podhorie je možný len v rozsahu novovymedzeného – navrhovaného – zastavaného územia obce,
- územia budú rozvíjané rovnocenne v smere primárnej kompozičnej osi – cesty III/2102 a Podhorského potoka a sekundárnych, priečnych, vedľajších kompozičných osí,
- za najdôležitejšiu sekundárnu, priečnu, vedľajšiu (severojužnú) kompozičnú os sa považuje nasledovná línia:
  - Vajano - centrum obce – obecný úrad,
- za ďalšiu sekundárnu, priečnu, vedľajšiu (severojužnú) kompozičnú os sa považuje nasledovná línia:
  - futbalové ihrisko – územie zjazdového lyžovania,
- na križení hlavnej primárnej kompozičnej osi s najdôležitejšou priečnou sekundárnou osou sa navrhuje ťažiskové územie s podielom prvkov základnej občianskej vybavenosti, zelene, obecného parku a plôch pre peších a s obojstrannou zastávkou hromadnej dopravy s prístreškom, formované následnou urbanistickou štúdiou,
- v smere hlavnej kompozičnej osi a súbežných ciest bude rozvíjaná prevažne drobná štruktúra rodinných domov vo výškovej úrovni 0+1+1 resp. 1+1+1 (podpivničené, alebo nepodpivničené prízemné rodinné domy so sedlovou strechou, alebo sedlovou strechou s podlomenicou) v prelukách, alebo vo väčších zoskupeniach v severnej časti obce v lok. „Kopce“ a „Nadsadie“, vo východnej časti v lok. „Dráhy“, „Nad Mlynom“a „Kreana“, v južnej časti obce v lok. „Diel“ a v západnej časti obce v lok. „Vyše Dediny“,
- existujúcu zástavbu rodinných domov treba považovať za priestorovo stabilizovanú, ktorú je možné intenzifikovať cestou prístavieb, nadstavieb, zobytňovaním podkroví, dopĺňaním prelúk a prestavbou hospodárskych stavieb, pri dodržaní výškovej úrovne prízemných rodinných domov, s obytným podkrovím v sedlovej streche, resp. sedlovej streche s podlomenicou,
- štruktúra stavieb v existujúcom zastavanom území musí zodpovedať súčasnej prevládajúcej zástavbe, objemovo väčšie stavby musia byť pôdorysne a priestorovo členené a článkované ako zoskupenia hmôt o veľkosti priemerných rodinných domov,

- územia bytových domov môžu byť rozvíjané len vymedzením územia v rozsahu cca 18 b.j. pri „združenom objekte“, na vedľajšej kompozičnej osi,
- areál poľnohospodárskeho dvora čiastočne reprofilovaný na územie drobnej výroby, výrobných služieb a skladového hospodárstva (sekundárny sektor) sa považuje za stabilizovaný, jeho dopĺňanie je navrhované formou lokalizácie technických služieb obce a iných menších jednotiek, vhodnejším merítkom zástavby a plochami izolačnej zelene uplatňujúcej sa medzi obytnými územiami a hospodárskym dvorom,
- rešpektuje nový objekt MŠ s kapacitou 40 detí na pozemku areálu MŠ, severne od z MŠ reprofilovaného a stavebne upraveného bytového domu s 12 b.j.,
- polohu cintorína považuje návrh ÚPN – O Podhorie za stabilizovanú; cintorínu však priznáva výhľadové plochy rozšírenia,
- hlavná kompozičná os územia z dôvodov kompozičných krajinárskych, ale hlavne ekostabilizačných, musí byť doplnená a udržiavaná vo forme vegetačnej meandrujúcej línie Podhorského potoka, aj z toho dôvodu novostavby umiestňovať vo vzdialenosti od brehových čiar Podhorského potoka ale aj ostatných vodných tokov obojstranne v navrhovanom zastavanom území obce minimálne 6 m,
- mimo zastavaného územia obce sa musí uplatniť šírka sprievodnej zelene minimálne 6 m od brehov vodných tokov a nadväzujúca šírka zatrávneného pásu 10 m,
- dopravný skelet musí byť rozvíjaný nadväzovaním nových ciest na existujúcu dopravnú sieť (určenú na rekonštrukciu a stavebné úpravy) a to predlžovaním obslužných ciest v smere vedľajších osí a budovaním peších trás nielen popri hlavnej ceste III/2102 po celej dĺžke zastavaného územia, ale aj v pokračovaní hlavnej kompozičnej osi v západnom smere a do bočných území rozvíjaných v severojužnom smere,
- pri návrhu chodníkov treba riešiť aj odvodnenie cesty,
- aj z nových ulíc a chodníkov musí byť zabezpečený prístup na pozemky využívané naďalej pre poľnohospodárske účely a musia byť zachované pôvodné prístupové trasy na lesné pozemky,
- okrem 22 kV elektrických vedení, prívodu stredotlakého plynu do Lietavskej Závadky, prívodu vody z Lietavskej Závadky všetky ostatné hlavné kmeňové vedenia plynu, vody a kanalizácii sú stabilizované popri hlavnej osi územia – ceste III/2102,
- navrhované lokality rozvoja výstavby rodinných domov (okrem prelúk) sa musia riešiť prednostne formou obojstrannej zástavby ulíc,
- uličný koridor musí šírkovo umožňovať vedenie všetkých inžinierskych sietí,
- šírka nových pozemkov pre rodinné domy musí byť min. 16 m, uličný priestor (medzi plotmi) musí byť široký min. 9,5 m (2 m zelený pás resp. chodník, 5,5 m široká cesta, 2 m zelený pás resp. chodník), rodinné domy treba umiestňovať min. 8 m od okraja cesty t.j. 6 m od oplotenia,
- v blízkosti každého ťažiskového územia na križovatkách kompozičných osí musí byť lokálne športovisko a detské ihrisko pri križovatke najdôležitejšej vedľajšej kompozičnej osi z cestou III/2101 aj obojstranná zastávka hromadnej dopravy vybavená samostatným zastávkovým jazdným pruhom a prístreškom,
- peším chodníkom prístupný celoobecný športový areál musí byť doplnený o zoskupenie menších hracích plôch (min. detské ihrisko, dve volejbalové, a detské dopravné ihrisko), krytú tribúnu futbalového ihriska a o parkovisko,
- funkcia rekreácie sa bude uplatňovať aj v obytných územiach, hlavne využívaním staršieho bytového fondu vo forme rekreačných chalúp a malých penziónov prípadne ubytovaním v súkromí,
- z pohľadu krajinárskeho sa musia v obci Podhorie rešpektovať ako dominanty:

- Súľovské skaly,
- hrad Lietava ako vzdialená hlavná kompozičná dominanta v panoráme krajiny, horský masív Strážna – Cibuľník a Skalky,

- z pohľadu zastavaného územia treba rešpektovať ako subdominantu:
  - kaplnku Cyrila a Metoda.

2.18.1.4 Koncepcia funkčného využívania územia obce Podhorie (zásady a regulatívy funkčného využívania):

- Nové základné rozvrhnutie urbanistických funkcií v území obce Podhorie musí nadväzovať na súčasné základné rozloženie plôch funkčného využívania územia obce, pozostávajúce z legislatívne chránenej hornatej, prevažne lesnej krajiny CHKO Strážovské vrchy, z prevažne poľnohospodársky využívanej voľnej krajiny s prvkami technickej infraštruktúry, prvkami dopravy, zo zastavaných území s prevažujúcou obytnou funkciou a potenciálom rozvoja rekreácie, turizmu a cestovného ruchu.
- Popri troch nosných funkciách obce (bývanie, poľnohospodárska výroba a ochrana územia CHKO Strážovské vrchy a území NATURA 2000), sa bude na území obce v sekundárnej úrovni rozvíjať funkcia rekreácie a turizmu, sprevádzaná v tretej významovej úrovni výrobou sekundárneho sektora, ako výrobnými a nevýrobnými službami.
- Ostatné, rôzne funkcie územia (občianska vybavenosť, šport...) budú uplatňované v miere úmernej potrebám rozvoja nosných, hlavných funkcií a funkcie rekreácie.
- V území hornatej, prevažne lesnej krajiny, musí jednoznačne dominovať rozvíjanie ochrany fauny, flóry, bude prípustná lesná výroba a v obmedzenej miere poľnohospodárska výroba (obmedzená pastva dobytka) a funkcia rekreácie vo forme pobytu v lesoch, peších a cykloturistických aktivít.
- V otvorenej krajine sa môže uplatňovať predovšetkým funkcia rastlinnej výroby doprevádzaná pasením dobytka limitovaná plnením ekostabilizačných požiadaviek, s obmedzeniami z titulu ochranných pásiem a koridorov nadradených a miestnych líniových stavieb. Ako doplnková funkcia sa tu presadí funkcia rekreácie formami pešej, lyžiarskej, cykloturistickej a hipoturistickej rekreácie.

2.18.1.5 Zásady a regulatívy funkčného využívania navrhovaného zastavaného územia v obci Podhorie:

- Navrhované zastavané územie v obci Podhorie sa musí rozvíjať ako sídlo s dominanciou území bývania vidieckeho charakteru, s primeraným podielom samostatne vymedzených území občianskej vybavenosti, území športu, území cintorína, území výroby s prevahou poľnohospodárskej výroby z nosnou funkciou dopravno-mechanizačného dvora, s podielom skladových priestorov pre rastlinnú výrobu a živočíšnej výroby (farma) a výroby v sekundárnom sektore, ako aj území rekreácie.
- Popri plošne a priestorovo zdôraznených samostatne vymedzených územiach miestnych biokoridorov (vegetácia okolo Lietavského, Podhorského, Močiarneho potoka a potoka Dubník musí celým navrhovaným zastavaným územím, cez všetky rôzno-funkčne zamerané a samostatne vymedzené územia (funkčno-priestorové jednotky územia), „prenikať“ zeleň (dvorov, záhrad, lúk, pasienkov, plôch izolačnej zelene...) stromová, kríková a nízka. Plochy zelene (zeleň) musia mať primeraný podiel v každej vymedzenej funkčno-priestorovej jednotke navrhovaného zastavaného územia.

- Na území každej funkčno-priestorovej jednotky zastavaného územia je možné v doplnkovej úrovni rozvíjať aj funkciu rekreácie a to vo formách primeraných konkrétnym podmienkam jednotlivých funkčno-priestorových jednotiek, resp. funkčných plôch – území (regulovaných území).
- V priestore kríženia hlavnej kompozičnej osi (cesta III/2102 a Podhorský potok) s vedľajšou kompozičnou osou (Vajano – cintorín – COOP Jednota – Združený objekt s obecným úradom) bude vymedzené zmiešané územie rodinných domov s výrazným podielom občianskej vybavenosti. V jeho ťažisku musí byť námestie, ako ústredný peší priestor Podhoria, kde budú okrem existujúceho objektu predajne (COOP Jednota) objekty komerčnej občianskej vybavenosti s parkoviskami a zeleň parku.
- V smere severnom na existujúce plochy bývania a občianskej vybavenosti nadväzujú územia cintorína, ktorým je ponechaný priestor pre výhľadový rozvoj, navrhované územia rodinných domov v lok. „Kopce“ a „Nadsadie“ a navrhovaná oddychová zóna pre obyvateľov obce, s parkovou úpravou a drobným vybavením rekreačného charakteru.
- Územie poľnohospodárskeho dvora sa doplní o drobné zariadenia sekundárneho sektora a služieb, čím sa reprofiluje na územia výroby. Zastavané územia rodinných domov v lok. „Zámostie“ sa obmedzia na územie s vydanými rozhodnutiami o umožnení výstavby.
- V smere východnom nadväzujú na existujúce územia bytových domov navrhované územia rodinných domov v lok. „Dráhy“ a „Nad Mlynom“.
- V južnom smere na územia bývania v rodinných domoch nadväzuje rovnaká funkcia v rámci navrhovaných území v lok. „Diel“ a navrhovaných území bytových domov vedľa združeného objektu obecného úradu... (územia existujúcej občianskej vybavenosti), na ktoré nadväzuje navrhovaná plocha území občianskej vybavenosti. Na podružnej kompozičnej osi sú oproti areálu futbalového ihriska navrhované územia zjazdového lyžovania.
- V smere západnom, nadväzujú na existujúce územia s prevládajúcou funkciou bývania navrhované územia bývania v rodinných domoch v lok „Vyše Dediny, a „Nad Ihriskom“.
- Súčasné obytné územia v Podhorí pozostávajúce z plôch a stavieb prevažne izolovaných rodinných domov, hospodárskych a drobných stavieb, dvorov, záhrad a miestnych ciest, budú intenzifikované posilňovaním obytnej funkcie (preluky, prístavby, nadstavby, zobytňovanie existujúcich podkroví) a v obmedzenej miere prvkami rekreácie (ubytovanie v súkromí, rekreačné chalupy, malé penzióny v rozsahu veľkosti rodinného domu), športu (malé ihriská), služieb a rozptýlenou maloplošnou občianskou vybavenosťou len v takej miere, aby funkcia bývania nebola rušená ich prevádzkovaním.
- Územia športu budú rozširované smerom južným a východným. V rozšírenom území športu musia byť menšie športoviská, detské ihrisko a detské dopravné ihrisko.
- Územia športu musia byť od území obytných oddelené plochami izolačnej zelene a musia obsahovať aj plochy statickej dopravy na východnom okraji.
- Územia výroby a skladov môžu byť rozvíjané len v dimenziách dvora bývalého JRD a musia byť oddelené od ostatných území plochami izolačnej zelene po celom obvode bývalého dvora JRD.
- V riešenom území musia byť zachované existujúce melioračné úpravy, ak pri navrhovanej výstavbe dôjde k ich narušeniu, investor je povinný ich sfunkčniť na vlastné náklady.
- Musí sa rešpektovať zákon č. 57/2013 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa z.č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003

Z.z.o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy).Pri realizácií stavebných zámerov situovaných na poľnohospodárskej pôde je potrebné riadiť sa zásadami ochrany poľnohospodárskej pôdy, ustanovenými v § 12 zákona č. 220/2004 Z.z.

- Musí sa rešpektovať priloha č.2 k nariadeniu vlády SR č. 58/2013 o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy. V zmysle § 12 ods. 1 orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy zabezpečí ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu BPEJ uvedenú v tomto osobitnom predpise.

2.18.1.6 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia na funkčné a priestorovo homogénne jednotky:

Na základe navrhovaných území funkčného využívania riešeného územia návrh ÚPN – O Podhorie vymedzuje jednotlivé funkčné a priestorovo homogénne jednotky – územia. Plochy v týchto jednotkách vykazujú isté spoločné znaky, hlavne z hľadiska ich prevládajúceho funkčného využívania, prevládajúcej funkcie, resp. prelínania prevládajúcich funkcií. Tieto jednotky, resp. urbanistické jednotky, sú definované – vymedzené z titulu usmerňovania resp. regulovania činnosti v území tak, aby sa činnosti vzájomne negatívne neovplyvňovali, nepotláčali, aby bola zabezpečená priorita hlavnej (hlavných), prevládajúcej (prevládajúcich) činnosti – funkcie (funkcií) v tej ktorej jednotke:

A – územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov

Sú to územia, ktoré obsahujú prevažne plochy existujúcich, alebo navrhovaných rodinných domov s dvormi, hospodárskymi stavbami, s prídomovými záhradami, ktoré možno použiť na výstavbu rodinných domov, s doplnkovými pozemkami rozptýlenej maloplošnej občianskej vybavenosti, základnej dopravnej a technickej infraštruktúry ale aj plochy ihrísk a plochy zelene (záhrady, TTP), ktoré nie sú určené na zástavbu. Tieto územia tvoria prevažnú časť zastavaných území obce.

A1 – územia obytné s plochami bytových domov

Územia obytné s plochami bytových domov obsahujú prevažne plochy a objekty bytových domov a príslušných prevažne „ozelenených“ obytných rozptýlených plôch, vrátane ihrísk, základnej dopravnej a technickej infraštruktúry. V obci Podhorie sú vymedzené juhozápadne od výrobných území v lok. „Dráhy“, po reprofilovaní bývalého objektu MŠ a priľahlého územia (12 b.j), a pri združenom objekte Obecného úradu...., na vedľajšej kompozičnej osi.

B - územia občianskej vybavenosti

Sú to územia, kde významne prevláda funkcia občianskej vybavenosti. Ide o existujúce stabilizované územia, pri združenom objekte obecného úradu aj s návrhom rozvoja, pri COOP Jednote, „Poľovníckom dome“ na vedľajšej kompozičnej osi pri „Urbárskom dome“ a v lok. pri cintoríne (kaplnky).

B1 - územia materskej školy

Sú to územia v Podhorí zamerané na stabilizáciu jedného druhu základnej občianskej vybavenosti – materskej školy.

AB – zmiešané územia občianskej vybavenosti a rodinných domov

Zmiešané územia občianskej vybavenosti a rodinných domov v najstaršej časti obce sú územia s významovo rovnocenne zastúpenými funkciami občianskej vybavenosti a rodinných domov, ktorých súčasťou je centrum obce v priestore medzi križovaním hlavnej (cesta III/2102 a Podhorský potok) a vedľajšej kompozičnej osi (Vajano – cintorín

– COOP Jednota – Združený objekt obecného úradu ...). Doplnkovými funkciami sú základná dopravná a technická infraštruktúra, sú tu aj plochy ihrísk a plochy zelene (záhrady, TTP), ktoré nie sú určené na zástavbu.

C – územia športu

Sú to územia športu a rekreácie s existujúcim futbalovým ihriskom rozšíreným o plochy menších hracích plôch, (využívaných spoločne športovým oddielom a verejnosťou) prevádzkových objektov športového oddielu, s izolačnou zeleňou a multifunkčné ihrisko, parkoviská.

C1 – územia zjazdového lyžovania

Sú to navrhované územia zjazdového lyžovania s lyžiarskym vlekom, zjazdovkou a prevádzkovými objektmi.

D – územia rekreácie

Sú to územia rekreácie s oddychovou zónou drobnými ihriskami, detským ihriskom, mobiliárom, ohniskami, významným podielom zelene.

D1 – územia záhradkovej osady

Sú to územia rekreácie so záhradkovými chatami navrhované v lok. „Pod Dubnikom“ s parkoviskom, s miestom pre triedenie komunálneho odpadu.

D2 – územia rekreačných chalúp

Sú to územia rekreácie s rekreačnými chalupami.

E – územia výroby

Sú to územia s prevahou dopravno-mechanizačného dvora poľnohospodárskej výroby, s funkciami skladov rastlinnej poľnohospodárskej výroby, živočíšnej výroby, výrobných služieb, technických služieb obce, kompostoviska, (dvor bývalého JRD).

F – územia cintorínov

Sú to plochy cintorína s Domom smútku (kaplnkou).

G – územia biokoridorov

Sú to územia regionálneho biokoridoru Rbk 17: Závadský potok a ekotón Súľovskej hornatiny, tokov a sprievodnej vegetácie navrhovaných miestnych biokoridorov Lietavka, Podhorský, Močiarny potok a potok Dubník.

H – územia voľnej prevažne poľnohospodárskej krajiny

Sú to územia lokalizované najmä medzi zastavanými územiami a lesnou krajinou, s prevažne poľnohospodársky využívanými plochami.

I – územia lesnej krajiny

Územia lesnej krajiny sú plochy hospodárskych lesov, lesných pozemkov, lúk, pasienkov, mimo hraníc CHKO Strážovské vrchy a prvkov NATURA 2000.

I1 – územia s legislatívne zvýšenou ochranou prírody (CHKO)

Sú to územia NPR Súľovské skaly s 5. stupňom ochrany a ostatné územia prináležiace do CHKO Strážovské vrchy – Súľovské skaly (2.stupeň ochrany), CHVÚ a SKÚEV.

J – územia technickej vybavenosti

Sú to územia vodných zdrojov, územie zbernej nádrže a vrtu, územie nefunkčnej ČOV (akumulačná nádrž s kalovými čerpadlami), územie vodojemu s vrtmi, územie vodojemu pre bývalý dvor JRD.

A – územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov

Základná funkcia:	*Obytná na pozemkoch izolovaných rodinných domov spĺňajúcich požiadavky zák.č.50/76 Zb. v platnom znení, vyhlášky č. 532/2002 Z.z. a STN 73 4301 a v záhradách primknutých k pozemkom rodinných domov. V územiach musí byť zabezpečené posúdenie možného negatívneho vplyvu ovplyvňujúceho kvalitu a pohodu bývania zo zdrojov existujúcich a navrhovaných činností a prevádzok na zdravie obyvateľov z ciest III/2102 a III/2103 a prevádzok výrobného charakteru.*
Doplnková funkcia:	*Rekreačná (malé penzióny v rozsahu objemu rodinného domu, rekreačné chalupy, ubytovanie v súkromí), zeleň a malé športoviská; základná občianska vybavenosť, služby a drobná výroba (remeslá) bez škodlivých, rušivých vplyvov na obytné prostredie, verejné dopravné a technické vybavenie územia.*
Typ stavebnej činnosti:	*Novostavby, prístavby, nadstavby, stavebné úpravy, drobné stavby.*
Typ zástavby:	*Samostatné – izolované dvojtraktové rodinné domy obsahujúce max. 3 bytové jednotky s max. výškou zástavby 0+1+1 resp. 1+1+1 podlažie, so sedlovými, valbovými, alebo polvalbovými strechami, alebo sedlovými strechami s podlomenicou, so sklonom strešných rovín v rozmedzí od 35° do 45°, sklon rovnaký na obe strany, štít, valba a polvalba resp. podlomenica musia byť orientované do uličného priestoru, hrebeň strechy musí byť v strede šírky domu.*
Nové stavebné pozemky**:**	*Veľkosť 700 m^{2} a viac, šírka 16 – 22 m; zastavanosť pozemkov hlavnou stavbou do 25%.*
Zastavovacie podmienky:	*Regulačná stavebná čiara 8 m od okraja jestvujúcej alebo navrhovanej cesty (v lok. Nad Ihriskom od jestvujúcej cesty, v lok. Nadsadie 30 m od okraja navrhovanej cesty vedenej medzi predmetným územím „A“ a územím rekreačných chalúp „D2“), oplotenie min.2,0 m od okraja cesty, šírka uličného priečelia max.12 m (s garážou 15 m), odstup stavby od hranice so susedom min. 2,0 m, podlaha prízemia max. 100 cm nad upraveným terénom v mieste stavby, výška odkvapu max. 500 cm nad úrovňou upraveného terénu, hrebeň strechy max. 900 cm od podlahy prízemia. Tvaroslovie, mierka stavieb, architektonické prvky musia byť prispôsobené vidieckemu prostrediu: Okrajové časti obytných území nachádzajúce sa v ochranných pásmach lesa môžu byť zastavované len tak, aby umiestnením stavieb (rodinné domy, oplotenia...) bol umožnený súvislý prístup k priľahlým lesným pozemkom.*
Preluky:	*Vyššie uvedené zastavovacie podmienky platia primerane vzhľadom na rešpektovanie susediacej zástavby a rešpektovanie platnej stavebnej legislatívy. V územiach evidovaných potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je výstavba podmienená a regulovaná podmienkami vypracovaných geologických prieskumov. V odvodňovaných územiach je výstavba podmienená preukázaním zachovania funkčnosti odvodňovacieho systému.*

A1 – územia obytné s plochami bytových domov

Základná funkcia: *Obytná v bytových domoch schodišťového typu spĺňajúcich požiadavky zak.č.50/76 Zb. v platnom znení (§ 43 b), ako i vyhl.č.532/2002 Z.z. a STN č. 73 4301. Musí byť zabezpečené posúdenie možného negatívneho vplyvu ovplyvňujúceho kvalitu a pohodu bývania zo zdrojov existujúcich a navrhovaných činností a prevádzok na zdravie obyvateľov v území z cesty III/2102 a prevádzok výrobného charakteru.*

Doplnková funkcia: *Dom sociálnych služieb, denný stacionár pre seniorov, maloplošná občianska vybavenosť, rekreácia, šport; služby, drobná výroba (remeslá) bez škodlivých, rušivých vplyvov na obytné prostredie, zeleň, individuálne a radové garáže, verejné dopravné a technické vybavenie obytného prostredia, detské ihriská.*

Typ stavebnej činnosti: *Novostavby a stavebné úpravy existujúceho bytového objektu vrátane stavebných úprav podkrovia na sedlovú, resp. tzv. manzardovú falošnú strechu, drobné stavby.*

Typ zástavby: *Samostatné schodišťové bytové domy so strechou sedlovou, alebo sedlovou s podlomenicou, resp. polvalbovou, (jestvujúce s plochou strechou a žiaducou nadstavbou podkrovia) so sklonom strešných rovín 35° – 40°. Dva jestvujúce bytové domy v lok. „Dráhy“ s podlažnosťou max. 1+3+1, reprofilovaný bytový dom z MŠ s podlažnosťou 1+3 so strechou s nízkym sklonom strechy a novostavby pri združenom objekte Obecného úradu... s podlažnosťou max.1+2+1 s hmotovodispozičným riešením zohľadňujúcim svahovitý terén).*

Veľkosť pozemkov: *Stavebný pozemok bez obmedzenia, zastavanosť pozemku bytového domu (hlavná stavba) však nesmie presiahnuť 30% jeho výmery.*

Zastavovacie podmienky: *Objekt dlhšou stranou orientovaný do smeru V-Z, garáže v novostavbách (pre každý byt) v technickom prízemí, odstavné plochy na pozemku bytových domov v rozsahu 1 odstavné miesto na 1 byt. Tvaroslovie, mierka, pôdorysné členenie, musia byť prispôsobené charakteru vidieckej zástavby. Plochy zelene nesmú klesnúť pod 70% z plochy pozemku bytového domu.*

B – územia občianskej vybavenosti

Základná funkcia: *Občianska vybavenosť celoobecného významu, priestor pešieho pobytu a pohybu.*

Doplnková funkcia: *Služobné byty, zeleň, rekreácia, služby, verejná dopravná a technická vybavenosť, plochy pre peších.*

Typ stavebnej činnosti: *Novostavby, nadstavby, prístavby, stavebné úpravy, úpravy exteriérov:*

- *zariadenia občianskej vybavenosti,*
- *parkové úpravy,*
- *realizácia peších trás a parkovísk.*

Typ zástavby: *Izolované objekty občianskej vybavenosti:*
novostavby občianskej vybavenosti v mierke zodpovedajúcej súčasnej prevládajúcej zástavbe – objektom rodinných domov,

objekty novostavieb nevyhnutne objemovo väčšie pôdorysne a priestorovo členené a článkované do modulov odpovedajúcich veľkosti priemerného rodinného domu, výška 0+2+1 so sedlovou alebo valbovou strechou,

Veľkosť pozemkov: *Nevymedzená pre objekty pozemného staviteľstva.*

Zastavovacie podmienky: *U existujúcich objektov dané súčasným stavom.*

B1 - územia materskej školy

Základná funkcia: *Občianska vybavenosť charakteru zabezpečovania výchovnovzdelávacieho procesu detí v predškolskom veku.*

Doplnková funkcia: *Spoločná kuchyňa a jedáleň aj pre seniorov, bývanie (služobný byt), šport, zeleň a technická infraštruktúra.*

Typ stavebnej činnosti: *Novostavby, stavebné úpravy, úpravy exteriérov.*

Typ zástavby: *Objekt v samostatnom areáli s valbovou strechou, výška 1 podlažie, nízky sklon strechy.*

Veľkosť pozemku: *Súčasná veľkosť územia.*

AB – zmiešané územia občianskej vybavenosti a rodinných domov

Základná funkcia: *Občianska vybavenosť, malé penzióny v rozsahu objemu rodinného domu, rekreačné chalupy, ubytovanie v súkromí, zeleň a malé športoviská. Služby a drobná výroba (remeslá) bez škodlivých, rušivých vplyvov na obytné prostredie, verejné dopravné a technické vybavenie obytného územia a bývanie na pozemkoch izolovaných rodinných domov spĺňajúcich požiadavky zák.č.50/76 Zb. v platnom znení, vyhlášky č. 532/2002 Z.z. a STN 73 4301 a v záhradách primknutých k pozemkom rodinných domov. Musí byť zabezpečené posúdenie možného negatívneho vplyvu ovplyvňujúceho kvalitu a pohodu bývania zo zdrojov existujúcich a navrhovaných činností a prevádzok na zdravie obyvateľov v území z cesty III/2102 a prevádzok výrobného charakteru.*

Doplnková funkcia: *Verejná dopravná a technická vybavenosť, plochy pre peších, zastávka s prístreškom hromadnej dopravy.*

Typ stavebnej činnosti: *Novostavby, nadstavby, prístavby, stavebné úpravy, úpravy exteriérov:*

- *novostavby, stavebné úpravy a nadstavby objektov občianskej vybavenosti, max. počet podlaží 1+2+1 so sedlovou, alebo valbovou strechou, so sklonom od 35° do 45°,*
- *realizácia peších trás a parkovísk,*
- *úprava bodových a líniových dopravných závad.*

Typ zástavby: *Izolované objekty občianskej vybavenosti a rodinných domov.*
Novostavby občianskej vybavenosti v mierke zodpovedajúcej súčasnej prevládajúcej zástavbe – objektom rodinných domov.
Objekty nevyhnutne objemovo väčšie pôdorysne a priestorovo členené a článkované do modulov, odpovedajúcich veľkosti priemerného rodinného domu.
Rodinné domy v najstaršej časti obce prístavby, modernizácie a obnovy. Dosiahnuť stav, ktorý by zvýšil ich užívateľský štandard so zachovaním ich koloritu, parcelácie a architektonickej úrovne, bez takých zásahov do ich vzhľadu, ktoré by zásadne zmenili pôvodný charakter architektúry.

Veľkosť pozemkov: *700 m^2 a viac.*
Zastavovacie podmienky: *U existujúcich objektov dané súčasným stavom.*

C – územia športu

Základná funkcia: *Šport rekreácia, oddychová zóna.*
Doplnková funkcia: *Trvalé bývanie (služobné byty), prechodné ubytovanie, občianska vybavenosť, stravovanie, zeleň dopravná a technická infraštruktúra.*
Typ stavebnej činnosti: *Novostavby, nadstavby, prístavby, stavebné úpravy, úpravy exteriérov a prevádzkových objektov.*
Typ zástavby:
- *podlažnosť (1+1+1), solitérne objekty, tribúny, obostavané rôznymi hracími plochami, areály musia obsahovať okrem šatní, hygienických priestorov aj všetky prevádzkové priestory k ich fungovaniu,*
- *po obvode areálu športu je nutná izolačná zeleň,*
- *parkoviská (vrátane parkoviska autobusov).*

Veľkosť pozemku: *Pre šport nestanovená.*

C1 –územia zjazdového lyžovania

Základná funkcia: *Šport, rekreácia, oddychová zóna, lyžiarsky vlek.*
Doplnková funkcia: *Občianska vybavenosť, stravovanie, zeleň, dopravná a technická infraštruktúra. Pozemok musí obsahovať okrem hygienických priestorov aj všetky prevádzkové objekty k fungovaniu areálov a parkoviská.*
Typ stavebnej činnosti: *Novostavby, nadstavby, prístavby, stavebné úpravy, úpravy exteriérov a prevádzkových pozemných objektov, stavby lyžiarskych vlekov, terénne úpravy.*
Typ zástavby: *Pozemné objekty max. 1+1+1 podlažie, solitérne objekty.*

D – územia rekreácie

Základná funkcia: *Rekreácia, oddychová zóna, šport.*
Doplnková funkcia: *Zeleň, drobné vybavenie a architektúra (altánky, lavičky, ohniská), sociálne zariadenia, občerstvenie, dopravná a technická infraštruktúra, parkoviská.*
Typ stavebnej činnosti: *Novostavba hygienických zariadení a občerstvenia jeho stavebné úpravy a údržba.*
Typ zástavby: *Max. 0+1 podlažie, solitérny objekt so sedlovou, alebo valbovou strechou, so sklonom 35° - 45°.*

D1 – územia záhradkových osád

Základná funkcia: *Individuálna rekreácia (viazaný cestovný ruch).*
Doplnková funkcia: *Zeleň (autochtónne druhy drevín), poľnohospodárske využitie, maloplošná občianska vybavenosť (hygienické a sociálne zariadenie), šport, služby súvisiace s prevádzkou záhradkovej osady, parkovisko, zberné miesto separovaného odpadu, drobné vodozádržné úpravy.*
Typ stavebnej činnosti: *Novostavby, stavebné úpravy, drobné stavby, dopravná a technická infraštruktúra. Pred začatím výstavby sa odporúča zmonitorovať možný výskyt horca krížatého (Gentiana cruciata), ktorý je podľa Červeného zoznamu papraďorastov a semenných rastlín Slovenska (2021)*

zaradený do kategórie ohrozenosti – menej ohrozený (LR) s podkategóriou – takmer ohrozený (nt).

Min. index ozelenenia: *0,7.*

Typ zástavby: *Individuálne hospodárske stavby so sedlovou strechou (prípadne s podlomenicou), alebo valbovou strechou, so sklonom 35° - 45°, so zastavanou plochou do 25 m^2, s výškou max. 3,5 m, oplotenie možné.*

D2 – územia rekreačných chalúp

Základná funkcia: *Individuálna rekreácia (viazaný cestovný ruch).*

Doplnková funkcia: *Zeleň (autochtónne druhy drevín), poľnohospodárska činnosť (kosenie), maloplošná občianska vybavenosť a služby, ihriská, zberné miesto separovaného odpadu.*

Typ stavebnej činnosti: *Novostavby, prístavby objektov, stavebné úpravy, drobné stavby. Pred začatím výstavby sa odporúča zmonitorovať možný výskyt horca krížatého (Gentiana cruciata), ktorý je podľa Červeného zoznamu papraďorastov a semenných rastlín Slovenska (2021) zaradený do kategórie ohrozenosti – menej ohrozený (LR) s podkategóriou – takmer ohrozený (nt).*

Typ zástavby: *Individuálne rekreačné chalupy s úžitkovou plochou max. 60 m^2, s výškou 1+1+1 resp. 0+1+1 podlažia, s podlahou prízemia max. 1 m nad úrovňou konečnej úpravy terénu, so sedlovou strechou (prípadne s podlomenicou), alebo valbovou strechou, so sklonom 35° - 45°, oplotenie možné.*

E – územia výroby

Základná funkcia: *Poľnohospodárska výroba – dopravno-mechanizačné zariadenie, sklady rastlinnej výroby, živočíšna výroba, technické služby obce, kompostovisko, výroba v sekundárnom sektore - výrobné i nevýrobné služby, sklady, bez negatívnych dôsledkov na životné prostredie, výrobná administratíva.*

Doplnková funkcia: *Maloplošná základná občianska vybavenosť (bufety, jedáleň), rekreácia, agroturistika, zázemie hipoturistiky, ukážky remeselnej zručnosti, parkovisko.*

Typ stavebnej činnosti: *Novostavby, prístavby, nadstavby, stavebné úpravy.*

Typ zástavby: *Izolované a pavilónové objekty s kompletnou dopravnou a technickou infraštruktúrou a oplotením sprístupnené koridormi účelových ciest a inžinierskych sietí, s parkoviskami na vlastných pozemkoch. Umožnenie zvozu dreva, prevozu ostatných nadrozmerných nákladov a umožnenie prístupu k nehnuteľnostiam, ktoré nemajú inú možnosť prístupu vnútroareálovými účelovými cestami. Zastavanosť pozemkov musí byť v rozmedzí 40 – 60%, jestvujúce objekty prízemné s nízkym sklonom strechy, novostavby aj s podlažnosťou 0+1+1 resp. 0+1, s maximálnou výškou v hrebeni sedlovej strechy 9 m nad upraveným terénom.*

F – územia cintorínov

Základná funkcia: *Služby cintorína a kaplnky (Domu smútku).*

Doplnková funkcia: *Zeleň, rekreácia (poznávací turizmus), dopravná a technická infraštruktúra, kultivované skládky cintorínskeho odpadu.*

Typ stavebnej činnosti:	*Údržba komplexov pietneho miesta, novostavby drobnej architektúry, parkoviská, inžinierske siete, pešie trasy, oplotenia, stavebné úpravy existujúcej kaplnky (Domu smútku).*
Typ zástavby:	*Samostatný objekt kaplnky (Domu smútku) so strechou s krovom.*

G – územia biokoridorov

Základná funkcia:	*Ekostabilizačná, zeleň, vodný tok.*
Doplnková funkcia:	*Pešie trasy, sporadicky prechod inžinierskych sietí, protipovodňové úpravy, lávky, mosty, náučné chodníky.*
Typ stavebnej činnosti:	*Údržba vegetácie, novostavby a stavebné úpravy protipovodňových opatrení začlenených do systému ÚSES, lávok, mostov, peších a náučných chodníkov.*
Typ zástavby:	*Bez zástavby objektmi pozemného staviteľstva, lávky, mosty, chodníky, inžinierske siete, úpravy brehov odsúhlasené orgánmi ochrany prírody.*
Veľkosť pozemkov:	*Nestanovená.*
Zastavovacie podmienky:	*Návrh protipovodňových opatrení technického charakteru, inžinierskych a dopravných stavieb odsúhlasiť dotknutým orgánom ochrany prírody.*

H – územia voľnej prevažne poľnohospodárskej krajiny

Základná funkcia:	*Poľnohospodárska (rastlinná výroba, ovocinárstvo, pastva hospodárskych zvierat) a ochrana prvkov kostry ÚSES (územia s vysokou biodiverzitou, biokoridory, ekologicky významné segmenty, interakčné prvky).*
Doplnková funkcia:	*Rekreačná a športová (hlavne pohybové aktivity po vyznačených trasách) a vedenie prvkov (koridory) nadradenej aj miestnej siete dopravnej a technickej infraštruktúry.*
Typ stavebnej činnosti:	*Novostavby dopravnej a technickej infraštruktúry, údržba existujúcej dopravnej a technickej infraštruktúry, poľnohospodárske zariadenia dočasného charakteru (voľné ustajnenie).*
Typ zástavby:	*Dopravné a inžinierske stavby.*
Veľkosť pozemkov:	*Nestanovená.*

I – územia lesnej krajiny

Základná funkcia:	*Lesohospodárska (Program starostlivosti o lesy), vodohospodárska, ekostabilizačná, ochrany prírody.*
Doplnková funkcia:	*Rekreačná, športová (pohybové aktivity po definovaných trasách), spásanie pasienkov v rozsahu ekologickej únosnosti (nesmie byť poškodený pôdny kryt).*
Typ stavebnej činnosti:	*Novostavby dopravnej a technickej infraštruktúry, údržba existujúcej dopravnej a technickej infraštruktúry a účelových lesohospodárskych stavieb, údržba existujúcich ojedinelých rekreačných chát.*
Typ zástavby:	*Bez nových pozemných stavieb (§§ 43 b, 43c, SZ v platnom znení), len dopravné a inžinierske stavby (§ 43a SZ v platnom znení) a účelové lesohospodárske stavby.*

I1 – územia s legislatívne zvýšenou ochranou prírody (CHKO)

Základná funkcia:	*Ochrana prírody (CHKO, NPR) a krajiny, ekostabilizačná (RÚSES), ochrana vtáčích území, ochrana území európskeho významu, v zmysle platnej legislatívy.*
Doplnková funkcia:	*Lesohospodárska v zmysle PSL (ochranná aj hospodárska), rekreačná (hlavne pohybové aktivity v súlade s Návštevným poriadkom...).*
Typ stavebnej činnosti:	*Údržba trás chodníkov, ciest, údržba, prestavby a stavebné úpravy objektov účelových hospodárskych zariadení (horárni a účelových zariadení vlastníkov lesa).*

J – územia technickej vybavenosti

Základná funkcia:	*Pozemky PHO 1º vodného zdroja s prísnym dodržiavaním opatrení, ktoré sú súčasťou dokumentov o ochrane vodného zdroja, územie zbernej nádrže a vrtu v lokalite Vyše dediny, územie nefunkčnej ČOV (akumulačná nádrž s kalovými čerpadlami), územie vodojemu s vrtmi, územie vodojemu pre býv. dvor JRD.*
Doplnková funkcia:	*Stavby a objekty súvisiace z prevádzkou vodného zdroja.*
Typ stavebnej činnosti:	*Stavebné úpravy a údržba pozemných objektov, údržba dopravnej, technickej infraštruktúry, zelene.*

2.18.2 PRÍPUSTNÉ, OBMEDZUJÚCE, VYLUČUJÚCE PODMIENKY NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH, NA INTENZITU ICH VYUŽITIA, REGULÁCIA VYUŽITIA PLÔCH

A – ***územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov***

Prípustné využitie území

V obytných územiach je možné zriaďovať funkcie, ktoré nepotláčajú obytnú funkciu. Medzi takéto prevádzky a služby patria rekreačné domy – chalupy, malé penzióny, všetky maloobchodné predajne potravinárskeho charakteru, drobné výrobné a remeselné prevádzky – obuvnícke, stolárske, krajčírske, aranžérske, kožiarske a iné dielne, poradenské a projektové kancelárie a malé administratívne priestory, malé športoviská, prvky základnej technickej vybavenosti (trafostanice, dotláčacie stanice...), individuálne garáže, izolačná zeleň, zeleň prídomových záhrad, detské ihriská, zberné miesta komunálneho odpadu, parkoviská v rozsahu potrieb počtu bytov a základnej občianskej vybavenosti, malé domové kompostoviská. Funkcia občianskej vybavenosti v územiach, resp. stavbách základnej funkcie územia (rodinné domy) je akceptovaná s podmienkou umiestnenia len prevádzok služieb nevýrobného charakteru a takých funkcií ktoré nebudú mať negatívny vplyv na pohodu a kvalitu a ktoré nebudú zdrojom akýchkoľvek škodlivých faktorov pracovného a životného prostredia. Prípustný je aj drobnochov v rozsahu osobných potrieb obyvateľov rodinných domov.

Navrhované územia rodinných domov v lok. „Vyše Dediny“, „Nad Ihriskom“, „Kreana“ sú situované v blízkosti lesných pozemkov (vo vzdialenosti do 50 m od hranice lesných pozemkov), preto keď bude prebiehať realizácia stavieb v tejto vzdialenosti, je potrebné požiadať orgán štátnej správy lesného hospodárstva o záväzné stanovisko (ochranné pásmo lesa §10 v zmysle zákona o lesoch č. 326/2005 Z.z. v znení nesk. predpisov).

Neprípustné využitie území

V územiach obytných s prevládajúcimi plochami rodinných domov nie je dovolené zriaďovať predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, sklady sypkých materiálov bez obalov – piesok, štrk a prevádzky so zdrojmi zápachu z veľkochovu hospodárskych zvierat a pod. Neprípustná je výsadba vyššej (stromovej) zelene mimo pôvodnú (autochtónnu) druhovú skladbu.

Okrem toho v tejto funkčnopriestorovej jednotke:

- nie je možná výstavba bazénov do doby vybudovania systému zásobovania vodou obce Podhorie z vodného zdroja v obci Lietava,
- nie je možné zriaďovať prevádzky s nadmernými nárokmi na ochranné pásma vyjadrujúcimi negatívny vplyv na životné prostredie, prevádzky zaťažujúce okolie exhalátmi, prachom, hlukom (nad prípustnú hodnotu hluku pre nočný čas v obytných územiach obce 45 dB), nespĺňajúcimi požiadavky vyhlášky č. 549/2007 Z.z. o podrobnostiach o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií, menovite píly a opravy motorových píl a p., zápachom, nárokmi na technologickú vodu, s náročnými materiálovými vstupmi a nárokmi na nadmernú dopravnú prácu,
- je neprípustné povoliť výstavbu bytového domu,
- je neprípustné povoliť výstavbu rodinného domu podľa vzorov z iného kultúrneho prostredia bez úpravy projektovej dokumentácie, zohľadňujúcej charakter miestnej zástavby,
- je neprípustné povoliť výstavbu nového rodinného domu s manzardovou, pultovou a plochou strechou, alebo použiť takúto strechu pri prestavbe, alebo nadstavbe existujúceho domu.

A1 – *územia obytné s plochami bytových domov*

Prípustné využitie území

V obytných územiach s plochami bytových domov je možné zriaďovať funkcie, ktoré nepotláčajú obytnú funkciu. Medzi takéto prevádzky a služby patria všetky maloobchodné predajne potravinárskeho charakteru, drobné výrobné a remeselné prevádzky – obuvnícke, stolárske, krajčírske, aranžérske, kožiarske a iné, poradenské a projektové kancelárie a malé administratívne priestory, malé športoviská, prvky základnej technickej vybavenosti (trafostanice, dotláčacie stanice...), individuálne garáže, izolačná a iná zeleň, detské ihriská, zberné miesta komunálneho odpadu, parkoviská v rozsahu potrieb počtu bytov a základnej občianskej vybavenosti. Funkcia občianskej vybavenosti v územiach, resp. stavbách základnej funkcie územia (bytové domy) je akceptovaná s podmienkou umiestnenia len prevádzok služieb nevýrobného charakteru a takých funkcií ktoré nebudú mať negatívny vplyv na pohodu a kvalitu a ktoré nebudú zdrojom akýchkoľvek škodlivých faktorov pracovného a životného prostredia.

Neprípustné využitie území

V územiach obytných s plochami bytových domov nie je dovolené zriaďovať predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, sklady sypkých materiálov bez obalov – piesok, štrk a prevádzky so zdrojmi zápachu z veľkochovu hospodárskych zvierat a pod. Neprípustná je výsadba vyššej (stromovej) zelene mimo pôvodnú druhovú skladbu.

Okrem toho v tejto funkčnopriestorovej jednotke:

- nie je možné zriaďovať prevádzky s nadmernými nárokmi na ochranné pásma vyjadrujúcimi negatívny vplyv na životné prostredie, prevádzky zaťažujúce okolie exhalátmi, prachom, hlukom (nad prípustnú hodnotu hluku pre nočný čas v obytných územiach obce 45 dB), nespĺňajúcimi požiadavky vyhlášky č. 549/2007 Z.z. o podrobnostiach o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií, menovite píly

a opravy motorových píl a p., zápachom, nárokmi na technologickú vodu, s náročnými materiálovými vstupmi a nárokmi na nadmernú dopravnú prácu,
- je neprípustné povoliť výstavbu rodinných domov, rekreačných objektov (penziónov, chalúp, chát, záhradkových chát) a stavieb primárneho a sekundárneho sektora,
- je neprípustné povoliť výstavbu bytového domu podľa vzorov z iného kultúrneho prostredia bez úpravy projektovej dokumentácie zohľadňujúcej charakter miestnej zástavby,
- je neprípustný drobnochov.

B – ***územia občianskej vybavenosti***

Prípustné využitie území

V územiach občianskej vybavenosti je prípustné zriaďovať plochy a priestory aj takých funkčných zložiek, ktoré nepotláčajú prípadne nevylučujú uplatnenie funkcií občianskej vybavenosti a služieb. Pripúšťajú sa predovšetkým funkcie prechodného bývania, služobných bytov, rekreačnošportové, rekreačné funkcie, služby opravárenské, dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská. Rekreačné a športové funkcie sa však môžu uplatniť len tak, aby mali zaručené všetky základné podmienky svojho fungovania t.j. tiché priestory, zdravé prechodné bývanie, oslnenie, presvetlenie, zachovanie súkromia, požiarnu a civilnú ochranu.

Neprípustné využitie území

V územiach občianskej vybavenosti nie je prípustné povoliť výstavbu bytového domu, rodinného domu, zriaďovať prevádzky, ktoré potláčajú resp. znemožňujú prevádzkovanie zariadení občianskej vybavenosti resp. umiestňovať také funkcie, ktorých fungovaním vznikajú konflikty v území občianskej vybavenosti. Predovšetkým nie je dovolené zriaďovať: hlučné, prašné prevádzky sekundárneho sektora, predajne streliva, výbušnín, toxických látok, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, prevádzky, kde dochádza k zvýšenej prašnosti a hlučnosti – píly, opravy motorových píl, sklady sypkých materiálov bez krytov – piesok, štrk a prevádzky primárneho sektora (najmä so zdrojmi zápachu z veľkochovu hospodárskych zvierat a pod). Drobnochov je vylúčený.

B1 - ***územia materskej školy***

Prípustné využitie území

V území (v areáli) materskej školy je prípustné uplatnenie len takých prvkov iného funkčného využívania, ktoré negatívne neovplyvňujú, nerušia výchovnovzdelávací proces, ako hlavnú funkciu príp. doplnkovú funkciu (šport, rekreácia). Medzi takéto prvky patria detské ihriská, zeleň, nehlučné – nerušivé prvky technickej vybavenosti.

Neprípustné využitie území

V území materskej školy je neprípustné zriaďovať stavby na bývanie (s výnimkou služobného bytu), na rekreáciu (chaty, chalupy, penzióny), iné objekty a prevádzky občianskej vybavenosti, výroby, služieb, (najmä sklady, predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov), skládky odpadov, prevádzok s výskytom prašnosti a hlučnosti, sypkých materiálov bez obalov a prevádzok so zdrojmi zápachu z veľkochovu aj drobnochovu zvierat.

AB – ***zmiešané územia občianskej vybavenosti a rodinných domov***

Prípustné využitie území

V zmiešaných územiach je možné zriaďovať funkcie, ktoré nepotláčajú funkciu občianskej vybavenosti a obytnú funkciu. Medzi takéto prevádzky a služby patria rekreačné domy – chalupy, iné športovorekreačné a rekreačné funkcie, služby opravárenské, dopravné vybavenie, izolačná a iná zeleň, detské ihriská, prvky základnej

technickej vybavenosti (trafostanice, dotláčacie stanice...), individuálne garáže, zberné miesta komunálneho odpadu, parkoviská v rozsahu potrieb počtu bytov a základnej občianskej vybavenosti, malé domové kompostoviská na pozemkoch rodinných domov. Funkcia občianskej vybavenosti v stavbách rodinných domov je akceptovaná s podmienkou umiestnenia len prevádzok služieb nevýrobného charakteru a takých funkcií ktoré nebudú mať negatívny vplyv na pohodu a kvalitu a ktoré nebudú zdrojom akýchkoľvek škodlivých faktorov pracovného a životného prostredia. Rekreačné a športové funkcie sa však môžu uplatniť len tak, aby mali zaručené všetky základné podmienky svojho fungovania t.j. tiché priestory, zdravé prechodné bývanie, oslnenie, presvetlenie, zachovanie súkromia, požiarnu a civilnú ochranu. Prípustný je aj drobnochov v rozsahu osobných potrieb obyvateľov rodinných domov na pozemkoch, ktoré nemajú spoločnú hranicu s objektmi občianskej vybavenosti.

Neprípustné využitie území

Vo všetkých uvedených funkčných územiach nie je dovolené zriaďovať výrobné zariadenia primárneho a sekundárneho sektora, predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, sklady sypkých materiálov bez obalov – piesok, štrk a prevádzky so zdrojmi zápachu z veľkochovu hospodárskych zvierat a pod. Nie je povolené zriaďovať prevádzky, ktoré potláčajú resp. znemožňujú prevádzkovanie zariadení občianskej vybavenosti resp. umiestňovať také funkcie, ktorých fungovaním vznikajú konflikty v území občianskej vybavenosti. Drobnochov na pozemkoch susediacich s pozemkami občianskej vybavenosti je vylúčený.

Neprípustná je výsadba vyššej (stromovej) zelene mimo pôvodnú druhovú skladbu.

Okrem toho v tejto funkčnopriestorovej jednotke:

- nie je možná výstavba bazénov do doby vybudovania systému zásobovania vodou obce Podhorie z vodného zdroja v obci Lietava,
- nie je možné zriaďovať prevádzky s nadmernými nárokmi na ochranné pásma vyjadrujúcimi negatívny vplyv na životné prostredie, prevádzky zaťažujúce okolie exhalátmi, prachom, hlukom (nad prípustnú hodnotu hluku pre nočný čas v obytných územiach obce 45 dB), nespĺňajúcimi požiadavky vyhlášky č. 549/2007 Z.z. o podrobnostiach o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií, menovite píly a opravy motorových píl a p., zápachom, nárokmi na technologickú vodu, s náročnými materiálovými vstupmi a nárokmi na nadmernú dopravnú prácu,
- je neprípustné povoliť výstavbu bytového domu, rekreačnej chaty, záhradkovej chaty,
- je neprípustné povoliť nadstavbu a takú prestavbu, modernizáciu a obnovu rodinného domu v najstaršej časti obce, aby sa nezachoval jej kolorit, parcelácia a architektonická úroveň,
- je neprípustné povoliť výstavbu rodinného domu, alebo objektu občianskej vybavenosti podľa vzorov z iného kultúrneho prostredia, bez úpravy projektovej dokumentácie, zohľadňujúcej charakter miestnej ľudovej architektúry,
- je neprípustné povoliť výstavbu nového rodinného domu, alebo objektu občianskej vybavenosti s manzardovou, pultovou a plochou strechou, alebo použiť takúto strechu pri prestavbe, alebo nadstavbe existujúceho objektu.

C – *územia športu*

Prípustné využitie území

V tomto území je možné zriaďovať funkcie ktoré sú súčasťou športu a funkcie ktoré dopĺňajú šport. Medzi takéto funkcie patria rôzne dráhy (napr. bežecké, cyklotriálové), odpočinkové plochy, zeleň, altánky, vodné plochy, pieskoviská, detské ihriská, hygienické zariadenia a pod. Súčasne za vhodných podmienok tu obstoja napríklad služobné byty, zeleň, prvky technickej vybavenosti.

Neprípustné využitie území
V územiach športu je neprípustné povoliť výstavbu rodinných domov, bytových domov (s výnimkou služobných bytov), penziónov, rekreačných chalúp, chát, záhradkových chát, nie je dovolené zriaďovať zariadenia výroby, chovu dobytka a drobnochovu, kotolne na tuhé palivo, sklady uhlia, dreva, sklady a predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, prevádzok s výskytom prašnosti a hlučnosti, sypkých materiálov bez obalov, pohonných hmôt (benzín, nafta, petrolej a iné) a látok, ktoré môžu poškodzovať životné prostredie.

C1 – *územia zjazdového lyžovania*
Prípustné funkcie v územiach športu a rekreácie
V tomto území je možné zriaďovať funkcie, ktoré dopĺňajú lyžiarsky šport a jeho technické vybavenie. Patria sem tiež odpočinkové plochy, zeleň, altánky, vodné plochy, pieskoviská, detské ihriská, hygienické zariadenia a pod. Tiež zariadenia technickej infraštruktúry a dopravy.
Neprípustné funkcie v územiach športu a rekreácie
Je neprípustné, ani v doplnkovej polohe, umiestňovať tu objekty, neplniace funkciu rekreácie, či športu, uplatňovať tu funkciu trvalého bývania, stavby chát, rekreačných chalúp, záhradkových chát. V územiach zjazdového lyžovania nie je dovolené zriaďovať kotolne na tuhé palivo, sklady uhlia, dreva, predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš – vrátane propán-butánových, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, pohonných hmôt (benzín, nafta, petrolej a iné) a látok, ktoré môžu poškodzovať životné prostredie. Neprípustné sú tiež výrobné prevádzky, chov dobytka a drobnochov, skládky hlavne sypkých materiálov (piesok, drevný odpad, piliny...).

D – *územia rekreácie*
Prípustné využitie území rekreácie
V týchto územiach je možné umiestňovať a využívať také prvky, ktoré nerozporujú zónu oddychu, športové a rekreačné využívanie, ani priradenú doplnkovú funkciu zelene. Prípustný je tu solitérny objekt občerstvenia so sociálnym zariadením, drobné ihriská, detské ihriská a poľnohospodárske činnosti ako je kosenie, základná dopravná a technická infraštruktúra, drobné stavby - altánky, lavičky, ohniská.
Neprípustné využitie území rekreácie
V tomto území nie je dovolené budovať objekty s funkciou trvalého a prechodného bývania, s rekreačnou funkciou (rekreačné chaty, chalupy, penzióny, záhradkové chaty, atď), objekty výroby a skladov, činnosti poľnohospodárskej výroby (okrem kosenia), športové stavby profesionálne vykonávaného športu, stavby občianskej vybavenosti (okrem solitéru občerstvenia), nadradenej dopravy, skladovať rádioaktívne a nebezpečné chemické látky, biologicky nebezpečné materiály, preparáty, komunálne odpady, sypké – prašné materiály, hlučné zariadenia, vykonávať drobnochov, vysadzovať nepôvodne druhy rastlín a drevín.

D1 – *územia záhradkových osád*
Prípustné využitie území
V týchto územiach je možné umiestňovať a využívať také prvky, ktoré nerozporujú individuálnu rekreáciu záhradkových osád, ani priradenú doplnkovú funkciu športu a zelene. Môže tu byť solitérne zariadenie maloplošnej občianskej vybavenosti (občerstvenie, hygienické a sociálne zariadenie), šport, detské ihriská, služby, činnosti poľnohospodárskej rastlinnej výroby, obmedzené pasenie dobytka, plocha pre zberné miesto separovaného odpadu, drobnochov, základná dopravná a technická infraštruktúra,

drobné stavby okrem záhradkových chatiek aj altánky, bazény (až po vybudovaní prívodu pitnej vody z Lietavy, fóliovníky, skleníky, malé domové kompostoviská na pozemkoch záhradkových chát.

Neprípustné využitie území

V tomto území nie je dovolené budovať objekty s funkciou trvalého bývania, rekreačné chaty, chalupy, penzióny, objekty výroby a skladov vrátane živočíšnej výroby, športové stavby profesionálne vykonávaného športu, občianskej vybavenosti (okrem soliotéru maloplošného občerstvenia, hygienických a sociálnych zariadení), nadradenej dopravnej infraštruktúry, skladovať rádioaktívne a nebezpečné chemické látky, biologicky nebezpečné materiály, preparáty, skládky komunálneho odpadu, sypké – prašné materiály, hlučné zariadenia, prevádzať akýkoľvek veľkochov zvierat, vysadzovať nepôvodne druhy rastlín a drevín.

D2 – *územia rekreačných chalúp*

Prípustné využitie území rekreácie

V týchto územiach je možné umiestňovať a využívať také prvky, ktoré nerozporujú individuálnu chalupársku rekreáciu, ani priradenú doplnkovú funkciu športu a zelene. Môže to byť solitérna drobná predajňa potravinárskeho charakteru a verejného stravovania, detské ihriská a poľnohospodárske činnosti ako sú kosenie, obmedzené pasenie dobytka, základná dopravná a technická infraštruktúra, drobné stavby k stavbám rekreačných chalúp - altánky, kozuby, bazény (po vybudovaní prívodu pitnej vody z Lietavy), plocha pre zberné miesto separovaného odpadu.

Neprípustné využitie území rekreácie

V tomto území nie je dovolené budovať objekty s funkciou trvalého bývania, rekreačné chaty, penzióny, objekty výroby a skladov, živočíšnej výroby, športové stavby profesionálne vykonávaného športu, občianskej vybavenosti (okrem solitéru stravovania a predaja potravín), bazénov do doby vybudovania systému zásobovania vodou obce Podhorie z vodného zdroja v obci Lietava, nadradenej dopravy, skladovať rádioaktívne a nebezpečné chemické látky, biologicky nebezpečné materiály, preparáty, komunálne odpady, sypké – prašné materiály, hlučné zariadenia, vykonávať drobnochov, vysadzovať nepôvodne druhy rastlín a drevín.

E – *územia výroby*

Prípustné využitie území

Je tu možné zriaďovať funkcie súvisiace s poľnohospodárskou výrobou, administratívno-prevádzkové, hygienické priestory, základňu hipoturistiky (ustajnenie, servis) a agroturistickú vzorku chovu hospodárskych zvierat, reštauračné zariadenie, komerčnú (bufet) i nekomerčnú vybavenosť (napríklad lekár), dopravné stavby a zariadenia, služobné byty, zeleň, technickú infraštruktúru, prevádzky s ukážkami remeselnej zručnosti, predajne poľnohospodárskych prebytkov, kompostoviská, sklady, malé neškodlivé výrobné prevádzky sekundárneho sektora.

Neprípustné využitie území

V tomto území sa nepripúšťa rozvoj obytnej a rekreačnej funkcie, ostatnej ako doplnkovej a prípustnej občianskej vybavenosti, funkcia predajne a skladov streliva, výbušnín, rádioaktívnych a nebezpečných chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov, preparátov, skládok odpadov sypkých materiálov, kafilérie, spaľovne. Nie je tu možné zriaďovať prevádzky s nadmernými nárokmi na ochranné pásma vyjadrujúcimi negatívny vplyv na životné prostredie, prevádzky zaťažujúce okolie exhalátmi, hlukom, zápachom, nárokmi na technologickú vodu.

F – *územia cintorínov*

Prípustné využitie území

Je tu možné zriaďovať kaplnky, urnové steny, kolumbária. Keďže ide o výrazné pietne územia, ktoré sú často zdrojom poznávania, prípustnou funkciou je tu rekreácia vo forme poznávacieho turizmu, zeleň, súvisiaca dopravná a technická infraštruktúra.

Neprípustné využitie území

Neprípustné sú iné funkcie ako uvedené v základnej a doplnkovej funkcii a prípustnom využití územia.

G – *územia biokoridorov*

Prípustné využitie území

Sú tu prípustné zariadenia nenáročného stavebného charakteru, cyklistické, turistické, poznávacie, pešie chodníky. Uvedené aktivity sú prípustné v prípade, že pri ich realizácii nedôjde k výrubom drevín a v prípade biokoridorov viazaných na vodné toky nedôjde k priamemu zásahu do vodného režimu, do brehov ani do samotného koryta toku.

Neprípustné využitie území

Neprípustné je tu umiestňovanie funkčných plôch bývania, občianskej vybavenosti, výroby, skladov, rekreácie, trasy a zariadenia základnej dopravnej a technickej infraštruktúry. pestovanie nepôvodných druhov rastlín, chov nepôvodných druhov živočíchov, výruby drevín, veľkochov aj drobnochov zvierat a všetky zariadenia, ktoré nie sú uvedené v základných a doplnkových funkciách a prípustných využitiach územia.

H – *územia voľnej prevažne poľnohospodárskej krajiny*

Prípustné využitie území

Prípustnou je tu funkcia rekreácie a športu vo forme pohybových aktivít, viazaná na vyznačené trasy a cesty rôzneho druhu, koridory pre vedenie dopravnej a technickej infraštruktúry, dočasné zariadenia na ustajňovanie hospodárskych zvierat, údržba existujúcich rekreačných chát.

Neprípustné využitie území

Nepripúšťa sa tu rozvoj rodinných aj bytových domov, nové objekty stacionárnej formy rekreácie, zariadenia športovísk, výroby a skladov, občianskej vybavenosti, skládok odpadov, činností potláčajúcich účinnosť prvkov kostry ekologickej stability krajiny, negatívne ovplyvňujúcich zložky životného prostredia v zmysle platnej legislatívy, ťažobná činnosť, skládky rádioaktívnych a chemických odpadov, farmy živočíšnej výroby, drobnochov.

I – *územia lesnej krajiny*

Prípustné využitie území

Obmedzené poľnohospodárske využitie častí krajiny formou pasenia hospodárskych zvierat, ochranné činnosti proti škodcom, zariadenia na ochranu hospodárskych zvierat, rekreácia len po vymedzených trasách, na odpočívadlách.

Neprípustné využitie území

Je tu neprípustný rozvoj funkcie bývania, výroby (okrem lesného hospodárstva), vrátane živočíšnej veľkovýroby, občianskej vybavenosti, nových zariadení pobytovej rekreácie, hromadných športovísk, ťažby surovín. Bez súhlasu orgánov ŠOP SR je nemožné rozorávanie a premiestňovanie pôdy a hlín, úprava pasienkov. Neprípustné sú zmeny prirodzených trás vodných tokov, zásahy do prameňov, vodných plôch, močiarov, mokradí. Neprípustné je pestovanie cudzokrajných druhov rastlín, živočíchov, používanie chemických látok, skladovanie agrochemikálií, drobnochov.

V území lesnej krajiny je zakázaný vjazd a státie motorových vozidiel mimo plôch na to určených, táborenie, stanovanie a zakladanie ohňa mimo miest na to určených. Ostatné zákazy v zmysle zák.č.543/2002 Z.z. v platnom znení.

I1 – *územia s legislatívne zvýšenou ochranou prírody (CHKO)*

Prípustné využitie území

Prípustná je tu lesnovýrobná až lesoochranárska činnosť podľa PSL, rekreačná funkcia prísne limitovaná a viazaná na vymedzené trasy a miesta, vrátane jestvujúcich rozptýlených rekreačných objektov. Poľnohospodárska výroba môže byť zastúpená len pasením oviec a čiastočne hovädzieho dobytka, pri rešpektovaní požiadaviek ochrany prírody, v zmysle zák.č.543/2002 Z.z. v platnom znení.

Neprípustné využitie území

Okrem nerozvíjania území obytných, rekreačných, športových, výrobných a občianskej vybavenosti (s výnimkou stavby na sledovanie stavu životného prostredia) sa tu nepripúšťa:

a) rozorávanie a premiestňovanie pôdy a hliny a úprava pasienkov,
b) spôsob pasenia a preháňania stád, pri ktorom by dochádzalo k poškodzovaniu pôdneho krytu,
c) budovanie nových zariadení na ochranu hospodárskych zvierat (prístrešky, ohrady a pod.),
d) činnosť meniaca prirodzený stav vodných tokov, vodných plôch, močiarov, mokradí, prameňov a ponorov,
e) pestovanie cudzokrajných druhov rastlín, chov cudzokrajných druhov živočíchov,
f) drobnochov,
g) používanie chemických látok a skladovanie agrochemikálii,
h) vjazd a státie motorových vozidiel, okrem prípadov špecifikovaných príslušnou legislatívou,
i) neobmedzené táborenie, stanovanie a zakladanie ohňa mimo trás a miest vyhradených orgánom ochrany prírody.

Pre iné činnosti platí zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení.

J – *územia technickej vybavenosti*

Prípustné využitie území

Akékoľvek využitie území v pásme hygienickej ochrany vodného zdroja 1 stupňa je možné len so súhlasom príslušného vodohospodárskeho orgánu, orgánov hygienickej služby a správcu vodného zdroja.

Neprípustné využitie území

Neprípustné je také využitie území, ktoré nie je uvedené vo funkciách základných a doplnkových a nespĺňa podmienky prípustného využitia území.

2.18.3 ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA

2.18.3.1 Zásady

- občianske vybavenie územia sa môže umiestňovať len v rámci vymedzených zastavaných území obce,
- prvky občianskeho vybavenia sa primárne umiestňujú a rozvíjajú v územiach občianskej vybavenosti (B), v zmiešaných územiach občianskej vybavenosti a rodinných domov (AB), prioritne na križovaní hlavnej a vedľajších kompozičných osí, sekundárne v celej dĺžke hlavných kompozičných osí obce, ako súčasť zmiešaných a obytných území. Prípustné je ich umiestňovanie v iných funkčných územiach, v zastavaných územiach vymedzených týmto územným plánom za predpokladu, že svojím plošným rozsahom nebudú v príslušnej funkčnopriestorovej jednotke prevládať a svojím charakterom nenaplnia podstatu neprípustného funkčného využívania podľa bodu 2.18.2; prvkom občianskeho

vybavenia sú aj územia materskej školy s výhradným umiestnením v územiach materskej školy (B1),

- za územia s významom území občianskej vybavenosti sa považuje:
  - územie funkčnopriestorovej jednotky (B1) formovanej ako územie materskej školy,
- za zmiešané územie občianskej vybavenosti a rodinných domov obce sa považuje:
  - územie funkčnopriestorovej jednotky (AB) formovanej ako centrálne ťažiskové územie obce s podielom občianskej vybavenosti.

2.18.3.2 Regulatívy

Jednotlivé druhy občianskej vybavenosti sa budú rozvíjať podľa nasledovných regulatívov:

ŠKOLSTVO

Novostavba materskej školy zostane na pozemku súčasného areálu MŠ. Areál má kapacitné možnosti pre jej rozvoj (v súčasnosti 18 - 27 detí) až na viac ako jedenapolnásobok súčasného počtu detí predškolského veku (cca 40 detí).

Pre predškolskú výchovu nie je nutné hľadať iné lokality, so školskou výchovou sa v návrhovom období neuvažuje.

ZDRAVOTNÍCTVO

Zdravotnícke zariadenia nie sú v obci zriadené. Tento stav sa v návrhovom období nezmení.

SOCIÁLNA STAROSTLIVOŤ (SOCIÁLNE SLUŽBY)

Priestory poradne pre matky s deťmi budú vymedzené aj naďalej v objekte obecného úradu. Na úrovni základnej občianskej vybavenosti obce sú vymedzené plochy sociálnej starostlivosti obsahujúce klubovne, strediská osobnej hygieny...

K sociálnej starostlivosti treba zaradiť existujúcu opatrovateľskú službu, ošetrovateľskú starostlivosť, spoločnú jedáleň a centrálnu kuchyňu v materskej škole s navýšením stravovacích kapacít pre dôchodcov a navrhovaný Dom sociálnych služieb pri združenom objekte Obecného úradu... (v rámci územia bytových domov). Objekt sa navrhuje ako dvojpodlažný s využívaným podkrovím v sedlovej streche (0+2+1 resp. 1+2+1).

KULTÚRA A OSVETA

ÚPN – O Podhorie rešpektuje súčasné zariadenia kultúry a osvety - miestny kultúrny dom s obecnou knižnicou so sídlom v budove obecného úradu. V rámci nadstavby a prístavby kultúrneho domu navrhuje rozšírenie priestorov pre kultúru, pre klubovú činnosť. Tiež predpokladá, že k rozvoju kultúry prispeje aj rozvoj športovej vybavenosti (stavebné úpravy objektu vybavenosti futbalového ihriska) a rekreačnej vybavenosti. Považuje obe kaplnky za priestory kultúry, počíta so stavebnými úpravami kaplnky Cyrila a Metoda a s možnou reprofiláciou kaplnky v cintoríne na kostol.

TELOVÝCHOVA A ŠPORT

Existujúci areál, ktorého základom je futbalové ihrisko je navrhnutý na podstatné rozšírenie východným smerom. Na rozšírenej ploche sa navrhuje objekt krytej tribúny vo väzbe na futbalové ihrisko, aj s ubytovacou kapacitou cca 10 lôžok, s priestormi pre zabezpečenie spoločenských a kultúrnych podujatí, hracie plochy pre ostatné športy, detské dopravné ihrisko, detské ihrisko. Počíta sa so stavebnými úpravami za účelom modernizácie šatní a doplnenie objektu o ďalšie prvky vybavenia športového areálu.

Areál bude lemovaný na okraji vymedzeného územia izolačnou zeleňou s parkoviskami (aj min. pre jeden autobus) prístupnými priamo z miestnej obslužnej cesty.

Návrh rešpektuje multifunkčné ihrisko oproti areálu súčasnej MŠ.

V Podhorí sa navrhuje umiestnenie lokálnych športovísk spojených s detskými ihriskami väčšie v navrhovanom území bytových domov pri združenom objekte obecného úradu... a v kumulácii s oddychovou zónou v priestore Vajano. Menšie vo všetkých územiach rodinných domov a v zmiešanom území RD a občianskej vybavenosti. Lokálne športoviská s detskými ihriskami musia byť oplotené a musia mať aj časť plochy zatrávnenú.

MALOOBCHOD

Maloobchodné zariadenia sa musia v princípe prioritne umiestňovať v ťažiskových polohách obce, v zmiešaných územiach občianskej vybavenosti a rodinných domov a na hlavnej kompozičnej osi obce, prednostne v blízkosti ich križení s vedľajšími kompozičnými osami. Prípustné sú však aj na území iných funkcií za predpokladu nerozporovania ich hlavných funkčných zameraní.

Konkrétny výber a lokalizácia maloobchodných prevádzok by boli kontraproduktívne, preto sa nepredpisujú. Regulatívom je fungovanie trhového mechanizmu ovplyvňovaného vytváraním územnoplánovacích predpokladov pre rozvoj tohto druhu občianskej vybavenosti. Predajne treba riešiť prednostne formou samoobslužného predaja, so zabezpečením dopravnej obsluhy vrátane parkovania a odstavovania vozidiel na vlastnom pozemku.

VEĽKOOBCHOD

Aktivity tohto druhu musia byť umiestňované do priestoru zastavaného územia v rámci územia výroby.

UBYTOVANIE A VEREJNÉ STRAVOVANIE

Všetky súčasné lôžkové kapacity viazaného cestovného ruchu treba v území zachovať, resp. vytvárať podmienky pre ich zachovanie, (napr. jestvujúce rekreačné chaty, rekreačné chalupy prestavané z bývalých rodinných domov, aj keď kapacity viazaného cestovného ruchu nie sú súčasťou ubytovania ako prvku občianskej vybavenosti).

Pre podporu verejného ubytovania (prechodné ubytovanie) budú uprednostňované nasledovné lokality, ktoré sú vyjadrením ťažísk osídlenia a formovania kompozičných osí územia:

- zmiešané územie občianskej vybavenosti a rodinných domov a v mieste križovania hlavnej a vedľajších kompozičných osí,
- ubytovanie v areáli futbalového ihriska.

ÚPN – O Podhorie podporuje vznik ubytovacích kapacít v malých penziónoch a ubytovania v súkromí v zmiešaných územiach občianskej vybavenosti a rodinných domov a v obytných územiach s prevládajúcimi plochami rodinných domov (využitie podkrovia rodinných domov, stavebné úpravy neobývaných rodinných domov a hospodárskych objektov...).

V oblasti verejného stravovania, je treba vyššiu úroveň dosiahnuť v navrhovaných zariadeniach v rámci zmiešaných území občianskej vybavenosti a rodinných domov. Treba podporovať aj zachovanie zariadení na úrovni hostinca v strede obce a Podhorského šenku v združenom objekte obecného úradu... Podporuje sa doplnenie stravovacích zariadení a to aj o sezónne zariadenia.

Na úrovni kompletného stolovania – stravovania, nové stoličkové kapacity musia sprevádzať novovzniknuté lôžkové kapacity. Pripúšťa sa aj vznik nových stravovacích kapacít v malých penziónoch aj v iných lokalitách pri uprednostňovaní ich umiestňovania

na križovaní kompozičných osí, v ťažiskách osídlenia a pri rešpektovaní regulatívov prípustného, obmedzujúceho a vylučujúceho využitia území.

SLUŽBY

Je nutné vytvárať podmienky pre zachovanie a rozvoj súčasných služieb v území a podporovať vznik ďalších, spojených hlavne s rozvinutím funkcie rekreácie, turizmu a cestovného ruchu. Predovšetkým tieto služby sa musia uchytiť v ťažiskových polohách obce a na hlavnej kompozičnej osi obce. Časť služieb, hlavne výrobného charakteru však treba orientovať do odťažitých polôh na území obce, predovšetkým do území výroby. Sem sa navrhujú tiež technické služby obce - obecný dvor, ako priestor spojený s údržbou verejných priestranstiev ako aj so separáciou a likvidáciou komunálneho odpadu, kompostoviskom.

Pre kalendárový zber veľkoobjemového odpadu a zber separovaného odpadu sú navrhované miesta pri objekte COOP Jednota, pri obecnom úrade, pri parkovisku pri súčasnej údolnej stanici lyžiarskeho vleku a oproti „družstevným“ bytovkám.

Hasičská zbrojnica je v území stabilizovaná a nie je ju nutné premiestňovať.

Cintorín nemá dostatočné rezervné plochy a je nutné vymedzovať mu nové územia, rozšírenia formou rezervovania plôch pre výhľad.

S návrhom pošty sa neuvažuje.

ADMINISTRATÍVA

Situovanie objektu obecného úradu je vyhovujúce. Navrhujú sa jeho stavebné úpravy, nadstavba krovu sedlovou resp. valbovou strechou s využiteľným podkrovím a prístavba. Účelom je navýšenie priestorov úradu a priestorov v sociálnej oblasti (klubové priestory), priestorov pre rozvoj kultúry, cestovného ruchu, turizmu a rekreácie.

Ďalšími objektmi administratívy sú Urbársky dom a Poľovnícky dom s predpokladanými stavebnými úpravami.

2.18.4 ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

2.18.4.1 Dopravné vybavenie

Dopravné napojenia, navrhované cestné komunikácie, cyklistické a pešie trasy, statická doprava musia byť v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi.

CESTNÁ AUTOMOBILOVÁ DOPRAVA

- základný dopravný systém obce bude pozostávať takmer výhradne z infraštruktúry pozemných ciest a plôch určených pre využitie v autobusovej, automobilovej, statickej, cyklistickej a pešej doprve,
- hlavný cestný automobilový skelet obce bude tvoriť rekonštruovaná cesta III/2102 vo funkcii zbernej cesty B3 v existujúcej trase,
- najdôležitejšie miestne automobilové cesty vo funkčnej triede obslužných ciest C3 (podľa grafickej časti) vrátane miestnych ciest v smere Babkov a Brezany budú pokrývať dopravnú obsluhu príslušných častí územia obce a prepájať ich na zbernú cestu,
- cesty vo vnútri areálu výrobného územia majú funkciu účelových ciest, ktorými musí byť umožnený zvoz dreva, preprava ostatných nadrozmerných nákladov a umožnený prístup k nehnuteľnostiam, ktoré nemajú inú možnosť prístupu,
- popri zbernej ceste v zastavaných územiach musia byť obojstranné, alebo jednostranné chodníky, súbežné s cestou III/2102,

- popri obslužných cestách budú chodníky vedúce do území v západnej časti obce a bočných území rozvíjaných v severojužnom smere,
- križovanie miestnych komunikácii resp. dopravného vybavenia akéhokoľvek druhu s vodnými tokmi sa technicky navrhuje riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi" a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov"; žiadna časť navrhovaných objektov nesmie zasahovať do prietočného profilu vodného toku,
- za účelom optimalizácie a regulácie nových mostných objektov križujúcich vodné toky, sa musí ešte pred zahájením spracovania podrobnejšej projektovej dokumentácie odsúhlasiť návrh situovania so správcom vodného toku; ak to je možné prednostne využívať už vybudované mostné objekty,
- aj z nových ulíc a chodníkov musí byť zabezpečený prístup na pozemky využívané naďalej pre poľnohospodárske účely a prístup do území lesa.

PEŠIA A CYKLISTICKÁ DOPRAVA
- koncepcia hlavných cyklistických trás musí rešpektovať schválené cyklomagistrály a cyklotrasy,
- pre cyklistickú dopravu v zastavaných územiach nie je nutné budovať samostatné dopravné cesty, pretože všetky základné automobilové cesty budú vyhovovať cyklistickej prevádzke,
- koncepcia hlavných peších cyklistických a cykloturistických trás musí rešpektovať hlavné urbanistické a kompozične osi územia, ako i ťažiská urbanizovaných území,
- navrhované námestie v Podhorí je ústredným peším priestorom obce,
- v území treba vybudovať značenie turistických trás a cyklotrás (v zime lyžiarskych bežeckých trás),
- pri budovaní trás v nivách vodných tokov je potrebné zabezpečiť, aby nedochádzalo k priamym zásahom do vodných tokov a nepovolenému výrubu drevín.

STATICKÁ DOPRAVA;
Pre umiestňovanie a určovanie kapacity plôch statickej dopravy platí:
- v územiach existujúcej navrhovanej zástavby rodinných domov sa musí uplatňovať kritérium, že jednému bytu zodpovedajú min. dve odstavné miesta vrátane garáže, vyčlenené na pozemku rodinného domu,
- v územiach bytových domov sa musí uplatňovať kritérium podľa veľkosti bytov v zmysle STN 736110/Z2 – Projektovanie miestnych komunikácií – Zmena 2
- ďalšie nároky na parkovanie možno riešiť na obslužných cestách,
- všetky ďalšie územia určené územným plánom obce pre parkovanie a odstavné plochy sa musia rešpektovať a chrániť,
- pri dimenzovaní parkovísk a odstavných plôch v jednotlivých územiach je potrebné v rámci následných projektových riešení vychádzať z čl. 193 – 202 platnej STN 73 6110; výpočet bude vždy v členení nárokov na odstavné a parkovacie plochy, z toho parkovacie plochy krátkodobé a parkovacie plochy dlhodobé.

HROMADNÁ DOPRAVA
- trasa linky hromadnej prepravy osôb bude vedená po ceste III/2102,
- rozloženie dvoch jestvujúcich zastávok a jednej navrhovanej zastávky hromadnej prepravy osôb musí byť čo najviac rovnomerné, aby pokrývalo nároky na vyhovujúce dochádzkové vzdialenosti (v ťažiskách osídlenia),

- každá zastávka musí byť vybavená samostatnými autobusovými zastávkovými pruhmi v oboch smeroch, s prístreškami a napojená na pešie trasy.

INFRAŠTRUKTÚRA LETECKEJ DOPRAVY

V zmysle leteckého zákona je na území obce Dopravný úrad dotknutým orgánom v povoľovacom procese stavieb letísk, osobitných letísk, heliportov a stavieb pre letecké pozemné zariadenia a ďalej uvedených stavieb a využitia územia, pre ktoré sa vyžaduje súhlas Dopravného úradu. Súhlas na zhotovenie, umiestnenie alebo užívanie stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činností alebo využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, sa vyžaduje, ak:

- by svojou výškou, charakterom, prevádzkou alebo použitím stavebných a iných mechanizmov mohli narušiť alebo narušia ochranné pásma Letiska Žilina,
- sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 m a viac nad terénom,
- sú ich súčasťou veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami alebo sú na nich umiestnené veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami,
- môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov alebo leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, energetické zariadenia alebo vysielacie stanice,
- môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje, a nadzemné elektrické vedenia s napätím viac ako 1 000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy,
- sú umiestnené alebo vykonávané do vzdialenosti 13 km od vzťažného bodu verejného letiska určeného na prevádzku prúdových lietadiel, a mohli by zvýšiť aktivitu voľne žijúcich živočíchov, ktorá by mohla byť nebezpečná pre prevádzku takýchto lietadiel.

2.18.4.2 Vodné hospodárstvo

VODNÉ HOSPODÁRSTVO – ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU

V zmysle aktualizovaného ÚPN VÚC ŽK je potrebné podporovať rozvoj skupinových vodovodov pre zásobovanie obyvateľov a uvažovaný územný rozvoj zabezpečením výstavby týchto stavieb (ÚPN VÚC ŽK 6.4):

- rekonštrukcie a rozšírenia verejných vodovodov v obciach s cieľom znížiť straty vody a zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou pre uvažovaný územný rozvoj (ÚPN VÚC ŽK 6.4.22),

Tiež podporovať rozvoj miestnych vodovodov v obciach a ich miestnych častiach s nedostatočným zásobovaním pitnou vodou, mimo dosahu SKV a v obciach bez verejného vodovodu (ÚPN VÚC ŽK 6.5)

- návrhom zásobovania rozvojových území bude v obci vytvorený jednotný vodovodný systém so zdrojom v obci Podhorie,
- nárast potreby pitnej vody ako i požiarnej vody bude riešený z existujúcich rozvodov pitnej vody, resp. predĺžením existujúcich rozvodov pitnej vody a ich zokruhovaním,
- zdroje pitnej vody z vodných zdrojov v obci Podhorie a vodojem 180 m^3 budú vyhovovať pre návrhové obdobie do roku 2030 len v prípade, ak sa nezníži výdatnosť vodných zdrojov, v opačnom prípade bude nevyhnutné obmedzenie výstavby do doby prepojenia zásobovania obce Podhorie na systém obce Lietava v m.č. Lietavská Závadka,

- rozptýlené rekreačné chaty a navrhované územia rekreačných chalúp a záhradkovej osady sa navrhuje do roku 2030 zásobovať vodou z vlastných zdrojov,
- z dôvodov zabezpečenia maximálnej dennej potreby vody pre všetky zámery územného plánu obce do roku 2030 je nutné prehodnotiť tlakové pomery, zabezpečiť dostatočný tlak vo vodovodnej sieti, vybudovať v rámci navrhovaných rozvodov vody redukčné ventily a pri zásobovaní jednotlivých objektov aj automatické tlakové stanice,
- nové rozvody pitnej vody budú z rúr tlakových PE, cez ktoré bude zabezpečená aj potreba požiarnej vody,
- samostatné vodovodné prípojky pre jednotlivé subjekty musia byť na hranici svojich pozemkov ukončené vodomernými šachtami,
- prípadná potreba technologickej vody musí byť riešená individuálne z vlastných zdrojov na pozemku subjektu (hlavne vo výrobných územiach),
- pri navrhovaní rozvodov vody v súbehu s cestou III/2102 sa požaduje viesť ich trasu mimo cestný pozemok, v zastavanom území min. 2,0 m za hranicou cestného pozemku, mimo zastavaného územia obce s dodržaním ochranného pásma cesty, čo bude podmienené priestorovými možnosťami v susedstve cesty III/2102.

VODNÉ HOSPODÁRSTVO – ODKANALIZOVANIE ÚZEMIA

V zmysle aktualizovaného ÚPN VÚC ŽK je potrebné zabezpečiť rozvoj verejných kanalizácií v súlade s vecnými požiadavkami smernice 91/271/EHS (transponovanými do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách), vrátane časového harmonogramu, s cieľom vytvoriť podmienky pre zabezpečenie dobrého stavu vôd do roku 2015 (ÚPN VÚC ŽK 6.6).

V tomto zmysle sa navrhuje:

- ak je v aglomeráciách s veľkosťou pod 2 000 EO vybudovaná stoková sieť, alebo sa aglomerácia nachádza v území vyžadujúcom zvýšenú ochranu podzemných vôd, povrchových vôd, prírodných liečivých vôd a prírodných minerálnych vôd, zabezpečiť primeranú úroveň čistenia komunálnych odpadových vôd, alebo splaškových odpadových vôd tak, aby bola zabezpečená požadovaná miera ochrany recipienta; opatrenia budú realizované priebežne v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií (ÚPN VÚC ŽK 6.6.3),
- zabezpečiť realizáciu opatrení pre zmiernenie negatívneho dopadu odľahčovaní a odvádzania vôd z povrchového odtoku na ekosystém recipienta (ÚPN VÚC ŽK 6.6.4),
- vylúčiť vypúšťanie čistiarenského kalu a obsahu žúmp do povrchových vôd a podzemných vôd (ÚPN VÚC ŽK 6.6.5).

Tiež sa navrhuje prednostne zabezpečiť výstavbu týchto stavieb (ÚPN VÚC ŽK 6.7):

- pre aglomerácie viac ako 10 000 EO (ÚPN VÚC ŽK 6.7.1):
  k) Žilina, vybudovanie kanalizácie v obciach Divina, Divinka, Hričovské Podhradie, Lietava, Podhorie a v miestnych častiach Žiliny (ÚPN VÚC ŽK 6.7.1.k),
- návrh odvedenia splaškových vôd bude nadväzovať na existujúcu obecnú stokovú sústavu v Lietave vyústenú do kanalizačného zberača v Rajeckej doline (ISPA, 2005-2007) a to kanalizačným zberačom vedeným od zastavaného územia obce Podhorie do zastavaného územia obce Lietava,
- navrhovaná splašková kanalizácia bude gravitačná, pripojená na obecnú stokovú sústavu v Lietave, prípadne pomocou prečerpávacej stanice v objekte pôvodnej ČOV v Podhorí,
- územia obce Podhorie budú odkanalizované delenou stokovou sústavou,

- verejná časť každej splaškovej kanalizačnej prípojky v obci musí byť ukončená tesne za hranicou pozemku (areálu) revíznou šachtou,
- splaškové vody z navrhovaných území rekreačných chalúp a území záhradkovej osady, rozptýlených rekreačných chát a iných objektov mimo dosahu splaškovej kanalizácie, nie je možné odvádzať do dažďovej kanalizácie; navrhuje sa ich likvidovať v nepriepustných žumpách s pravidelným vyvážaním splaškov do SČOV v Hornom Hričove, alebo v domových ČOV,
- dažďové vody zo striech a spevnených plôch zadržať v území tak, aby odtok z územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou výstavby (zachovať retenčnú schopnosť územia) napríklad akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, vsakovaním do vhodného podložia; zadržiavaním vody v mieste jej dopadu je možné znížiť množstvo povrchového odtoku a tým znížiť riziko vzniku povodní, či už vyliatia vody z brehov z koryta alebo tzv. svahových vôd,
- kde neumožní podložie vsakovanie budú dažďové vody zo striech a spevnených plôch (po zadržaní, akumulácii) odvádzané gravitačne do cestnej dažďovej kanalizácie, do rigolov, alebo miestnych recipientov a ich prítokov, odvedenie riešiť v zmysle platných technických noriem a predpisov a v prípade ich zaústenia do miestnych recipientov je potrebné návrh riešenia odsúhlasiť správcom vodných tokov v území,
- trasu rozvodov kanalizácie v súbehu s cestou III/2102 sa požaduje viesť mimo cestný pozemok, v zastavanom území min. 2,0 m za hranicou cestného pozemku, mimo zastavaného územia obce s dodržaním ochranného pásma cesty, čo bude podmienené priestorovými možnosťami v susedstve cesty III/2102,
- parkoviská a odstavné plochy s kapacitou 6 a viac parkovacích miest musia byť vybavené odlučovačom ropných látok.

PODZEMNÉ VODY

V zmysle aktualizovaného ÚPN VÚC ŽK je potrebné rešpektovať z hľadiska ochrany vôd (ÚPN VÚC ŽK 6.1)

- pásma hygienickej ochrany vodárenských zdrojov (ÚPN VÚC ŽK 6.1.1).

Návrh ÚPN – O Podhorie rešpektuje skutočnosť, že katastrálne územie obce Podhorie sa nachádza v útvare podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000500P a útvare podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2001800F.

VODNÉ TOKY A NÁDRŽE A OCHRANA PRED POVODŇAMI

Návrh územného plánu obce Podhorie je vypracovaný tak, aby neboli ohrozené ciele rámcovej smernice o vode (smernica 2000/60/ES Európskeho parlamentu a rady), ktorými je ochrana a zlepšenie kvality vôd a vodných ekosystémov, trvale udržateľné využívanie vôd a dosiahnutie dobrého stavu vôd do roku 2021.

V zmysle aktualizácie ÚPN VÚC ŽK a príslušných predpisov sa navrhuje:

- rešpektovať dokument Vodný plán Slovenska (aktualizácia 2015),
- rešpektovať dokument Plán manažmentu čiastkového povodia Váh,
- rešpektovať dokument Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu,
- rešpektovať ciele a opatrenia vodnej politiky zadefinované v strategickom dokumente „Koncepcia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050", ktorý bol spracovaný v roku 2022 Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky,
- zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať protipovodňové opatrenia na tokoch v území, ktoré je ohrozované povodňovými prietokmi s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí (ÚPN VÚC ŽK 6.12),

- na ochranu územia pred povodňami po dohode s ochranou prírody (ÚPN VÚC ŽK 6.13):
  - vytvoriť podmienky účasti obcí na riešení povodňovej ochrany v zmysle Organizačnej smernice č. 5/2008 Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. Žilina a možnosti financovania v rámci Operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 2 „Ochrana pred povodňami“, operačný cieľ: 2.1. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami (ÚPN VÚC ŽK 6.13.2),
  - komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody v súlade s opatreniami Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh; úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriameniam tokov (ÚPN VÚC ŽK 6.13.4),
  - rešpektovať záplavové čiary z máp povodňového ohrozenia a zamedziť výstavbu v okolí vodných tokov a v území ohrozovanom povodňami (ÚPN VÚC ŽK 6.13.5),
  - rešpektovať preventívne protipovodňové opatrenia navrhované v pláne manažmentu povodňového rizika (ÚPN VÚC ŽK 6.13.6),
- rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb (ÚPN VÚC ŽK 6.14),
- rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a príslušné platné normy STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a 75 2102 „Úpravy riek a potokov“,
- ponechať manipulačný pás pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v šírke min. 5,0 m od brehovej čiary tokov Lietavka, Podhorský, Močiarny, Dubník, a jeho dvoch bezmenných pravostranných prítokov a jedného ľavostranného; do vymedzeného pobrežného pozemku neumiestňovať zariadenia a vedenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru, súvislú vzrastlú zeleň, ani ho inak napr. poľnohospodársky obhospodarovať,
- zachovať prístup mechanizácie správcu vodných tokov k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,
- akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s tokmi na pobrežných pozemkoch odsúhlasiť so správcom vodných tokov (Slovenským vodohospodárskym podnikom, OZ Povodie Váhu, Piešťany),
- ochranné pásmo ponechať bez trvalého oplotenia, nepripustiť v ňom orbu, stavanie objektov, zmenu reliéfu ťažbou, navážkami, manipuláciou s látkami škodiacimi vodám, výstavbu súbežných inžinierskych sietí,
- osadenie stavieb, oplotenie samotného pozemku, resp. akékoľvek stavebné objekty v dotyku s vodným tokom umiestňovať za hranicou ochranného pásma,
- na pobrežných pozemkoch neumiestňovať hnojiská, stavby, objekty alebo zariadenia, ktoré obsahujú škodlivé látky a nevykonávať činnosti, ktoré by mohli ohroziť kvalitu vody a zhoršiť odtok povrchových vôd,
- zabezpečiť súlad rozvojových aktivít so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami,
- v blízkosti vodných tokov jednotlivé stavby umiestňovať v dostatočnej vzdialenosti od vodných tokov nad hladinu Q_{100} (súvislá zástavba, územia výroby, významné líniové stavby a objekty a pod.) resp.Q_{50} (chatová zástavba, rekreácia, ojedinelá výstavba a pod.),
- stavby situované v blízkosti vodných tokov osádzať s úrovňou prízemia minimálne 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov,
- protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov,

- v rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente,
- vody z povrchového odtoku pred odvedením do recipientu zbaviť ropných látok, ako aj plávajúcich a unášaných väčších častíc,
- odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a NV SR č. 296/2005, ktorým sa ustanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov,
- s budovaním malých čistiarni odpadových vôd uvažovať len v riedko osídlenej oblasti. (§36 ods.3 vodného zákona), nebudovať malé domové čistiarne odpadových vôd v urbanizovanom území,
- dbať na údržbu korýt, hlavne jarnú a udržiavať brehovú zeleň v dobrom zdravotnom stave, rozširovať a dopĺňať brehovú zeleň v lokalitách, kde je to možné,
- vybudovať systém úprav na vodných tokoch redukujúci účinky prívalových vôd a k všeobecnému prospechu zadržiavajúci vodu v území,
- zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky pre:
  - prirodzené meandrovanie vodných tokov,
  - zadržanie v maximálnej možnej miere dažďových vôd zo striech a spevnených plôch pri navrhovanej výstavbe (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, respektíve kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalových zrážok,
  - zohľadnenie požiadaviek na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 a NV SR č. 269/2010Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd,
  - komplexné riešenie odtokových pomerov v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,
  - vytváranie podmienok a budovanie potrebných protipovodňových opatrení s dôrazom na ochranu zastavaného územia obce,
  - zaradenie stavieb protipovodňovej ochrany v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby,
  - vylúčenie významných zásahov do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich v rámci využitia územia.

2.18.4.3 Energetika

ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU

Z hľadiska zásobovania elektrickou energiou ÚPN – O Podhorie navrhuje

- zvýšený odber elektrickej energie z dôvodu navrhovaných území rozvoja obce Podhorie zabezpečiť navrhovanými trafostanicami T6, T7, T8, T9 a T10,
- navrhované trafostanice rozmiestniť tak, aby VN vývody z nich nepresahovali dĺžku 350 m,
- trafostanice-riešiť ako kioskové do 630 kVA,
- akceptovať existujúcu a navrhovanú 22 kV sieť vrátane prekládky, výmeny navrhovaných vzdušných VN prípojok v zastavanom území obce za VN zemné káblové, návrh výmeny trafostaníc za väčšie transformačné jednotky,
- rešpektovať rozvod NN siete v rozvojových územiach ako zemný káblový a zokruhovaný z dôvodu zabezpečenia spoľahlivosti a plynulosti dodávky

elektrickej energie, v územiach rozptýlenej výstavby vzdušnou sieťou po betónových stĺpoch,
- elektromerové rozvádzače navrhovanej zástavby umiestniť na verejne prístupnom mieste, napr. v oplotení.
- nezvyšovať počet elektricky vykurovaných bytov,
- v súlade s ustanoveniami § 4 zákona č. 543/2002 Z.z. v platnom znení pri rekonštrukcií a výstavbe vzdušných vedení použiť také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov,
- dodržať ochranné pásma elektrorozvodov v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z.,
- podporovať iniciatívy na využitie alternatívnych zdrojov pre výrobu elektrickej energie,
- rozvody verejného osvetlenia, v navrhovaných územiach rodinných domov riešiť zemnými kábelovými rozvodmi k „sadovým“ stožiarom s výbojkovými svetelnými zdrojmi,
- trasu elektrorozvodov v súbehu s cestou III/2102 viesť mimo cestný pozemok, v zastavanom území min. 2,0 m za hranicou cestného pozemku, mimo zastavaného územia obce s dodržaním ochranného pásma cesty, čo je podmienené priestorovými možnosťami v susedstve cesty III/2102.

ZÁSOBOVANIE TEPLOM

V zásobovaní teplom ÚPN – O Podhorie navrhuje
- potreby tepla riešiť naďalej decentralizovaným spôsobom s intenzívnejším využívaním zemného plynu a ostatných dostupných druhov palív (drevo, drevný odpad, drevné štiepky) vo vlastných, respektíve združených zdrojoch tepla a tým docieliť znižovanie vypúšťania škodlivín do ovzdušia,
- využívať alternatívne zdroje tepla (slnečné kolektory, tepelné čerpadlá...) a podporovať aktivity na získavanie tepla z netradičných zdrojov energií,
- okrem zdrojov v jednotlivých bytových domoch je možné využitie združených kotolní, v územiach rodinných domov individuálne zdroje tepla.

ZÁSOBOVANIE ZEMNÝM PLYNOM
- pre nárast odberov ZPN do roku 2030 sa navrhuje prehodnotenie integrovanej STL plynárenskej sústavy do 0,3 Mpa, body napojenia na jestvujúce plynovody a technické parametre budú určené pri začatí prípravného procesu výstavby,
- zemný plyn sa navrhuje používať komplexne, pre zabezpečenie vykurovania, prípravy TÚV, varenia a prípadnej technologickej potreby plynu vo výrobnom procese,
- navrhovaný stredotlaký rozvod si vyžaduje u odberateľov inštaláciu regulátorov tlaku STL/NTL,
- trasu plynovodov v súbehu s cestou III/2102 sa požaduje viesť mimo cestný pozemok, v zastavanom území min. 2,0 m za hranicou cestného pozemku, mimo zastavaného územia obce s dodržaním ochranného pásma cesty, čo je podmienené priestorovými možnosťami v susedstve cesty III/2102.

ELEKTRONICKÉ KOMUNIKAČNÉ SIETE

ÚPN – O Podhorie navrhuje:
- nárast požiadaviek na predpokladané zriaďovanie telefónnych staníc v navrhovaných územiach výstavby zabezpečiť rozšírením kapacity RSU Podhorie o cca 100 vývodných párov a rozšírením telekomunikačnej siete,
- zabezpečiť dobudovanie anténneho vysielača T-COM a umožniť tak skvalitnenie signálu pre TV vysielanie, služieb mobilných operátorov a internetu,

- výstavbu/rozšírenie verejnej elektronickej komunikačnej siete (VEKS - jej podzemných sietí aj nadzemných stavieb základňových staníc), ako technickej infraštruktúry vybavenia územia,
- rešpektovať návrh rozšírenia káblovej televízie do navrhovaných rozvojových území,
- realizovať inštaláciu bezdrôtového rádiového signálu miestneho rozhlasu,
- trasu rozvodov elektronických komunikačných sietí v súbehu s cestou III/2102 viesť mimo cestný pozemok, v zastavanom území min. 2,0 m za hranicou cestného pozemku, mimo zastavaného územia obce s dodržaním ochranného pásma cesty, čo je podmienené priestorovými možnosťami v susedstve cesty III/2102.

2.18.4.4 Návrh na riešenie záujmov civilnej ochrany

Úlohy a ciele územného plánovania sú obsiahnuté v ustanoveniach § 1, § 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, na základe ktorého sa územným plánovaním sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologická stabilita, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorba krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

- úlohou civilnej ochrany je posudzovanie umiestňovania stavieb, využívania územia a dodržiavania záujmov civilnej ochrany na danom teritóriu (dotknutom území) pri územnom a stavebnom konaní a dodržiavania technických parametrov zariadení civilnej ochrany vyplývajúcich z ustanovenia § 6 ods. 1 písm. g) zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- územnoplánovacia dokumentácia by mala obsahovať návrh riešenia záujmov civilnej ochrany v zmysle § 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.

Záujmy civilnej ochrany obsahujú:

- zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom (vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie druhu a rozsahu stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku a technických podmienok zariadení na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu (vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami prielomovej vlny prostredníctvom evakuácie v prípade porušenia hrádze vodného diela (vyhláška MV SR č. 328/2012 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o evakuácii).

Z hľadiska formalizovanej štruktúry územného plánu obce tvorí „civilná ochrana obyvateľstva" samostatnú časť, ktorá je zahrnutá v návrhu záväznej časti - „zásady a

regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia a občianskeho vybavenia" vrátane jej grafického vypracovania vo forme výkresov grafickej časti územného plánu obce (§ 11 ods. 5 písm. f) a 139a ods. 10 písm. m) zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov).

Pri spracovaní je potrebné, aby spracovateľ územnoplánovacej dokumentácie vychádzal predovšetkým z už existujúcej dokumentácie obce na úseku civilnej ochrany podľa § 15 zákona NR SR č. 42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov. Predmetnú problematiku je možné konzultovať s pracovníkmi Okresného úradu Žilina - odboru krízového riadenia.

2.18.5 ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLÔCH ZELENE

2.18.5.1 Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrnohistorických hodnôt

- chrániť územia archeologických lokalít evidovaných v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk na Slovensku:
  - Podhorie – západne od polohy Vrchdubie – eneolitická keramika (neskorý paleolit),
  - Podhorie – na temene Hradiska sa nachádza malé opevnenie doteraz neskúmané,
  - Podhorie – na východnom okraji Hradiska – keramika neskoro halštatská až zo začiatku doby rímskej, keramika z veľkomoravského obdobia,
  - Podhorie – proti prúdu potoka v doline Kút – stredoveká keramika.
- V katastri obce Podhorie i v katastri okolitých obcí sa nachádzajú archeologické lokality. Je možné, že počas vykonávania stavebných aktivít budú narušené známe i doteraz neznáme archeologické lokality. Preto je nevyhnutné osloviť v prípade akýchkoľvek zemných prác Krajský pamiatkový úrad v Žiline podľa § 30, ods. 4) zákona 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- Pri príprave stavieb a inej hospodárskej činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, bude nevyhnutné vykonať pamiatkový záchranný archeologický výskum podľa, § 36, ods.2 a 3) a § 35, ods. 7) a § 39, ods.1) zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.
- Podľa § 41 ods. 4 pamiatkového zákona Krajský pamiatkový úrad Žilina v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní. V súvislosti so stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami v územných konaniach, stavebných konaniach, resp. v zlúčených územných a stavebných konaniach v zmysle stavebného zákona je vždy dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad Žilina z dôvodu zabezpečenia podmienok ochrany archeologických nálezísk a nálezov.
- Podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia bude vydanie záväzného stanoviska podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona, v opodstatnených prípadoch krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum a o podmienkach jeho vykonávania podľa § 35, § 36, § 38 a § 39 pamiatkového zákona. Vzhľadom na ochranu prípadných archeologických nálezov, nájdených mimo povoleného pamiatkového výskumu sa uplatňuje postup podľa § 40 ods. 2 – 5 pamiatkového zákona v spojitosti s § 127 ods. 1) a 2) zákona č. 50/1976 o územnom plánovaní

a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len stavebný zákon). Ak sa nález nájde mimo povoleného pamiatkového výskumu, musí to nálezca oznámiť krajskému pamiatkovému úradu najneskôr na druhý pracovný deň po jeho nájdení. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Archeologický nález môže premiestniť a vyzdvihnúť z pôvodného miesta a nálezových súvislosti iba oprávnená osoba, nález, ktorým je strelivo alebo munícia pochádzajúca spred roku 1946 iba pyrotechnik Policajného zboru.

- V rámci kultúrneho dedičstva resp. kultúrnohistorického potenciálu obce sa ďalej navrhuje chrániť, zveľaďovať, dotvárať a propagovať ako významné obecné pamätihodnosti:
  - štruktúru najstaršej zástavby v centre obce so znakmi potočnej radovej zástavby a jej nepravidelnosti,
  - kamenný kríž z roku 1909 pri kaplnke v strede obce,
  - kaplnku,
  - Danechov dom z roku 1908; murovaný ako dvojdom s jednou spoločnou stenou,
  - krížovú cestu po kalvárii s drevenými plastikami smerujúcu do Roháčskeho sedla,
  - altán, prístrešok pod Roháčom,
  - rozhľadňu (navrhuje sa rekonštrukcia),
  - objekty s pamätnými tabuľami významných osobností obce (Karolína Brüstleová, Ľudovít Greguš...),
  - dve solitérne lipy v strede obce,
- v novej zástavbe akceptovať a využívať prvky pôvodnej ľudovej architektúry – prízemné stavby so sedlovými strechami a štítmi,
- v súlade so stavebným zákonom sústavne sledovať stavebno-technický stav všetkých stavieb (aj drobných), predovšetkým v najstaršej časti obce a udržiavať ich v dobrom stavebno-technickom stave,
- do kultúrnohistorického potenciálu obce zahrnúť aj objekty pôvodnej architektúry dotvárajúce „historické“ prostredie, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou jej integrity, najmä v najstaršej časti obce; tieto objekty udržiavať, prípadne stavebnými úpravami (bez takých zásahov do ich vzhľadu, ktoré by zásadne zmenili pôvodný charakter architektúry) dosiahnuť stav, ktorý by zvýšil ich užívateľský štandard,
- pri zásahu do týchto objektov treba vychádzať z poznania, že stavebný typ pôvodných vidieckych obytných a hospodárskych stavieb je výsledkom dlhodobého kontinuálneho vývoja, ktorý svojim charakterom pripomína vývoj ako dôsledok evolučného procesu; jedným z atribútov tradičného ľudového staviteľstva je typologická jednota domov, a to vo vonkajšom formálnom výraze, tak i vo vnútornej pôdorysnej dispozícii i celej priestorovej organizácii usadlosti,
- obnova pôvodnej štruktúry bude spočívať v jednotnej (nie typovej) úprave fasád, brán, oplotenia, preddomia a pod.; pôvodné hospodárske objekty môžu byť využité ako občianska vybavenosť, služby, garáže a pod.; návrhy úprav by mali vykonať odborne spôsobilí projektanti so skúsenosťami v prestavbách stavieb, zvlášť historickej architektúry,
- z hľadiska historického významu obce v maximálnej miere zachovať historicky vzniknutý urbanistický pôdorys obce so skupinami pôvodnej architektúry a tiež upriamiť pozornosť na stavebnú obnovu v pôvodnom duchu,
- vylučuje sa implantovanie cudzích architektonických prvkov do prostredia so zachovanou pôvodnou ľudovou architektúrou, prípadne pri jej obnove (napríklad tzv. bavoráky),

- v súvislosti s § 14, odst.4 zák.č.49/2002 Z.z. vyhlásiť všeobecne záväzným nariadením obce vytvorenie a odborné vedenie permanentne otvoreného zoznamu pamätihodností obce, ktorého súčasťou budú historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, osobnosti, stavebné objekty, lokality historickej zelene atď.

2.18.5.2 Zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov

Zásady a regulatívy ochrany využívania zdrojov pitnej vody vyplývajú predovšetkým z vodného zákona č. 364/2004 Z.z. a z vyhl. č. 29/2005 Z.z.

2.18.5.3 Zásady a regulatívy ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability vrátane prvkov zelene

Návrh ÚPN – O Podhorie rešpektuje zákon č,543/2002 Z.z.o ochrane prírody a krajiny a jeho vykonávacie vyhlášky a zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ďalšiu súvisiacu legislatívu.

ÚPN – O PODHORIE POŽADUJE REŠPEKTOVAŤ:

- **veľkoplošné chránené územie CHKO Strážovské vrchy,**
- **sústavu osobitne chránených území – lokality NATURA 2000,**
- **maloplošné chránené územie NPR Súľovské skaly,**
- **ostatné katastrálne územie obce Podhorie ako územie s 1.° ochrany,**
- **prvky ÚSES v zmysle ÚPN – VÚC ŽK a aktualizáciu RÚSES**
  - **Genofondové lokality:**
    - BY 29 Východný hrebeň Súľovských skál,
    - BY 26 Súľovské skaly (NPR) v priestore Roháč.
  - **Biocentrum:**
    - biocentrum provinciálneho významu 1/1 Súľovské skaly (nadregionálne biocentrum Nrbc 4 Súľovské skaly).
  - **Biokoridor regionálneho významu:**
    - biokoridor regionálneho významu 11/31 Závadský potok /hydricko-terestrický/ (Rbk 17 Závadský potok a ekotón Súľovskej hornatiny).
- **MÚSES (koncepcia):**
  - **Biokoridory miestneho významu:**
    - potok Lietavka,
    - Podhorský potok,
    - Močiarny potok,
    - potok Dubník.
  - **Ekologicky významné segmenty (EVS)**
    - neregulované úseky vodných tokov so zachovanou brehovou zeleňou,
    - vlhké aluviálne lúky a mokrade v okolí tokov, prameniská,
    - remízky na poľnohospodárskej pôde,
    - extenzívne využívané trvalé trávne porasty s potenciálnym výskytom biotopov európskeho a národného významu,
    - sprievodné porasty popri starých úvozoch ciest,
    - kompaktné lesné porasty.

Opatreniami pre miestny územný systém ekologickej stability sú:

- situovať výstavbu v minimálnej vzdialenosti 6 m od koruny brehu vodného toku v zastavanom území k 1.1.1990 a 10 m v navrhovanom zastavanom území obce; v tomto páse neumiestňovať prístupové a obslužné komunikácie a zachovať, prípadne vysadiť brehový porast zo stanovištne vhodných domácich druhov drevín; návrh smeruje k

zachovaniu prvkov MÚSES a je v súlade s ochranou pred povodňami bez nutnosti realizácie technických riešení spevňovania brehov,
- upravovať biodiverzitu kultúrnych porastov sledujúc zvýšenie zastúpenia druhov odolnejších voči nepriaznivým vplyvom znečistenia ovzdušia,
- vytvoriť nové plochy verejnej zelene v rámci zastavaných aj mimo zastavaných území obce (napr. parky, zeleň oddychových zón),
- vytvoriť nové plochy izolačnej a líniovej zelene vo výrobnom území a jeho okolí,
- vypracovať Miestny územný systém ekologickej stability (MÚSES).

EKOSTABILIZAČNÉ OPATRENIA SMERUJÚCE K ZACHOVANIU PRÍRODNÝCH A KRAJINÁRSKYCH HODNÔT ÚZEMIA, PRVKOV ÚSES, BIOTOPOV EURÓPSKEHO A NÁRODNÉHO VÝZNAMU, CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ A DRUHOV

- zachovať a zvýrazniť biologické a krajinárske hodnoty územia,
- dôsledne rešpektovať pri antropogénnych aktivitách v krajine zachovanie a zlepšovanie ekologickej siete prvkov ÚSES, eliminovať existujúce bariéry, v prípade potreby realizovať zmierňujúce opatrenia,
- miestne prvky ÚSES manažovať v zmysle nárokov na zachovanie priaznivého stavu prevládajúcich typov biotopov,
- zachovávať charakteristické znaky regionálnych a lokálnych špecifík, krajinný svojráz, originalitu a neopakovateľnosť,
- zachovať jedinečnú krajinnú dominantu hradu Lietava bez optického znečistenia v pohľadových panorámach, najmä z prístupovej cesty III/2102 a „starej cesty“,
- v lok. Nadsadie vytvoriť 30 m široký pás stromovej zelene domáceho pôvodu v rámci navrhovaného územia „A“ (obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov) medzi navrhovanou zástavbou rodinných domov a navrhovanou prístupovou cestou vedenou medzi predmetným územím „A“ a „D“ (územím rekreačných chalúp); cieľom je eliminovať nepriaznivé krajinárske pôsobenie navrhovaných izolovaných rodinných domov (silueta) v najvyšších polohách svahu, eliminovať znehodnotenie vnímania krajiny, výhľadovej charakteristiky, eliminovať narušenie krajinárskeho charakteru obce,
- výstavbu smerovať na plochy v zastavanom území obce a na plochy s ním susediace,
- obmedziť novú zástavbu po stránke výškovej a objemovej s prihliadnutím na zachovanie prvkov miestnej architektúry,
- využiť rekreačný potenciál územia a vhodným spôsobom usmerniť pohyb a aktivity návštevníkov,
- vylúčiť realizáciu vysokokapacitných turistických zariadení,
- rekreačnú vybavenosť a aktivity prispôsobiť merítku krajiny,
- vytvoriť v zastavanom území kapacitne dostatočné parkovacie plochy, zabrániť parkovaniu vo voľnej krajine,
- rešpektovať manažment územia a obmedzenia, vyplývajúce z podmienok ochrany územia európskeho významu SKÚEV 0256 Strážovské vrchy a chráneného vtáčieho územia CHVÚ 28 Strážovské vrchy:
  - špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov,
  - budovanie oplôtkových systémov vo vzdialenosti min. 5 m od hranice vegetácie vodných a mokraďových biotopov, bez vytvárania ležovísk v okrajových častiach oplôtkov,
  - pravidelné pasenie pri dodržaní max. zaťaženia VDJ na ha, s častým prekladaním košiarov a vykášaním burín a nedopaskov,

- extenzívne prepásanie ovcami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka),
- kombinovaná pastva (napr. oviec a dobytka so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka),
- kombinovaná pastva a kosenie (napr. jarné kosenie s následným prepásaním územia),
- kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne,
- aplikácia organických hnojív a vápnenia za účelom optimalizácie živinového režimu,
- jemnejšie spôsoby hospodárenia a jeho formy (výberkový hosp. spôsob),
- šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...),
- ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny),
- zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy,
- zachovať, alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov,
- eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak, aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality,
- optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu výskytu chránených, alebo ohrozených druhov rastlín,
- odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny,
- odstraňovanie inváznych druhov rastlín,
- zabezpečenie vhodných pobytových podmienok bioty,
- úprava a budovanie nových hniezd a hniezdnych biotopov vtáctva,
- ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky,
- zabezpečenie ochrany obojživelníkov v období migrácie (napr. budovanie migračných zábran, transfer jedincov na reprodukčné lokality),
- udržovanie zimovísk obojživelníkov a priaznivého stavu migračných zón k lokalitám reprodukcie a k niektorým typom letných stanovíšť,
- eliminácia vplyvu nepôvodných druhov na pôvodnú faunu,
- obnova zdroja potravy (zarybňovanie),
- pestovanie chránených druhov ex situ a posilňovanie populácií druhu v území (dosievanie), resp. transfer druhov,
- rešpektovanie brehových porastov pozdĺž vodných tokov, nakoľko sú významným prirodzeným stabilizačným prvkom toku a plnia vodohospodársku aj ekologickú funkciu,
- uplatňovanie pôvodných druhov drevín pri obnove brehových porastov,
- odstraňovanie nepôvodných druhov drevín pri údržbe brehových porastov,
- zakladanie nových brehových porastov s uplatnením pôvodných druhov drevín,
- revitalizácia starých záťaží (napríklad opustené ťažbové priestory, odkaliská, haldy, výsypky, odvaly, skládky),
- stabilizovanie strží, výmoľov, pohyblivých pieskových a zosuvných území výsadbou drevinovej vegetácie,
- revitalizácia spustnutých plôch, rumovísk a nepoužívaných ciest,
- umiestnenie a výstavba lavičiek, mostíkov, chodníkov, povalových chodníkov a pod.,
- usmerňovanie návštevnosti územia,
- stráženie (napríklad. hniezd dravcov).

EKOSTABILIZAČNÉ OPATRENIA Z HĽADISKA ZMIERNENIA VPLYVU POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY NA KRAJINU

- zachovať poľnohospodársku výrobu z dôvodu zachovania typického krajinného rázu a existujúcej biodiverzity druhov,
- veľké plochy oráčin doplniť líniovou vegetáciou popri poľných cestách a na miestach, ktoré neprekážajú mechanizovanému obhospodarovaniu,
- erózne ohrozené svahy využívať výlučne na pestovanie plodín s vysokou protieróznou účinnosťou, resp. previesť tieto plochy na intenzívne trvalé trávne porasty,
- zatrávniť miesta sústredeného odtoku povrchových vôd na veľkoplošných orných pôdach (úvaliny so začínajúcou ryhovou eróziou),
- zamedziť sukcesii a zarastaniu lúk a v maximálnej miere uplatňovať tradičné obhospodarovanie lúčnych porastov (kosenie, pasenie),
- realizovať pravidelné spásanie, alebo kosenie trávnych porastov,
- vlhké lúky kosiť ľahšími mechanizmami len v čase preschnutia,
- pokosenú biomasu z plôch odstrániť,
- na spásaných plochách je potrebné redukovať rozsah náletu tak, aby tento nepokrýval viac ako 20% plochy a aby bolo možné celú plochu využívať na pastvu hospodárskych zvierat,
- redukovať nálet na okrajoch kosených plôch, po likvidácii náletu plochy vykášať alebo extenzívne prepásať,
- mulčovanie je vhodné len ako jednorázový zásah na obnovu zarastených porastov, nie je možné ho vykonávať opakovane, ako pravidelný spôsob obhospodarovania,
- pri pasení a košarovaní dodržiavať stanovené limity počtu hospodárskych zvierat,
- zabrániť erózii pôdy na priehonových cestách,
- pri aplikácii hnojenia a košarovania dodržiavať usmernenia stanovené v Pláne rozvoja vidieka,
- nitrofilné a ruderálne spoločenstvá kosiť v období pred kvitnutím burín dvakrát ročne, mládze na týchto plochách intenzívne spásať, aby sa využil efekt silného zošľapávania, ktoré ruderálne druhy neznášajú.

EKOSTABILIZAČNÉ OPATRENIA Z HĽADISKA OCHRANY ABIOTICKÝCH ZLOŽIEK

- v lesných porastoch s vysokými sklonmi svahov používať citlivé ťažobné postupy, nepovoliť holoruby, zamedziť obnažovanie pôdy,
- zabezpečiť erózne ohrozené plochy hlbokokoreniacimi druhmi rastlín,
- ponechať plochy s plytkými a kamenitými pôdami prirodzenej sukcesii,
- optimalizovať využívanie pôdneho fondu, na vyšších sklonoch pestovať plodiny s vysokou protieróznou účinnosťou, resp. trvalé porasty krmovín na ornej pôde,
- obrábanie pôdy realizovať s ohľadom na reliéf a sklonitosť,
- zabrániť zhutňovaniu a degradácii pôd,
- technicky sanovať výmole a erózne ryhy doplniť vegetačnými opatreniami.

EKOSTABILIZAČNÉ OPATRENIA PRE VODNÉ BIOTOPY A BIOTOPY MOKRADÍ

- na dosiaľ nezregulovaných úsekoch tokov nedovoliť regulácie toku a meniť charakter koryta, udržať prúdivý charakter toku so striedaním kľudných zátočinových lokalít,
- brehové porasty obnovovať len z pôvodných stanovištne vhodných druhov drevín a krov s uprednostňovaním jelše lepkavej (*Alnus glutinosa*), ktorej opad je pre vodné biocenózy najvhodnejší,

- minimálna šírka brehových porastov z oboch strán toku by mala byť 6 m, v prípade len jednobrežnej vegetácie by sa mala zvýšiť aspoň na dvojnásobok; orná pôda v okolí by mala byť oddelená pásom trávy, šírky 10 m, aby sa zamedzili splachy ornej pôdy do povrchových tokov,
- pri riešení protipovodňových opatrení v krajine dbať na to, aby technické opatrenia nenarušili systém ekologickej stability,
- zabrániť akejkoľvek zmene vodného režimu a odvodňovaniu,
- dbať na ochranu, údržbu a úpravu liahnísk pre obojživelníky,
- z mokradí odstraňovať náletové dreviny, udržiavať plochy kosením – ruderalizované porasty aj viackrát ročne, kosenie ručné, prípadne za použitia ľahkej mechanizácie, zabrániť rozbahňovaniu a poškodzovaniu ťažkými mechanizmami, odstraňovať pokosenú biomasu, vyhrabávať starinu,
- zabrániť znečisťovaniu a eutrofizácii,
- monitorovať výskyt inváznych a ruderálnych druhov, v prípade výskytu ich okamžite odstraňovať.

NÁVRHY EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ Z HĽADISKA OCHRANY RASTLINSTVA A ŽIVOČÍŠSTVA

- regulovať výstavbu a iné ľudské aktivity, ktoré by mohli narušiť významné biotopy,
- udržať čo najväčšiu rozmanitosť biotopov, zachovať prirodzené kosienkové a pasienkové biotopy (kosenie, pasenie), podporovať tradičné formy hospodárenia v území,
- odstraňovať nálety drevín a tým zabrániť zarastaniu lúčnych biotopov,
- zachovávať prirodzené lesné porasty s prirodzeným drevinovým zložením,
- zabezpečiť ochranu brehových porastov,
- obmedziť, alebo úplne vylúčiť používanie chemických prostriedkov a pesticídov v blízkosti zamokrených plôch a vodných tokov,
- zabezpečiť manažment mokraďových lokalít v území, vytvárať podmienky pre rozširovanie a stabilizáciu mokraďových spoločenstiev,
- vylúčiť akékoľvek vypaľovanie trávnych porastov, medzí, pasienkov a pod.,
- zachovať v území aspoň súčasný stav ekosystémov vodných tokov,
- odstrániť potenciálne zdroje znečistenia tokov (skládky, nezabezpečené poľné hnojiská),
- kosenie lúk realizovať v období po vyvedení a osamostatnení mláďat, pri mechanizovanom kosení väčších plôch postupovať zásadne od stredu záhona k jeho okrajom (ochrana zveri), tradičné obhospodarovanie lúčnych porastov,
- pre ochranu zoocenóz v lesných komplexoch je dôležité najmä vytvárať a udržať rôznorodé a rôznoveké lesné porasty, využívať pri obnove porastov prirodzené zmladenie a dodržiavať ďalšie navrhované opatrenia na stabilizáciu a ochranu lesných porastov,
- pri stavebných úpravách budov v zastavanom území vykonať opatrenia, aby nedošlo k úhynu netopierov a hniezdiacich vtákov,
- zabezpečiť všetky línie elektrického vedenia s vysokým napätím v záujme ochrany loviacich dravcov (stĺpy smrti),
- udržiavať mimolesnú stromovú a krovinnú zeleň na neprodukčných plochách, plochách postihnutých eróziou, potenciálnych eróznych plochách, medziach a pod.,
- v remízkach udržiavať nezapojený porast, odstraňovať vzrastlejšie druhy náletových drevín, inak ponechať porasty na prirodzený vývoj; prípadné odstraňovanie realizovať postupne, nie jednorazovo,

- pri prípadnom výrube drevín postupovať podľa § 47 zákona o ochrane prírody a krajiny,
- v prípade potreby nelesnú drevinovú vegetáciu dopĺňať o druhy drevín vhodné pre danú lokalitu (potenciálna vegetácia),
- monitorovať výskyt inváznych a expanzívnych druhov, zabrániť ich rozširovaniu v území a vhodnými spôsobmi ich likvidovať.

2.18.6 ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

- dôsledná realizácia posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni jednotlivých projektov v súlade so zákonom tak, aby bola dodržaná optimalizácia zvolených riešení a ich lokalizácie, výberu environmentálnych technológii, časovej a vecnej následnosti jednotlivých realizačných krokov, ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov realizovaných projektov,
- zabezpečenie vo všetkých oblastiach dodržiavania požiadaviek vyplývajúcich z legislatívnych úprav na úseku ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia.

2.18.6.1 Zásady ďalšieho funkčného využívania územia vo vzťahu k ekologickej únosnosti územia

ZASTAVANÉ ÚZEMIE V K.Ú. PODHORIE A OKOLIE V PRIESTORE SÚĽOVSKO-SKALSKEJ HORNATINY

Ďalšie funkčné využívanie je podmienené:

- zmenou v poľnohospodárskom využívaní pôdy (aj v okolí zastavaných území),
- zmenou obhospodarovania veľkoblokovej ornej pôdy t.j. zmenami v poľnohospodárstve,
- zlepšením štruktúry biokoridorov,
- zmierňovaním vplyvu intenzívnej dopravy (hluk),
- ochranou a tvorbou životného prostredia v nových zastavaných územiach,
- limitovaným a ekologicky orientovaným rozvojom cestovného ruchu, turizmu a rekreácie, predovšetkým vo väzbe na navrhované zastavané územia a zosúlaďovaním rekreačných aktivít so záujmami ochrany prírody, hlavne v Súľovských skalách.

ZASTAVANÉ ÚZEMIE V K.Ú. PODHORIE A OKOLIE V PRIESTORE BITAROVSKO-VIŠŇOVSKEJ PAHORKATINY (ŽILINSKÁ KOTLINA)

Ďalšie funkčné využívanie je podmienené:

- vytváraním mozaikovitých zmien poľnohospodárskeho využitia územia,
- zlepšením štruktúry biokoridorov,
- zvýšením podielu drevinnej mimolesnej vegetácie,
- znižovaním znečistenia podzemných vôd, vodných tokov,
- ochranou a tvorbou životného prostredia v novom zastavanom území,
- limitovaným a ekologicky orientovaným rozvojom cestovného ruchu, turizmu a rekreácie, predovšetkým vo väzbe na navrhované zastavané územie.

2.18.6.2 Opatrenia na elimináciu prípadne obmedzenie stresových prvkov

- zmeniť obhospodarovanie veľkoblokovej ornej pôdy na obhospodarovanie menších pôdnych celkov s uplatnením biokoridorov miestnej úrovne na základe vypracovania MÚSES,
- obnoviť imisne zaťažené porasty vhodnejšími druhmi drevín,

- znížiť miestne znečisťovanie ovzdušia emisiami lokálnych zdrojov a prachom hlavne cestou využitia plynofikácie,
- zabrániť znečisťovaniu podzemných vôd hlavne cestou dokončenia celoobecnej splaškovej kanalizácie (zabrániť priesakom zo žúmp, septikov...),
- zachovať prirodzený charakter riečnych ekosystémov t.j. vodných tokov a ich alúvií, takmer nezasahovať do Podhorského potoka, Močiarneho potoka, potokov Lietavka a Dubník v celej ich dĺžke, ako i do ich prítokov a odstrániť všetky nelegálne zásahy (odpad).

2.18.6.3 Zásady vymedzenia hraníc zastavaného územia obce

- hranice zastavaných území obce sa musia vymedzovať tak, aby sa už ďalšie prvky ekologickej stability nestávali súčasťou zastavaných území s potenciálnou možnosťou ich likvidácie a zastavania,
- po obvode zastavaných území vytvoriť podmienky pre zachovávanie a tvorbu malého súkromného hospodárenia (sady, záhumienky) ako dôležitého krajinného prvku udržujúceho a podporujúceho dostatočnú diverzitu krajiny v blízkosti zastavaných území.

2.18.6.4 Zložky životného prostredia

OPATRENIA NA ELIMINÁCIU ZNEČISTENIA VÔD

- všeobecná ochrana vyplývajúca z platnej legislatívy, predovšetkým zo zák.č.364/2004 Z.z. (vodný zákon) spojená s výkonom štátnej správy,
- rešpektovanie vodných zdrojov v Podhorí, pásiem hygienickej ochrany... (vyhl.č.29/2005 Z.z.),
- vybudovanie splaškovej kanalizácie vo vymedzenom zastavanom území obce s napojením na celoobecnú kanalizačnú sieť obce Lietava a jej prostredníctvom na stokové siete splaškových vôd čistených v SČOV Horný Hričov,
- dôsledné udržiavanie čistiacich komunálnych a priemyselných systémov (lapače olejov, tukov, ropných látok, hnojiská so zachytením splachov...),
- realizácia protihavarijných systémov (monitoring...),
- vybudovanie dažďovej kanalizácie,
- opatrenia na zmenšovanie erózie na poľnohospodárskej pôde, obmedzovanie priemyselných hnojív a pesticídov.

OPATRENIA NA ELIMINÁCIU ZNEČISTENIA OVZDUŠIA

- zvýšené využitie plynofikácie obce, plynofikácia navrhovaných zastavaných území a podpora využívania netradičných foriem získavania tepla (solárna energia, tepelné čerpadlá, ekologické spaľovanie drevnej hmoty),
- utlmovanie počtu lokálnych kúrenísk s menej hodnotnými palivami,
- zákaz vypaľovania porastov, spaľovania biologických odpadov,
- zvyšovanie kvality dopravnej siete (údržba, obnova vozoviek s bezprašným povrchom),
- eliminácia úniku prachu z pôdy do ovzdušia vhodnejšími spôsobmi obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy,
- limitovanie chovov hospodárskych zvierat v zastavaných územiach a eliminácia zápachov zo skládok (zakrývanie exkrementov fóliami...),
- výsadba izolačnej zelene hlavne po obvode výrobného územia.

OPATRENIA NA ELIMINÁCIU ZNEČISŤOVANIA A ZHORŠOVANIA KVALITY PÔD

- cielená aplikácia hnojív a prípravkov na ochranu rastlín s dosiahnutím ich maximálnej efektivity a minimálneho vedľajšieho vplyvu,
- vytvorenie protieróznych opatrení na pôdach ohrozených vodou a veternou eróziou,
- zlepšenie organizácie využívania poľnohospodárskej pôdy za účelom ochrany pôdy,
- zmena využitia plôch najohrozenejšej ornej pôdy na trvalé trávne porasty,
- zabezpečenie vegetačného krytu na pôde počas čo možno najdlhšieho obdobia v roku vhodným sledom pestovaných plodín,
- zabezpečenie správneho obrábania pôdy s minimalizáciou agrotechnických operácií a zvýšením ich efektivity,
- vytvorenie ochranných opatrení na pôdach ohrozených zosuvmi a ich vhodné využitie,
- pri pasení hospodárskych zvierat dbať na kategórie a veľkosť stád v nadväznosti na rozlohu, výživnosť a polohu pasienkov,
- vo vyššie položených lokalitách vylúčiť oplôtkové hospodárstvo ako príčinu vzniku rôznych foriem erózie,
- 1x - max. 2 x ročne vykášať ťažšie dostupné a intenzívne nevyužívané trvalé trávne porasty, najmä vo vrcholových polohách, z dôvodu zabránenia zárodku vzniku rýchleho odtoku vôd z prívalových dažďov (dažďom uľahnutá vysoká tráva bráni vsaku vôd a tvorí klznú plochu a zintenzívňuje povrchový odtok, vznik záplav); neprípustné je mulčovanie, pokosenú biomasu neponechávať na ploche.

OPATRENIA NA STABILIZÁCIU BIOTY

- rešpektovať veľkoplošne chránené územie CHKO Strážovské vrchy,
- rešpektovať chránené vtáčie územia a chránené územia európskeho významu v podmienkach k.ú. Podhorie,
- rešpektovať maloplošné chránené územie NPR Súľovské skaly,
- rešpektovať prvky regionálneho územného systému ekologickej stability,
- zabezpečiť vypracovanie miestneho územného systému ekologickej stability a po jeho prerokovaní premietnuť výstupy do záväzných častí územného plánu obce.

2.18.6.5 Zásady a regulatívy eliminácie faktorov zhoršujúcich životné prostredie

OPATRENIA NA ELIMINÁCIU HLUKU

- v blízkosti výrobných prevádzok musí byť limitná izofóna – hranica stanovená z hľadiska nočného času v prípustnej hodnote 45 dB – vymedzená na okraji najbližších obytných území,
- už v štádiu príprav výstavby vo výrobných územiach prioritne posudzovať hlukové dôsledky prevádzkovania areálov vo vzťahu k obytným a k rekreačným územiam,
- v obytných a rekreačných územiach, pozdĺž cesty III/2102 a pozdĺž obslužných ciest podmieňovať výstavbu:
  - realizáciou izolačnej zelene,
  - stavebnými úpravami objektov (zvukovo izolačné okná, dvere, omietky, dispozičné zmeny, ploty...),
  - znížením povolenej rýchlosti na 30 km/h.

OPATRENIA PROTI RADÓNOVÉMU RIZIKU A ZOSUVOM

- vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane,

podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia,

- v odôvodnených prípadoch, kedy môže dôjsť k ovplyvneniu verejného zdravia, bude možné rozhodnúť o umiestnení prevádzok a jednotlivých činností a povoliť ich až po posúdení hodnotenia vplyvov na verejné zdravie podľa § 6 ods.3 písm. c) Zákona č. 355/2007 Z.z.
- základným opatrením pri výstavbe nových objektov je používať certifikované stavebné materiály a suterény budov zabezpečiť vhodnými hydroizolačnými materiálmi,
- rešpektovať registrované územia potenciálnych a stabilizovaných zosuvov a ich okolie chápať ako územia s rizikom stavebného využitia a podmieňovať stavebné práce a terénne úpravy podmienkami vypracovaných geologických prieskumov.

2.18.6.6 Zásady a regulatívy na podporu faktorov pozitívne ovplyvňujúcich životné prostredie

- propagovať a podporovať využívanie možností platnej legislatívy z hľadiska jej environmentálnych aspektov (tepelné čerpadlá, slnečné kolektory, dotácie pri pozemkoch obmedzovaných z titulu environmentu...),
- využiť možnosti podpory regionálneho rozvoja cez sektorové operačné programy (pre životné prostredie),
- využiť možnosti cez Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce,
- podporovať rast ekologickej uvedomelosti obyvateľstva už cez úvodný školský vzdelávací systém.

2.18.6.7 Adaptačné opatrenia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

Cieľom adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy je zníženie zraniteľnosti sídelného prostredia voči nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy a zvýšenie schopnosti sídiel prispôsobiť sa novým, často extrémnym podmienkam. Horizontálna a vertikálna štruktúra sídla do veľkej miery vplýva na jej mikroklimatické podmienky. Zastavanosť, podiel spevnených a nespevnených povrchov, priestorové rozloženie zelených plôch, tienenie a morfologické vlastnosti terénu podmieňujúce prúdenie vzduchu zohrávajú dôležitú úlohu pri tvorbe mikroklimatických podmienok sídla a kľúčovú rolu v adaptácii. Vodné a zelené plochy a prvky budú zohrávať dôležitú úlohu v naplnení tohto cieľa, lebo dokážu ovplyvniť mikroklimatické podmienky v sídlach.

Navrhované adaptačné opatrenia:

- Opatrenia voči zvýšenému počtu tropických dní a častejšiemu výskytu vĺn horúčav
  - v podrobnejších územnoplánovacích dokumentoch (urbanistické štúdie) koncipovať urbanistickú štruktúru tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu,
  - vytvárať a podporovať vhodnú mikroklímu pre chodcov a cyklistov návrhom tieniacich stromoradí pozdĺž peších chodníkov a cyklistických ciest,
  - zlepšovať mikroklimatické podmienky okolia stavieb (aj vo vlastných stavbách) zamedzením prílišného prehrievania stavieb (vhodnou orientáciou stavieb, tepelnou izoláciou, používaním svetlých farieb, odrazových povrchov, ochladzovaním interiérov),
  - vytvárať trvalé resp. dočasné prvky tienenia na verejných priestranstvách...,
  - uplatniť prispôsobenie dopravných a energetických technológii, materiálov a infraštruktúry klimatickým podmienkam,

- zvyšovať podiel vegetácie a vodných prvkov v území obce, osobitne v zastavanom centre obce,
- zabezpečiť revitalizáciu, ochranu a starostlivosť o zeleň v území obce,
- vytvárať komplexný systém plôch zelene v obci v prepojení do priľahlej krajiny, podporiť zriadenie oddychových zón a ich funkčnopriestorové využitie,
- zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu drevín s použitím pôvodných nealergénnych druhov,
- podporovať vertikálne zazelenenie a zvýšenie podielu zelených fasád a striech,
- zachovať a zvyšovať podiel vegetácie v okolí dopravných ciest,
- zabezpečiť starostlivosť, údržbu a budovanie vodných plôch,
- zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov a terestrických biokoridorov v zastavanom území aj mimo zastavaného územia obce.

- Opatrenia voči extrémnym poveternostným situáciám (búrky, víchrice, tornáda)
  - podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii napr. ochranou a výsadbou vetrolamov a živých plotov,
  - podporovať výsadbu spoločenstiev drevín v územiach mimo zastavaného územia obce pre zníženie intenzity víchric a silných vetrov.
- Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha
  - zabezpečiť udržateľné hospodárenie s vodou v obci,
  - podporovať zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov,
  - zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinnej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov,
  - minimalizovať podiel nepriepustných povrchov a nevytvárať nové nepriepustné plochy na antropogénne ovplyvnených pôdach v urbanizovanom území obce,
  - podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
  - zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v obci, osobitne v zastavanom centre obce,
  - zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
  - zabezpečiť starostlivosť, údržbu, revitalizáciu a budovanie vodných plôch a mokradí.
- Opatrenia voči častejšiemu výskytu extrémnych úhrnov zrážok
  - zabezpečiť a udržiavať prvky protipovodňovej ochrany obce (protizáplavové hrádze, bariéry, suché poldre, vodozádržné úpravy na vodných tokoch, drobné vodozádržné opatrenia vo voľnej a lesnej krajine),
  - zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne voči životnému prostrediu,
  - zabezpečiť používanie a návrhy nových priepustných povrchov, ktoré zabezpečia prirodzený odtok vody a jej vsakovanie do pôdy,
  - zabezpečiť zadržiavanie strešnej vody, napr. strešnými, alebo dažďovými záhradami,
  - zabezpečiť budovanie dažďových záhrad, vsakovacích a retenčných zariadení, mikromokradí, depresných mokradí,
  - uplatňovať diverzifikáciu odvádzania dažďovej vody do prírodných alebo umelých povrchových recipientov (do kanalizácie iba v nevyhnutnom prípade),

- zabezpečiť dostatočnú kapacitu prietoku kanalizačnej sústavy,
- zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy.

2.18.6.8 Zásady a regulatívy pre nakladanie s odpadmi

- rešpektovať platnú legislatívu, Program odpadového hospodárstva Žilinského kraja a aktualizovať Program odpadového hospodárstva obce Podhorie,
- koncepčný rámec odvodiť aj z Programu odpadového hospodárstva mesta Žilina, pretože likvidácia TKO v obci Podhorie je nadviazaná na systém odpadového hospodárstva mesta Žilina,
- zohľadniť MŽP SR aj ŠGÚ DŠ evidované odvezené skládky odpadov, skládku odpadov mimo prevádzky (definitívne uzavretá) a opustenú skládku bez prekrytia (v lokalite Šiškovec) v k.ú. Podhorie,
- zohľadniť MŽP SR aj ŠGÚ DŠ evidované územie pravdepodobnej environmentálnej záťaže, ktorá môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia a jeho okolia; ide o evidovanú environmentálnu záťaž s názvom ZA (011)/Podhorie bývalá skládka TKO, registrovanú ako „A pravdepodobná environmentálna záťaž“; rekultiváciu predstavuje prekrytie skládky zeminou bez realizácie tesniacej fólie a vysadenie vysokej vegetácie,
- zohľadniť v k.ú. obce Podhorie sa nachádzajúce dve opustené skládky bez prekrytia (nelegálne skládky), jedna pri poľnej ceste z Horného konca v smere na sever do lokality Stráne, druhá v severnej časti Šiškovca v smere do lokality Lán a odvezenú skládku na hranici s k.ú. Lietava v dolnom konci Lietavskej Závadky.
- v súvislosti s výskytom environmentálnych záťaží:
  - monitorovať územia z hľadiska vplyvu na životné prostredie,
  - zabrániť ďalším navážkam odpadu,
  - odstrániť jestvujúce odpady,
  - eliminovať inváznе druhy rastlín a udržiavať vegetačný kryt,
  - pri potvrdení vplyvu na zložky životného prostredia vykonať opatrenia na ich odstránenie.
- aktualizovať koncepciu nakladania s odpadom na území obce Podhorie o.i. vo väzbe na očakávané zmeny dielčej časti doterajšieho procesu odpadového hospodárstva mesta Žilina, na ktorý je obecný systém nadviazaný,
  - znižovať množstvo komunálneho odpadu cestou intenzifikácie procesu separácie,
  - zamedziť vypaľovaniu porastov, spaľovaniu biologických odpadov, zneškodňovať (využívať) biologický odpad kompostovaním (kontrolovať existenciu kompostovísk),
  - umiestniť obecné kompostovisko v území výroby,
  - zaviesť separáciu komodít – papier, sklo, plasty, kovy a biologicky rozložiteľný odpad (BRO),
  - ako zberné miesta (zberové dvory) separovaného, objemného, oddelene vytriedeného odpadu z domácnosti s obsahom škodlivín (nebezpečný odpad z elektrozariadení, žiariviek, batérií...) a drobného stavebného odpadu (produkovaného občanmi) zreteľne stavebne vymedziť, oplotiť dvory vedľa objektu COOP Jednota, vedľa obecného úradu, na ploche pod údolnou stanicou súčasného lyžiarskeho vleku a pri ceste III/2102 oproti „družstevným bytovkám“,
- v konaniach predchádzajúcich povoleniam výstavby nových bytových jednotiek a nových prevádzok na území obce vyžadovať dokumentovanie umiestnenia smetných nádob,

- v súvislosti s výrobnými územiami cestou príslušného VZN a POH stanoviť opatrenia a povinnosti podnikateľských subjektov pri nakladaní s odpadmi na území obce, na predchádzanie vzniku odpadov resp. znižovanie množstva odpadov,
- v závislosti na vývoji environmentálnej legislatívy operatívne aktualizovať Program odpadového hospodárstva obce,
- na území obce vykonávať len zber odpadu, triedenie odpadu a čiastočne aj jeho využívanie (kompostovanie) odevy - charita,
- na území obce neumožniť vykonávanie úpravy a zneškodňovania odpadov,
- napriek rastu počtu domácností a podnikateľských subjektov znižovať množstvo zvyškového komunálneho odpadu ukladaného na skládku...,
- v závislosti na vývoji environmentálnej legislatívy a vo väzbe na vyvíjajúce sa technicko-organizačné možnosti sústavne prehlbovať podmienky na realizáciu separovaného zberu odpadu,
- skvalitniť služby spojené s likvidáciou komunálneho odpadu, separáciou, výkupom atď., návrhom malého obecného dvora na sústredenie technických prostriedkov obce využívaných v tejto súvislosti v navrhovanom území výroby,
- odpad z výrob ako i nebezpečný odpad z výrob likvidovať v zmysle platných predpisov,
- naďalej presadzovať plynofikáciu objektov o. i. aj z dôvodov znižovania odpadov zo spaľovania pevných palív,
- zabrániť znečisťovaniu, eutrofizácii a vytváraniu skládok odpadu na brehoch vodných tokov a vodných plôch,
- vo výrobných územiach uprednostňovať prevádzky so žiadnou, resp. len s minimálnou produkciou nebezpečných látok,
- zabezpečiť bezodkladnú likvidáciu novovzniklých živelných skládok komunálneho odpadu,
- sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia.

2.18.7 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

ÚPN – O Podhorie vymedzuje plošne a významovo najväčšie zastavané územia obce, ktorého základom je súčasné zastavané územie obce v obci Podhorie ako navrhované zastavané územie obce s prevahou obytných území. Okrem neho sú vymedzené štyri samostatné zastavané územia ako územia rodinných domov - navrhované pri Močiarnom potoku, v lok. „Nad Mlynom“, „Kreana“ a existujúce zastavané územie rodinného domu vo väzbe na zastavané územie Lietavskej Závadky.

Navrhované najväčšie zastavané územie obce, ktorého základom je súčasné zastavané územie v obci Podhorie

Tvoria ho existujúce zastavané územie obce Podhorie a pozemky existujúcej zástavby, rozšírené o navrhované územia.

Severná hranica navrhovaného zastavaného územia, v smere od západu na východ, je vymedzená obalovou čiarou navrhovaných území rodinných domov v lok. „Nad Ihriskom“, „Nadsadie, navrhovaných území rekreačných chalúp v lok. „Pod Dubnikom“, „Zadubnie a Zahaj“ a „Zavlakov“, navrhovaných území rodinných domov a území rekreácie v lok. „Nadsadie, území rodinných domov v lok. „Kopce“, území výroby, území rodinných domov v lok. „Zámostie“, „Dráhy“.

Východná hranica je od severu k juhu vymedzená lomenou obalovou čiarou územia rodinných domov v lok. „Dráhy“.

Južná hranica je od východu k západu vymedzená obalovou lomenou čiarou území rodinných domov v lok.„Dráhy“, „Lán“, „Diel“, území občianskej vybavenosti a území rodinných domov v lok. „Vyše Dediny“.

Západnú hranicu tvorí obalová krivka navrhovaných území rodinných domov v lok. „Vyše Dediny“.

Zastavané územie pri Močiarnom potoku

Druhé samostatné zastavané územie tvorí obalová krivka územia RD pri Močiarnom potoku.

Zastavané územie „Nad Mlynom“

Tretie samostatné zastavané územie tvorí obalová krivka území rodinných domov v lok. „Nad Mlynom“.

Zastavané územie „Kreana“

Štvrté samostatné zastavané územie tvorí obalová krivka území rodinných domov v lok. „Kreana“.

Zastavané územie RD

Piate samostatné zastavané územie tvorí existujúce zastavané územie rodinného domu vo väzbe na zastavané územie Lietavskej Závadky.

2.18.8 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

V riešenom území sa uplatňujú a návrh ÚPN – O Podhorie rešpektuje nasledovné ochranné pásma (OP):

OP Z HĽADISKA PAMIATKOVÉHO ZÁUJMU (zák.č.49/2002 Z.z. v znení zák.č.479/2005 Z.z.)
Nenachádzajú sa.

OP Z HĽADISKA OCHRANY PRÍRODY (zák.č.543/2002 Z.z. v platnom znení)
Nenachádzajú sa.

OP Z HĽADISKA ŽIVOČÍŠNEJ POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY
Nenachádzajú sa.

OP Z HĽADISKA DOPRAVNÝCH ZARIADENÍ (zák.č.135/61 Zb. v znení zák.č.524/2003 Z.z.)
cestná doprava

- od ciest III. triedy mimo zastavané územie 20 m od osi vozovky na obe strany,
- od miestnych ciest mimo zastavané územie 15 m od okraja vozovky na obe strany,

letecká doprava

Katastrálne územie obce Podhorie sa nachádza v horizontálnom priemete ochranných pásiem Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č.2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.03.2017, z ktorých vyplýva nasledovné výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy (vrátane použitia stavebných mechanizmov) a pod. Toto je stanovené:

- ochranným pásmom kužeľovej plochy s obmedzujúcou výškou v rozmedzí nadmorských výšok cca 406,7 - 455,0 m. n.m.Bpv, pričom obmedzujúca výška stúpa v sklone 1:20 /5%/ v smere od letiska.

Terén v časti katastrálneho územia už presahuje výšky stanovené ochranným pásmom kužeľovej plochy. Vzhľadom na úroveň terénu, existujúce prekážky a s cieľom zjednodušiť proces posudzovania jednotlivých objektov sú v rozhodnutí o určení ochranných pásiem letiska stanovené maximálne výšky, do ktorých je možné realizovať stavby a umiestňovať zariadenia nestavebnej povahy bez súhlasu Dopravného úradu.

Výnimkou sú stavby, pri ktorých bude použitím stavebných mechanizmov maximálna stanovená výška prekročená. Tieto stavby je nutné prerokovať s Dopravným úradom v stupni územného konania, resp. konania najnižšieho stupňa podľa druhu stavby. Maximálne výšky nad pôvodným terénom stanovené na jednotlivých terénnych prekážkach zahŕňajú aj priestor v ich tesnej blízkosti. Týmto priestorom sa rozumie územie od hraníc terénnej prekážky do vzdialenosti, kde sa už maximálna stanovená výška nad. pôvodným terénom zhoduje s hodnotou stanovenou ochranným pásmom. V časti katastrálneho územia Podhorie, kde už terén tvorí prekážku na ochranné pásmo kužeľovej plochy je obmedzujúca výška 15 m nad pôvodným terénom, zároveň však objekt s touto výškou nesmie presiahnuť nadmorskú Výšku 570 m n.m. Bpv. V blízkosti ochranného pásma kužeľovej plochy môže byť pri posudzovaní prekážok použitý princíp tesnej blízkosti.

Ďalšie obmedzenia sú stanovené:

- kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu. V tomto ochrannom pásme sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako 5 $\mu W/cm^2$, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrakového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

V zmysle leteckého zákona je na území obce Dopravný úrad dotknutým orgánom v povoľovacom procese stavieb letísk, osobitných letísk, heliportov a stavieb pre letecké pozemné zariadenia a ďalej uvedených stavieb a využitia územia, pre ktoré sa vyžaduje súhlas Dopravného úradu. Súhlas na zhotovenie, umiestnenie alebo užívanie stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činností alebo využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, sa vyžaduje, ak:

- by svojou výškou, charakterom, prevádzkou alebo použitím stavebných a iných mechanizmov mohli narušiť alebo narušia ochranné pásma Letiska Žilina,
- sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 m a viac nad terénom,
- sú ich súčasťou veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami alebo sú na nich umiestnené veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami,
- môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov alebo leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, energetické zariadenia alebo vysielacie stanice,
- môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje, a nadzemné elektrické vedenia s napätím viac ako 1 000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy,
- sú umiestnené alebo vykonávané do vzdialenosti 13 km od vzťažného bodu verejného letiska určeného na prevádzku prúdových lietadiel, a mohli by zvýšiť aktivitu voľne žijúcich živočíchov, ktorá by mohla byť nebezpečná pre prevádzku takýchto lietadiel.

OP Z HĽADISKA TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Ochranné pásma vonkajšieho vzdušného elektrického vedenia (zák.č.251/2012 Z.z., § 36)
sú vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča
pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane

- vodiče bez izolácie — 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m od krajného vodiča na každú stranu,
- vodiče so základnou izoláciou — 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m,
- závesné káblové vedenie — 1 m,

- el. stanice do 110 kV 10 m od objektu,
- káblové vedenie (zemný kábel) do 110 kV 1 m na obe strany.

Pri výstavbe iných zemných inžinierskych sietí sa požaduje dodržať ochranné pásmo od zemného káblového vedenia v zmysle Zákona č.251/2012 Z.z. - § 43, manipulačný priestor od podperných bodov 1 meter a neporušenie ich stability.

Ochranné pásmo plynovodu (zák.č.251/2012 Z.z.)

- pre plynovody do DN 200 mm 4 m od osi na každú stranu,
- pre plynovody a prípojky v zast. území s prevádzkovým tlakom <4,0 Mpa 1 m od osi na každú stranu,
- regulačné stanice (RS) a iné technologické objekty 8 m od okraja v okruhu.

Podľa ustanovenia § 79 ods. 5 a 6 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zriaďovať stavby v ochrannom pásme plynárenského zariadenia a vykonávať činnosti v ochrannom pásme plynárenského zariadenia možno len po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa siete a za podmienok ním určených.

Bezpečnostné pásmo plynovodu (zák. č. 251/2012 Z.z.)

- pre plynovod a prípojku vo voľnom priestore a mimo zastavaného územia s tlakom <4,0 Mpa ≥ 0,4 Mpa s menovitou svetlosťou do 350 mm 20 m od osi na každú stranu,
- pre STL plynovod a prípojku vo voľnom priestore a mimo zastavaného územia s tlakom <0,4 MPa 10 m od osi na každú stranu,
  pre plynovody v zastavanom území s tlakom <0,4 MPa určí dodávateľ plynu,
- pre regulačné stanice, filtračné stanice a armatúrne uzly 50 m od pôdorysu.

Podľa ustanovenia § 80 ods. 4 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zriaďovať stavby v bezpečnostnom pásme plynárenského zariadenia možno len po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa siete a za podmienok ním určených.

Ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií (zák.č.442/2002 Z.z., § 19)

Pre vodovodné a kanalizačné potrubia platia ustanovenia zák.č.442/2002 Z.z. ako i STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia.

- vodovod DN do 500 mm 1,8 m od obrysu na obe strany,
- kanalizácia DN do 500 mm 1,8 m od obrysu na obe strany.

Ochranné pásma hydromelioračných odvodňovacích kanálov

Pre križovanie a súbeh meliorač ných zariadení s cestami a vedeniami platí STN 736961

- odvodňovací kanál min. 5 m od brehovej čiary kanálu.

Ochranné pásma elektronických komunikačných vedení (zák.č.656/2004 Z.z.)

Pre elektronické komunikačné vedenia platia ustanovenia zák.č.656/2004 Z.z. ako i STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia.

PÁSMA HYGIENICKEJ OCHRANY VODNÉHO ZDROJA (zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a vyhl.č.29/2005 Z.z.)
Pásmo hygienickej ochrany I. stupňa vodného zdroja Podhorie je v lok. „Vyše Dediny“ vymedzené oplotením. Pre ostatné vodné zdroje pre obec Podhorie nebolo v priebehu spracovania návrhu ÚPN – O Podhorie stanovené.
Pásmo hygienickej ochrany II. stupňa vodného zdroja Lietava.

OP Z HĽADISKA PRÍRODNÝCH LIEČIVÝCH ZDROJOV KÚPEĽNÉHO MIESTA RAJECKÉ TEPLICE (vyhl. MZ SR č. 481/2001 Z.z.)
Nenachádza sa.

OP Z HĽADISKA LESNÝCH POZEMKOV (zák.č. 326/2005 Z.z.)
Ochranné pásmo lesa tvoria pozemky vo vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku (§ 10, ods.(1) zák. č. 326/2005 Z.z. z 23.06.2005).
Navrhované územia rodinných domov v lok. „Vyše Dediny“, „Nad Ihriskom“, „Kreana“ sú situované v blízkosti lesných pozemkov (vo vzdialenosti do 50 m od hranice lesných pozemkov), preto keď bude prebiehať realizácia stavieb v tejto vzdialenosti, je potrebné požiadať orgán štátnej správy lesného hospodárstva o záväzné stanovisko (ochranné pásmo lesa §10 v zmysle zákona o lesoch č. 326/2005 Z.z. v znení nesk. predpisov).
Vo všeobecnosti sa však požaduje dodržanie minimálnej odstupovej vzdialenosti jednotlivých objektov stavieb v navrhovaných územiach rodinných domov v lok. „Vyše Dediny“, „Nad Ihriskom“, „Kreana“ tak, aby boli umiestňované od hranice lesných pozemkov v min. 25 m vzdialenosti a zároveň boli aj naďalej neustále prístupné miesta na lesné pozemky za účelom hospodárenia v lesoch v zmysle príslušných ustanovení.

OCHRANNÉ PÁSMO POHREBISKA (zák. č. 398/2019 Z.z.)
Ochranné pásmo pohrebiska nebolo stanovené. Obec môže všeobecne záväzným nariadením ustanoviť ochranné pásmo pohrebiska; obec vo všeobecnom záväznom nariadení určí šírku ochranného pásma pohrebiska v rozsahu najviac 50 m od hranice pozemku pohrebiska, pravidlá povoľovania a umiestňovania budov a stavieb v ňom so zreteľom na pietny charakter pohrebiska a ustanoví činnosti, ktoré nie je možné v ochrannom pásme vykonávať počas pohrebu.

b) V riešenom území sa uplatňujú nasledovné chránené územia (CHÚ):

CHÚ Z HĽADISKA OCHRANY PRÍRODY (zák.č.543/2002 Z.z. v platnom znení)
- Chránená krajinná oblasť Strážovské vrchy (CHKO Strážovské vrchy) zriadená vyhláškou MK SSR č. 14/1989 Zb. zo dňa 27.01.1989 v znení zákona NR SR č. 287/1994 Z.z. Na území CHKO platí 2.stupeň ochrany.
- Chránené vtáčie územie CHVÚ č. 28 Strážovské vrchy.
- Územie európskeho významu SKÚEV 0256 Strážovské vrchy.
- Maloplošné chránené územie NPR Súľovské skaly s 5. stupňom ochrany.
- Ostatné katastrálne územie obce Podhorie, ako územie s 1. stupňom ochrany.

OCHRANA ÚZEMÍ Z HĽADISKA REŠPEKTOVANIA ÚPN – VÚC ŽK a RÚSES (zák.č.543/2002 Z.z. v platnom znení)

Genofondové lokality regionálneho významu (číslovanie podľa aktualizovaného RÚSES okresu Žilina, Bytča, Kysucké Nové Mesto)
- BY 29 Východný hrebeň Súľovských skál,
- BY 26 Súľovské skaly (NPR) v priestore Roháč.

Biocentrá

- biocentrum provinciálneho významu 1/1 Súľovské skaly (biocentrum nadregionálneho významu Nrbc 4 Súľovské skaly).

Biokoridory

- biokoridor regionálneho významu 11/31 Závadský potok /hydricko-terestrický/ **(**biokoridor regionálneho významu Rbk17 Závadský potok a ekotón Súľovskej hornatiny).

OCHRANA ÚZEMÍ Z HĽADISKA PAMIATKOVÉHO ZÁUJMU
(zák.č.49/2002 Z.z. v znení zák.č.479/2005 Z.z.)

Archeologické náleziská evidované v CEANS

- Podhorie – západne od polohy Vrchdubie – eneolitická keramika (neskorý paleolit),
- Podhorie – na temene Hradiska sa nachádza malé opevnenie doteraz neskúmané,
- Podhorie – na východnom okraji Hradiska – keramika neskoro halštatská až zo začiatku doby rímskej, keramika z veľkomoravského obdobia,
- Podhorie – proti prúdu potoka v doline Kút – stredoveká keramika.

CHÚ Z HĽADISKA VODOHOSPODÁRSKEHO (zák.č.364/2004 Z.z.)
Chránené vodohospodárske oblasti sa v riešenom území nenachádzajú,
z vodohospodárskeho hľadiska sa navrhuje:

- V zmysle §49 zákona o vodách č.364/2004 Z.z. v znení platných predpisov a vykonávacej normy STN 75 2102 zosúladiť, rešpektovať a zachovať ochranné pásmo vodných tokov, ktorého súčasťou sú pobrežné pozemky, ako manipulačný pás pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu drobných vodných tokov Lietavka, Podhorský potok, Močiarny potok v šírke min. 5 m od brehovej čiary a ochranné pásmo ostatných vodných tokov v šírke min. 4 m od brehovej čiary obojstranne.
- ochraňovať inundačné územia drobných vodných tokov (§ 46, ods.(3) a § 63, ods.(2), písm. b zák. č. 364/2004 Z.z.).

CHRÁNENÉ LOŽISKOVÉ ÚZEMIE S VÝHRADNÝM LOŽISKOM
(zák.č.569/2007 Z.z. v znení zák.č.515/2008 Z.z., zák.č.44/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, zák.č.51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov)
Nenachádza sa.

POŽIADAVKY NA OBMEDZENIE OŽIARENIA Z PRÍRODNÉHO ŽIARENIA
(zák. č. 355/2007 Z.z. a vyhl. č. 98/2018 Z.z.)
Dodržiavať vyhlášku MZ SR č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

2.18.9 PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

2.18.9.1 Plochy na verejnoprospešné stavby

Plochy a pozemky na verejnoprospešné stavby podľa ÚPN – O Podhorie pokiaľ nie sú vo vlastníctve obce, Žilinského samosprávneho kraja, alebo štátu, je potrebné pred

realizáciou verejnoprospešných stavieb vykúpiť od majiteľov, alebo inak vysporiadať v zmysle platnej legislatívy. Ide o nasledovné plochy:

- Plochy pre stavby na sledovanie stavu životného prostredia sú plochy pre realizáciu siete sledovacích, dokumentačných a výskumných staníc (stanovíšť) v blízkosti resp. v areáloch lokalít medzinárodného významu t.j. aj v území európskeho významu SKÚEV 0256 Strážovské vrchy (stavby prevzaté z aktualizovaného ÚPN – VÚC), v súčte do 100 m^2.
- Plochy pre komplexnú prestavbu verejných priestranstiev sú:
  - plochy pre navrhované námestie už dnes sčasti slúžia ako verejné neupravené plochy a čiastočne sú ako dvory,
  - plochy pre autobusové čakárne a prináležiace verejné priestranstvá vrátane plôch samostatných zastávkových pruhov sú plochy nutné „pod“ tieto stavby. Za prináležiace priestranstvo sa považuje pozemok – plocha – za a po bokoch objektu čakárne (prístrešku) v rozsahu po najbližšie oplotenie, rigol, či inú stavbu, hranicu, ktorú bude obec udržiavať spolu s prístreškom a samostatným zastávkovým jazdným pruhom,
  - plochy verejných priestranstiev prináležiace k obecným nájomným a sociálnym bytovým domom sú plochy v priamom okolí bytových domov vo funkcii obytných území v majetku a starostlivosti obce,
  - plochy pre turistické a miestne odpočívadlá sú plochy na trasách pešej, cyklistickej a cykloturistickej dopravy budované a udržiavané obcou v rámci podpory rozvoja cestovného ruchu, turizmu a rekreácie ako malé plochy vybavené sedením, prístreškom, informačnou tabuľou.... atď., ktoré sa budú presadzovať skôr zriaďovaním vecných bremien ako záberom plôch.
- Plochy na stavbu objektu MŠ sú časti plochy súčasného areálu, jeho dopravná a technická infraštruktúra.
- Plochy exteriérových úprav okolia združeného objektu obecného úradu,... a jeho prístavba, nadstavba, modernizácia a stavebné úpravy, technická a dopravná infraštruktúra (parking).
- Plochy pre Dom sociálnych služieb, jeho budúce nadstavby, prístavby a modernizácie, dopravná a technická infraštruktúra sú plochy vyčlenené z existujúcej poľnohospodárskej pôdy.
- Plochy okolia existujúcich viacbytových domov.
- Plochy sociálnych bytov, obecné nájomné byty, bytový dom prestavaný z objektu bývalej MŠ.
- Plochy pre sociálne byty, denný stacionár a nájomné byty pre seniorov sú plochami areálov s týmito domami vyčlenené z existujúcej poľnohospodárskej pôdy.
- Plochy pre stavebné úpravy a terénne úpravy okolia kaplnky sú plochy v susedstve objektu kaplnky slúžiace prevádzke a údržbe kaplnky, ktoré je nutné architektonicky upraviť.
- Plochy pre úpravu okolia Domu smútku sú plochy najbližšieho okolia objektu nutné pre dobudovanie zázemia tohto objektu.
- Plochy rekonštrukcie cesty III/2102 sú plochy cesty a plochy popri súčasnom telese cesty pre možné rozšírenie.
- Plochy pre nové miestne cesty, chodníky, mosty a lávky a pre rekonštrukciu takýchto existujúcich stavieb predstavujú v súčasnosti plochy poľnohospodárskej pôdy a plochy existujúcich vyššie uvedených stavieb, ktorých výmera bude upresnená v následných projektových dokumentáciách.
- Plochy pre stavby statickej dopravy a rekonštrukciu plôch statickej dopravy... sú plochy hlavne pri objektoch – areáloch verejnej sociálnej infraštruktúry obce,

z časti na poľnohospodárskych pôdach a z časti na existujúcich neupravených spevnených plochách.

- Plochy rozšírenia športového areálu sú v súčasnosti plochy poľnohospodárskej pôdy.
- Plochy dostavby obecného vodovodu a súvisiace stavby a rekonštrukcia jestvujúceho vodovodného systému (vrátane prívodu vody z Lietavy), predstavujú minimálny záber, ale ich realizácia je spojená často s uplatňovaním vecných bremien na pozemkoch, ktorými prechádzajú.
- Plochy pre kanalizácie nutné na dobudovanie splaškovej kanalizácie a rozšírenie rozvodov v obci Podhorie predstavujú minimálny záber, ale ich realizácia je spojená často s uplatňovaním vecných bremien na pozemkoch, ktorými prechádzajú.
- Plochy stavieb dažďových kanalizácií predstavujú minimálny záber, ale ich realizácia je spojená často s uplatňovaním vecných bremien na pozemkoch, ktorými prechádzajú.
- Plochy rekonštrukcie a úprav vodných tokov, brehov vodných tokov... vrátane protipovodňových úprav si nevyžadujú veľké zábery plôch. Pôjde predovšetkým o existujúce plochy tokov, brehov, atď.
- Plochy pre stavby nových VN vedení 22 kV a trafostaníc a rekonštrukcií 22 kV vedení a trafostaníc vrátane prekládok predstavujú malé zábery pôdy. Väčší dosah na plochy má rešpektovanie ochranných pásiem, ktoré je spojené s obmedzeným využitím pozemkov v ochranných pásmach.
- Plochy pre stavby nových NN vedení, ich rekonštrukcií atď. predstavujú minimálne zábery. Ich realizácia si často vyžiada zriadenie vecných bremien na pozemkoch. Tieto plochy sa týkajú stavieb sekundárnych káblových sietí v územiach novej výstavby a modernizácie existujúcej vzdušnej NN siete, vedenej v súčasnosti po drevených stĺpoch.
- Stavby nového verejného osvetlenia, miestneho rozhlasu ako i rekonštrukcie týchto sietí sú spojené s minimálnymi zábermi plôch, ale s uplatňovaním vecných bremien na pozemkoch.
- Plochy pre stavby nových elektronických komunikačných sietí a zariadení a rekonštrukcia existujúcich sietí nie sú spojené s veľkými zábermi plôch. Výraznejšie sa uplatnenia formou vecných bremien na pozemkoch.
- Plochy pre stavby rozširovania plynofikácie... ako i jej rekonštrukcie nie sú spojené s veľkými zábermi plôch. Výraznejšie sa uplatnenia formou vecných bremien na pozemkoch. Ich súčasťou sú aj plochy pre objektové resp. združené zdroje tepla a netradičné ekologické zdroje tepla.
- Plochy lokálnych športovísk a detských ihrísk, „oddychové zóny“ obce (park), sú plochy nachádzajúce sa v zastavanej časti obce i na plochách poľnohospodárskej pôdy.
- Plochy revitalizácie prvkov ÚSES neznamenajú väčšinou plošný záber, ale sú viac spojené so zásahmi do porastov okolo vodných plôch v záujme upevňovania ekologickej stability územia.
- Plochy pre Obecný dvor technických služieb, kompostovisko, sú plochy nachádzajúce sa v súčasnom území poľnohospodárskeho dvora.
- Plochy pre zberové miesta kalendárového zberu separovaného a veľkoobjemového odpadu sú sieťou malých plôch na území obce (á 20 m^2), väčšinou už na tieto účely využívaných.
- Plochy verejnej izolačnej zelene, nemusia znamenať záber poľnohospodárskej pôdy, predstavujú plochy v starostlivosti obce.

- Plochy likvidácie živelných skládok odpadov znamenajú prinavrátenie zasiahnutých plôch do ich pôvodného prírodného stavu (v biokoridoroch, v interakčných prvkoch).

2.18.9.2 Plochy na vykonanie delenia a sceľovania

Plochy na delenie a sceľovanie pozemkov sa nevymedzujú. Proces sceľovania prípadne delenia pozemkov bude prebiehať uplatňovaním sa prirodzeného trhového mechanizmu.

2.18.9.3 Plochy na asanáciu

V k.ú. obce Podhorie sa nenachádzajú plochy na asanáciu.

2.18.9.4 Plochy na chránené časti krajiny

Za plochy na chránené časti krajiny sa považujú okrem plôch ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov aj plochy chránených území určených na ochranu podľa tohto ÚPN – O:

- chránené územia
  - biocentrum podľa ÚPN – O Podhorie,
  - biokoridory podľa ÚPN – O Podhorie,
  - genofondové lokality podľa ÚPN – O Podhorie,
  - ekologicky významné segmenty podľa ÚPN - O Podhorie,
  - interakčné prvky podľa ÚPN – O Podhorie.

2.18.10 ÚZEMIA VYŽADUJÚCE SI ZVÝŠENÚ OCHRANU

Z hľadiska území vyžadujúcich si zvýšenú ochranu sa navrhuje

- neumiestňovať novú výstavbu do územia ohrozeného 50 ročnou resp. 100 ročnou vodou z miestnych tokov,
- každoročne komisionálne kontrolovať najmä stavy všetkých vodných tokov a prípadné nedostatky, defekty malého rozsahu (padnuté kmene, konáre, odpad a pod) okamžite odstraňovať,
- v prípade povolenia stavieb do územia, kde hrozí vybreženie vodných tokov vyžadovať stanovisko správcu toku,
- pre ochranu územia už realizovaných stavieb pri všetkých vodných tokoch, realizovať organizačné opatrenia pravidelnou údržbou korýt,
- neumiestňovať novú výstavbu do zosuvného územia, územia potenciálnych a stabilizovaných zosuvov chápať ako územia s rizikom stavebného využitia,
- vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia,
- individuálnu a hromadnú bytovú výstavbu umiestňovať mimo plôch určených na výstavbu a prevádzkovanie priemyselných území.

2.18.11 URČENIE, PRE KTORÉ ČASTI OBCE JE POTREBNÉ OBSTARAŤ A SCHVÁLIŤ ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY

Pre územia obce nie je potrebné obstarať, spracovať a schváliť územný plán zóny (ÚPN – Z).

2.18.12 ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

1. Stavby na sledovanie stavu životného prostredia (prevzaté z aktualizovaného ÚPN – VÚC Žilinského kraja).
2. Prístavba, nadstavba a stavebné úpravy združeného objektu obecného úradu v Podhorí, kultúrneho domu a požiarnej zbrojnice.
3. Novostavby, stavebné úpravy objektov materskej školy.
4. Novostavby, stavebné úpravy, prístavby a nadstavby sociálnych bytov resp. prístreší + obecných nájomných bytov.
5. Komplexná prestavba verejných priestranstiev
   a. námestie v Podhorí,
   b. exteriér združeného objektu obecného úradu kultúrneho domu a požiarnej zbrojnice,
   c. obecný park, pešie zóny a oddychové zóny,
   d. autobusové čakárne s prináležiacim verejným priestranstvom vrátane samostatných zastávkových pruhov,
   e. verejné priestranstvá prináležiace k obecným nájomným a sociálnym bytovým domom,
   f. turistické a miestne odpočívadlá,
   g. lokálne športoviská a detské ihriská.
6. Dom sociálnych služieb.
7. Stavebné úpravy rozhľadne na území CHKO Strážovské vrchy.
8. Stavebné úpravy kaplnky Cyrila a Metoda.
9. Údržba kamenného kríža z roku 1909 pri kaplnke Cyrila a Metoda v strede obce.
10. Údržba krížov a božích múk v k.ú. Podhoria.
11. Údržba altánu – prístrešku pod Roháčom.
12. Prístavby, nadstavby a stavebné úpravy kaplnky, predtým Domu smútku.
13. Terénne a stavebné úpravy cintorína.
14. Rekonštrukcia cesty III/2102.
15. Nové miestne cesty, pešie chodníky, mosty a lávky a rekonštrukcia existujúcich miestnych ciest, peších chodníkov, cyklistických chodníkov, mostov a lávok, lyžiarske, cykloturistické a turistické trate.
16. Stavby statickej dopravy a rekonštrukcia stavieb statickej dopravy pri stavbách a areáloch verejnej sociálnej vybavenosti.
17. Rozšírenie športových areálov futbalových ihrísk vrátane prístavieb, nadstavieb, stavebných úprav a novostavieb v areáloch (vrátane dopravných ihrísk).
18. Stavba obecného dvora technických služieb.
19. Rekonštrukcia existujúceho a rozšírenie celoobecného vodovodu.
20. Dokončenie stavby, rekonštrukcia existujúcej a rozšírenie celoobecnej kanalizácie.
21. Stavby dažďových kanalizácii, vrátane rigolov.
22. Rekonštrukcia a stavebné úpravy vodných tokov, brehov vodných tokov (vrátane protipovodňových úprav, očisty tokov a brehov a likvidácie živelných skládok).
23. Stavby nových VN vedení a trafostaníc, preložky VN vedení a rekonštrukcie stavieb existujúcich VN vedení a trafostaníc, výmena transformátorov.
24. Stavby nových NN vedení, rekonštrukcia existujúcich NN vedení a súvisiacich zariadení a stavieb.

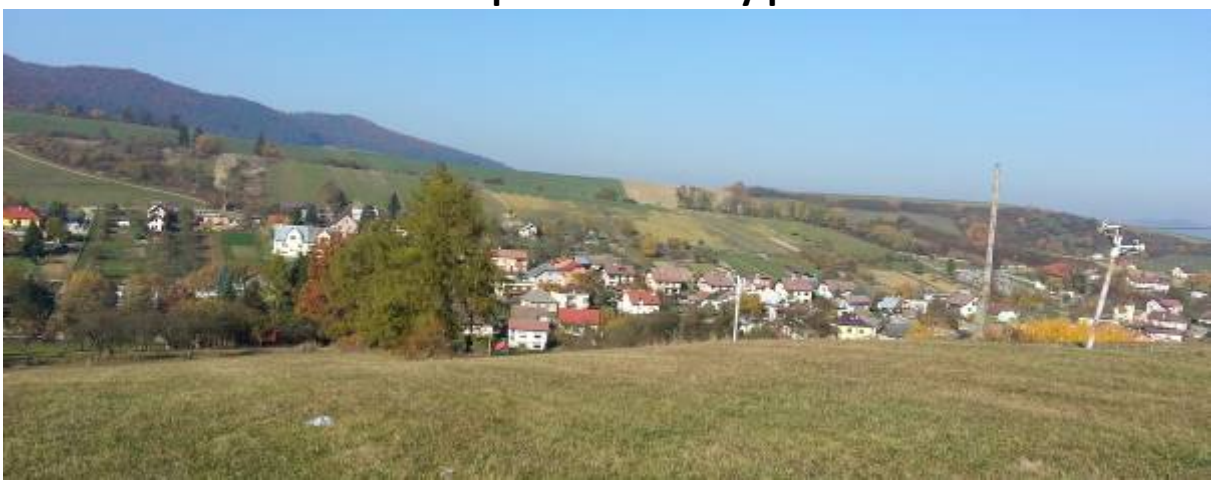
25. Stavby nového verejného osvetlenia, miestneho rozhlasu, miestnej telekomunikačnej kábelovej siete, rekonštrukcia existujúceho verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu, vrátane modernizácie technológii (bezdrôtový rádiový miestny rozhlas), inštalácia obecného monitorovacieho kamerového bezpečnostného systému.
26. Stavby nových elektronických komunikačných sietí a rekonštrukcia existujúcich elektronických komunikačných sietí.
27. Rekonštrukcia plynofikácie a rozšírenie plynofikácie a stavby objektových, združených a ekologických zdrojov tepla.
28. Inžinierske stavby a terénne úpravy v rámci revitalizácie prvkov regionálneho a miestneho územného systému ekologickej stability.
29. Zberové miesta kalendárového zberu separovaného a veľkoobjemového odpadu.
30. Inžinierske stavby a terénne úpravy v územiach verejnej a izolačnej zelene.
31. Odstránenie živelných skládok odpadov.
32. Stavba kompostoviska.

2.18.13 SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB Viď. príloha

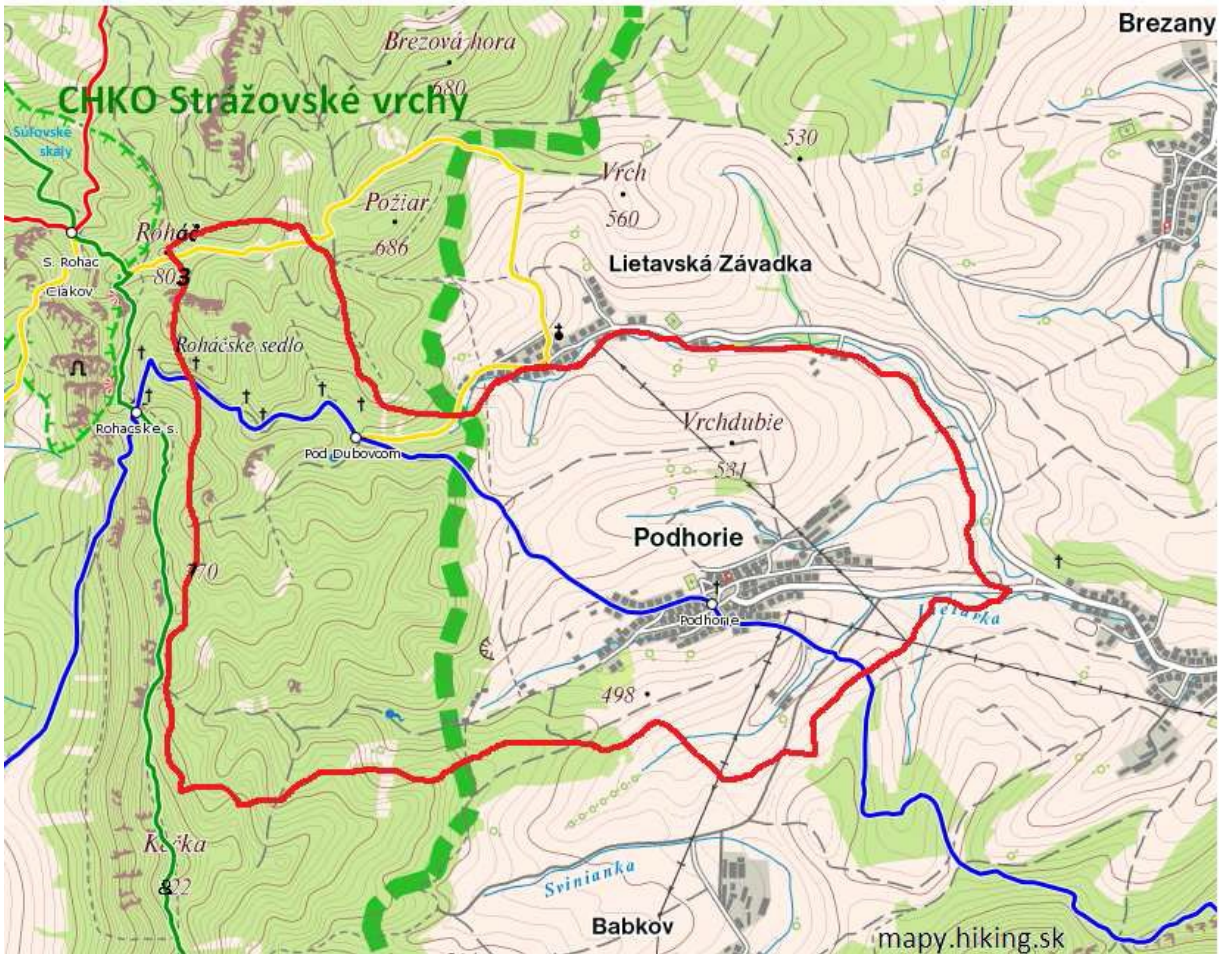
A3) DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

ODKAZY Z KRAJINNOEKOLOGICKÉHO PLÁNU

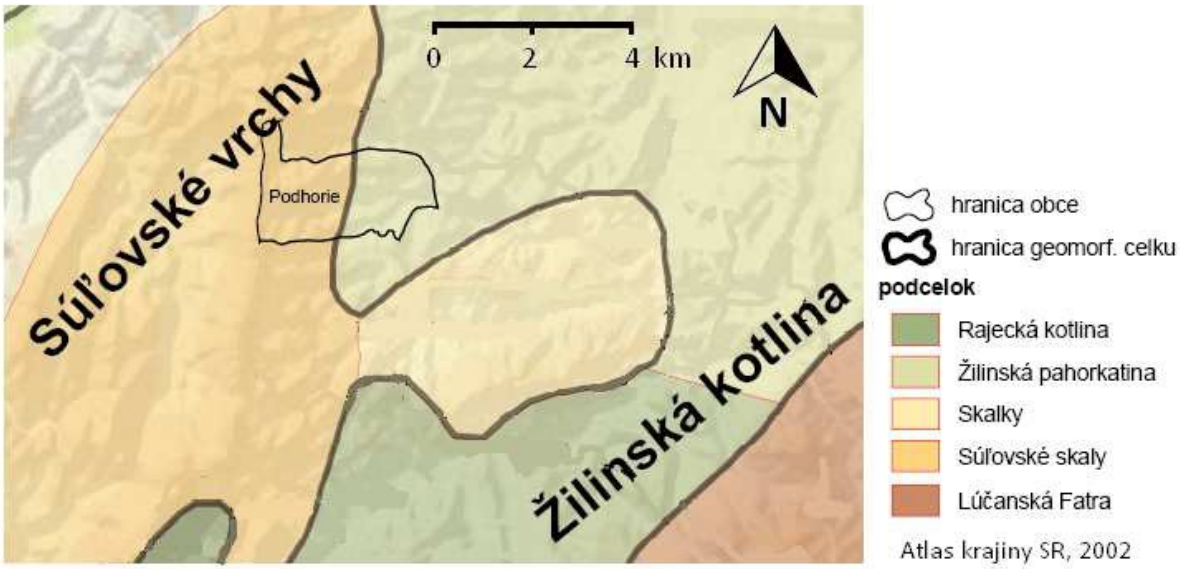
Podhorie panoramatický pohľad

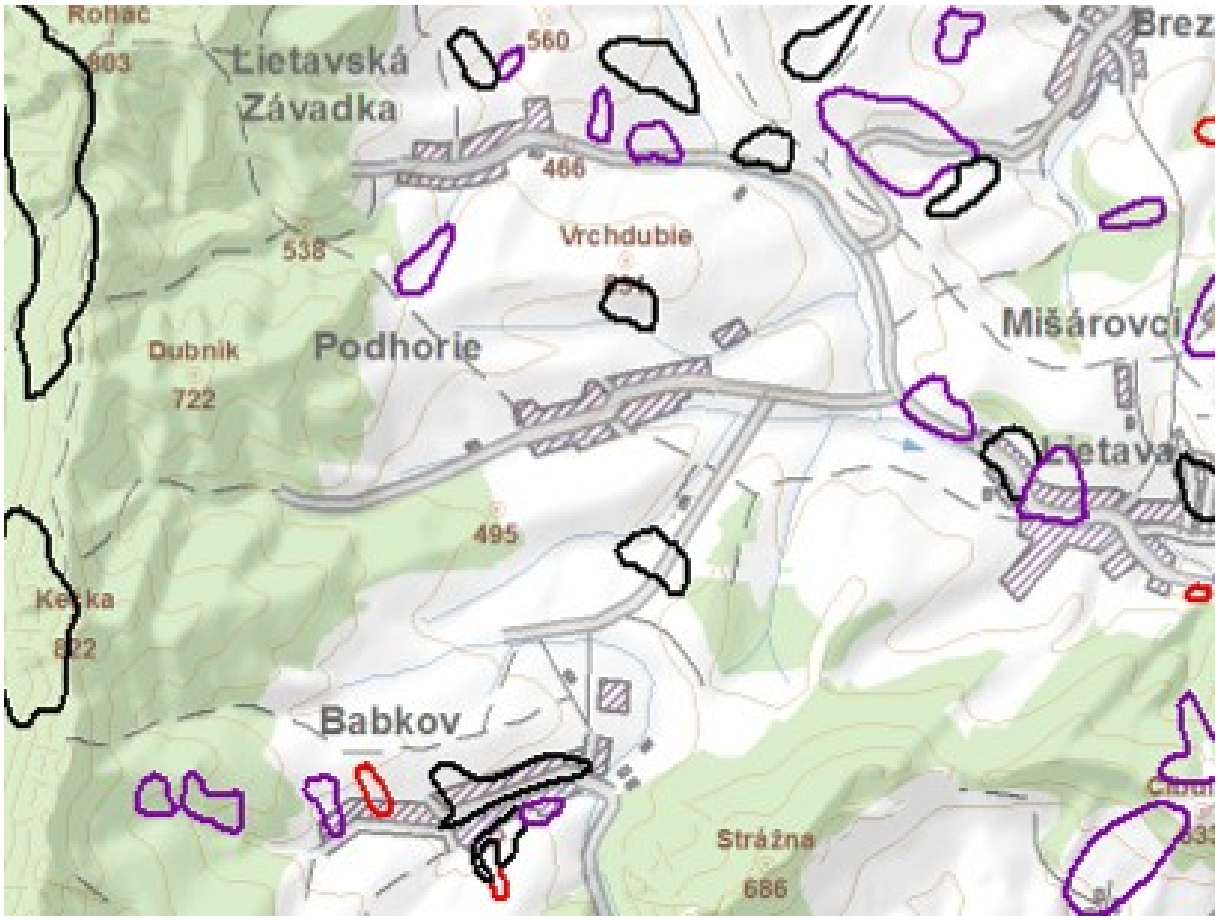
Turistická mapa okolia obce Podhorie

Geomorfologická stavba územia

Zosuvy

A4) DOKLADOVÁ ČASŤ

D o k l a d o v á č a s ť bude priložená po skončení prerokovania návrhu ÚPN – O Podhorie k dokumentácii o prerokovávaní (samostatný obal).